

វចនានុក្រមច្បាប់

អង់គ្លេស ~ ខ្មែរ

ENGLISH-KHMER

LAW

DICTIONARY

First Edition

1997

(Letter P-Z)

P

1543. Package mortgage

A mortgage that covers things like stoves and refrigerators in addition to the building.

និក្ខេបទាំងមូល, និក្ខេបសារុប

និក្ខេបដែលរាប់បញ្ចូលវត្ថុទាំងឡាយ ដូចជាជើងគ្រាន់និង ទូទឹកកកបន្ថែមទៅលើអាគារនោះ ។

1544. Pact

A bargain or agreement.
Fr: Pacte, traité.

កតិកាសញ្ញា

ការចរចាឬការព្រមព្រៀងមួយ ។

1545. Paid-in capital

Money or property given by investors to the corporation in exchange for stock. *Fr: Capital versé.*

ដើមទុនដែលបង់ចូល

ប្រាក់ ឬទ្រព្យសម្បត្តិដែលអ្នកវិនិយោគផ្តល់ឲ្យដល់ សាជីវកម្ម ដើម្បីប្តូរយកហ៊ុន ។

1546. Paid-in surplus

Amount that shareholders pay for the stock in excess of its par value. *Fr: Excédent versé.*

ចំនួនលើសដែលបង់ចូល

ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកូនហ៊ុនបង់ឲ្យថ្លៃហ៊ុន ដែលលើសពី តម្លៃនៅលើប័ណ្ណភាគហ៊ុន ។

1547. Paid-up stock

Stock for which full payment has been made to the corporation. *Fr: Actions libérées.*

ហ៊ុនដែលបង់បង្រួប

ហ៊ុនដែលត្រូវបានបង់គ្រប់ចំនួនអោយដល់សាជីវកម្ម ។

1548. Pallmony

1. Alimony paid between persons who are not and never were married. 2. Any payments based on an express or implied contract between two persons who lived together in a sexual relationship.

សោធនអាហារកិច្ចក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍

១ - អាហារកិច្ចរវាងអ្នកដែលមិនរៀបការ និងមិនដែល បានរៀបការនឹងគ្នា ។ ២ - ការចំណាយដែលពឹងផ្អែកលើ កិច្ចសន្យាដ៏ច្បាស់លាស់ ឬកិច្ចសន្យាដោយគុណភាពមួយ រវាងមនុស្សពីរនាក់ដែលរស់នៅជាមួយគ្នាក្នុងទំនាក់ទំនង ខាងសមភាពស៊ីស ។

1549. Pander

To solicit for prostitution.

ធ្វើមេបនពេស្យា

ធ្វើអ្នកនាំស្រីអោយគេប្តូរបញ្ចូលអោយធ្វើ ពេស្យាបារ ។

1550. Par value stock

Stock that has a nominal value assigned to it in the corporation's charter and is indicated on the face of each share of stock.

សន្និធិដែលមានតម្លៃលើប័ត្រ

សន្និធិដែលមានតម្លៃកំណត់ទុកមុនដែលគេបំពាក់អោយ សន្និធិនោះនៅក្នុងលក្ខន្តិកៈនៃសាជីវកម្ម ហើយដែលគេ បោះពុម្ពនៅលើសន្និធិនៃហ៊ុននីមួយៗនៃសន្និធិ ។

1551. Paralegal

A nonlawyer who has basic but not extensive legal skills. For example, persons who work for lawyers such as legal assistants can be paralegals. A paralegal cannot appear in court as a lawyer representing a client and all their work must be supervised by a lawyer licensed to practice law.

ជំនួយការមេធាវី

មនុស្សមិនមែនជាមេធាវីដែលមានជំនាញខាងច្បាប់ជាមូលដ្ឋាន ប៉ុន្តែមិនជាទូលំទូលាយទេ។ ឧទាហរណ៍៖ មនុស្សដែលធ្វើការអោយមេធាវី ដូចជាអ្នកជំនួយការខាងច្បាប់ជាដើម អាចហៅបានថាជាជំនួយការមេធាវី។ ជំនួយការមេធាវីមិនអាចឡើងតុលាការក្នុងឋានៈជាមេធាវីដែលកំណត់អតិថិជនណាម្នាក់ទេ ហើយកិច្ចការទាំងអស់របស់គេត្រូវតែត្រួតពិនិត្យដោយមេធាវីម្នាក់ដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណអោយប្រកបរបរច្បាប់។

1552. Paramount title

A title that will prevail over another asserted against it.
Fr: Titre de propriété le mieux établi.

លិខិតកម្មសិទ្ធិដែលមានទុក្ខមភាព

លិខិតកម្មសិទ្ធិមួយដែលឈ្នះលើលិខិតកម្មសិទ្ធិមួយទៀតដែលអះអាងទល់នឹងលិខិតកម្មសិទ្ធិនោះ។

1553. Pardon

A president's or governor's power to release a person from punishment for a crime.
Fr: Grâce, amnistie.

ការលើកលែងទោស

អំណាចរបស់ប្រធានាធិបតីឬអភិបាលរដ្ឋដើម្បីដោះលែងជនណាម្នាក់អោយរួចផុតពីទណ្ឌកម្មនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។

1554. Parental authority

In Cambodian civil law, all rights and authority conferred by law upon a father and mother as to the custody and discipline of the minor child and the control and management of the minor child's property, in order for them to fulfill their duties as parents. See also Parental rights. *Fr: Puissance paternelle.*

អំណាចមេបា

ក្នុងច្បាប់រដ្ឋប្បវេណីកម្ពុជា, សិទ្ធិនិងអំណាចទាំងអស់ដែលច្បាប់ផ្តល់ឲ្យឪពុកនិងម្តាយចំពោះការបីបាច់រក្សា និងការស្តីប្រដៅកូនជាអតិថិជន, និងការត្រួតត្រា និងចាត់ចែងលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនជាអតិថិជន ដើម្បីឲ្យឪពុកម្តាយនោះបានបំពេញករណីយកិច្ចជាឪពុកម្តាយ។

1555. Parental liability

Some laws that hold parents responsible for damage done by their children if the parents were negligent in their control over the children.
Fr: Responsabilité parentale.

ការទទួលខុសត្រូវនៃឪពុកម្តាយ

ច្បាប់ខ្លះដែលដាក់បន្ទាបឱ្យឪពុកម្តាយអោយទទួលខុសត្រូវចំពោះការខូចខាតដែលប្រព្រឹត្តិដោយកូនរបស់ខ្លួន ប្រសិនបើឪពុកម្តាយទទួលបានសក្តានុពលគ្រប់លក្ខណៈកូន។

1556. Parental rights**សិទ្ធិឪពុកម្តាយ**

These include such things as the right to discipline and control a child, to manage the child's property, and to be supported by an adult child. See also Parental authority. *Fr: Autorité parentale.*

សិទ្ធិនេះរាប់បញ្ចូលសិទ្ធិផ្សេងៗដូចជាសិទ្ធិអប់រំនិងឃុំគ្រងកូនសិទ្ធិចាត់ចែងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូន និងសិទ្ធិត្រូវបានការដ្ឋានផ្គត់ផ្គង់ពីកូនពេញវ័យ ។

1557. Parliamentary immunity**អភ័យឯកសិទ្ធិសភា**

The privilege granted by the Constitution that the members of the National Assembly are free from arrest, detention, and prosecution because the opinions they express during the exercise of their duties. Accusation, arrest, or detention of such a member can occur only in the event of a flagrante delicto crime, or the permission of the National Assembly. See Legislative immunity. *Fr: Immunité parlementaire.*

បុព្វសិទ្ធិដែលរដ្ឋធម្មនុញ្ញប្រគល់ឲ្យសមាជិករដ្ឋសភាគ្រប់រូបឲ្យរួចពីការចាប់ខ្លួន, ឃុំខ្លួន, និងចោទប្រកាន់នៅក្នុងការដោយហេតុអ្វីបានសំដែងមតិក្នុងកំឡុងពេលបំពេញករណីយកិច្ចរបស់គេ ។ ការចោទប្រកាន់, ការចាប់ខ្លួន, ឬការឃុំខ្លួនរបស់សមាជិកនោះអាចកើតមានបានលុះត្រាពេលណាមានការប្រព្រឹត្តបទល្មើសជាក់ស្តែង ឬមានការយល់ព្រមពីរដ្ឋសភា ។

1558. Parliamentary system**ប្រព័ន្ធអាស្រ័យសភា**

A means of governance whose power is concentrated in a legislature, which selects from among its members a prime minister and his cabinet officers. The government (prime minister and the cabinet) stays in power so long as it commands a majority of the parliament. See Presidential form of government. *Fr: Système parlementaire.*

មធ្យោបាយមួយនៃការគ្រប់គ្រង ដែលអំណាចប្រមូលផ្តុំឲ្យអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ដែលជ្រើសរើសនាយករដ្ឋមន្ត្រី និងរដ្ឋមន្ត្រីបណ្តាសមាជិកនៃអង្គនីតិបញ្ញត្តិនោះ ។ រដ្ឋាភិបាល (នាយករដ្ឋមន្ត្រី និងគណៈរដ្ឋមន្ត្រី) ស្ថិតក្នុងអំណាចបានឲ្យគេអាចរកសម្លេងភាគច្រើនបាននៅក្នុងសភា ។

1559. Parol arrest**ការចាប់ខ្លួនគ្មានដីកា**

An on-the-spot arrest without a warrant.

ការចាប់ខ្លួននៅនឹងកន្លែងដោយគ្មានដីកា ។

1560. Parol evidence**ភស្តុតាងផ្ទាល់មាត់**

Oral evidence or the evidence a witness gives. It usually refers to evidence about an agreement's meaning that does not appear in the written contract. *Fr: Témoignage verbal.*

ភស្តុតាងផ្ទាល់មាត់ឬភស្តុតាងដែលសាក្សីផ្តល់អោយ ។ ជាទូទៅ គឺសំដៅភស្តុតាងស្តីពីខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងមួយដែលមិនលេចឡើងនៅក្នុងកិច្ចសន្យាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនោះទេ ។

1561. Parol evidence rule

A legal doctrine that says when persons put their agreement in writing, the meaning of the written agreement cannot be contradicted by using prior oral agreements unless there was a mistake or fraud in preparing the written contract.

វិធាននៃភស្តុតាងផ្ទាល់មាត់

គ្រឹះស្ថានច្បាប់មួយដែលចែងថា កាលណាមនុស្សទាំងឡាយបានចុះកិច្ចព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរហើយនោះ ខ្លឹមសារនៃកិច្ចព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមិនអាចយកពាក្យសំដីនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទាល់មាត់ពីមុនមកប្រើជំនួសខ្លឹមសារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរបានឡើយ លើកលែងតែមានការកាន់ច្រឡំ ឬការបោកបន្លំក្នុងការតាក់តែងកិច្ចសន្យាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនោះ ។

1562. Parole

In criminal law, a conditional release from imprisonment that entitles the person receiving it to serve the remainder of his term outside prison if he complies with all the conditions connected with his release. *Fr: Libération conditionnelle.*

ការដោះលែងដោយមានលក្ខខណ្ឌ

ក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ គឺការដោះលែងមានលក្ខខណ្ឌចេញពីពន្ធនាគារដែលផ្តល់សិទ្ធិអោយមនុស្សដែលទទួលលក្ខខណ្ឌនោះអនុវត្ត អាណត្តិរបស់គេសល់របស់ខ្លួននៅក្រៅពន្ធនាគារប្រសិនបើខ្លួនគោរពតាមលក្ខខណ្ឌទាំងអស់ដែលទាក់ទងនឹងការដោះលែងរបស់ខ្លួន ។

1563. Partial breach

An unexcused failure to perform a contract promise that gives rise to a claim for damages but that does not substantially impair the value of the contract to the injured party, and thus does not generally give the injured party the right to withhold his or her own contract performance. See Material breach. *Fr: Rupture partielle du contrat*

ការល្មើសមួយភាគ

ការខកខានដែលមិនអាចដោះស្រាយបានក្នុងការអនុវត្តន៍ការសន្យាក្នុងកិច្ចសន្យា ដែលជាហេតុនាំឲ្យមានការទាមទារសំណងខូចខាត ប៉ុន្តែមិនធ្វើឲ្យចុះថយជាដុំកំរិតនូវតម្លៃនៃកិច្ចសន្យាដល់ភាគីរងគ្រោះទេ ហើយដូច្នេះ ជាទូទៅមិនផ្តល់ឲ្យភាគីរងគ្រោះនូវសិទ្ធិដើម្បីបញ្ឈប់ការអនុវត្តកិច្ចសន្យារបស់គេទេ ។

1564. Partial incapacity

An injury that disables a worker from doing part of his or her job or that lowers the value of that person's labor. The word does not mean the loss of part of an arm, part of the use of an arm, part of the ability to lift things, etc. *Fr: Incapacité partielle.*

អសមត្ថភាពដោយអង្វើ

គ្រោះថ្នាក់ដែលធ្វើអោយកម្មករលែងធ្វើផ្នែកខ្លះនៃកិច្ចការរបស់ខ្លួនកើត ឬដែលបន្ថយតម្លៃពលកម្មរបស់មនុស្សនោះ ។ ពាក្យនេះមិនសំដៅន័យថាជាការបាត់បង់ផ្នែកនៃដៃ ផ្នែកនៃការប្រើប្រាស់ដៃ ផ្នែកនៃការអាចលើករបស់អ្វីៗមួយទេ ។

1565. Particular lien

A right to hold specific property because of a claim against that property. For example, a garage's right to hold a car until the bill is paid for repairs done by that garage. *Fr: Privilège spécial.*

សិទ្ធិឃាត់ទុកទ្រព្យពិសេសមួយ

សិទ្ធិរក្សាទុកទ្រព្យសម្បត្តិអ្វីមួយ ព្រោះមកពីមានការទាមទារអ្វីមួយចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។ ឧទាហរណ៍៖ សិទ្ធិរបស់យានដ្ឋានដើម្បីរក្សាទុករថយន្តរហូតដល់គេសងថ្លៃជួសជុលដែលយានដ្ឋានបានធ្វើ ។

1566. Particulars (1)

The details of a legal claim or of separate items on account. *Fr: Détails, renseignements.*

(១) ភិនភាគលំអិត, អង្គធាតុពិស្តារ

ការរៀបរាប់ពិស្តារអំពីការទាមទារតាមដូច្នោះ ឬអំពីប្រការផ្សេងៗដោយឡែកពីគ្នានៅក្នុងសេចក្តីពិពណ៌នា ។

1567. Particulars (2)

A detailed description of property to be sold at auction. *Fr: Description.*

(២) រាយលំអិតមុខរបស់

សេចក្តីរៀបរាប់ពិស្តារអំពីទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលត្រូវលក់ឡាយខ្ទង់ ។

1568. Partition

Dividing land owned by several persons into smaller parcels owned by each person individually. *Fr: Partage, démembrement.*

ចំណែក, ការបែងភាគ

ការបែងចែកដីដែលមានម្ចាស់ច្រើនគ្នា អោយទៅជាក្បាលដីតូចៗ ដែលមានមនុស្សម្នាក់ៗធ្វើជាម្ចាស់លើក្បាលដីតូចៗនោះ ។

1569. Partnership

A contract between two or more persons to carry on a business together and to share money and labor put in and profits or losses.

ក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិ

កិច្ចសន្យារវាងមនុស្សពីរនាក់ឬច្រើននាក់ដើម្បីធ្វើអាជីវកម្មរួមគ្នា និងរួមហ៊ុនជាប្រាក់និងពលកម្មបញ្ចូលគ្នា ហើយក៏ចែករំលែកផលចំណេញឬការបង់ខាតគ្នាផងដែរ ។

1570. Party (1)

A person concerned with or taking part in any matter. *Fr: Partie.*

(១) ភាគី

មនុស្សដែលទាក់ទងជាមួយឬចូលរួមចំណែកក្នុងរឿងណាមួយ ។

1571. Party (2)

A person who is either a plaintiff or a defendant in a lawsuit. *Fr: Partie.*

(២) ភាគីក្តី

មនុស្សដែលជាដើមចោទឬដែលជាចុងចោទក្នុងបណ្តឹងមួយ ។

1572. Party (3)

A group of voters organized to nominate and elect persons to public office, to influence government policy, etc. *Fr: Partie politique.*

(៣) គណៈបក្ស

ក្រុមនៃអ្នកបោះឆ្នោតដែលត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីចាត់តាំងនិងជ្រើសតាំងមនុស្សសំរាប់ទៅកាន់មុខតំណែងសាធារណៈ ដើម្បីប្រើឥទ្ធិពលលើនយោបាយរដ្ឋាភិបាល ។ ល ។

1573. Party civilly responsible

Party to a criminal action who bears only civil liability for the criminal act of another person, for example parents responsible for minor children's acts; employer responsible for his employee's act. *Fr: Partie civilement responsable.*

អ្នកទទួលខុសត្រូវទាត់រដ្ឋប្បវេណី

ភាគីបណ្តឹងដែលទទួលបន្ទុកទទួលខុសត្រូវផ្នែកទាត់រដ្ឋប្បវេណីចំពោះអំពើព្រហ្មទណ្ឌ ដែលប្រព្រឹត្តដោយមនុស្សម្នាក់ទៀត ។

1574. Party wall

A wall erected on a property boundary serving as separation between buildings up to a disjuncture, or between courts and gardens, or between enclosures in fields, which are under different ownership. *Fr: Mur mitoyen.*

ជញ្ជាំងអឡូសិទ្ធិ

ជញ្ជាំងដែលសង់នៅលើព្រំដែនដែលសម្រាប់ធ្វើជាបំបែកបែងចែករវាងអាគារពីររហូតដល់តំបន់ស្មើនឹងខ្សែបន្ទាត់ព្រំអាគារទាប, ឬរវាងឆ្នាំងនិងសួន, ឬរវាងដីដែលមានរបស់ហ៊ុំព័ទ្ធ ដែលស្ថិតក្នុងកម្មសិទ្ធិផ្សេងគ្នា ។

1575. Pass (1)

Say or pronounce. For example, a judge passes sentence on a convicted defendant. *Fr: Prononcer.*

(១)ប្រកាស

និយាយ ឬប្រកាស ៖ ទាហរណ៍ ៖ ចៅក្រមប្រកាសដាក់ទោសលើចុងចោទ ៖

1576. Pass (2)

Enact successfully. For example, a bill passes when a legislature votes "yes" on it. *Fr: Adopter.*

(២)អនុម័ត

ការអនុម័តច្បាប់យ៉ាងជោគជ័យ ៖ ទាហរណ៍ ៖ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ "អនុម័ត" នៅពេលដែលអង្គនីតិបញ្ញត្តិបានឆ្នោតយល់ព្រមនៅលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់នោះ ។

1577. Pass (3)

Examine and determine. For example, when a document passes legal review and is found to be valid. *Fr: Passer.*

(៣)ឆ្លង

ការពិនិត្យនិងសម្រេចចិត្ត ៖ ទាហរណ៍ ៖ កាលណាឯកសារបានឆ្លងកាត់ការពិនិត្យឡើងវិញតាមផ្លូវច្បាប់រួចហើយ ឯកសារនោះត្រូវបានចាត់ទុកថានឹងយកជាការបាន ។

1578. Pass (4)

Transfer or become transferred. For example, when a deed is properly made out, property passes from one person to another. *Fr: Etre transmis.*

(៤)ផ្ទេរអោយ, ត្រូវបានផ្ទេរហើយ

ផ្ទេរអោយឬត្រូវបានផ្ទេររួចហើយ ៖ ទាហរណ៍ ៖ កាលណាលិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិត្រូវបានធ្វើត្រឹមត្រូវរួចហើយ ទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវបានផ្ទេរឱ្យមនុស្សម្នាក់ទៀតអោយមនុស្សម្នាក់ទៀត ។

1579. Pass (5)

(៥) អោយការយល់ព្រម

Approve. *Fr: Approuver.*

1580. Pass (6)

(៦) ផ្សព្វផ្សាយ

To put out, especially to put out fraudulently. For example, pass counterfeit money.
Fr: Circuler.

បោះផ្សាយជាពិសេស បោះផ្សាយដោយក្លែងបន្លំ ។
ទាញហាង បោះផ្សាយប្រាក់ក្លែងក្លាយ ។

1581. Past consideration

គម្លើងកិច្ចសន្យា

Consideration that is given or takes place before a contract is made.

ផ្ដន្ទៃគម្លើងដែលត្រូវបានស្នើដូចឬកើតឡើងមុនពេលធ្វើកិច្ចសន្យា ។

1582. Patent (1)

(១) ជាក់ស្ដែង

Open; evident; plainly visible. *Fr: Patent, manifeste.*

ដែលចំហ, បង្ហាញអោយឃើញ, អាចមើលឃើញយ៉ាងងាយ ។

1583. Patent (2)

(២) ប្រកាសនីយប័ត្រភក្ដកម្ម(ប្តាំគង់)

A right to control the manufacture and sale of something that person has discovered or invented. *Fr: Brevet d'invention.*

សិទ្ធិត្រួតត្រាលើការផលិត និងការលក់របស់អ្វីមួយដែលមនុស្សណាម្នាក់បានរកឃើញឬបានប្រឌិតឡើង ។

1584. Patent (3)

(៣) ដីសម្បទាន

A grant of land by the government to an individual.
Fr: Concession.

ការប្រគល់អោយដីដោយរដ្ឋាភិបាលទៅអោយបុគ្គលណាម្នាក់ ។

1585. Patentable

ដែលអាចចុះប្រកាសនីយប័ត្របាន

A discovery or invention that includes a new idea or is suitable to be given a patent.
Fr: Brevetable.

របកគំហើញ ឬការប្រឌិតអ្វីមួយដែលបញ្ចូលគំនិតថ្មីណាមួយ ឬដែលសមរម្យល្មមនឹងប្រគល់ប្រកាសនីយប័ត្រភក្ដកម្ម(ប្តាំគង់)អោយ ។

1586. Paternity suit

បណ្ដឹងរកបិតុភាព

A court action to prove a person is the father of an illegitimate child and to enforce support obligations. *Fr: Action de recherche de paternité.*

សេចក្ដីសំរេចរបស់តុលាការដើម្បីបញ្ជាក់ថាមនុស្សណាម្នាក់ជាឪពុករបស់កូនក្រីក្រ និងដើម្បីដាក់បង្គាប់ឲ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ចផ្គត់ផ្គង់ ។

1587. Patricide

បិតុយាតកម្ម

Killing of one's own father.
Fr: Patricide.

ការសម្លាប់ឪពុករបស់ខ្លួនឯង ។

1588. Pawn

ដាក់បញ្ចាំ

To deposit personal property with another as security for the payment of a debt.

ដាក់លុយឬទ្រព្យជាមួយមនុស្សម្នាក់ទៀតដើម្បីជាការធានាសំរាប់ការសងបំណុល ។

Fr: *Mettre en gage.*

1589. Payables

កំណត់ដែលត្រូវសង

See Liability (2).

1590. Payable to bearer

ចំណាយដោយគាហករណ៍

See Bearer instrument. Fr: -
Payable au porteur.

1591. Payee

អគ្គគាហករណ៍, អ្នកទទួលសំណង

Any person to whom a debt should be paid. Fr: *Bénéficiaire.*

មនុស្សដែលគេត្រូវសងបំណុលទៅដោយ ។

1592. Peaceable possession

ភាគៈដោយសុខសាន្ត

Occupying land or a building for a time during which there are no legal or forcible attempts to throw out a possessor. Fr: *Possession pacifique.*

ការចូលកាន់កាប់ដី ឬអគារណាមួយក្នុងរយៈពេលមួយដែលគ្មានការប៉ុនប៉ងណាមួយតាមផ្លូវច្បាប់ឬដោយបង្ខំដើម្បីបណ្តេញភាគីចេញឡើយ ។

1593. Peaceful enjoyment

សិទ្ធិអាស្រ័យដល់ដោយសុខសាន្ត

See Quiet enjoyment. Fr: -
Jouissance paisible.

1594. Peculation

ការកែបន្លំប្រាក់រាជការ, នឹកគ្បាវហារ

Embezzlement of public funds or of the property of the government. Fr: *Pécultat.*

ការកែបន្លំយកមូលនិធិសាធារណៈ ឬទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋាភិបាល

1595. Pecuniary

នៃប្រាក់កាស, ដែលទាក់ទងនឹងរឿងប្រាក់

Monetary; related to money. Fr: *Pécunaire.*

1596. Pecuniary condemnation

ធនទណ្ឌ

Any combination of a fine, restitution, and damages that is imposed on a convicted person enforceable through physical restraints or other methods allowed by law. Fr: *Recouvrement des condamnations pécuniaires.*

វិធីណាមួយ ឬការរួមផ្សំទោសពិន័យ ការបង់ប្រាក់សំណង និងប្រាក់ជម្ងឺចិត្តដែលគេទាមទារពីជន ដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសតាមវិធីដែលអនុញ្ញាតឱ្យប្រើ ឬដោយការបង្ខំដល់រូបកាយ ដូចជាការដាក់ពន្ធនាគារជាដើម ។

1597. Pecuniary Interest

ផលប្រយោជន៍ជាប្រាក់កា

Any interest that might have a direct financial effect on a judge or other official and that should make the judge or official disqualify him or herself from a case or other decision-making role.

Fr: *Intérêt pécuniaire.*

ផលប្រយោជន៍ដែលអាចមានផលខាងហិរញ្ញវត្ថុដល់ទៅលើចៅក្រមណាម្នាក់ឬមន្ត្រីរដ្ឋាការផ្សេងទៀតនិងដែលធ្វើអោយចៅក្រមឬមន្ត្រីរដ្ឋាការនោះខូះគុណសម្បត្តិអាចទាក់ទងក្នុងរឿងក្តីមួយ ឬមានមុខនាទីក្នុងការធ្វើសេចក្តីសំរេចដទៃទៀត ។

1598. Penal institution

មន្ទីរឃុំឃាំង

Any place of confinement for convicted criminals. Fr: - *Centre de détention.*

ទីកន្លែងសំរាប់ឃុំឃាំងទណ្ឌិតព្រហ្មទណ្ឌ ។

1599. Penal law

ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ

A law to preserve public order that defines an offense against the public and inflicts a penalty for its violation. Fr: *Droit pénal.*

ច្បាប់សំរាប់រក្សារបៀបរៀបរយសាធារណៈដែលអោយនិយមន័យ ថាជាបទល្មើសប្រឆាំងនឹងសាធារណៈនិងដែលដាក់ទណ្ឌកម្មដល់ការរំលោភច្បាប់នោះ ។

1600. Penalty (1)

(១) ទណ្ឌកម្ម, ទោស

A punishment imposed by law. Fr: *Peine, amende.*

ទោសដែលដាក់បង្គាប់ដោយច្បាប់ ។

1601. Penalty (2)

(២) ប្រាក់ធានាសងក្នុងករណីមិនគោរពកិច្ចសន្យា

A sum of money promised by one person to another, to be paid if the first person fails to do something called for in a contract between them. Fr: *Sanction pécuniaire en cas d'inexécution d'un contrat.*

ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលមនុស្សម្នាក់សន្យាជាមួយមនុស្សម្នាក់ទៀតថានឹងសងប្រសិនបើមនុស្សទីមួយខកខានពុំបានធ្វើអ្វីមួយដែលបានចែងក្នុងកិច្ចសន្យារវាងពួកគេទាំងពីរ ។

1602. Penitentiary

ពន្ធនាគារសំរាប់ទោសទុក្ខិក

A prison for convicted felons. Fr: *Pénitenciaire.*

ពន្ធនាគារមួយសំរាប់ដាក់ជនដែលជាប់ទោសទុក្ខិក ។

1603. Penology

ពន្ធនាគារសាស្ត្រ

The study of prisons and criminal punishment. Fr: - *Pénologie.*

ការសិក្សាអំពីពន្ធនាគារនិងទណ្ឌកម្មផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ។

1604. Per

តាម, តាមរយៈ, តាមន័យ, ក្នុងកំឡុង

Latin: By; through; by means of; during. Fr: *Selon, conformément à.*

1605. Per curiam.

ដោយតុលាការ, តាមរយៈតុលាការ

Latin: By court. Fr: *Par le tribunal.***1606. Per diem (1)**

(១)សំរាប់មួយថ្ងៃ

Latin: By the day; day by day; each day. Fr: *Journalier.***1607. Per diem (2)**

(២)ចំណាយតាមថ្ងៃ

A fixed amount of money paid to a person each day for either a salary or for expenses of employment, such as food and lodging. Fr: *Paie-ment journalier.*

ចំនួនទឹកប្រាក់កំណត់ដែលចំណាយទៅអោយមនុស្សណាម្នាក់ នៅថ្ងៃនីមួយៗសំរាប់បៀវត្សន៍ឬសំរាប់ការចំណាយនៃការងារ ដូចជាចំណីអាហារនិងកន្លែងស្នាក់អាស្រ័យជាដើម ។

1608. Peremptory

ដាច់ខាត, ដាច់អហត្ថ្យា

1. Absolute; conclusive; final or arbitrary. 2. Not requiring any explanation or cause to be shown. For example, a peremptory challenge to a juror means that one side in a trial has been given the right to disallow a certain number of possible jurors before the trial without giving any reasons. Fr: *Péremptoire.*

១- ទាំងស្រុង, ដាច់ណាត់, ជាស្ថាពរ ឬតាមតែអំពើចិត្ត ។ ២- ដែលមិនតម្រូវអោយមានការពន្យល់ឬបង្ហាញមូលហេតុឡើយ ។ ទាហរណ៍៖ ការជំទាស់ដាច់ខាតចំពោះសមាជិកតុលាការវិនិច្ឆ័យណាម្នាក់មានន័យថាភាគីម្ខាងនៃរឿងក្តីត្រូវបានប្រគល់សិទ្ធិឱ្យបដិសេធបោលសមាជិកមួយចំនួនមុនពេលជំរះក្តី ដោយគ្មានការផ្តល់ហេតុផលអ្វីសោះឡើយ ។

1609. Peremptory challenge

ការជំទាស់ដាច់ខាត, ការជំទាស់ដោយមិនបញ្ជាក់

Challenge to a prospective juror without stating a reason; the challenge is made entirely at the discretion of the challenging party. Fr: *Récusation pure et simple de jurés.*

មូលហេតុ

ការជំទាស់នឹងបេក្ខជនសមាជិកតុលាការវិនិច្ឆ័យណាម្នាក់ដោយគ្មានរឿងរាប់ពីហេតុផលអ្វីទាំងអស់ ។ ការជំទាស់នេះធ្វើឡើងទាំងស្រុងតាមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ភាគីជំទាស់ ។

1610. Perfection of a security interest

សុព្រឹក្សកម្មនៃប្រយោជន៍ប្រាក់ភាគ

The steps legally required to give a secured party an interest in a debtor's property against other creditors of the debtor.

វិធានការទាំងឡាយដែលតម្រូវដោយច្បាប់ដើម្បីផ្តល់ជូនភាគីដែលត្រូវបានធានាផលប្រយោជន៍ចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលមួយដាច់មកខ្លួនឯងកុំអោយធ្លាក់ទៅក្នុងដៃនៃម្ចាស់បំណុលដទៃទៀតរបស់កូនបំណុលនោះ ។

1611. Performance

Carrying out a contract, promise, or other obligation according to its terms, so that the obligation ends. *Fr: Exécution.*

ការប្រតិបត្តិ, ការបំពេញ, ការអនុវត្ត

អនុវត្តកិច្ចសន្យា ការសន្យា ឬកាតព្វកិច្ចដទៃទៀតដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌរបស់វាដើម្បីអោយកាតព្វកិច្ចនោះចប់ ។

1612. Perjury

Lying while under oath, primarily in a court proceeding. *Fr: Faux serment.*

ការស្បថបំពាន, សក្ខីភាពទុច្ចរិត

ការកុហកក្នុងពេលធ្វើសម្បថ ជាបឋមនៅក្នុងដំណើរការជំនុំជម្រះក្តីរបស់តុលាការ ។

1613. Permanent Committee

A committee of the National Assembly which organizes the agenda of the sessions of the National Assembly and manages the work of the National Assembly between sessions. Currently, it is composed of the President, the two Vice-Presidents, and the chairpersons of the nine commissions of the National Assembly. See Commission. *Fr: Comité Permanent.*

គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍

គណៈកម្មាធិការនៃរដ្ឋសភាដែលរៀបចំរបៀបវារៈប្រជុំនៃរដ្ឋសភា និងចាត់ចែងកិច្ចការនៃរដ្ឋសភា នៅចន្លោះសម័យប្រជុំ ។ បច្ចុប្បន្ននេះ គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍នៃរដ្ឋសភាមាន ប្រធានរដ្ឋសភា អនុប្រធាន ទាំងពីរនៃរដ្ឋសភា ប្រធានគណៈកម្មការទាំងប្រាំបួននៃរដ្ឋសភា ។

1614. Permit

An official document that allows a person to do something (usually something legal that is not allowable without that permit). *Fr: Autorisation.*

លិខិតអនុញ្ញាត

ឯកសារផ្លូវការមួយដែលអនុញ្ញាតអោយមនុស្សណាម្នាក់ធ្វើអ្វីមួយ(ជាប្រក្រតីធ្វើអ្វីៗស្របតាមផ្លូវច្បាប់ ដែលមិនអាចអនុញ្ញាតអោយធ្វើបាន បើគ្មានលិខិតអនុញ្ញាតនោះទេ) ។

1615. Perpetrator

The person who commits a particular crime. *Fr: Auteur d'un crime.*

ចារី

ជនដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ។

1616. Person

In law, an individual or incorporated group having certain legal rights and responsibilities. *Fr: Personne.*

បុគ្គល, ក្រុមបុគ្គល

ក្នុងច្បាប់ គឺឯកត្តជនបុគ្គលឬក្រុមសាជីវកម្មដែលមានសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចស្របតាមផ្លូវច្បាប់មួយចំនួន ។

1617. Persona non grata

Latin: Persons not wanted. A person rejected as an ambassador or other government representative by the country to which he or she is sent.

Fr: *Persona non grata*.

បុគ្គលត្រូវបណ្តេញចេញ

ឡាតាំង: មនុស្សត្រូវការ ។ ជនដែលត្រូវបានបណ្តេញចេញពីឋានៈជាឯកអគ្គរដ្ឋទូតឬតំណាងនៃរដ្ឋាភិបាលមួយដោយប្រទេសដែលជននោះនៅប្រចាំការ ។

1618. Personal (1)

Having to do with a human being. Fr: *Personnel*.

(១) នៃបុគ្គល, ផ្ទាល់ខ្លួន

ដែលទាក់ទងនឹងរឿងមនុស្ស ។

1619. Personal (2)

Having to do with movable property, as opposed to land and buildings. Fr: *D'un meuble*.

(២) នៃចលនទ្រព្យ

ដែលសំដៅទៅចលនទ្រព្យ ផ្ទុយពីដីនិងអាការ ។

1620. Personal defenses

In commercial paper law, term usually refers to defenses or claims that cannot be asserted against a holder in due course in enforcing an instrument. This kind of defense is valid against ordinary holders of instruments, but not against the holders in due course. Personal defenses affect the agreement for which the instrument was issued. The most common defenses are failure of consideration, fraud, duress, and breach of warranty. See Real defenses.

ការការពារផ្ដោតលើបុគ្គល

នៅក្នុងច្បាប់ដែលប័ត្រពាណិជ្ជ ជាពាក្យដែលយោងដល់ការការពារ ឬការទាមទារដែលមិនអាចធ្វើទល់នឹងតាហកទៀងត្រង់ក្នុងការដាក់ទូប្រើប្រាស់ដែលប័ត្រ ។ ការការពារប្រភេទនេះ មានសុពលភាពទល់នឹងតាហកធម្មតានៃដែលប័ត្រ ប៉ុន្តែ មិនមានសុពលភាពទល់នឹងតាហកទៀងត្រង់ទេ ។ ការការពារនេះមានដល់ប៉ះពាល់ដល់កិច្ចព្រមព្រៀងដែលជាមូលដ្ឋាននៃការចេញដែលប័ត្រនោះ ។ ការការពារដែលគេប្រទះជាញឹកញាប់គឺ ការគ្មានតម្លៃតបស្នង ការបោកបន្លំ ការបង្ខិតបង្ខំ និងការល្មើសលើការរ៉ាប់រង ។

1621. Personal injury

1. Any harm done to a person's rights, except for property right. 2. Negligence actions such as for automobile accidents.

របួសដល់ខ្លួនប្រាណ

១ - ការអន្តរាយណាមួយដែលប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិរបស់បុគ្គលម្នាក់ លើកលែងសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិ ។ ២ - បណ្តឹងពីការរើសអើងប្រហែសដូចជាបណ្តឹងចំពោះគ្រោះថ្នាក់រថយន្តជាដើម ។

1622. Personal representative

A general term for the executor or administrator of a dead person's property.

អ្នកតំណាងចាត់ចែងមតិ

សព្វទូទៅសំរាប់ពាក្យប្រតិបត្តិក្តិ: ឬអ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យនៃមរណជន ។

1623. Personal trust

A trust for individuals and their own families.

អាណត្តិព្យាបាលភាពផ្ទាល់ខ្លួន

អាណត្តិព្យាបាលភាពសំរាប់ឯកគ្គជននិងក្រុមគ្រួសាររបស់គេផ្ទាល់។

1624. Personalty

Personal property; movable property. *Fr: Biens meubles.*

ចលនទ្រព្យ, សង្ហារឹមទ្រព្យ

ទ្រព្យដែលអាចរើរុះពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយបាន។

1625. Pertinent

Relevant to an issue that itself is relevant to the outcome of a trial. *Fr: Pertinent.*

ដែលជំពាក់ទាក់ទង

ដែលទាក់ទងទៅនឹងបញ្ហាមួយដែលបញ្ហានោះទាក់ទងខ្លួនឯងទៅនឹងលទ្ធផលនៃការជំរះក្តី។

1626. Perverse verdict

A jury's verdict that did not follow (or could not have been in accordance with) a judge's instructions about a point of law.

សេចក្តីវិនិច្ឆ័យប្រាស់ចាកចំណុចច្បាប់

សេចក្តីវិនិច្ឆ័យរបស់គណៈវិនិច្ឆ័យដែលមិនបានដើរតាមគន្លង(ឬមិនបានស្របជាមួយនឹង)សេចក្តីបង្គាប់របស់ចៅក្រមអំពីចំណុចមួយនៃច្បាប់។

1627. Petit jury (or petty jury)

Small jury or trial jury.

គណៈវិនិច្ឆ័យខ្នាតតូច

គណៈវិនិច្ឆ័យដែលមានទំហំតូចឬគណៈវិនិច្ឆ័យដំនុំជំរះក្តី។

1628. Petition

1. A written request to a court that it take a particular action. "Petition" is sometimes used in place of "complaint" as the first pleading in a lawsuit. 2. A request made to a public official.

ប្តឹងនាលិខិត, បណ្តឹងតាមចរ

១-ពាក្យសំណូមពរលាយលក្សអក្សរទៅតុលាការសុំអោយចាត់វិធានការពិសេសណាមួយ។ ពាក្យ "ប្តឹងនាលិខិត" ជួនកាលគេប្រើដើម្បីជំនួសពាក្យ "បណ្តឹង" ដែលជាដំណើរការដៃកងបង្គំនៅក្នុងរឿងក្តី។ ២-សំណើដែលធ្វើឡើងដើម្បីជូនទៅមន្ត្រីសាធារណៈ។

1629. Petitory action

A lawsuit to establish title to land, as opposed to a lawsuit to gain physical possession of the land.

បណ្តឹងសុំសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ

បណ្តឹងក្តីដើម្បីបង្កើតសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើដី ដែលផ្ទុយពីបណ្តឹងក្តី ដើម្បីបានភាគរូបវន្តនៃដី។

1630. Physical (1)

Having to do with the body, rather than mind. *Fr: Physique.*

(១)រូបវន្ត, នៃរូបកាយ

ដែលទាក់ទងទៅនឹងខ្លួនប្រាណ គឺមិនមែនទាក់ទងនឹងផ្លូវគំនិតទេ។

1631. Physical (2)

Real as opposed to imaginary.

(២)ជាក់ស្តែង, រូបី

ពិតប្រាកដដែលផ្ទុយពីមនោគតិ។

1632. Physical incapacity (1)

(១) អពលានុភាព

Impotence. Fr: *Incompétence*.

1633. Physical incapacity (2)

(២) អសមត្ថភាពនៃរូបកាយ

An injury that prevents working. Fr: *Incapacité physique*.

របួសដែលរារាំងមិនឲ្យធ្វើការងារបាន។

1634. Piercing the corporate veil

ទម្ងាយរាជ្ជសាជីវកម្ម

Judicial process whereby court will disregard usual immunity of corporate officers or entities from liability for wrongful corporate activities, thus stripping those officers or entities of the limited liability that they usually enjoy.

វិធីការរបស់តុលាការ ដែលតុលាការនឹងបដិសេធពាលនូវអភ័យឯកសិទ្ធិធម្មការរបស់អ្នកដឹកនាំសាជីវកម្ម ឬអង្គភាពនានាពីការទទួលខុសត្រូវចំពោះសកម្មភាពក្នុងនាមសាជីវកម្មដែលខុស ដូច្នេះ តុលាការដកហូតយកការទទួលខុសត្រូវមានកំណត់ដែលអ្នកដឹកនាំ ឬអង្គភាពទាំងនោះទទួលបានជាធម្មតា។

1635. Place of business

ទីស្នាក់ការអាជីវកម្ម

The place at which a person carries on his or her business or employment. Fr: *Siège (d'une société)*.

កន្លែងដែលជនម្នាក់អនុវត្តកិច្ចការអាជីវកម្ម ឬការងាររបស់គេ។

1636. Place of contract

ទីកន្លែងចុះកិច្ចសន្យា

The place (jurisdiction) in which a contract is made, and whose law will determine questions affecting the validity, interpretation and performance of the contract. Fr: *Lieu de conclusion du contrat*.

ទីកន្លែង (យុត្តាធិការ) ដែលនាទីនោះកិច្ចសន្យាមួយត្រូវបានធ្វើ ហើយដែលច្បាប់នាទីនោះនឹងកំណត់បញ្ហាដែលប៉ះពាល់ដល់សុពលភាព, ការបកស្រាយ, និងការអនុវត្តន៍កិច្ចសន្យា។

1637. Place of delivery

ទីកន្លែងប្រគល់ទំនិញ

The place where delivery of goods sold is to be made, according to the contract of sale or the law. Fr: *Lieu de livraison*.

ទីកន្លែងដែលគេប្រគល់ទំនិញដែលលក់ ស្របទៅតាមកិច្ចសន្យាលក់ ឬច្បាប់។

1638. Plagiarism

សព្វហោរកម្ម, ការលួចចម្លងរឿងនិពន្ធអ្នកដទៃ

Taking all or part of the writing of another person and passing it off as one's own. Fr: *Plagiat*.

ការយកទាំងអស់ឬផ្នែកខ្លះនៃការសរសេររបស់មនុស្សដទៃទៀត ហើយចម្លងវាទុកដូចជា របស់ខ្លួនឯងផ្ទាល់។

1639. Plain error rule

The principle that an appeals court can reverse a judgment because of an error in the proceedings even if the error was not objected to at the time.

វិធានអំពីការកាន់ច្រឡំច្បាស់ត្រូវឡើង

គោលការណ៍ដែលសាលាឧទ្ធរណ៍អាចផ្លាស់ប្តូរសាលាក្រមវិញ ព្រោះមកពីមានការកាន់ច្រឡំក្នុងដំណើរការជំនុំជម្រះ ក្តី សូម្បីតែការកាន់ច្រឡំនោះមិនត្រូវបានជំទាស់នៅពេលនោះក៏ដោយ ។

1640. Plain view doctrine

The rule that if police happen to come across something while acting within their lawful duty, that item may be used as evidence in a criminal trial even if the police did not have a search warrant.

ច្រើនស្តីស្តែងអំពីវត្ថុនៅកណ្តាលវាល

វិធានមួយដែលចែងថា ប្រសិនបើប៉ូលីសដើរកាត់អ្វីមួយ ហើយជួនជាប្រទះរបស់នោះនៅខណៈកំពុងបំពេញករណីយកចិត្តទុកដាក់ច្បាប់របស់ខ្លួន របស់ឬវត្ថុនោះអាចយកមកធ្វើជាភស្តុតាងក្នុងការជំរះក្តីព្រហ្មទណ្ឌបាន សូម្បីតែប៉ូលីសនោះមិនបានមានដីកាឆែកឆេរក៏ដោយ ។

1641. Plaintiff

A person who brings (starts) a lawsuit against another person. *Fr: Demandeur.*

ដើមចោទ, ដើមបណ្តឹង

មនុស្សដែល(ដើម)នាំរឿងក្តីប្រឆាំងនឹងមនុស្សផ្សេងទៀត ។

1642. Plaintiff in error

An appellant (to the appeals court after a trial court has made a ruling). *Fr: Demandeur en appel.*

ភាគីឧទ្ធរណ៍

អ្នកឧទ្ធរណ៍(ទៅសាលាឧទ្ធរណ៍បន្ទាប់ពីតុលាការជំរះក្តីបានធ្វើសេចក្តីសំរេចរួចហើយ) ។

1643. Plea

The defendant's formal answer to a criminal charge. The defendant says "guilty," "not guilty," or "no contest" ("nolo contendere"). *Fr: Plaidoirie du défendeur.*

ចម្លើយរបស់ចុងចោទ

ការឆ្លើយជាផ្លូវការរបស់ចុងចោទទៅនឹងបទចោទប្រកាន់ផ្នែកបទព្រហ្មទណ្ឌមួយ ។ ចុងចោទនិយាយថា "ទទួលពិរុទ្ធភាព" "មិនទទួលពិរុទ្ធភាព" ឬ "គ្មានគវ៉ា" ។

1644. Plea bargaining

Discussions between a prosecutor and a criminal defendant's lawyer in which the defense lawyer generally offers to have the defendant plead guilty in exchange for the prosecutor's agreeing to accept a plea to a less serious charge, to drop some charges, or to promise not to request a harsh punishment from the judge. *Fr: Négociations pour réduire la gravité des charges.*

ការចរចាប្តូរចម្លើយជាមួយការសម្រាលទោស

ការពិភាក្សារវាងរដ្ឋអាជ្ញា(ឬព្រះរាជអាជ្ញា)និងមេធាវីរបស់ចុងចោទផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌដែលនៅក្នុងការពិភាក្សានោះ ជាទូទៅមេធាវីការពារក្តីធ្វើសំណើដល់រដ្ឋអាជ្ញាថាចុងចោទនឹងឆ្លើយទទួលពិរុទ្ធភាពដោយប្តូរយកមកវិញនូវការព្រមព្រៀងរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាថានឹងទទួលយកការឆ្លើយចំពោះបទចោទប្រកាន់កំរិតស្រាលជាង, ថានឹងទំលាក់បទចោទខ្លះចោលឬសន្យាថានឹងមិនសុំអោយមានការទំនងទោសពីចៅក្រមឡើយ ។

1645. Plea in abatement

See Dilatory plea.

ចម្លើយសំរាប់ពន្យារពេល, ចម្លើយសំរាប់ពន្លឺកង់ណើរក្តី

1646. Plead (1)

To make any pleading. *Fr: - Plaider.*

(១)ជ្រកកវ៉ាក្តី, ឆ្លើយតបតុក្តី

1647. Plead (2)

To answer plaintiff's common law declaration.

(២)ឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹង

ឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងតាមច្បាប់កម្ពុជាសំរាប់ដើមចោទ។

1648. Plead (3)

In criminal law, to answer to the charge, either admitting or denying guilt.

(៣)ឆ្លើយតបបទចោទ

ក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ គឺឆ្លើយចំពោះបទចោទប្រកាន់ដោយឆ្លើយទទួលពិរុទ្ធភាពឬបដិសេធពិរុទ្ធភាព។

1649. Pleading burden

See Burden of proof.

បន្ទុកនៃការឆ្លើយតបបទចោទ

1650. Pleadings

Statements in logical and legal form of the facts that constitute plaintiff's cause of action and defendant's grounds of defense. Pleadings are either allegations by the parties affirming or denying certain matters of fact, or other statements in support of certain principles of law which are intended to describe to the court or jury the real matter in dispute. *Fr: - Plaidoiries, conclusions des parties.*

សេចក្តីថ្លែងសំអាង

សេចក្តីថ្លែងតាមទម្រង់សមហេតុសមផលនិងតាមទម្រង់ច្បាប់អំពីអង្គហេតុទាំងឡាយដែលបង្កជាសំអាងនៃបណ្តឹងរបស់ដើមចោទ និងដែលជាមូលដ្ឋាននៃការការពារខ្លួនរបស់ចុងចោទ។ សេចក្តីថ្លែងសំអាងគឺអាចជាទង្វើករណីរបស់ភាគីនានាសំរាប់អះអាងថាពិតឬបដិសេធសាច់រឿងខ្លះនៃអង្គហេតុ ឬអាចជាសេចក្តីថ្លែងនានាគាំទ្រគោលការណ៍ខ្លះនៃច្បាប់ដែលមានគោលបំណង ពិពណ៌នាជូនតុលាការឬតុលាការវិនិច្ឆ័យនូវសាច់រឿងពិតមិនស្របគ្នា ។

1651. Plebiscite

A vote by the people for or against a proposed new major law or expressing an opinion on a major public issue. *Fr: Plébiscite.*

ប្រជាសិទ្ធិ, សេចក្តីសំរេចរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ

ការបោះឆ្នោតមួយដោយប្រជាពលរដ្ឋដើម្បីគាំទ្រឬប្រឆាំងនឹងច្បាប់សំខាន់ៗដែលបានស្នើរឡើង ឬសំដែងមតិលើបញ្ហាសាធារណៈសំខាន់ណាមួយ ។

1652. Pledge

A deposit of personal property as security for a debt; delivery of goods by a debtor to a creditor until the debt is repaid; generally defined as a lien or a contract that calls for the transfer of personal property as security. *Fr: Mise en gage.*

ការដាក់វត្ថុបញ្ចាំ

ការដាក់ចលនទ្រព្យធ្វើជាទ្រព្យធានាសំរាប់បំណុល ។ ការប្រគល់របស់ដោយកូនបំណុលទៅអោយម្ចាស់បំណុលទុករហូតដល់ពេលសងបំណុលនោះវិញ។ ជាទូទៅគេអោយនិយមន័យថាជាសិទ្ធិឃាត់ទុកមួយ ឬជាតិចូសន្យាមួយដែលសុំអោយមានការផ្ទេរនូវចលនទ្រព្យសំរាប់ធ្វើជាទ្រព្យធានា(ប្រាក់កាត)។

1653. Plenary

Full; complete; of every person or every thing. For example, plenary jurisdiction is the full power of a court to make decisions about all the people and property involved in a case. *Fr: Entier, plénière.*

ពេញអង្គ, ពេញលេញ

ដ៏ពេញ, គ្រប់គ្រាន់, នៃមនុស្សពាល់រូបឬពាល់វត្ថុ។ ទូទាហរណៈ សមត្ថកិច្ចពេញលេញរបស់តុលាការគឺជាអំណាចដ៏ពេញរបស់តុលាការដើម្បីធ្វើសេចក្តីសំរេចអំពីមនុស្សនិងទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ដែលទាក់ទងទៅនឹងរឿងក្តីមួយ ។

1654. Plenary meeting

A meeting of all the members of the National Assembly, as opposed to a meeting of some part of the National Assembly, such as a committee. *Fr: Séance plénière.*

សម័យប្រជុំពេញអង្គ

ការប្រជុំសមាជិកសភាទាំងអស់ គឺផ្ទុយពីការប្រជុំតែផ្នែកណាមួយនៃរដ្ឋសភា ដូចជាគណៈកម្មការជាដើម ។

1655. Plural suffrage

A right to vote or system of voting in public elections in which one or more additional voting rights are conferred upon those voters who have a special interest in the state's affairs. See Equal suffrage. *Fr: Suffrage plural.*

ការបោះឆ្នោតបែបពហុសម្លេង

សិទ្ធិបោះឆ្នោត ឬរបៀបបោះឆ្នោតក្នុងការបោះឆ្នោតសាធារណៈ ដែលតាមរបៀបនោះសិទ្ធិបោះឆ្នោតបន្ថែម មួយ ឬច្រើនត្រូវបន្ថែមទៅអ្នកបោះឆ្នោតណាដែលមាន ផលប្រយោជន៍ពិសេសនៅក្នុងកិច្ចការរបស់រដ្ឋ ។

1656. Plurality

The number of votes cast for a candidate who obtains the greatest number of votes, though not a majority, in a contest of more than two candidates. See also Relative majority, Majority vote. *Fr: Majorité relative.*

សម្លេងច្រើនជាងគេ

ចំនួនសម្លេងឆ្នោតដែលបោះឲ្យបេក្ខជនមួយដែលបាន សម្លេងឆ្នោតច្រើនជាងគេបំផុតនៅក្នុងការប្រកួតរវាង បេក្ខជនលើសពីពីរនាក់ ទោះបីជាបេក្ខជននោះមិនបាន ទទួលសម្លេងភាគច្រើនដាច់ខាតក៏ដោយ ។

1657. Poisonous tree

See Fruit of poisonous tree.

ភស្តុតាងប្រកបដោយពិសពុល**1658. Police court**

A low-level local court with widely different functions in different places, but almost always the power to handle minor criminal cases. *Fr: Tribunal de police.*

សាលាបញ្ជី

តុលាការមូលដ្ឋានថ្នាក់ទាបមួយដែលមានមុខនាទីខុសគ្នា យ៉ាងច្រើនតាមកន្លែងផ្សេងៗ ក៏ប៉ុន្តែជានិច្ចកាល គឺមាន អំណាចដើម្បីដោះស្រាយរឿងព្រហ្មទណ្ឌតូចតាច ។

1659. Police power

The government's right and power to set up and enforce laws to provide for the safety, health, and general welfare of the people. For example, the power to license occupations such as hair cutting.

អំណាចរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ និងសុខុមាលភាពសាធារណៈ

សិទ្ធិនិងអំណាចរបស់រដ្ឋាភិបាលដើម្បីបង្កើតនិងដាក់ អោយអនុវត្តច្បាប់ដើម្បីផ្តល់អោយមានសុវត្ថិភាព សុខភាព និងសុខុមាលភាពទូទៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ។ ឧទាហរណ៍៖ អំណាចដើម្បីចេញអាជ្ញាប័ណ្ណអោយមុខ របរនានាដូចជាការកាត់សក់ជាដើម ។

1660. Political asylum

Sanctuary, or place of refuge and protection, offered to fugitives accused of political offenses or who are victims of persecution in other states. See Political offense, Territorial asylum. *Fr: Asile politique.*

ទីជ្រកគោននយោបាយ

ទីជម្រក ឬកន្លែងជម្រកភ័យ និងការការពារដែលផ្តល់ឲ្យអ្នករត់គេចខ្លួនដែលជាប់ការចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសខាងនយោបាយ ឬជនរងគ្រោះពីការធ្វើទុកបុកម្នេញក្នុងប្រទេសដទៃទៀត ។

1661. Political offense

An act committed for a political purpose or from a political motive.

បទល្មើសនយោបាយ

អំពើមួយដែលធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងនយោបាយ ឬមកពីមូលហេតុនយោបាយ ។

1662. Poll (1)

Noun: The counting of votes in an election. The result of an election in terms of vote count. *Fr: Résultat du scrutin; obtention des votes.*

ចំនួនសន្លឹកឆ្នោតដែលបោះ

ន: ការរាប់សន្លឹកឆ្នោតនៅក្នុងការបោះឆ្នោតមួយ ។
លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតមួយក្នុងន័យនៃការដែលរាប់ចំនួនសន្លឹកឆ្នោត ។

1663. Poll (2)

Verb: Private and informal survey of public opinion or of the opinion of any group. To single out, one by one, of a number of persons. *Fr: - Sondage.*

ស្ទង់

ក: ការស្ទង់មតិសាធារណៈ ឬមតិរបស់ក្រុមណាមួយជាឯកជន និងក្រៅផ្លូវការ ។ សម្រាំងយកមនុស្សម្នាក់ម្នាក់មួយៗពីមនុស្សមួយចំនួន ។

1664. Polling station

A building, structure, vehicle or enclosure, or part of building, structure, vehicle or enclosure, provided for the purpose of taking votes during polling.

ស្ថានីយបោះឆ្នោត

អាគារ, សំណង់, យានជំនិះ ឬទីហ៊ុំព័ទ្ធ, ឬផ្នែកណាមួយនៃអាគារ, សំណង់, យានជំនិះ, ឬទីហ៊ុំព័ទ្ធ ដែលគេរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងធ្វើការបោះឆ្នោតក្នុងកំឡុងពេលបោះឆ្នោត ។

1665. Polls

The place where people vote.

កន្លែងបោះឆ្នោត

កន្លែងដែលមនុស្សទៅបញ្ចេញសម្លេងឆ្នោតរបស់គេ ។

1666. Pollwatcher

An individual who, on behalf of a candidate or a party, observes the voting process on election day to encourage proper procedures and to report irregularities. *Fr: Observateur de l'élection.*

អ្នកសង្កេតការបោះឆ្នោត

បុគ្គលម្នាក់ ក្នុងនាមនៃបេក្ខជនឬគណៈបក្សមួយសង្កេតមើលដំណើរការបោះឆ្នោតនៅថ្ងៃបោះឆ្នោត ដើម្បីជំរុញឲ្យមាននីតិវិធីត្រឹមត្រូវ ហើយនិងរាយការណ៍ពីភាពមិនប្រក្រតីនានា ។

1667. Polygamy

ពហុពន្ធភាព

In criminal law, the offense of having more than one husband or wife at one time.

Fr: Polygamie.

ក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ គឺបទល្មើសមួយនៃការមានប្ដីឬប្រពន្ធច្រើនជាងមួយនៅក្នុងពេលតែមួយ ។

1668. Positive fraud

ការបោកបន្លំជាក់ស្ដែង

See Fraud in fact.

1669. Possession (1)

(១) ភាគៈ, ការកាន់កាប់

Ownership and control of personal property. Fr: Possession.

ការមាន និងការគ្រួគត្រាវៃនលទ្ធិព្យាបាល

1670. Possession (2)

(២) ការកាន់កាប់

Rightful control of land or buildings. For example, a tenant may have possession. Fr: Possession.

ការគ្រប់គ្រងដោយសិទ្ធិពេញលេញលើដី ឬអគារនានា ។ ឧទាហរណ៍៖ ភតិកៈ(អ្នកជួល) អាចមានការកាន់កាប់ ។

1671. Possession (3)

(៣) ការមាន

Simply holding something. For example, having an illegal drug in one's pocket is called "possession". Fr: Possession.

ការមានរបស់អ្វីមួយ ។ ឧទាហរណ៍៖ ការមានថ្នាំខុសច្បាប់នៅក្នុងហោប៉ៅរបស់អ្នកណាម្នាក់គេហៅថា " ការមាន " ។

1672. Possessory action

បណ្ដឹងសុំកាន់កាប់

A lawsuit to gain control of property, as opposed to one that attempts to get legal ownership to property. For example, an eviction is a possessory action. Fr: Action possessoire.

បណ្ដឹងមួយដើម្បីទាញការគ្រប់គ្រងលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលដូចជាបណ្ដឹងដែលទាញការសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់លើទ្រព្យសម្បត្តិ ។ ឧទាហរណ៍៖ ឌីក្រីវីឌីបណ្ដាញចេញ គឺជាបណ្ដឹងសុំកាន់កាប់មួយ ។

1673. Post facto

ក្រោយហេតុការណ៍

Latin: See Ex post facto.

1674. Post-trial discovery

ការសុំព័ត៌មានក្រោយការជំរះក្តី

Deposition (and other information gathering) done between a trial and an appeal to record the testimony of witnesses in case there are further trial proceedings.

វិធីការយកសក្ខីកម្ម(និងការប្រមូលយកព័ត៌មានដទៃទៀត) ដែលប្រព្រឹត្តិទៅនាចន្លោះការជំរះក្តីនិងការប្តឹងទទួលដើម្បីកត់ទុកសក្ខីកម្មក្នុងករណីដែលមានដំណើរការជំរះក្តីថ្មីៗទៀត ។

1675. Power

អំណាច

- 1. The right to do something.
- 2. The ability to do something. *Fr: Pouvoir, faculté.*

១ - សិទ្ធិធ្វើអ្វីមួយ ។ ២ - ភាពដែលអាចធ្វើអ្វីម្យ៉ាងបាន ។

1676. Power of acceptance

អំណាចស្ម័គ្រការ

A person's ability to create a binding contract by consenting to the terms of an existing offer. *Fr: Faculté d'acceptation.*

អំណាចរបស់មនុស្សណាម្នាក់ ដើម្បីបង្កើតកិច្ចសន្យា ដែលត្រូវអនុវត្តមួយដោយយល់ព្រមចំពោះលក្ខខណ្ឌ នានានៃសំណើដែលមានស្រាប់ណាមួយ ។

1677. Power of appointment

អំណាចតែងតាំង

Authority given to a person to dispose of someone else's property or interest in property.

អំណាចដែលគេប្រគល់អោយទៅមនុស្សណាម្នាក់ដើម្បី ចាត់ចែងជំរះទ្រព្យសម្បត្តិ ឬផលប្រយោជន៍ក្នុងទ្រព្យ សម្បត្តិរបស់អ្នកផ្សេងទៀត ។

1678. Power of attorney

លិខិតប្រគល់សិទ្ធិអំណាច

A written document in which one person (the principal) appoints another as his agent and confers upon him the authority to perform certain specified acts or kinds of acts on the principal's behalf. The primary purpose of a power of attorney is to demonstrate the authority of the agent to a third party with whom the agent deals. See Procuration. *Fr: Procuration, mandat.*

ឯកសារជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមួយដែលតាមរយៈឯកសារ នោះ មនុស្សម្នាក់ការប្បទាយចាត់តាំងមនុស្សម្នាក់ទៀត អោយធ្វើជាភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួន និងផ្ទេរអំណាចទៅអោយ ភ្នាក់ងារនោះ ដើម្បីប្រព្រឹត្តិអំពើណាមួយជាក់លាក់ខ្លះឬ ប្រភេទនានានៃអំពើខ្លះ តាងនាមអោយការប្បទាយ នោះ ។ គោលបំណងចម្បងនៃអំណាចនេះដើម្បីបង្ហាញនូវ អំណាចរបស់ភ្នាក់ងារនោះដល់ភាគីទីបីដែលភ្នាក់ងារ នោះត្រូវទាក់ទងជាមួយ ។

1679. Practice

ការអនុវត្តន៍ជាទំលាប់

A repeated or customary action, habitual performance, or series of similar acts. *Fr: Pratique*

អំពើដែលៗ ឬជាទំលាប់ ការធ្វើជាទំលាប់ឬអំពើ ស្រដៀងគ្នាដែលមានជាបន្តបន្ទាប់មក ។

1680. Practice (1)

(១) ទំនៀមទំលាប់, ទម្លាប់

Custom; habit; regular repetition. *Fr: Coutume, usage.*

1681. Practice (2)

(២) នីតិវិធីតុលាការ

Formal court procedure.

នីតិវិធីតុលាការ ការជាដូចការ ។

1682. Practice (3)

Doing things that are only permitted to be done by a member of a profession. For example, giving legal advice or arguing a case in court is the "practice of law". Fr: *Exercice*.

(៣)ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ, ការប្រកបមុខរបរ

ការធ្វើអ្វីៗដែលត្រឹមតែអនុញ្ញាតអោយប៉ុណ្ណោះ
ដែលត្រូវធ្វើដោយសមាជិកវិជ្ជាជីវៈណាមួយ ។

ឧទាហរណ៍: ការអោយទីវាទផ្នែកច្បាប់ឬការជជែកក្តី
មួយក្នុងតុលាការគឺជា "ការប្រកបវិជ្ជាជីវៈច្បាប់" ។

1683. Preamble

An introduction, usually saying why a document, such as a law, was written. Fr: - *Préambule*.

បុព្វកថា

សេចក្តីផ្តើមមួយដែលជាប្រក្រតីនិយាយអំពីហេតុអ្វីបាន
ជាឯកសារមួយដូចជាច្បាប់ជាដើម ត្រូវបានសរសេរ
ឡើង ។

1684. Precedent (1)

A court decision on a question of law that gives authority or direction on how to decide a similar question of law in a later case with similar facts. The American court system is based on judges making decisions supported by past precedent rather than by the unsupported logic of the judge alone. Fr: *Décision judiciaire faisant jurisprudence*.

(១)ករណីយុត្តិសាស្ត្រ

សេចក្តីសំរេចមួយរបស់តុលាការលើបញ្ហាដូច្នោះដែល
អោយអំណាចឬសេចក្តីណែនាំអំពីរបៀបសំរេចបញ្ហាដូច
ច្បាប់ស្រដៀងគ្នាក្នុងករណីក្រោយៗមកទៀត ដែលមាន
អង្គហេតុប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ។ ប្រព័ន្ធតុលាការ
អាមេរិកាំង គឺឈរលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីសំរេចរបស់
ចៅក្រមដែលមានលំនាំតាមសេចក្តីសំរេចពីមុនៗ គឺមិន
មែនលើមូលដ្ឋាននៃសេចក្តីសំរេចដ៏សមហេតុសមផល
របស់ចៅក្រមខ្លួនឯងដែលគ្មានការគាំទ្រអ្វីទាំងអស់នោះ
ទេ ។

1685. Precedent (2)

Something that must happen before something else may happen. Fr: *Précédent*.

(២)ទម្ងាប់ពីមុន

រឿងរ៉ាវដែលត្រូវកើតឡើងមុនរឿងរ៉ាវផ្សេងមួយទៀត
ដែលអាចកើតឡើង ។

1686. Preclusion

The extinction of right to sue in court because the time limit allowed by law for a lawsuit has expired. Fr: - *Forclusion*.

ទ័យសក្តិ

ការរលត់សិទ្ធិដើម្បីបណ្តឹងនៅតុលាការ ព្រោះមកពី
រយៈពេលកំណត់ដែលច្បាប់អនុញ្ញាតឱ្យបណ្តឹងបានផុត
ទៅ ។

1687. Preclusion order

បញ្ជាទ័យសក្តិ

A judge's order forbidding one side in a lawsuit from making or opposing legal arguments based on what was not produced. For example, when one side in a lawsuit does not produce something requested by discovery, the judge may issue a preclusion order not allowing the party, who failed to produce something in discovery from discussing it at the trial.

បញ្ជាមួយរបស់ចៅក្រមហាមឃាត់ភាគីម្ខាងក្នុងរឿងក្តីមិនអោយធ្វើឬមិនឱ្យដទៃសំភារៈដែលត្រូវបានរកឃើញដោយភាគីនោះសំអាងលើអ្វីៗដែលខ្លួនមិនបានបង្ហាញ។
ឧទាហរណ៍៖ នៅពេលដែលភាគីម្ខាងក្នុងរឿងក្តីមិនបានបញ្ចេញរឿងអ្វីមួយដែលត្រូវបានស្នើសុំនៅក្នុងពេលប្តូរព័ត៌មានគ្នាទៅនោះចៅក្រមអាចចេញ "បញ្ជាទ័យសក្តិ" បានដោយមិនអនុញ្ញាតអោយភាគីដែលខកខានពុំបានបង្ហាញរឿងមួយនោះពិភាក្សាអំពីរឿងនោះនៅពេលជំរះក្តី។

1688. Preemption (1)

(១) សិទ្ធិទិញមុនគេ

The first right of stockholders to buy something.
Fr: Droit de préemption.

សិទ្ធិទីមួយរបស់កូនហ៊ុនដើម្បីទិញអ្វីមួយ។

1689. Preemption (2)

A doctrine under which new laws regarding a particular subject validly made by the national legislature are considered superior to pre-existing laws made about the same subject by lower legislatures (such as state or local legislatures) with the result that the pre-existing laws are either completely invalidated (because they are pre-empted in their entirety) or partly invalidated (because only parts inconsistent with the superior new legislation are pre-empted). Example: A state owns a railroad that operates in interstate commerce and uses guidelines to insure safety. Congress then passes legislation establishing greater safety requirements for railroads nationwide. Since congress has the power to regulate interstate commerce, its guidelines preempt the state guidelines and the state must follow the national requirements. *Fr: - Préemption.*

(២) សិទ្ធិបុព្វក្រឹត្យ

ទ្រឹស្តីសាស្ត្រមួយដែលនៅក្រោមទ្រឹស្តីនោះ ច្បាប់ថ្មីទាក់ទងនឹងកម្មវត្ថុពិសេសមួយដែលត្រូវបានអង្គនីតិបញ្ញត្តិជាតិធ្វើឡើងដោយសុពលភាពនោះត្រូវបានចាត់ទុកថាជាច្បាប់ទុក្ខមលើច្បាប់ដែលមានស្រាប់ពីមុនមកចំពោះកម្មវត្ថុដូចគ្នាដែលធ្វើឡើងដោយអង្គនីតិបញ្ញត្តិថ្នាក់ក្រោមៗ(ដូចជាអង្គនីតិបញ្ញត្តិរដ្ឋ ឬអង្គនីតិបញ្ញត្តិប្រចាំមូលដ្ឋាន)ជាហេតុបណ្តាលអោយច្បាប់មានពីមុនស្រាប់ក្លាយទៅជាអសុពលទាំងស្រុង(ពីព្រោះច្បាប់មានមកនោះត្រូវបានច្រានចោលទាំងស្រុង) ឬក្លាយទៅជាអសុពលមួយផ្នែក (ពីព្រោះមកតែពីផ្នែកខ្លះនៃច្បាប់មានស្រាប់ពីមុនមកហើយដែលមិនស្របទៅតាមច្បាប់ថ្មីទុក្ខមត្រូវបានច្រានចោលដោយច្បាប់នោះ)។ ឧទាហរណ៍៖ រដ្ឋមួយធ្វើជាម្ចាស់លើផ្លូវដែកដែលបង្កើតឡើងក្នុងការធ្វើជំនួញអន្តររដ្ឋហើយក្នុងការប្រើប្រាស់ផ្លូវដែកនេះ រដ្ឋនោះមានគោលការណ៍ណែនាំដើម្បីធានាសុវត្ថិភាព។ ក្រោយមកសភាជាតិបានអនុម័តច្បាប់ដែលតម្រូវអោយមានសុវត្ថិភាពច្រើនជាងច្បាប់របស់រដ្ឋនោះចំពោះការប្រើប្រាស់ផ្លូវដែកទូទាំងប្រទេស។ ដោយហេតុថាសភាជាតិមានអំណាចដាក់បទបញ្ជាលើការធ្វើជំនួញអន្តររដ្ឋគោលការណ៍ណែនាំរបស់សភាជាតិមានសិទ្ធិបុព្វក្រឹត្យលើ(ច្រានចោលជាស្រេច)គោលការណ៍ណែនាំរបស់រដ្ឋនោះ ហើយរដ្ឋត្រូវតែគោរពតាមកិច្ចតម្រូវរបស់ជាតិទាំងមូល។

1690. Preference (1)

Certain creditors' rights to be paid before other creditors. *Fr: Droit de priorité.*

(១) សិទ្ធិជាអាទិភាព, បុរេមា

សិទ្ធិខ្លះរបស់ម្ចាស់បំណុលដើម្បីអោយគេសងបំណុលមកខ្លួនមុននឹងសងទៅម្ចាស់បំណុលដទៃទៀត។

1691. Preference (2)

The act of an insolvent debtor in paying off a creditor more than a fair share of what is left. For example, if A owes B ten dollars and C ten dollars, but has only ten dollars left and pays it all to B, this is a preference. *Fr: - Préférence.*

(២) ឥណទេយ្យអាទិភាព, បំណុលអាទិភាព,

អំពើរបស់កូនបំណុលអសាធិយក្នុងការសងជំរះម្ចាស់បំណុលណាម្នាក់លើសពីភាគចំណែកដ៏សមរម្យក្នុងបរិមាណប្រាក់ដែលខ្លួននៅសល់។ ឧទាហរណ៍៖ ប្រសិនបើឈ្មោះក ជំពាក់ឈ្មោះខ ដប់ដុល្លារ និងគ ដប់ដុល្លារ ប៉ុន្តែឈ្មោះក មានតែដប់ដុល្លារប៉ុណ្ណោះដែលនៅសល់ ហើយបានសងប្រាក់ដែលនៅសល់ទាំងអស់នោះទៅឈ្មោះខ។ នេះគឺ "ជាឥណទេយ្យជាអាទិភាព" ។

1692. Preferential debts

In bankruptcy, those debts which are payable in preference to all others.

បំណុលដែលមានអាទិភាព

នៅក្នុងរឿងធនក្ស័យ, បំណុលទាំងឡាយណាដែលត្រូវសងមុនបំណុលដទៃទៀត។

1693. Preferential transfer

The transfer made by a debtor to one or more creditors in settlement of a debt owed before he or she made the transfer, and conferred upon that creditor the whole or part of this claim to the exclusion or detriment of the rest.

ការផ្ទេរដោយរើសមុខ

ការផ្ទេរដែលធ្វើឡើងទៅឲ្យម្ចាស់បំណុលម្នាក់ ឬច្រើននាក់នៅក្នុងការជម្រះបំណុលដែលកូនបំណុលជំពាក់មុនពេលផ្ទេរ ហើយជម្រះការទាមទារទាំងស្រុង ឬមួយភាគរបស់ម្ចាស់បំណុលដោយមិនគិតដល់ ឬធ្វើឲ្យខូចប្រយោជន៍ម្ចាស់បំណុលដទៃទៀត។

1694. Prehire agreement

An agreement by which a union may bargain with an employer even though it has not proved that it represents a majority of the employees.

កិច្ចព្រមព្រៀងមុនផ្តល់ការងារ

កិច្ចព្រមព្រៀងមួយដែលតាមការព្រមព្រៀងនោះសហជីពមួយ អាចចរចាជាមួយនិយោជកបាន ទោះបីជាសហជីពនោះមិនបានបង្ហាញថាខ្លួនគំណាងអោយនិយោជកភាគច្រើនក៏ដោយ។

1695. Prejudice (1)

Bias; a preconceived opinion. Leaning towards one side in a dispute for reasons other than an evaluation of the justice of that side's position. *Fr: Préjugé.*

(១) បុរេនិច្ច័យ, ភាពលំអៀង

អតិថិជន៍។ មតិគ្រោងទុកជាមុន។ ការលំអៀងទៅរកភាគីម្ខាងក្នុងជម្លោះដោយសារហេតុផលផ្សេងៗ គឺដោយមិនវាយតម្លៃស្ថានភាពរបស់ភាគីនោះតាមតតិយុត្តិ។

1696. Prejudice (2)

Refers not to an opinion about the subject of the case, but to the judge's bias towards one of the persons in the dispute. *Fr: Opinion préconçue.*

(២) ការប្រកាន់, មតិគិតពិចារណា

មិនសំដៅមតិមួយស្តីពីកម្មវត្ថុនៃរឿងក្តីទេ គឺប៉ុន្តែសំដៅទៅការលំអៀងរបស់ចៅក្រមទៅរកមនុស្សណាមួយក្នុងចំណោមមនុស្សនានាក្នុងជម្លោះ ។

1697. Prejudice (3)

All rights are lost. For example, if a case is dismissed with prejudice, it cannot be brought back into court again. Substantially harmful to rights. For example, prejudicial error is serious enough to be appealed and the trial court's ruling reversed. *Fr: - Préjudice.*

(៣) ការបាត់បង់សិទ្ធិ, ការបាត់បង់ប្រយោជន៍

សិទ្ធិទាំងអស់ត្រូវបាត់បង់ ។ ឧទាហរណ៍៖ ប្រសិនបើករណីមួយត្រូវបានគុណ ការបញ្ចប់ក្តីជាស្ថាពរ គឺបំបាត់សិទ្ធិប្តឹងទៀត តែមិនអាចប្តឹងករណីនោះទៅគុណ ការម្តងទៀតឡើយ ។ ការប៉ះពាល់ដ៏ធ្ងន់ដល់សិទ្ធិនានា ។ ឧទាហរណ៍៖ ការកាន់ច្រឡំនាំឲ្យខាតបង់សិទ្ធិគឺជាការធ្ងន់ធ្ងរធ្ងន់ល្មម ដើម្បីប្តឹងទទួរណ៍និងដើម្បីកែប្រែសេចក្តីសំរេចនៃគុណ ការជំនុំជម្រះក្តីវិញបាន ។

1698. Preliminary investigation

In a criminal case, an investigation conducted by a prosecutor in case of flagrante delicto felony or misdemeanor to establish grounds for the accusation and forward the dossier to the investigating judge for further more detailed investigation.

Fr: Instruction préparatoire.

ការស៊ើបអង្កេតបឋម

ការស៊ើបអង្កេតដែលធ្វើឡើងដោយប្រធានអាជ្ញាចំពោះបទល្មើសទុក្រិដ្ឋ ឬបទល្មើសមជ្ឈិមដាក់ស្តែង ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់រួចបញ្ជូនសំណុំរឿងទៅចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដើម្បីធ្វើការស៊ើបអង្កេតល្អិតល្អន់ទៅទៀត ។

1699. Premises

Buildings and the surrounding land under the same control. *Fr: Premises.*

បរិវេណលំនៅស្ថាន

អាគារនិងដីដែលព័ទ្ធជុំវិញស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់បុគ្គលតែមួយ ។

1700. Premium (1)

The sum paid to the insurer as consideration for an insurance policy. *Fr: Prime d'assurance.*

(១) បុព្វលាភរ៉ាប់រង(ព.ស)

ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលបង់ទៅអោយអ្នកធានារ៉ាប់រងជាការតបស្នងចំពោះកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងមួយ ។

1701. Premium (2)

The amount by which a stock or bond sells above its par value. E.g., a stock with a par value of \$1000, is a premium stock if it sells for \$1050.

Fr: Prime.

(២) តម្លៃអតិប្រមាណ

ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលសន្និធិមួយ ឬសញ្ញាប័ណ្ណលក់ថ្លៃលើសពីថ្លៃ ដែលមានកំណត់នៅលើក្រដាសរបស់វា ។

ឧទាហរណ៍៖ សន្និធិមួយដែលមានតម្លៃលើក្រដាស ១

ចំនួន ១០០០ ដុល្លារ គឺជាសន្និធិមានតម្លៃអតិប្រមាណបើសិនជាសន្និធិនោះលក់ថ្លៃ ១០៥០ ដុល្លារ ។

1702. Premium (3)

A reward for an act done.

Fr: Prime.

(៣) កោសលភ. រង្វាន់

រង្វាន់សំរាប់អំពើអ្វីមួយដែលបានធ្វើ ។

1703. Preparation

The devising or arranging measures necessary for the commission of a crime, as opposed to attempt, which is direct movement toward the commission after preparations are made. Fr: Actes préparatoire.

កិច្ចរៀបចំ

ទាក់ទងនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ គឺការធ្វើតំរោង ឬរៀបចំ

មធ្យោបាយ ឬវិធានការចាំបាច់សម្រាប់ប្រព្រឹត្ត

បទល្មើសនោះ គឺខុសពីការប៉ុនប៉ង ដែលជាចលនាគ្រង់ៗ

ឆ្ពោះទៅរកការប្រព្រឹត្ត បន្ទាប់ពីបានធ្វើការរៀបចំបំរុង

រួចមក ។

1704. Preponderance of evidence ទុក្ខមានភាពនៃភស្តុតាង

General standard of proof in civil cases. The phrase refers to the degree of proof that will lead the trier of fact to find that the existence of the fact in issue is more probable than not.

បទដ្ឋានជាទូទៅនៃភស្តុតាងក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណី ។ ឃ្លា

នេះសំដៅដល់កម្រិតនៃភស្តុតាងមួយដែលនឹងនាំដល់អ្នក

វិនិច្ឆ័យអង្គហេតុអោយយល់ឃើញថាអត្ថិភាពនៃ

អង្គហេតុដែលស្ថិតក្នុងសេចក្តីពិចារណាប្រហែលជាមាន

ច្រើនជាងគ្មាន ។

1705. Prescription (1)

A method of getting legal ownership of personal property by keeping it in one's possession openly, continuously, and with a claim that it belongs to him or her. The right of access to a path, a waterway, light, open air, etc., that is based on long time continuous use. Fr: Prescription, acquisitive.

(១) អាជ្ញាយុកាលលទ្ធកម្ម

វិធីមួយនៃការបានកម្មសិទ្ធិចលនទ្រព្យតាមផ្លូវច្បាប់តាម

រយៈការរក្សាទុកទ្រព្យសម្បត្តិនោះក្នុងការកាន់កាប់របស់

ខ្លួនដោយចំហ ដោយនិរន្តរ៍និងមានការទាមទារថាទ្រព្យ

សម្បត្តិនោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។ សិទ្ធិដើម្បីអាចប្រើ

ប្រាស់ផ្លូវដើរ ផ្លូវទឹក ពន្លឺ ខ្យល់អាគាស ។ ល ។ ដោយ

សំអាងលើការប្រើប្រាស់ជាប់រហូតអស់រយៈពេលយូរ ។

1706. Prescription (2)

An order or direction. Fr: Prescription.

(២) បញ្ញត្តិ, សេចក្តីបង្គាប់

បញ្ជាឬសេចក្តីបង្គាប់ ។

1707. Prescriptive easement

សេវភាពតាមអាជ្ញាយុកាលលទ្ធកម្ម

An easement that is acquired through the uninterrupted use of another's land for a period of time that would be sufficient to acquire title to the land by adverse possession.

សេវភាពមួយដែលបានមកតាមរយៈការប្រើប្រាស់ដីរបស់អ្នកផ្សេងជាប់មករហូតក្នុងកំឡុងពេលមួយដែលជាពេលវេលា គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបានសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិលើដីនោះតាមវិធីភាគៈបានដោយអាជ្ញាយុកាលលទ្ធកម្ម ។

1708. Presentment (presentation) (1)

(១) ការប្រកាសបទល្មើស

A grand jury's charging a person with a crime that it has investigated itself without an indictment given to it by a prosecutor. *Fr: Déclaration émanant du jury.*

ការចោទប្រកាន់របស់តុលាការវិនិច្ឆ័យខ្នាតធំអំពីបទល្មើសក្រហូទណ្ឌដែលតុលាការវិនិច្ឆ័យខ្លួនឯងបានធ្វើការស៊ើបអង្កេតដោយមិនចាំបាច់មានដីការចោទប្រកាន់ពីរដ្ឋអាជ្ញា(ព្រះរាជអាជ្ញា)ប្រគល់មកឲ្យតុលាការវិនិច្ឆ័យនោះ ។

1709. Presentment (presentation) (2)

(២) ការបើកផលប័ត្រពាណិជ្ជ

Showing a negotiable instrument, such as a check, and asking for payment. *Fr: - Présentation (d'une traite).*

ការបង្ហាញផលប័ត្រពាណិជ្ជ(ដូចជាមូលប្បទានប័ត្រជាដើម)និងការសុំអោយចេញប្រគល់ប្រាក់អោយ ។

1710. Presidential form of government

របបប្រធានាធិបតី

A government system of which the executive branch is separate from and independent of the legislature, as in the United States, in contrast to a parliamentary system. See Parliamentary system. *Fr: Régime présidentiel.*

ប្រព័ន្ធរដ្ឋាភិបាល ដែលក្នុងនោះ ផ្នែកនីតិប្រតិបត្តិមានអំណាចដាច់ដោយឡែក និងឯករាជពីអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ដូចជានៅសហរដ្ឋអាមេរិកជាដើម គឺផ្ទុយពីប្រព័ន្ធ អាស្រ័យសភា ។

1711. Presumption

សន្មតារណ៍

A conclusion or inference drawn from knowledge, observation, or consideration of some fact or information. *Fr: Présomption.*

ការសារុបសេចក្តីមួយ ឬសេចក្តីសន្និដ្ឋានមួយដែលទាញចេញពីការយល់ដឹង, ការសង្កេត, ឬការពិចារណាអំពីអង្គហេតុ, ឬព័ត៌មានខ្លះៗ ។

1712. Presumption of fact

A conclusion or inference that one fact is true because some other fact or facts are true. For example, the fact that A intentionally drove his car 100km/h directly at B walking across the road normally supports a presumption of fact that A intended to kill B. *Fr: Présomption de fait.*

សុច្ឆារណ៍នៃអង្គហេតុ

ការសារុបសេចក្តីមួយឬសេចក្តីសន្និដ្ឋានដែលជាអង្គហេតុមួយពិត ពីព្រោះអង្គហេតុផ្សេងៗទៀតពិត។
ឧទាហរណ៍៖ អង្គហេតុដែលថាឈ្មោះ ក បានបើកឡានរបស់ខ្លួនក្នុងល្បឿន១០០គ.ម /ម៉ ដោយចេតនាគម្រង់ទៅរកមនុស្សឈ្មោះ ខ ដែលកំពុង ដើរឆ្លងកាត់ផ្លូវ។
អង្គហេតុនេះជាធម្មតាគាំទ្រសុច្ឆារណ៍នៃអង្គហេតុដែលថាអ្នកបើកបរឈ្មោះ ក មានបំណងនឹងសម្លាប់ឈ្មោះ ខ នោះ។

1713. Presumption of innocence

Whenever a person is charged with a crime, he or she is innocent until proven guilty. *Fr: Présomption d'innocence.*

សុច្ឆារណ៍នៃនិរទេស

ពេលណាក៏ដោយដែលជនណាម្នាក់ត្រូវជាប់ចោទប្រកាន់ពីបទព្រហ្មទណ្ឌជននោះគឺជាគុកដាច់ជនគ្មានទោសដរាបណាទៅតែគ្មានភស្តុតាងបញ្ជាក់ពីពិរុទ្ធភាពរបស់គេ។

1714. Presumption of law

A conclusion or inference recognized or compelled by law. There are two kinds of presumption of law: 1. Conclusive and irrebuttable presumption of law (Latin: "juris et de jure", of law and by the principles of law). For example, every person must be presumed innocent until proven guilty. 2. Rebuttable presumption of law (Latin: "juris", of law). For example, if a person disappears and is gone for seven years, the law presumes that person is dead unless it is proven otherwise. *Fr: Présomption légale.*

សុច្ឆារណ៍នៃច្បាប់

សេចក្តីសន្និដ្ឋានឬបេយ្យាលន័យដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ ឬត្រូវដាក់បង្គាប់ដោយច្បាប់។ មានសុច្ឆារណ៍នៃច្បាប់ពីរយ៉ាង៖ ១-សុច្ឆារណ៍ដាច់ស្រេចនៃច្បាប់(គឺសុច្ឆារណ៍នៃច្បាប់និងតាមគោលការណ៍នៃច្បាប់)។
ឧទាហរណ៍៖ មនុស្សរាល់រូបត្រូវតែបានសន្មតថាជាជនគ្មានទោសរហូតទាល់តែមានភស្តុតាងបញ្ជាក់អំពីពិរុទ្ធភាព។ ២-សុច្ឆារណ៍នៃច្បាប់អាចបដិសេធបាន។
ឧទាហរណ៍៖ ប្រសិនបើមនុស្សម្នាក់បាត់ខ្លួនហើយទៅបាត់អស់រយៈពេលប្រាំពីរឆ្នាំច្បាប់សន្មតថា មនុស្សនោះស្លាប់ បើគ្មានភស្តុតាងផ្ទុយមកបញ្ជាក់ទេនោះ។

1715. Pretrial conference (or pretrial hearing)

A meeting of lawyers and the judge to narrow the issues in a lawsuit, agree on what will be presented at the trial, and make a final effort to settle the case without a trial.

សវនាការមុនពេលជំរះក្តី

ការប្រជុំមួយរវាងមេធាវីនិងចៅក្រម ដើម្បីបង្រួញបញ្ហាដែលចោទក្នុងរឿងក្តីអោយនៅតូចដើម្បីព្រមព្រៀងនៅលើអ្វីៗដែលនឹងត្រូវលើកយកទៅពិភាក្សានៅពេលជំរះក្តីហើយធ្វើការប្រឹងប្រែងដើម្បីដោះស្រាយរឿងនោះដោយមិនចាំបាច់ជំនុំជំរះឡើយ។

1716. Prevail

To succeed, to be or become effective, to be in force, in general use or practice, commonly accepted or adopted. *Fr: Prévaloir, prédominer.*

មានអធិភាព, មានប្រៀបលើ

មានជាតិជ័យ, មានប្រសិទ្ធភាព, ចូលជាធរមាន, មានប្រើ ឬអនុវត្តជាទូទៅ, ដែលគេទទួលយក ឬអនុម័តយកជាទូទៅ ។

1717. Prevailing party

The person who wins a lawsuit, even if the extent of the remedy awarded to him or her is far less than he or she requested. *Fr: Partie gagnante dans un procès.*

ភាគីឈ្នះក្តី

ជនដែលឈ្នះក្តី សូម្បីតែកម្រិតនៃដំណោះស្រាយដែលត្រូវបានសម្រេចឲ្យនោះ គឺជានិច្ចយ៉ាងតិចតួចដែលគេស្នើសុំក៏ដោយ ។

1718. Preventive detention

Detention imposed on an accused person until his or her purported guilt is determined in order to assure his or her appearance at the proceedings. Under Cambodian law, this type of detention cannot exceed four months from the date the accused is deprived of his or her liberty, or may be extended to six months if justifiably required by the investigation. *Fr: Détention préventive.*

ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

ការឃុំខ្លួនជនជាប់ចោទរហូតទាល់តែពិរុទ្ធភាព ដែលគេចាំនោះត្រូវបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា មិនមានទៅវិញដើម្បីធានាអំពីការចូលខ្លួននៅក្នុងតំណាក់ការនានានៃនីតិវិធី។ ច្បាប់នៃប្រទេសកម្ពុជាចែងថា ការឃុំខ្លួនបែបនេះមិនអាចឲ្យលើសពីរយៈពេលបួនខែឡើយ គិតពីថ្ងៃដែលសេរីភាពរបស់ខ្លួនត្រូវគេដកហូត ។

1719. Prima facie

Latin: At the first sight; on its face; presumably. A fact or argument that seems so valid that it will be considered true unless disproved by contrary evidence. For example, A is caught with untaxed cigarettes. In the state where he is caught, untaxed cigarettes are designated "prima facie" evidence of possessing contraband and are immediately subject to forfeiture to the state. *Fr: A première vue, qui paraît fondé.*

ដែលឃើញមួយក្រឡេកភ្នែក

ឡាតាំង: នៃចក្ខុវិស័យដំបូង, តាមទិដ្ឋភាពខាងក្រៅដោយសន្មត់។ អង្គហេតុឬការវែកញែកមួយដែលទំនងជាមានសុពលភាពខ្លាំងក្លា ដែលល្មមនឹងចាត់ទុកថាពិតប្រាកដ គ្មានការបដិសេធដោយភស្តុតាងផ្ទុយទេនោះ។ ទាហានណ៍: ឈ្មោះ ត្រូវបានគេចាប់ដោយមានបារីមិនបានបង់ពន្ធ។ នៅក្នុងរដ្ឋដែលគេចាប់ខ្លួននោះ បារីដែលមិនបានបង់ពន្ធនោះត្រូវបានគេសំគាល់ថាជាភស្តុតាងឃើញមួយក្រឡេកភ្នែកនៃការមានរបស់រត់ពន្ធហើយត្រូវរងដោយការរឹបអូសជូនរដ្ឋជាបន្ទាន់។

1720. Primary evidence

The best evidence to prove a point. For example, a document itself is the best evidence of what it says, so it is primary. *Fr: Preuve fondamentale.*

ភស្តុតាងជាបឋម, ភស្តុតាងជាមូលដ្ឋាន

ភស្តុតាងល្អបំផុតដើម្បីបញ្ជាក់បញ្ជាក់នូវចំណុចណាមួយ។ ឧទាហរណ៍៖ ឯកសារជាភស្តុតាងល្អបំផុតមួយអំពីអ្វីៗដែលឯកសារនោះចែង ដូច្នេះវាជាភស្តុតាងជាបឋមមួយ។

1721. Principal (1)

Chief; most important. *Fr: - Principal.*

(១)ចំបង

ដែលសំខាន់បំផុត។

1722. Principal (2)

A sum of money, as opposed to the profits made (interest) on that money. *Fr: Principal.*

(២)ប្រាក់ដើម

ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលដូយពីកំរៃដែលរកបាន(ចុងការ)ពីប្រាក់នោះ។

1723. Principal (3)

An employer or anyone else who has another person do things for him or her. *Fr: Commettant.*

(៣)ការប្បព្វធី, ចៅហ្វាយ

និយោជក ឬអ្នកណាម្នាក់ទៀតដែលមានអ្នកផ្សេងទៀតធ្វើកិច្ចការអោយខ្លួន។

1724. Principal (4)

A person directly involved with committing a crime, as opposed to an accessory. *Fr: Auteur d'un crime.*

(៤)អាទិចារី

មនុស្សជាប់ជំពាក់ផ្ទាល់ទៅនឹងការប្រព្រឹត្តិបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយដែលដូយពីអ្នកសមគំនិត។

1725. Principal establishment

Main institution or place of business, with its fixtures and organized staff. Compare Principal place of business, Registered office. *Fr: Établissement principal.*

គ្រឹះស្ថានដើម

ស្ថាប័ន ឬទីកន្លែងអាជីវកម្មដើម ដែលមានអចលនវត្ថុតាំងភ្ជាប់ និងមានបុគ្គលិកមានការរៀបចំគ្រឹមត្រូវ។

1726. Principal party

The role of a prosecutor in a criminal action, in the sense that he or she is the only party who brings a criminal prosecution and enforces the law against the accused. Compare Joint party. *Fr: - Partie principale.*

ភ្នាក់ដើម

តួនាទីរបស់ព្រះរាជអាជ្ញាចំពោះបណ្តឹងអាជ្ញាក្នុងន័យដែលថា គេជាភាគីតែមួយគត់ដែលធ្វើការចោទប្រកាន់និងសុំព្រហ្មទណ្ឌចំពោះជនជាប់ចោទ។

1727. Principal penalty

មូលទោស

A standard penalty, usually incarceration or a fine, imposed upon conviction of a crime. A principal penalty may be imposed with or without an additional penalty, which is called an accessory penalty. Compare Accessory penalty. *Fr: Peine principale.*

ទោសបញ្ញត្តិដែលច្បាប់ភ្ជាប់ទៅនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ មួយ។ មូលទោសអាចត្រូវប្រកាសរួមជាមួយ ឬមិនរួម ជាមួយទោសបញ្ញត្តិបន្ថែម ដែលគេហៅថា អនុទោស។

1728. Principle

គោលការណ៍, មូលសាស្ត្រ

A comprehensive rule or doctrine which furnishes a basis or origin for others. *Fr: Principe.*

វិធានទូលំទូលាយឬច្រើនស្តីសាស្ត្រមួយដែលផ្តល់នូវ មូលដ្ឋាន ឬប្រភពដើមសំរាប់អ្វីៗផ្សេងទៀត។

1729. Prior lien

សិទ្ធិឃាត់ទុកជាអាទិភាព

A first or superior lien, entitled to satisfaction before others. *Fr: Dette privilégiée.*

សិទ្ធិឃាត់ទុកដំបូងគេ ឬលើគេដែលត្រូវបានទទួលការ ជំរះកាតព្វកិច្ចមុនអ្នកដទៃ។

1730. Priority

អាទិភាព

Preference; the condition of coming before or of coming first. *Fr: Priorité, préférence.*

លក្ខខណ្ឌដែលមានមុន ឬលក្ខខណ្ឌដែលមានដំបូងគេ បង្អស់។

1731. Privacy

សិទ្ធិនៃជីវភាពឯកជន

Right to be left alone; the right of a person to be free from unwarranted publicity; and the right to live without unwarranted interference in matters with which the public is not necessarily concerned. *Fr: Protection de la vie privée.*

សិទ្ធិគ្មានអ្នកណាមករំខាន។ សិទ្ធិរបស់បុគ្គលណាម្នាក់ ដើម្បីបានរួចផុតពីការធ្វើឲ្យដឹងជាសាធារណៈ ដោយគ្មាន ហេតុផលបញ្ជាក់។ សិទ្ធិគ្មានការរស់នៅដោយគ្មានការ ជ្រៀតជ្រែកដែលគ្មានហេតុផលបញ្ជាក់ ចំពោះរឿង ដែលមិនចាំបាច់ឲ្យសាធារណជនមានការពាក់ព័ន្ធ។

1732. Private

ឯកជន

Affecting or belonging to individuals, as distinguished from the general public and the government. *Fr: Privé.*

ដែលពាក់ព័ន្ធដល់ឬដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ឯកត្តជន ដោយ ខុសគ្នាស្រឡះពីអ្វីដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងសាធារណជនទូទៅ និងរដ្ឋាភិបាល។

1733. Private law

A law passed to affect one person or group, as opposed to a public law. The law of relationships among persons and groups (such as the law of contract, divorce, etc.) as opposed to public law, which concerns relationships between individuals and the government or the operation of government. *Fr: Droit privé.*

ច្បាប់ឯកជន

ច្បាប់មួយដែលបានអនុម័តឡើងដើម្បីដាក់អទិពលដល់មនុស្សម្នាក់ឬក្រុមមួយដែលជាច្បាប់ផ្ទុយគ្នាស្រឡះពីច្បាប់សាធារណៈ ។ ច្បាប់ស្តីពីទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្សនានានិងក្រុមនានា(ដូចជាច្បាប់ស្តីអំពីកិច្ចសន្យាច្បាប់លែងលះប្តីប្រពន្ធជាដើម ។ ល ។) គឺជាច្បាប់ដែលផ្ទុយគ្នាស្រឡះពីច្បាប់សាធារណៈដែលជាច្បាប់ ស្តីអំពីទំនាក់ទំនងរវាងឯកក្នុងនិងរដ្ឋាភិបាលឬស្តីអំពីកិច្ចប្រតិបត្តិការរបស់រដ្ឋាភិបាល ។

1734. Private property of the collectivity

In Cambodian property law, a property that does not generally benefit the public interest as a whole and that a private individual can own. *Fr: Domaine privé des collectivités.*

សម្បត្តិឯកជននៃសមូហភាព

ក្នុងច្បាប់ទ្រព្យសម្បត្តិកម្ពុជា, ទ្រព្យសម្បត្តិដែលមិនមានប្រយោជន៍សង្គម ហើយដែលបុគ្គលឯកជនអាចមានគ្រប់គ្នា ។

1735. Private property of the state

In Cambodian property law, the property that is vacant and is not owned by anyone; the estate without heirs; abandoned inheritance; the real estate, productive or not, that is not registered within a period of five years, registered real estate which the owner fails to pay tax or duty or fee within five consecutive years at a time and a rate fixed by the state; or the property that is commonly reported to have been relinquished. *Fr: Domaine privé de l'Etat.*

សម្បត្តិឯកជននៃរដ្ឋ

នៅក្នុងច្បាប់ទ្រព្យសម្បត្តិកម្ពុជា, ទ្រព្យសម្បត្តិដែលគ្មានអ្នកកាន់កាប់ ឬគ្មានម្ចាស់, ទ្រព្យដែលម្ចាស់ស្លាប់ទៅគ្មានចាយាទ, អចលនវត្ថុទោះបីបង្គុបង្គើនដល់ក្តី ឥតបង្គុបង្គើនដល់ក្តី ដែលមិនបានចុះបញ្ជីក្នុងកំណត់ពេលប្រាំឆ្នាំ, អចលនវត្ថុដែលចុះបញ្ជី ប៉ុន្តែម្ចាស់មិនបានបង់ពន្ធចំនួនប្រាំឆ្នាំជាប់ៗគ្នាតាមកាល និងអត្រាកំណត់ដោយរដ្ឋ, ឬទ្រព្យដែលអ្នកផងទាំងពួងប្តឹងថាបានបោះបង់ចោលទៅហើយ ។

1736. Privilege (1)

A particular benefit enjoyed by a person, company or class beyond the advantages of other citizens. *Fr: Privilège, prérogative.*

(១)ឯកសិទ្ធិ

អត្ថប្រយោជន៍ពិសេសដែលទទួលដោយមនុស្សណាម្នាក់ក្រុមហ៊ុនឬមនុស្សមួយពួកដែលជាអត្ថប្រយោជន៍ជាន់ខ្ពស់ជាងអត្ថប្រយោជន៍របស់ពលរដ្ឋដទៃទៀត ។

1737. Privilege (2)

An exceptional exemption, or an immunity held beyond the course of the law. An exemption from burden or attendance, which certain persons are given from an assumption of law that their public office or duties require so much time and care that without this special treatment, duties could not be performed to the advantage that the public good demands. Example: All citizens of a country are required to be available for jury duty. Doctors are privileged to avoid this requirement, because of their constant need to attend to their patients.
Fr: Immunité, privilège.

(၁) ဗုဒ္ဓဟိန္ဒူ

សិទ្ធិពិសេសបំផុតមួយដែលព្រះបិតាចំណាត់ការនៃច្បាប់
 ឬអភ័យឯកសិទ្ធិមួយដែលខ្ពស់បំផុតពីចំណាត់ការនៃ
 ច្បាប់។ ការលើកលែងត្រូវបានស្របចំនូវច្បាប់បំផុតពីបន្ទុក
 ណាមួយ ឬការចូលរួមក្នុងអ្វីមួយដោយច្បាប់សន្មតថាមុខ
 តំណែងសាធារណៈឬករណីយកិច្ចរបស់អ្នកទាំងនោះដែល
 តាមការពេលវេលា និងការយកចិត្តទុកដាក់ជាច្រើនបំផុត
 ពុំអាចត្រូវបំពេញបានស្របតាមសេចក្តីត្រូវការរបស់
 សាធារណៈឡើយប្រសិនបើគ្មានការលើកលែងពិសេស
 នេះទេនោះ។ ទាហានណ៍៖ ពលរដ្ឋត្រូវបែបរបស់ប្រ
 ទេសមួយត្រូវបានកំរិតត្រូវបានដើម្បីបំពេញ
 ករណីកិច្ចជាសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យនៅពេលណាត្រូវ
 ការ។ វេជ្ជបណ្ឌិតត្រូវបានទទួលឯកសិទ្ធិព្យាបាលចិត្ត
 តម្រូវនេះបាន ពីព្រោះគេត្រូវការវេជ្ជបណ្ឌិតជា
 អចិន្ត្រៃយ៍ដើម្បីថែទាំអ្នកជំងឺ។

1738. Privilege against self-incrimination

The constitutional right (in the U.S.) of a person to refuse to answer questions or otherwise give testimony against himself, that will create substantial likelihood of admitting to a criminal act. See Witness against oneself.

ឯកសិទ្ធិទល់នឹងអត្តពិរុទ្ធកម្ម

សិទ្ធិក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃសហរដ្ឋអាមេរិក ព្រះនរណាម្នាក់
បដិសេធមិនឆ្លើយនឹងសំណួរនានា ឬមិនផ្តល់សក្ខីកម្មប្រឆាំង
នឹងខ្លួនឯង ដែលនឹងបង្កើតភាពទំងន់យ៉ាងខ្លាំងនៃការ
សារភាពចំពោះអំពើព្រហ្មទណ្ឌ ។

1739. Privileged communication

Information which the witness may refuse to testify to because of the relationship with the person about whom the information would be given, as husband-wife, attorney-client, doctor-patient.

ព័ត៌មានដែលមានឯកសិទ្ធិការពារ

ព័ត៌មានដែល សាក្សី អាចបង្ហាញសេចក្តីព្រមផ្តល់កសិណ
អោយដោយសារតែមានទំនាក់ទំនងជាមួយមនុស្សដែល
គេត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអំពីមនុស្សនោះដូចជាទំនាក់ទំនងរវាង
ប្តីនិងប្រពន្ធមេធាវីនិងកូនក្តីរវាងបណ្ឌិតនិងអ្នកជំនាញជាដើម ។

1740. Privileged evidence

Evidence that may include governmental secrets or records, identity of informer, grand jury proceedings, certain types of accident reports, and attorney's work product.

ភស្តុតាងត្រូវរក្សាជាសម្ងាត់

ភស្តុតាងដែលអាចរាប់បញ្ចូលកិច្ចការសម្ងាត់ឬគំណត់ត្រារបស់រដ្ឋាភិបាល, អត្តសញ្ញាណនៃអ្នកផ្តល់ព័ត៌មាន, នីតិវិធីរឿងក្តីដែលមានគណៈវិនិច្ឆ័យខ្នាតធំ, ប្រភេទខ្លះនៃរបាយការណ៍អំពីគ្រោះថ្នាក់, និងលទ្ធផលការងាររបស់មេធាវី។

1741. Privity

A succession or chain of relationship to the same thing or right, as a privity of contract or privity of estate. *Fr. - Lien de droit, obligation.*

ចំណងទាក់ទង

ដំណើរជាបន្តបន្ទាប់ឬខ្សែសង្វាក់នៃទំនាក់ទំនងទៅនឹងរបស់តែមួយ ឬសិទ្ធិដូចគ្នាដូចជាចំណងទាក់ទងកិច្ចសន្យា, ឬចំណងទាក់ទងនៃអចលនទ្រព្យជាដើម។

1742. Privity of contract

The relationship between two or more contracting parties.

ចំណងទាក់ទងនៃកិច្ចសន្យា

ភាពទំនាក់ទំនងគ្នារវាងកូសញ្ញា(ភាគីកិច្ចសន្យា)ពីរនាក់ឬច្រើននាក់។

1743. Privity of estate

Mutual or successive relation to the same right to the same property. For example, both executor and an heir are in privity with the testator.

ចំណងទាក់ទងនៃទ្រព្យសម្បត្តិ (ព.ស)

ទំនាក់ទំនងទៅវិញទៅមក ឬជាបន្តបន្ទាប់ទៅនឹងសិទ្ធិតែមួយ ក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិតែមួយ។ ឧទាហរណ៍៖ ប្រតិបត្តិករ និងចាយាទាំងពីរនេះត្រូវមានចំណងទាក់ទងជាមួយម្ចាស់បណ្តាំ(អ្នកជ្រើសតាំងសាសន៍)។

1744. Privity of possession

Relationship which exists between parties in successive possession of real property. Such relationship becomes important in cases of adverse possession claims.

ចំណងភាគៈ (ព.ស)

ទំនាក់ទំនងដែលមានរវាងភាគីផ្សេងៗនៅក្នុងការកាន់កាប់ជាបន្តគ្នាខ្លះអចលនទ្រព្យ។ ទំនាក់ទំនងនោះនឹងទៅជាសំខាន់ក្នុងករណីដែលមានការទាមទារការកាន់កាប់តាមអាជ្ញាយុកាលលទ្ធកម្ម។

1745. Privy

A person who is in privity with another. One who is a partaker or has any part or interest in any action, matter, or thing.

សម្ព័ន្ធទំនង

ជនដែលមានចំណងជាមួយអ្នកផ្សេងទៀត។ ជនដែលជាអ្នករួមចំណែកឬមានចំណែកណាមួយឬផលប្រយោជន៍នៅក្នុងបណ្តឹង, រឿង, ឬវត្ថុណាមួយ។

1746. Probable cause

ភវនីយហេតុ (៣៥)

A very good reason or suspicion based on facts that an officer has learned from reliable or trustworthy sources, that would lead a reasonable person to think that someone has committed a crime or that something connected with a crime will be found in the place to be searched. For example, a policeman, patrolling a high crime area where there are many drug related offenses, observes two men exchange money on a street and then go to a nearby car to retrieve a package from the trunk. One of the men sticks his finger in the bag, puts his finger in his mouth to taste something, stuffs the bag in his pocket and walks away. This routine occurs several times. The owner of the car is known to the officer as a drug dealer. The policeman has probable cause to obtain a warrant to search the car and any person who receives a package from the trunk.

ហេតុផលល្អបំផុតឬការសង្ស័យមែនទែនដែលពឹងផ្អែកលើ អង្គហេតុនានាដែលមន្ត្រីម្នាក់បានដឹងពីប្រភពព័ត៌មាន ដែលត្រូវអោយជឿ ឬទុកចិត្តបានដែលនាំអោយមនុស្ស ប្រកបដោយវិចារណញ្ញាណធម្មតាគិតថាជនណាមួយបាន ប្រព្រឹត្តិបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមែន ឬគិតថាវត្ថុអ្វីមួយដែល បានទាក់ទិនទៅនឹងបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយនឹងត្រូវបាន រកឃើញនៅកន្លែងដែលត្រូវឆែកឆេរពិតមែន ។

ឧទាហរណ៍៖ ប៉ូលីសដែលដើរយាមល្បាតតំបន់ដែល មានអត្រា បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌខ្ពស់ដែលជាកន្លែងកើត បញ្ហាបទល្មើសទាក់ទងនឹងថ្នាំញៀនជាច្រើនសន្តិសុខឃើញ បុរសពីរនាក់ប្តូរប្រាក់គ្នាទៅវិញទៅមកនៅលើផ្លូវមួយ ហើយបន្ទាប់មកពួកគេបានដើរទៅក្បែររថយន្តដើម្បី ទាញយកកញ្ចប់មួយពីក្នុងរថយន្ត ។ បុរស ម្នាក់ក្នុង ចំណោមពីរនាក់នោះរុកម្រាមដៃរបស់គេក្នុងស្បែកមួយ រួចដាក់ម្រាមដៃនោះទៅក្នុងមាត់ ដើម្បីត្រួតរសជាតិអ្វី ម្យ៉ាង រួចញែកស្បែកនោះទៅក្នុងហោប៉ៅហើយដើរ ចេញបាត់ទៅ ។ ការធ្វើដដែលៗនេះកើតឡើងជាច្រើន លើក ។ ម្ចាស់រថយន្តត្រូវបានប៉ូលីសដឹងថាជាអ្នកលក់ ញៀន ។ ដូច្នេះប៉ូលីសមានភវនីយហេតុដើម្បីបានដីកា ឆែកឆេររថយន្តនោះនិងមនុស្សណាមួយដែលបានទទួល កញ្ចប់ដែលយកចេញពីក្នុងរថយន្ត ។

1747. Probate (1)

(១) តុលាការផ្នែកមត៌ក

A court having jurisdiction over estates of decedents.
Fr: Tribunal des succes-
sions.

តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចជំនុំជម្រះរឿងដែលទាក់ទងនឹង ទព្វរបស់មរណជន ។

1748. Probate (2)

(២) វិធីការបញ្ជាក់មត៌កសាសន៍

The process of proving that a will is genuine and giving out the property in it. Fr: Ho-
mologation d'un testament.

វិធីការក្នុងការបញ្ជាក់ស្តីពីការថាមត៌កសាសន៍ពិតជាត្រឹម ត្រូវតាមច្បាប់ និងជាវិធីការក្នុងការចែកចាយទ្រព្យ សម្បត្តិនៅក្នុងមត៌កសាសន៍នោះ ។

1749. Probation (1)

Allowing a person convicted of a criminal offense to stay out of jail under conditions supervised by a probation officer. If the person satisfies the conditions of probation, he/she may never go to jail. *Fr: Probation.*

(១)ការព្យួរទោសមានលក្ខណៈ

ការអនុញ្ញាតអោយជនដែលត្រូវបានដាក់ទោសពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៅក្រៅគុក ដោយស្ថិតនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌត្រួតពិនិត្យ ដោយមន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកព្យួរទោសមានលក្ខណៈ ។ ប្រសិន បើជននោះប្រព្រឹត្តិសមស្របតាមលក្ខខណ្ឌនៃការព្យួរទោស គេនឹងអាចនៅក្រៅគុកជាដរាប ។

1750. Probation (2)

A trial period. A period during which a person's employment is still conditioned on doing well in the job and during which the person has fewer job rights than other employees. *Fr: Stage.*

(២)ការសាកល្បង

កំឡុងពេលសាកល្បង ។ កំឡុងពេលមួយដែលនៅក្នុងនោះ ការប្រកបការងាររបស់មនុស្សណាម្នាក់ត្រូវបានតាមពិនិត្យថា តើធ្វើការបានល្អឬយ៉ាងណា ហើយដែលក្នុងពេលនោះមនុស្ស នោះមានសិទ្ធិផ្នែកការងារតិចជាងនិយោជិតដទៃទៀត ។

1751. Probationary period

The initial period of an employment contract where the employee must prove or show the capability or capacity to perform the required job duties before being considered a permanent employee. *Fr: Période de stage.*

រយៈពេលសាកល្បង

រយៈពេលដំបូងនៃកិច្ចសន្យាការងារមួយ ដែលនិយោជិតត្រូវបង្ហាញឲ្យឃើញនូវសមត្ថភាពនៃការបំពេញករណីយកិច្ចការងារដែលតម្រូវឲ្យមុននឹងគេពិចារណាឲ្យចូលជានិយោជិតអចិន្ត្រៃយ៍ ។

1752. Probationer

A person free on probation. *Fr: Délinquant en liberté conditionnelle.*

ជនដោះលែងក្នុងលក្ខណៈ

ជនដែលអោយស្ថិតដោយសេរីនៅក្រៅឃុំឃាំងឬពន្ធនាគារ ប៉ុន្តែត្រូវនៅក្រោមលក្ខខណ្ឌសាកល្បងមួយ ។ ដែលអាចបង្ហាញផ្លូវ, ដែលអាចបញ្ជាក់បាន

1753. Probative

Tending to prove or actually proving something. *Fr: Exploratoire.*

ដែលចោរចោរកការបង្ហាញភស្តុតាងបានឬដែលអាចបង្ហាញភស្តុតាងបានជាក់ស្តែង ។

1754. Probative facts

Facts that actually prove other facts necessary to a valid issue in a lawsuit.

អង្គហេតុបញ្ជាក់

អង្គហេតុទាំងឡាយដែលបញ្ជាក់ឲ្យឃើញជាក់លាក់អង្គហេតុដទៃទៀតដែលចាំបាច់សំរាប់ចំណុចបញ្ហាសុពលភាពមួយនៅក្នុងបណ្តឹងមួយ ។

1755. Procedural law

Rules that prescribes method of enforcing rights or obtaining redress for their invasion. See also Adjective law; Compare Substantive law. Fr: *Code de procédure*.

ច្បាប់នីតិវិធី, នីតិក្រម

វិធានផ្សេងៗ ដែលបញ្ញត្តិនូវវិធីធ្វើអោយ ឬអោយបាន ការជួសជុលមកវិញចំពោះការបំពានសិទ្ធិនោះ ។

1756. Procedure

The rules and methods of carrying on a lawsuit, including pleading, process, evidence and practice. Fr: *Procédure*.

នីតិវិធី

វិធាននិងវិធីនៃកិច្ចដំណើរការនៃបណ្តឹងមួយដោយរាប់បញ្ចូលទាំងការដេញដោល, វិធានការផ្សេងៗ, ការបង្ហាញភស្តុតាង, និងការប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ ។

1757. Proceeding (1)

A case in court. Fr: *Procès*.

(១) រឿងក្តី

រឿងក្តីនៅតុលាការ ។

1758. Proceeding (2)

The orderly progression of a case in court.

(២) ដំណាក់កាលជំរះក្តី, នីតិវិធីរឿងក្តី

ដំណើរការទៅមុខតាមលំដាប់លំដោយនៃបណ្តឹងមួយនៅតុលាការ ។

1759. Proceeding (3)

The recorded history of a case.

(៣) សំណុំរឿងបណ្តឹង

ប្រវត្តិនៃរឿងក្តីមួយដែលបានចុះក្នុងសំណុំរឿង ។

1760. Proceeding (4)

Any action taken by a governmental body (an agency hearing, police investigation, etc.). Fr: *Mesures*.

(៤) ចំណាត់ការ, វិធានការ

វិធានការណ៍ដែលចាត់ការដោយអង្គការមួយនៃរដ្ឋាភិបាល(ដូចជាសវនាការនៃទីភ្នាក់ងារមួយ ការស៊ើបអង្កេតរបស់ប៉ូលីសជាដើម ។ ល ។)

1761. Process (1)

A writ or order of court generally used to acquire or exercise its jurisdiction over a person or over specified property. Fr: *Ordonnance*.

(១) ដីកាបង្គាប់

ដីកាឬបញ្ជារបស់តុលាការដែលត្រូវប្រើជាទូទៅដើម្បីអោយបាន ឬអនុវត្តអំណាចរបស់ខ្លួនលើជនណាមួយ ឬលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវបានបញ្ជាក់ក្នុងដីកាឬបញ្ជានោះ ។

1762. Process (2)

Method used to compel attendance of defendant in court in a civil suit.

(២) ដីកាគោរ

វិធីដែលគេប្រើដើម្បីបង្ខំអោយចុងចោទចូលមកកាន់តុលាការក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណី ។

1763. Process (3)

A regular, legal method of operating.

(៣) វិធីការ

វិធីដ៏ទៀងទាត់និងស្របច្បាប់សំរាប់ប្រតិបត្តិ ។

1764. Procuration

See also Power of attorney.

លិខិតប្រគល់សិទ្ធិអំណាច

1765. Professional association

An association established among workers or employers having the same profession, job, or related professions or jobs, with the sole objective of reviewing, researching, and protecting the professional, social, economic, and moral interests of its members.

សមាគមវិជ្ជាជីវៈ

សមាគមមួយដែលបង្កើតឡើងដោយកម្មករ ឬនិយោជក ក្នុងដំណែងដូចគ្នា ឬមាន វិជ្ជាជីវៈ ឬការងារទាក់ទងគ្នាដែលមានគោលដៅតែ មួយគត់ គឺពិនិត្យឡើងវិញ, ស្រាវជ្រាវ, និងការពារផល ប្រយោជន៍វិជ្ជាជីវៈ, សង្គម, សេដ្ឋកិច្ច, និងផ្លូវចិត្តរបស់ សមាជិក ។

1766. Profit sharing plan

A plan established and maintained by an employer to provide for the participation in the enterprise profits by the employees or their beneficiaries. Such plan often conditions participation in the plan on some occurrence, such as death, illness, injury, layoff, retirement, or attainment of a stated number of years of employment. Fr: Participation aux bénéfices.

ផែនការភាគកម្មក្នុងប្រាក់ចំណេញ

ផែនការដែលបង្កើត និងរក្សាទុកដោយនិយោជក សម្រាប់ឲ្យនិយោជិត ឬអត្តសាហាមរបស់គេបានចូលរួម ក្នុងប្រាក់ចំណេញរបស់សហគ្រាស ។ ផែនការបែបនោះ ដាក់លក្ខខណ្ឌលើការចូលរួមនៅពេលកើតព្រឹត្តិការណ៍ខ្លះ ដូចជា មរណភាព, ជម្ងឺ, គ្រោះថ្នាក់ ការបញ្ឈប់ពី ការងារ, ការចូលនិវត្ត, ឬការដល់ចំនួនឆ្នាំនៃការងារ ដែលបានកំណត់ណាមួយ ។

1767. Prohibition of access to specified places

A type of accessory criminal penalty that prohibits a convicted person who has just completely served his or her principal imprisonment penalty from access to designated places for a limited time. Fr: Interdiction de séjour.

កំហាត់លំនៅ

ប្រភេទនៃអនុទោសមួយដែលហាមឃាត់ទណ្ឌិត ដែល ទើបបានរួចពីមូលហេតុមិនឲ្យទៅនៅក្នុងរយៈពេលមាន ពេលកំណត់នៅទីកន្លែងណាមួយ ដែលប្រាប់ទណ្ឌិតឲ្យដឹង ជាមុន ។

1768. Promise of marriage

A contract mutually entered by a man and a woman that they will marry each other. Fr: Promesse de marriage.

ការសន្យារៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

កិច្ចសន្យាមួយដែលបុរស និងស្ត្រីម្នាក់បានធ្វើទៅវិញទៅ មកថាគេនឹងរៀបការនឹងគ្នា ។

1769. Promissory note

An unconditional promise in writing made by one person to another, signed by the maker, promising to pay on demand, or at a definite time, a specific sum of money to order or to bearer. *Fr: Billet à ordre.*

ប័ណ្ណសន្យា, កំណត់សន្យា

ការសន្យាឥតលក្ខខណ្ឌមួយជាលាយលក្ខណ៍ក្នុងរូបបង្កើតឡើងដោយមនុស្សម្នាក់ជូនចំពោះមនុស្សម្នាក់ទៀត ដែលចុះហត្ថលេខាដោយអ្នកបរិវិសករសន្យាថានឹងបង់ប្រាក់ទៅតាមត្រូវការ ឬទៅតាមពេលកំណត់នូវចំនួនទឹកប្រាក់ដ៏ជាក់លាក់មួយតាមការបញ្ជា ឬអោយទៅអ្នកកាន់ប័ណ្ណសន្យានោះ(តាហក)។

1770. Promoter

The persons who, for themselves or for others, take the preliminary steps, including the legal groundwork, to the founding or organization of a corporation or other venture. *Fr: Fondateur, organisateur.*

ស្ថាបនិក, អ្នកផ្តើមគំនិត

ជនដែលចាត់ការជាបឋមសម្រាប់ខ្លួនឯង ឬអ្នកដទៃរួមមានកិច្ចការមូលដ្ឋានខាងច្បាប់ ឆ្ពោះទៅរកការបង្កើត ឬរៀបចំសាជីវកម្ម ឬអាជីវកម្មផ្សេងទៀត។

1771. Promulgate

Publish or announce officially. Noun: Promulgation. *Fr: Promulguer.*

ប្រកាសអោយប្រើ

ផ្សាយឬប្រកាសជាផ្លូវការ។ ន ការប្រកាសឲ្យប្រើ

1772. Proof

The quantity or quality of evidence that tends to establish the existence of a disputed fact. *Fr: Preuve.*

ភ័ក្ត្រភាព, ស្ថបត្ថាន

បរិមាណឬគុណភាពនៃភស្តុតាងដែលមាននិរន្តរភាពបង្ហាញពីអត្ថិភាពនៃអង្គហេតុមិនស្របគ្នា។

1773. Proof of claim

A document filed in bankruptcy proceeding by which a creditor states the amount owed and sufficient detail to form the basis of claim. *Fr: Pièce justificative de créance.*

សំអាងនៃការចាមទារ

ឯកសារដែលដាក់នៅក្នុងនីតិវិធីធនក្សយ តាមឯកសារនោះមានសំបុណ្យលម្អិតពីចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជំពាក់ និងសេចក្តីលំអិតគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃការចាមទារ។

1774. Proper acceptance

An acceptance of a contract offer which satisfies all the requirements that the offeror and the law indicate are necessary to create a contract.

ស៊ីការត្រឹមត្រូវ

ស៊ីការនៃសំណើកិច្ចសន្យាមួយដែលបំពេញតាមតម្រូវការទាំងអស់ ដែលអ្នកផ្តើមសំណើព្រមទាំងច្បាប់បង្ហាញថា ចាំបាច់ត្រូវបង្កើតបានជាកិច្ចសន្យាមួយ។

1775. Property

The rights and interests one has in anything subject to ownership. *Fr: Propriété.*

ទ្រព្យសម្បត្តិ

សិទ្ធិនិងផលប្រយោជន៍ដែលមនុស្សណាម្នាក់មាននៅក្នុងអ្វីដែលស្ថិតនៅក្រោមកម្មសិទ្ធិ។

1776. Proportional representation ប្រព័ន្ធតំណាងសមាមាត្រ

An electoral system of allocating seats in a legislature to various interests, minorities, and parties in proportion to their electorate's votes. *Fr: Représentation proportionnelle.*

ប្រព័ន្ធបោះឆ្នោតដែលបែងចែកសមាសនៈនៅក្នុងអង្គនីតិបញ្ញត្តិដល់ក្រុមដែលមានផលប្រយោជន៍ ក្រុមភាគតិច, និងគណៈបក្សនានាទៅតាមសមាមាត្រនៃចំនួនសម្លេងរបស់អ្នកបោះឆ្នោតក្នុងមណ្ឌលរបស់គេ ។

1777. Proposal

សេចក្តីស្នើច្បាប់

In Cambodia, proposed legislation that is initiated by one or more members of the National Assembly that is intended to create a new law, or change, repeal, or add to existing law. See Draft law. *Fr: Proposition de loi.*

នៅប្រទេសកម្ពុជា នីតិកម្មដែលដូចផ្ដើមស្នើឡើងដោយសមាជិកសភាមួយរូប ឬច្រើនរូបដែលមានគោលដៅបង្កើតច្បាប់ថ្មី ឬកែប្រែ, លុបចោល ឬបន្ថែមទៅលើច្បាប់ដែលមានមកហើយ ។

1778. Prosecution (1)

(១)បណ្តឹងសាធារណៈ

The act of pursuing a lawsuit or criminal trial. *Fr: Action publique.*

ការបន្តដំណើរការនៃបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ឬការដោះក្តីក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ។

1779. Prosecution (2)

(២)អយ្យការ, ភាគីដើមចោទក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ

The party initiating a criminal case. *Fr: Ministère public.*

ភាគីដែលដូចផ្ដើមបណ្តឹងអាជ្ញា ។

1780. Prosecutor

ព្រះរាជអាជ្ញា

A public official who presents the government's case against a person accused of a crime and who asks the court to convict that accused person. *Fr: Procureur.*

មន្ត្រីរដ្ឋការសាធារណៈមួយដែលតំណាងរដ្ឋបណ្តឹងរបស់រដ្ឋាភិបាលទល់នឹងជនណាម្នាក់ដែលត្រូវជាប់ចោទពីបទល្មើសអាជ្ញា និងជាអ្នកដែលសុំអោយតុលាការដាក់ទោសជនជាប់ចោទនោះ ។

1781. Prosecutorial discretion

ឆន្ទានុសិទ្ធិនៃព្រះរាជអាជ្ញា

The power of the prosecutor to decide whether or not to prosecute a charge against a person, to decide how serious a charge to press, how large a penalty to request, what kind of a plea bargain to accept, etc. *Fr: Discretion du procureur.*

អំណាចរបស់រដ្ឋអាជ្ញាដើម្បីសំរេចថា ១- តើគួរប្តឹងនូវចោទប្រកាន់មនុស្សណាម្នាក់ ២- តើត្រូវដាក់ទម្ងន់បទចោទប៉ុណ្ណា ៣- តើទណ្ឌកម្មកំរិតណាដែលត្រូវស្នើសុំ ៤- តើការចរចាប្តូរចម្លើយជាមួយការសំរាលទោសប្រភេទបែបណាដែលត្រូវទទួលយក ។

1782. Prostitute

ពេស្យា

A person who sells his/her body for sexual intercourse.
Fr: *Prostituée*.

មនុស្សដែលលក់ខ្លួនប្រាណរបស់ខ្លួនសំរាប់ការរួមសង្វាស ។

1783. Prostitution

ពេស្យាចារ

Using the body for sexual intercourse for hire. Fr: *Prostitution*.

ការប្រគល់ខ្លួនប្រាណសំរាប់រួមសង្វាសដើម្បីយកឈ្នួល ។

1784. Protest

លិខិតវិទ្យុវាទ, លិខិតគក្កា(ព.ស)

1- A declaration made by a person interested or concerned in some act about to be done or already performed, where by he expresses his dissent or disapproval, or affirms the act against his will. 2- A formal written statement, usually by a notary or consul, declaring that payment or acceptance of a bill or note has been refused upon presentment, the reasons for refusal, and the responsibility of the parties involved for any resulting loss or damage. Fr: *Protestation, protêt*.

១- សេចក្តីប្រកាសធ្វើដោយជនម្នាក់ដែលមានប្រយោជន៍ ឬទាក់ទិនក្នុងអំពើណាម្យ៉ាងដែលត្រូវធ្វើឬធ្វើរួចហើយដែលគេខ្វែងយោបល់ ឬមិនយល់ព្រមនឹងអំពើនោះ ឬក៏យល់ព្រមអំពើនោះ ទាំងទីនឹងឆន្ទៈរបស់ខ្លួន ។ ២- សេចក្តីថ្លែងជាផ្លូវការនិងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលធម្មការធ្វើដោយសារការប្តឹងស៊ុលដែលប្រកាសថាការបើក ឬការទទួលរូបិយណ័ត្តិ ឬតំណត់អ្វីមួយត្រូវបានបដិសេធនៅពេលដែលបង្ហាញប្រកាសអំពីហេតុផលនៃការបដិសេធ និងអំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់ភាគីនានាដែលទាក់ទិនចំពោះការបដិសេធនោះ ឬការខូចខាតដែលបណ្តាលមកពីការបដិសេធនោះ ។

1785. Provable debts

បំណុលជាក់ស្តែង

A financial obligation whose existence can be shown by reference to a written document or some other kinds of evidence.

ភាគពូកែឬផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុដែលអត្ថិភាពរបស់វាអាចបង្ហាញបានដោយយោងលើឯកសារលាយលក្ខណ៍អក្សរឬប្រភេទដទៃទៀតនៃភស្តុតាង ។

1786. Prove

បញ្ជាក់ភស្តុតាង

To establish; to give or make certain. Fr: *Prouver*.

បង្ហាញផ្តល់អោយ ឬធ្វើអោយឃើញការពិត ។

1787. Provisional

បណ្តោះអាសន្ន

Temporary or preliminary.
Fr: *Provisoire*.

បណ្តោះអាសន្នឬគ្រាន់ប៉ុណ្ណោះ ។

1788. Provisional remedy

A court order or an action permitted by a court that enforces a court ruling on a temporary basis. These include temporary injunctions and attachments. *Fr: Ordonnance de référé.*

ទាស្រ័យបណ្តោះអាសន្ន, ដីកាសម្រេចកិច្ចការបណ្តោះ

អាសន្ន

បញ្ជាបស់តុលាការឬចំណាត់ការដែលអនុញ្ញាតដោយតុលាការដើម្បីអនុវត្តសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការដោយឈរលើគោលការណ៍បណ្តោះអាសន្ន។ បញ្ជាឬចំណាត់ការទាំងនេះរាប់បញ្ចូលទាំងអធិបញ្ជាបណ្តោះអាសន្ន និងអំណាចសន្តាន។

1789. Proviso

A condition or stipulation. Its general function is to exempt something from the basic provision, to qualify or stop its general scope, or to prevent misinterpretation. *Fr: Clause restrictive.*

បដិញ្ញា

លក្ខខណ្ឌឬខ័ណ្ឌក្នុងកិច្ចសន្យា។ មុខងារទូទៅរបស់បដិញ្ញានេះ គឺដើម្បីលើកលែងអ្វីមួយអោយផុតពីបទបញ្ញត្តិមូលដ្ឋានដើម្បីកំណត់ឬបញ្ឈប់វិសាលភាពទូទៅរបស់វា ឬដើម្បីបង្ការកុំអោយមានការបកស្រាយខុស។

1790. Provocation

The inciting of another to commit a crime by advice, order or suggestion. The advice or order must emanate from persons having authority over the perpetrator, or must be accompanied by gifts, promises, threats, or duress, whereas a suggestion must result from schemes intended to cause the perpetrator to be determined to commit the crime.

Fr: Provocation.

ការនាំអាទិ៍

ការបង្កហេតុអ្នកដទៃប្រព្រឹត្តអំពើណាមួយដោយសារពាក្យទូន្មាន, បង្គាប់, ឬណែនាំរបស់ខ្លួន។ ពាក្យទូន្មាន ឬបង្គាប់ត្រូវចេញមកពីជនដែលមានអំណាចលើចារី ឬក៏ពាក្យទូន្មាន ឬបង្គាប់នោះមានភ្ជាប់នូវអំណោយ, ពាក្យសន្យា, ពាក្យគម្រាម ឬពាក្យបង្ខំបង្ខំជាមួយផង។ រីឯការណែនាំត្រូវតែជាលទ្ធផលនៃកលល្បិចប៉ុនប៉ងញុំងពូជចារីឬជាប្រព្រឹត្តអំពើមួយ។

1791. Proximate cause

The act which is the natural and reasonably foreseeable cause of the harm or event which occurs and injures the plaintiff. Example: A supermarket owner (retailer) has a vegetable section with green beans piled high. A customer picks out the beans, and some beans fall to the floor. A customer walks by, fails to see beans on the floor, slips on it, falls, and injures herself. The retailer had a duty to maintain safe premises. A failure to correct the dangerous situation of falling vegetables in a timely fashion may mean falling below the standard of care. If such failure to use care was the proximate cause of the injury, the retailer is liable for negligence. *Fr: Cause immédiate.*

ដើមហេតុផ្ទាល់

អំពើមួយដែលជាដើមហេតុនៃការខូចខាត ដែលជាដើមហេតុធម្មជាតិ និងជាដើមហេតុដែលសមល្មមអាចនឹងប្រមើលមើលបានឬព្រឹត្តិការណ៍មួយដែលកើតឡើងនិងធ្វើអោយមានការខូចខាត ឬរបួសដល់ដើមបណ្តឹង ។ ទាហានណា៖ ម្ចាស់ហាងជំនួញ មួយមានផ្នែកដលិតផលបន្លែដែលគេដាក់តម្កល់នៅលើកន្លែងតាំងលក់ ។ អ្នកទិញម្នាក់ចាប់សណ្តែកនោះកាន់ហើយ សណ្តែកខ្លះជ្រុះទៅក្រោម ។ អ្នកទិញផ្សេងដើរមកក្បែរនោះ ដោយមិនបានឃើញសណ្តែកកំអិលហើយដួលនិងរបួសខ្លួនគាត់ ។ អ្នកលក់មានករណីយកចិត្តទុកដាក់វិវេណ៍ស្ថានអោយមានសុវត្ថិភាព ។ ការខកខានពុំបានតែស្ថានការណ៍គ្រោះថ្នាក់នៃការជ្រុះបន្លែនោះអោយទាន់ពេលវេលា អាចមាំនន័យថាប្រតិបត្តិមិនដល់កំរិតបង្កាន់នៃការយកចិត្តទុកដាក់ ។ ប្រសិនបើការខកខានពុំបានប្រតិបត្តិនេះ ជាដើមហេតុផ្ទាល់នៃគ្រោះថ្នាក់អ្នកលក់ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការគេសប្រហែសនេះ ។

1792. Proxy (1)

A written authorization by a shareholder to another person to vote the stock owned by a shareholder. See Power of attorney. *Fr: Porcuration.*

(១) សិទ្ធិប្រទាន

ការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរធ្វើឡើងដោយកូនហ៊ុនអោយទៅមនុស្សម្នាក់ទៀតដើម្បីបោះឆ្នោតអោយសន្និធិដែលជារបស់កូនហ៊ុនណាម្នាក់ ។

1793. Proxy (2)

The instrument used to grant the authority. *Fr: Mandataire.*

(២) ឯកសារប្រទានសិទ្ធិ

លិខិតុបករណ៍ដែលគេប្រើប្រាស់ ដើម្បីប្រទានអំណាច ។

1794. Proxy (3)

Recipient of a grant of authority to act or speak for another. *Fr: Mandataire.*

(៣) អ្នកតំណាងពេញសិទ្ធិ, អាណត្តិភាហក

អ្នកទទួលអំណាចដែលគេផ្តល់ឲ្យដើម្បីជំនួសឬនិយាយក្នុងនាមនៃមនុស្សណាម្នាក់ទៀត ។

1795. Prudence

Carefulness, precaution, attentiveness, and good judgment, as applied to action or

ការប្រុងប្រយ័ត្ន

ភាពប្រុងប្រយ័ត្ន, ការបង្ការជាមុន ភាពយកចិត្តទុកដាក់ និងសុភវិនិច្ឆ័យ ដែលអនុវត្តចំពោះអំពើឬការប្រព្រឹត្តិ ។

1796. Prurient interest

A shameful or obsessive interest in immoral or sexual things. "Appealing to prurient interest" is one of many criteria for deciding a book is obscene. *Fr: Lasciveté.*

អារម្មណ៍ទៅរកកាមមុត្តា

ការយកចិត្តទុកដាក់ដែលគួរអោយខ្មាស់អៀន ឬដែលនឹកមមៃក្នុងចិត្តជានិច្ចទៅរកវត្ថុគ្មានសីលធម៌ឬវត្ថុនាំអោយមានកាមតណ្ហា ។ "ការនាំទៅរកអារម្មណ៍ទាក់ទងជាប់ក្នុងកាមមុត្តា" គឺជាលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យមួយក្នុងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យជាច្រើនសំរាប់ការសម្រេចលើលក្ខណៈអាសអាភាសនៃសៀវភៅមួយ ។

1797. Public

Having to do with a state, nation or the community as a whole. Open to all persons. *Fr: Public.*

ជាសាធារណៈ

ដែលទាក់ទងនឹងរដ្ឋ ប្រទេសជាតិ ឬសហគមន៍ទាំងមូល ។
ចំហដល់មនុស្សទាំងអស់ ។

1798. Public defender

A free lawyer, employed by the government, to represent a poor person accused of a crime. *Fr: Avocat de l'assistance judiciaire.*

អ្នកការពារក្តីសាធារណៈ

មេធាវីដែលឥតគិតថ្លៃដែលរដ្ឋាភិបាលជួយដើម្បីធ្វើតំណាងអោយមនុស្សក្រីក្រ(ទុក្ខិត)ដែលត្រូវបានចោទពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ។

1799. Public domain (1)

Land owned by the government. *Fr: Domaine public.*

(១)ដីកម្មសិទ្ធិសាធារណៈ

ដីដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋាភិបាល ។

1800. Public domain (2)

Free for anyone to use.

(២)វិស័យសាធារណៈ

សេរីសំរាប់ម្នាក់ៗប្រើប្រាស់ ។

1801. Public domain of the state collectivities

In Cambodian property law, a property whose societal usefulness requires its preservation in its natural form for the benefit of the whole public. That property is absolutely inalienable. *Fr: Domaine public des collectivités administratives.*

សម្បត្តិសាធារណៈនៃសមូហភាពរដ្ឋ

ក្នុងច្បាប់ទ្រព្យសម្បត្តិកម្ពុជា, គឺទ្រព្យសម្បត្តិដែលប្រយោជន៍សង្គមតម្រូវឱ្យរក្សាទុកក្នុងសភាពធម្មជាតិរបស់វាដើម្បីជាកុណប្រយោជន៍ដល់សាធារណៈជនទាំងមូល ។ ទ្រព្យសម្បត្តិបែបនេះមិនអាចយកទៅលក់ដូរ ឬចាយវាយទៅណាបានទេ ។

1802. Public easement

Any easement enjoyed by the public in general, such as the right to use streets and highways. *Fr: Servitude à l'intérêt public.*

សេវភាពសាធារណៈ

សេវភាពដែលត្រូវបានទទួលដោយសាធារណៈជនទូទៅ ដូចជាសិទ្ធិក្នុងការប្រើប្រាស់ផ្លូវជាតិ និង វិថីជាដើម ។

1803. Public figure

For purposes of determining standard to be applied in defamation action, this term includes artists, athletes, business people, dilettantes, and anyone who is famous or infamous because of who he is or what he has done. For libel purposes, those who have assumed roles of special prominence in society. In Cambodian press law, for libel purposes, those who have higher functions and well-known to the public or those who are ordinary people but well-known to the public such as singers, actors etc. *Fr: Personnalité très connue.*

បុគ្គលសាធារណៈ

ពាក្យប្រើក្នុងគោលបំណងកំណត់នូវបទដ្ឋានមួយ ដើម្បីអនុវត្តនៅក្នុងបណ្តឹងអំពីការខូចកេរ្តិ៍ឈ្មោះដោយរាប់បញ្ចូលសិល្បករ, អត្តពលិក, អាជីវករ, ឬអ្នកដែលមានឬគួរកេរ្តិ៍ឈ្មោះដោយសារតែឋានៈគេថ្នាល ឬដោយសារគេបានធ្វើអ្វីមួយ ។ ចំពោះបណ្តឹងបរិហារកេរ្តិ៍គឺអ្នកទាំងឡាយណាដែលមានតួនាទីលេចធ្លោលេចមាត់ពិសេសនៅក្នុងសង្គម ។ នៅក្នុងច្បាប់សារព័ត៌មានកម្ពុជាក្នុងគោលបំណងបណ្តឹងអំពីការសរសេរបរិហារកេរ្តិ៍ គឺជនទាំងឡាយណាដែលមានតួនាទីខ្ពស់ ហើយគេស្គាល់ច្រើន ឬជាជនធម្មតា ប៉ុន្តែ សាធារណជនស្គាល់ច្រើនដូចជាអ្នកចម្រៀង តួកុនជាដើម ។ល។

1804. Public law

The branch of law concerning the role, power, and operation of the state (including constitutional law, administrative law, criminal law, etc.) *Fr: Droit public.*

ច្បាប់សាធារណៈ

សាខាដ៏ធំមួយនៃច្បាប់ដែលទាក់ទងៈទាក់ទងនឹងតួនាទីអំណាចនិងប្រតិបត្តិការរបស់រដ្ឋ(ដែលរាប់បញ្ចូលទាំងច្បាប់ធម្មនុញ្ញ, ច្បាប់រដ្ឋបាល, ច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ ។ ល។)

1805. Public notice

In Cambodian marriage law, a notice posted at the residences of the man and woman and at their respective commune seats to inform the public that a wedding ceremony will be held in respect of future spouses. *Fr: Affiche.*

ប័ណ្ណប្រកាស

នៅក្នុងច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍កម្ពុជា, សេចក្តីប្រកាសជូនដំណឹងដែលបិទនៅគេហដ្ឋានខាងប្រុស និងខាងស្រី និងនៅសាលាសង្កាត់/ឃុំទាំងសងខាងដើម្បីឲ្យសាធារណជនដឹងថាពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នឹងធ្វើឡើងរវាងគូស្រករនាអនាគត ។

1806. Public office**តំណែងសាធារណៈ**

A vague term for a government job with independent duties. The essential characteristics of "public office" are (1) authority conferred by law; (2) fixed tenure of office; and (3) power to exercise some portion of sovereign functions of government. *Fr: Fonctions officielles.*

ពាក្យទូលំទូលាយប្រើសំរាប់ហៅមុខការក្នុងរដ្ឋាភិបាល ដែលមានករណីយកិច្ចផ្សេងៗពីគ្នា ។ លក្ខណៈសំខាន់នៃ តំណែងសាធារណៈគឺ (១)អំណាចត្រូវបានប្រគល់ អោយដោយច្បាប់ ។ (២)ការកាន់មុខតំណែងជាប់លាប់ និង (៣)អំណាចដើម្បីអនុវត្តផ្នែកខ្លះនៃមុខងារ អធិបតេយ្យនៃរដ្ឋាភិបាល ។

1807. Public possession**ភាគជាសាធារណៈ**

In Cambodian land law, the holding of a property without concealment (undisguised), in a way known to those who might want to claim their right to that property. To establish a "public possession" the possessor must (1) declare the possession to the chief of commune, and (2) pay the tax regularly. *Fr: - Possession publique.*

ក្នុងច្បាប់ភូមិបាលកម្ពុជា, ការកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិមួយ ដែលគ្មានការបិទបាំង ដែលអ្នកដែលចង់តវ៉ាអំពីសិទ្ធិ របស់ខ្លួនចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិនោះបានដឹងពូជជន ។ ដើម្បីទ្រព្យសម្បត្តិនោះដឹងពូជជនសាធារណជនភាគីត្រូវ (១) ប្រកាសអំពីការកាន់កាប់នោះដល់មេឃុំ និង (២) បង់ ពន្ធត្រូវបានទៀងទាត់ ។

1808. Public trust (1)**(១) អាណត្តិព្យាបាលភាពសប្បុរសធម៌**

A trust created to advance some public purpose, such as education, religion or science.

អាណត្តិព្យាបាលភាពមួយដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បី ជួយទប់ទល់មុខការបំណងសាធារណៈខ្លះដូចជាវិស័យ អប់រំ, វិស័យសាសនា, ឬវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រជាដើម ។

1809. Public trust (2)**(២) ទំនុកចិត្តសាធារណៈ**

The public's confidence in their elected officials and expectation that these elected officials will faithfully perform the duties of public office. *Fr: Confiance publique.*

ការទុកចិត្តរបស់សាធារណជន ចំពោះមន្ត្រីរដ្ឋការនានា ដែលត្រូវបានជ្រើសតាំង និងសេចក្តីសង្ឃឹមថាមន្ត្រីរដ្ឋ ការដែលត្រូវបានជ្រើសតាំងទាំងនេះនឹងបំពេញ ករណីយកិច្ចនៃតំណែងសាធារណៈយ៉ាងស្មោះត្រង់ ។

1810. Publicity of conviction

A type of accessory criminal penalty that makes a conviction public through posting of the abstract of judgment at various places, such as the criminal court, scene of the crime, or the domicile of the convicted person. *Fr: Publication des condamnations pénales.*

ការប្រកាសទណ្ឌកម្ម

ប្រភេទនៃអនុទោសដែលធ្វើការដាក់ទោសដឹងជាសាធារណៈ ដោយបិទផ្សាយនូវសម្រង់សាលក្រមនៅកន្លែងផ្សេងៗ ដូចជាកុលាការព្រហ្មទណ្ឌ, កន្លែងប្រព្រឹត្តបទល្មើស, លំនៅរបស់ទណ្ឌិត ។

1811. Punitive damages

An additional penalty imposed on a wrongdoer where his actions were intentional and malicious and intended to cause damage to the other party. A court not only makes the wrongdoer pay to compensate or remedy the actual damage he caused to the other party, but also an additional amount as a punishment for intentionally causing the damage. See Exemplary damages. *Fr: Réparation d'un préjudice moral.*

ជំនិចិត្តប្រដៅ, ជំនិចិត្តធ្វើជាគំរូ

ការពិន័យបន្ថែមទៅលើអ្នកធ្វើខុស កាលណាអំពើរបស់ជននោះធ្វើដោយចេតនានិងដោយព្យាបាទ ហើយមានបំណងបង្កឲ្យមានការខូចខាតដល់ភាគីផ្សេងទៀត ។ កុលាការមិនត្រឹមតែឲ្យអ្នកធ្វើខុសសងទូទាត់ ឬជួសជុលការខូចខាតជាក់ស្តែងដែលខ្លួនបង្កប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែត្រូវបន្តបំផុសប្រាក់បន្ថែមមួយចំនួនទៀតដើម្បីជាទោសទណ្ឌកម្មចំពោះការបង្កការខូចខាតដោយចេតនានោះ ។

1812. Purchase money security interest

A security interest to the extent that it is (1) taken or retained by a seller of the collateral to secure all or part of the price of the collateral or (2) taken by a person who by making advances or incurring an obligation gives value to enable the debtor to acquire rights in or use of the collateral if such value is in fact so used.

សិទ្ធិលើប្រាក់ទិញទិញរបស់

ផលប្រយោជន៍ប្រាក់គោតម្យ៉ាង គឺជាសិទ្ធិដែលផលប្រយោជន៍នោះត្រូវបាន (១) ទាមទារ ឬរក្សាទុកដោយអ្នកលក់ប្រាក់គោតដើម្បីឲ្យបានការសងថ្លៃប្រាក់គោតនោះវិញទាំងអស់ ឬមួយភាគ (២) ទាមទារដោយជនណាមួយដែលផ្តល់អ្វីមានតម្លៃតាមរយៈការទូទាត់បុរេប្រទាន ឬរាប់តាមកិច្ច ដើម្បីធ្វើឲ្យកូនបំណុលអាចបានសិទ្ធិលើ ឬអាចប្រើប្រាស់ប្រាក់គោតបានប្រសិនបើអ្វីមានតម្លៃនោះត្រូវបានប្រើសម្រាប់គោលបំណងដូច្នេះនេះ ។

1813. Purloin

To steal; to commit larceny. *Fr: Dérober.*

លួច

លួច ឬប្រព្រឹត្តបទល្មើសលួច ។

1814. Purview

The purpose, scope, and design of a statute or other enacted law. *Fr: Domaine, limites.*

អង្គសេចក្តីនៃច្បាប់, បទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់

គោលបំណង, វិសាលភាព, និងគូសេចក្តីនៃច្បាប់មួយ
ឬច្បាប់ដ៏ទៃទៀតដែលអនុម័តរួច។

Q

1815. Qualification (1)

(១) គុណសម្បត្តិ

Possessing the personal qualities, property or other necessary things to be eligible to fill a public office or take on a particular duty. *Fr: Qualification, capacité.*

ការមានគុណភាព, លក្ខណៈសម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន ឬអ្វីផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់សម្រាប់នឹងបំពេញតំណែងសាធារណៈ ឬចាប់យកករណីយកិច្ចពិសេសណាមួយបាន។

1816. Qualification (2)

(២) ការកំរិតប្រាំដែន

Limitation or restriction.
Fr: Réserve, restriction, condition.

1817. Qualified endorsement

ប្រើលេខកំរិតការទទួលខុសត្រូវ

A type of endorsement used on negotiable instruments to remove the contractual liability of the endorsement should the instrument be dishonored. *Fr: Endossement limitant la responsabilité de l'endosseur.*

ប្រភេទមួយនៃចំណាត់ថ្នាក់នៃការលើកលែងប្រតិបត្តិការដើម្បីដកការទទួលខុសត្រូវផ្នែកកិច្ចសន្យានៃចំណាត់ប្រសិទ្ធភាពបើគេមិនទទួលយកកិច្ចសន្យានោះ។

1818. Quash

បដិសេធចោល

To annul, overthrow or vacate (make void) by judicial decision. *Fr: Annuler.*

លុបចោល, ទាត់ចោល, ឬធ្វើឲ្យទៅជាមោឃៈដោយសេចក្តីសម្រេចរបស់តុលាការ។

1819. Quasi

ទុកដូចជា, ប្រហែល, ស្មើតែ, ដូច

Latin: As it were; about; almost; like. *Fr: Quasi.*

1820. Quasi-contract

A contract which a court itself decides is necessary to impose on the parties in a particular case in order to avoid unjust enrichment of one of the parties and an unjust loss by the other. For example, a court may require a victim of a car accident to pay a doctor the reasonable value of any treatment or services which the doctor performed for that victim while he was unconscious right after the accident. See Constructive contract.

Fr: Quasi-contrat.

ឧបសន្យា

កិច្ចសន្យាមួយដែលតុលាការខ្លួនឯងសំរេចថា វាជាការចាំបាច់ណាស់ត្រូវដាក់បង្ខំដល់ភាគីនានា ក្នុងករណីពិសេសមួយក្នុងគោលបំណងចៀសវាងឲ្យដុតអំពីការទទួលបានដោយវិសមធម៌របស់ភាគីមួយក្នុងបណ្តាភាគីទាំងអស់ និងការខាតបង់ដ៏មិនត្រឹមត្រូវដោយភាគីម្ខាងទៀត។ ឧទាហរណ៍ តុលាការមួយអាចតម្រូវឲ្យអ្នករងគ្រោះដោយចរាចរណ៍ក្តៅចេញប្រាក់សងវេជ្ជបណ្ឌិតក្នុងតម្លៃដ៏សមរម្យចំពោះការព្យាបាលឬសេវាកម្មរបស់វេជ្ជបណ្ឌិតនោះ ដែលផ្តល់ដល់អ្នករងគ្រោះក្នុងពេលដែលខ្លួនគេសន្ថប់បន្ទាប់ពីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍។

1821. Quasi-judicial

The case-deciding function of an administrative agency; when an agency acts like a court. *Fr: Quasi-judiciaire.*

ដែលមានអំណាចជាតុលាការ

មុខងាររបស់ភ្នាក់ងាររដ្ឋបាល ដើម្បីសំរេចបណ្តឹង។ កាលណាភ្នាក់ងារណាមួយមាននាទីដូចតុលាការ។

1822. Quasi-legislative

The rule making function of an administrative agency; when an agency acts like a legislature. *Fr: Quasi-législatif.*

ដែលមានអំណាចជានីតិបញ្ញត្តិ

មុខងារធ្វើបទបញ្ញត្តិរបស់ភ្នាក់ងាររដ្ឋបាល។ កាលណាភ្នាក់ងារណាមួយមាននាទីដូចជាអង្គនីតិបញ្ញត្តិ។

1823. Question

1. A subject or matter to be investigated, looked into, debated, etc. 2. A point in dispute in a lawsuit; an issue for decision by judge or jury.

Fr: Question.

បញ្ហាជាចំណោទ

១- កម្មវត្ថុឬរឿងដែលត្រូវស៊ើបអង្កេត ត្រូវពិនិត្យ ត្រូវពិភាក្សា ។ ល។ ២- ចំណុចមិនស្របគ្នានៅក្នុងបណ្តឹងក្តីមួយ។ ចំណុចបញ្ហាដែលត្រូវសំរេចដោយចៅក្រម ឬករណៈវិនិច្ឆ័យ។

1824. Question of fact

Question about what is or what happened. See Matter of fact. *Fr: Point de fait.*

ចំណោទអំពីអង្គហេតុ

ចំណោទ ឬបញ្ហាចោទសួរអំពីរឿងហេតុ ឬអំពីអ្វីដែលបានកើតឡើង។

1825. Question of law

Question about how the law affects what happened and what should have happened according to law. See Matter of law. *Fr: Point de droit.*

ចំណោទអំពីអង្គច្បាប់

បញ្ហាដែលចោទសួរថា តើច្បាប់មានអានុភាពយ៉ាងណា ទៅលើអ្វីដែលបានកើតឡើងនិងចំពោះអ្វីដែលអាចកើតឡើងក្នុងមកដោយយោងទៅតាមច្បាប់។

1826. *Quid pro quo*

Literally, something for something; the consideration given by each party to a contract in exchange for the consideration given by the other.

Fr: En contrepartie de.

ជាថ្នូរទៅវិញទៅមក

តាមន័យត្រង់គឺ៖ អោយអ្វីម្យ៉ាងដើម្បីបានអ្វីម្យ៉ាងមកវិញ។ ឆ្លាន់តបស្ម័គ្រដែលភាគីនីមួយៗនៃកិច្ចសន្យាផ្តល់អោយដើម្បីបានឆ្លាន់តបស្ម័គ្រមកវិញពីភាគីម្ខាងទៀត។

1827. *Quiet*

Free from interference or disturbance. *Fr: Calme.*

ស្ងៀមស្ងាត់

ផុតពីការជ្រៀតជ្រែក ឬការរំខាន។

1828. *Quiet enjoyment*

The right and expectation of a tenant or a purchaser of land to use and enjoy the premises without disturbances or interferences from others. See Peaceful enjoyment.

សិទ្ធិអាស្រ័យដល់ដីសុខសាន្ត

សិទ្ធិនិងសេចក្តីសង្ឃឹមរបស់ភតិកៈឬអ្នកទិញដីដើម្បីប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យដល់ដីបរិវេណដោយគ្មានការរំខានឬការជ្រៀតជ្រែកពីអ្នកដទៃ។

1829. *Quietus*

Latin: A final discharge from a debt or obligation.

Fr: Quittance.

លិខិតបញ្ចាក់ការរួចបំណុល

ឡាតាំង៖ ការបញ្ចប់ចុងក្រោយនៃអោយមានជាប់បំណុលឬកាតព្វកិច្ច។

1830. *Quit (1)*

Verb: Leave and give up possession of a place. *Fr: Quitter.*

(១) ចាកចោល

ចាកចេញហើយលះបង់ការកាន់កាប់ទីកន្លែងមួយ។

1831. *Quit (2)*

Adj: Free or clear of a debt, of a criminal charge, etc.

Fr: Débarrassé de.

(២) រួចខ្លួនពី, រួចផុតពី

មានសេរីភាពឬជ្រះស្រឡះពីបំណុលពីការចោទប្រកាន់ពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។ ល។

1832. *Quitclaim deed*

A deed that passes on to the buyer all those rights or as much of a title as a seller actually has.

លិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិដោយគ្មានការរ៉ាប់រង

លិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិដែលប្រគល់ទៅអោយអ្នកទិញនូវសិទ្ធិទាំងអស់ ឬសិទ្ធិលើកម្មសិទ្ធិទាំងប៉ុន្មានដែលអ្នកលក់មានពិតប្រាកដ។

1833. *Quorum*

The number of persons who must be present to make the votes and other actions of a group valid. This number is often a majority (over half) of the whole group, but is sometimes less or more.

Fr: Quorum.

ចំនួនវត្តមានចាំបាច់, ក្លរីម

ចំនួនមនុស្សដែលត្រូវមានវត្តមាន ដើម្បីធ្វើការបោះឆ្នោត និងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀតរបស់ក្រុមមួយមានសុពលភាព។ ចំនួននេះជាញឹកញាប់ជាចំនួនភាគច្រើន(លើសពីពាក់កណ្តាល) នៃចំនួនក្រុមទាំងអស់ ប៉ុន្តែជួនកាលអាចតិចជាងឬច្រើនជាង។

1834. Quotation (1)

In commercial usage, a statement of the price of an item.
Fr: Cote.

(១) តម្លៃរបស់មួយ

ក្នុងសព្វខាងពាណិជ្ជកម្ម គឺសេចក្តីថ្លែងអំពីតម្លៃរបស់វត្ថុមួយ ។

1835. Quotation (2)

The price stated in response to an inquiry. Fr: Cotation.

(២) ការដាក់តម្លៃ

តម្លៃដែលបានក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការសួរ ។

R

1836. Ransom (1)

Noun: Money or other consideration paid for the release of a kidnapped or otherwise captured person or thing. *Fr: Rançon.*

(១) ប្រាក់លោះ

ប្រាក់ឬតម្លៃតបស្នងដទៃទៀត ដែលត្រូវបង់សំរាប់ដោះ
លែងមនុស្ស ឬវត្ថុដែលគេចាប់ពង្រីក ឬចាប់បាន ។

1837. Ransom (2)

Verb: To redeem from captivity by payment. *Fr: - Rançonner.*

(២) លោះ

លោះ អោយផុតពីការត្រូវគេបង្ខំដោយបង់ប្រាក់ ។

1838. Rape

Act of unlawful sexual intercourse accomplished through force or threat of force by one party without the other party's consent. *Fr: Viol.*

បទរំលោភសេពសន្ថវៈ

អំពើនៃការសេពតាមខុសច្បាប់ដែលបានសំរេចគោល
បំណងតាមរយៈការបង្ខំឬការគំរាមកំហែងដោយប្រើ
កម្លាំងពីសំណាក់ភាគីមួយ ដោយគ្មានការយល់ព្រមពី
ភាគីម្ខាងទៀតឡើយ ។

1839. Ratification

Confirmation of a previous act done by someone. For example, if a child makes a contract, it is probably not enforceable, but if the child later ratifies it as an adult, it becomes binding. *Fr: Ratification.*

សប្បុរសភាព, សប្បុរស

ការបញ្ជាក់យល់ព្រមជាផ្លូវការនូវអំពើពីមុនណាមួយ
ដែលធ្វើឡើងដោយមនុស្សណាម្នាក់ ។ ឧទាហរណ៍៖
ប្រសិនបើក្មេងណាម្នាក់ធ្វើកិច្ចសន្យាមួយកិច្ចសន្យានោះ
ប្រហែលជាមិនមានអានភាពអនុវត្តទេ ប៉ុន្តែពេល
ក្រោយមកប្រសិនបើក្មេងនោះអោយសប្បុរសទៅកិច្ច
សន្យានោះនៅពេលដែលខ្លួនធំពេញវ័យ កិច្ចសន្យានោះ
ក្លាយទៅជាកិច្ចសន្យាដែលមានលក្ខណៈពេញលេញ
ដែលនឹងបង្គាប់អោយអនុវត្តបាន ។

1840. Ratification of treaty

An international act whereby a state establishes on the international level its definitive consent to be bound by a treaty. A state is to be bound by a treaty if (1) the treaty provides for consent to be expressed by means of ratification; (2) it is otherwise established that the negotiating states were agreed that ratification should be required; or (3) the intention of the states to sign the treaty subject to ratification appears from the full powers of its representatives or was expressed during the negotiation. See Accession; Signature. *Fr: - Ratification des traités.*

ធ្វើសច្ចុប័នលើសន្ធិសញ្ញា

កិច្ចជាអន្តរជាតិ ដែលរដ្ឋមួយសំដែងក្នុងលំដាប់អន្តរជាតិ នូវការយល់ព្រមជាស្ថាពរសុខចិត្តគោរពតាមសន្ធិសញ្ញា មួយ ។ រដ្ឋមួយនឹងត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចនៃសន្ធិសញ្ញា បើសិនជា (១)សន្ធិសញ្ញាគម្រូវឲ្យមានការយល់ព្រម ដែលនឹងសម្រួលតាមរយៈការធ្វើសច្ចុប័ន, (២)បើពុំ ដូច្នោះទេ សន្ធិសញ្ញានោះគម្រូវឲ្យរដ្ឋដែលធ្វើការចរចា យល់ព្រមថា គួរត្រូវឲ្យមានការធ្វើសច្ចុប័នមួយឡើង ឬ (៣)ចេតនារបស់រដ្ឋដែលនឹងចុះហត្ថលេខាលើ សន្ធិសញ្ញាទាំងសច្ចុប័ន លេចចេញមកពីអំណាចពេញ លេញនៃតំណាងរបស់ខ្លួន ឬត្រូវបានសំដែងចេញនៅ កំឡុងពេលនៃការចរចា ។

1841. Ravish

Synonymous with "Rape".
Fr: Violer.

ចាប់រំលោភសេពសន្ថវៈ

រំលោភសេពមួយពាក្យបទរំលោភសេពសន្ថវៈ ។

1842. Real defenses

In commercial paper law, defense that can be asserted against the issuer or any holder of the negotiable instrument, including holders in due course. The defense challenges the validity of the instrument itself. If a real defense can be established, the instrument is void, and it cannot be enforced. See Personal defenses.

ការការពារផ្ដោតលើផលប័ត្រ

ក្នុងច្បាប់ផលប័ត្រពាណិជ្ជ ការការពារដែលអាចធ្វើទល់ នឹងអ្នកចេញ ឬតាហតណាមួយនៃផលប័ត្រពាណិជ្ជ រួម ទាំងតាហតទៀងត្រង់ផង ។ ការការពារប្រភេទនេះ ជំទាស់នឹងសុពលភាពនៃផលប័ត្រតែម្ដង ។ បើគេអាច លើកយកហេតុផលមកការពារតាមប្រភេទនេះបាន ផលប័ត្រនោះគឺមោឃៈ ហើយគេមិនអាចប្រើប្រាស់ ផលប័ត្រនោះបានឡើយ ។

1843. Real estate

Land and anything permanently attached to the land, such as buildings, fences, and those things attached to the buildings, such as light fixtures, plumbing and heating fixtures, or other items which would be personal property if not attached. *Fr: - Biens immobiliers.*

អចលនទ្រព្យ, អសង្ហារឹមទ្រព្យ

ដីនិងអ្វីៗដែលភ្ជាប់ជាអចិន្ត្រៃយ៍ទៅនឹងដី.ដូចជាអាគារ, របង និងវត្ថុដែលភ្ជាប់ទៅនឹងអាគារនោះជាដើម ដូចជា ភ្លើងតាំងភ្ជាប់ វត្ថុកំដៅតាំងភ្ជាប់ ឬវត្ថុដទៃទៀតដែល នឹងទៅជាចលនវត្ថុ ប្រសិនបើគេមិនបានតាំងភ្ជាប់វាទៅ នឹងអចលនទ្រព្យនោះទេ ។

1844. Real estate fraud

The act of intentionally making a misrepresentation of fact with regard to a real estate transaction which causes another party to act in reliance on the statement and suffer damage. For example, real estate fraud might consist of the selling or putting up as security for debt of real property by someone who represents that it belongs to him or her or that it is free from any security interest though he or she knows the statement to be false. *Fr: S-tellionat.*

លួចលក់ប្លង់បញ្ចាំ

អំពើនៃការថ្លែងមិនពិតដោយចេតនា អំពីហេតុការណ៍ ដែលទាក់ទងនឹងកិច្ចការទាន់អចលនទ្រព្យ ដែលបណ្តាល ឲ្យភាគីម្ខាងទៀតធ្វើអំពើអ្វីមួយ ដោយផ្អែកនឹងទុកចិត្តលើ សេចក្តីថ្លែងនោះ ហើយទទួលបានការខូចខាតពីរបៀង នោះ ។ ឧទាហរណ៍ ការលួចលក់ ឬបញ្ចាំអាចមានដូច ជាការលក់ ឬដាក់ធានាបំណុលនូវអចលនទ្រព្យ ដោយ ប្រាប់ថា ទ្រព្យនោះជារបស់ខ្លួន ឬពេលដែលខ្លួនដឹងថា វាមិនមែនជារបស់ខ្លួនក្តី ឬដោយប្រាប់ថា ទ្រព្យនោះនៅ ទំនេរឥតមានជាប់ធានាជាមួយអ្នកណាទេ ទោះបីដឹងថា សេចក្តីថ្លែងនោះខុសក៏ដោយ ។

1845. Real party in interest

The person who will be entitled to the benefits of the legal action if it is successful.

ភាគីមានផលប្រយោជន៍ពិតប្រាកដ

មនុស្សដែលនឹងមានសិទ្ធិទទួលបានផលពីប្រតិបត្តិការផ្លូវច្បាប់ ប្រសិនបើបណ្តឹងនោះឈ្នះ ។

1846. Real property

Land and whatever is erected or growing on it, or attached to it. *Fr: Biens immobiliers.*

អចលនទ្រព្យ

ដីនិងអ្វីៗដែលសង់ឬដុះនៅលើដីនោះ ឬដាក់ភ្ជាប់ទៅនឹង ដីនោះ ។

1847. Real property by legal construction

In Cambodian land law, transportable property that the law considers as real property. For example, a boat with a capacity of more than thirty tons, floating houses of the same capacity. *Fr: Im-meuble par détermination de la loi.*

អចលនវត្ថុតាមសន្មតរបស់ច្បាប់

នៅក្នុងច្បាប់ភូមិបាលកម្ពុជា, ទ្រព្យសម្បត្តិដែលអាចយក ទៅណាមកណាបាន ដែលច្បាប់ចាត់ទុកថាជា អចលនវត្ថុ ។ ឧទាហរណ៍, ទូកដែលមានចំណុះសាមសិប តោនឡើងទៅ, ផ្ទះដែលមានចំណុះដូចគ្នា ។

1848. Real property by nature

In Cambodian land law, land, building erected on a foundation or in masonry, or any construction whose removal will result in noteworthy diminution of value. Compare Real property by legal construction. *Fr: Immeuble par nature.*

អចលនវត្ថុពិតប្រាកដ

នៅក្នុងច្បាប់ភូមិបាលកម្ពុជា, ដីដីធ្លី, អាគារដែលសង់ លើគ្រឹះ ឬសង់ដោយបាយអរ និងដីឥដ្ឋ, ឬសំណង់ ទាំងឡាយបើរុះរើទៅនឹងនាំឲ្យថយតម្លៃខ្ពស់ ឬគួរ ត្រូវការ ។

1849. Realty

សិទ្ធិលើដីធ្លី, អចលនទ្រព្យ

An interest in land; another word for real property. *Fr: - Biens immobiliers.*

ពាក្យនេះប្រើជំនួសអចលនទ្រព្យ។

1850. Reasonable doubt

វិមត្តិសង្ស័យ

Refers to the degree of certainty required of a juror before he can make a legally valid determination of the guilt of a criminal defendant. These words are used in instructions to the jury in a criminal trial to indicate that innocence is presumed unless the jury has no reasonable doubt of the defendant's guilt. *Fr: Doute bien fondé.*

បានដល់កំរិតនៃភាពប្រាកដប្រជាមួយដែលដាក់បង្គាប់ដល់សមាជិកតុលាការវិនិច្ឆ័យមុនពេលសមាជិកនោះអាចធ្វើសេចក្តីសំរេចដែលមានសុពលភាពតាមផ្លូវច្បាប់នូវពិរុទ្ធភាពរបស់ចុងចោទខាងបទព្រហ្មទណ្ឌ។ ពាក្យនេះគេប្រើនៅក្នុងការផ្តល់ឱកាសដល់តុលាការវិនិច្ឆ័យក្នុងពេលជំរះក្តីព្រហ្មទណ្ឌដើម្បីបង្ហាញថាចុងចោទត្រូវតែសន្មត់ថាគ្មានទោស បើសិនតុលាការវិនិច្ឆ័យនោះមិនមានវិមត្តិសង្ស័យនៃពិរុទ្ធភាពរបស់ជនត្រូវចោទទេនោះ។

1851. Reasonable man

មនុស្សមានការគ្រិះរិះសមរម្យ

A hypothetical person who exercises qualities of attention, knowledge, intelligence and judgment that society requires of its members for the protection of their own interests and the interests of others. See Reasonable person.

ជនម្នាក់ក្នុងសម្មតិកម្មដែលមានគុណសម្បត្តិផ្នែកការយកចិត្តទុកដាក់, ចំណេះ, បញ្ញានិងការវិនិច្ឆ័យដែលសង្គមគម្រូវឱ្យសមាជិករបស់ខ្លួនប្រកាន់យកដើម្បីការពារដល់ប្រយោជន៍ផ្ទាល់របស់គេនិងដល់ប្រយោជន៍របស់អ្នកដទៃទៀត។

1852. Reasonable person

មនុស្សមានការគ្រិះរិះសមរម្យ

See Reasonable man.

1853. Rebuttable presumption

សច្ចាប្រាណ៍មិនអាចបដិសេធបាន

A presumption that can be overturned upon the showing of sufficient proof. In general, all presumptions other than conclusive evidence are rebuttable presumptions. See Disputable presumption. *Fr: Présomption réfutable.*

សច្ចាប្រាណ៍មួយដែលអាចបដិសេធពេលបានដោយការបង្ហាញភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់។ ជាទូទៅរាល់សច្ចាប្រាណ៍ទាំងអស់ជាសច្ចាប្រាណ៍មិនអាចបដិសេធបាន លើកលែងតែភស្តុតាងមានគ្រប់គ្រាន់ និងដាច់ស្រេច។

1854. Rebuttal evidence

Any evidence that refutes, counteracts or explains away evidence given by a witness or an adverse party. Rebuttal evidence is offered to contradict other evidence or to rebut a presumption of fact. *Fr: Preuve contraire qui refute une autre preuve.*

ភស្តុតាងបដិសេធ

ភស្តុតាងណាមួយដែលបដិសេធប្រឆាំងតប ឬពន្យល់ ដោះសាដល់ភស្តុតាងដែលសាក្សីឬភាគីប្រឆាំងណាមួយ ផ្តល់អោយ ។ ភស្តុតាងបដិសេធត្រូវបានស្នើឡើងដើម្បី ប្រឆាំងផ្ទុយនឹងភស្តុតាងផ្សេងៗទៀត ឬដើម្បីបដិសេធ សច្ចាបារណ៍នៃអង្គហេតុណាមួយ ។

1855. Recall (1)

A procedure that allows citizens to vote officeholders out of office between regularly scheduled elections. *Fr: - Révocation.*

ការបោះឆ្នោតដកតំណែង

នីតិវិធីមួយដែលបើកឲ្យប្រជាពលរដ្ឋបោះឆ្នោតដកអ្នក កាន់តំណែងពីការិយាល័យ នៅចន្លោះសម័យ បោះឆ្នោតដែលគេបានកំណត់ទុក ។

1856. Recall (2)

The returning of defective products to their manufacturers (often via a retailer) either at the manufacturer's initiative or because of an order from a government regulatory agency enforcing a consumer protection law.

ការយកទំនិញវិញ

ការប្រគល់ទំនិញដែលមានភាពសៅហ្មងទៅឲ្យអ្នកផលិត វិញ (ជាញឹកញាប់តាមរយៈអ្នកលក់រាយ) តាមការ ផ្ដើមគំនិតរបស់អ្នកផលិត ឬមកពីមានបញ្ជាចេញពីទី ភ្នាក់ងារចេញបទបញ្ជានៃរដ្ឋាភិបាលដែលអនុវត្តច្បាប់ ការពារអ្នកប្រើប្រាស់ ។

1857. Receipt (1)

Written acknowledgement that something has been received or put into one's hands. *Fr: Récépissé, reçu.*

(១) បន្តាន់ដៃសំគាល់

ការទទួលដឹងព្រាហ្មណ៍យល់កុំអក្សរថាវត្ថុអ្វីមួយត្រូវបាន ទទួល ឬបានទៅដល់ដៃរបស់មនុស្សណាម្នាក់ហើយ ។

1858. Receipt (2)

The act of receiving. *Fr: Réception.*

(២) ការទទួល

កិរិយានៃការទទួល

1859. Receiver (1)

An outside person appointed by the court to manage money and property during a lawsuit. *Fr: Administrateur provisoire.*

(១) អ្នកគ្រប់គ្រងទ្រព្យបណ្តោះអាសន្ន

អ្នកក្រៅម្នាក់ដែលតុលាការចាត់តាំងអោយធ្វើការចាត់ ចែងប្រាក់ និងទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងកំឡុងពេលរឿងក្តី ។

1860. Receiver (2)

In criminal law, one who obtains possession of property that he knows or believes to have been stolen. *Fr: Receleur.*

(២) អ្នកទទួលរបស់រំលោភ

ក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌគឺជាមនុស្សដែលកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលខ្លួនដឹងឬជឿថាជាទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវបានគេ លួច ។

1861. Receiving stolen goods**ការទទួលរបស់ចោរ**

The criminal offense of possessing property known to be stolen. *Fr: Recel.*

បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃការមានទ្រព្យសម្បត្តិដែលដឹងថាជា
របស់ចោរ ។

1862. Recidivist**ជនមិនរាងចាល**

Either a repeat or habitual criminal. *Fr: Récidiviste.*

ជនប្រព្រឹត្តិបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដូចៗ ឬប្រព្រឹត្តិជា
ទម្លាប់ ។

1863. Recital**, បញ្ជាក់ថា, និទានកថា**

A formal statement in a document that explains the reasons for the document or for the transaction involving the document. Any formal listing of specific facts. Usually, it begins with "Whereas".
Fr: Préambule; Récit.

សេចក្តីថ្លែងតាមបែបបទនៅក្នុងឯកសារមួយដែលពន្យល់
អំពីហេតុផលដែលនាំឲ្យមានឯកសារនោះ ឬដែលនាំឲ្យ
មានកិច្ចការដែលទាក់ទងនឹងឯកសារនោះ ។ ការរៀប
រាប់តាមបែបបទអំពីហេតុការណ៍ជាក់លាក់នានា ។ ជា
ធម្មតា សេចក្តីថ្លែងនេះផ្ដើមឡើងដោយពាក្យ "ដោយ
ហេតុថា" ។

1864. Reckless**ព្រហ័ន, គ្មានកោតក្រែង**

Careless and inattentive or indifferent to consequences, or a willful disregard for danger to the life or safety of others. *Fr: Imprudent, téméraire.*

មិនយកចិត្តទុកដាក់និងធ្វេសប្រហែសឬមិនអើពើនឹង
ផលវិបាក ឬការប្រមាទដោយចេតនាចំពោះគ្រោះ
អន្តរាយដល់អាយុជីវិត ឬសុវត្ថិភាពរបស់អ្នកដទៃ ។

1865. Recognizance**ការសន្យាគោរពតាមតុលាការ**

A formal obligation to do a certain act that is recorded in court. For example, a person accused of a crime may be allowed to go free before trial without putting up a bail bond (the person is "released on his own recognizance").
Fr: Engagement.

កាតព្វកិច្ចជាផ្លូវការដើម្បីធ្វើអំពើណាម្យ៉ាងដែលត្រូវបាន
កត់ត្រាទុកក្នុងតុលាការ ។ ឧទាហរណ៍៖ មនុស្សម្នាក់
ជាប់ចោទពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយអាចទទួលបាន
អនុញ្ញាតអោយមានសេរីភាពមុនពេលជំរះក្តីដោយមិន
បាច់ដាក់ប្រាក់ធានាឡើយ(មនុស្ស" ដែលត្រូវដោះលែង
តាមការសន្យារបស់ខ្លួន" ។

1866. Recollection**ការចងចាំ, ការនឹកឃើញឡើងវិញ**

The act of remembering. This may be done by a witness who refreshes his memory by referring to an object or document. *Fr: Souvenir.*

ការចងចាំឡើងវិញ ។ ការនេះអាចត្រូវបានធ្វើឡើង
ដោយសាក្សីណាម្នាក់ ដែលប្រមូលការចងចាំឡើងវិញ
ដោយសំដៅទៅរកវត្ថុឬឯកសារណាមួយ ។

1867. Reconciliation

ការជម្រុះជម្រា

The renewal of a broken relationship with forgiveness on both sides. *Fr: Réconciliation.*

ការធ្វើអោយភាពដាច់ទំនាក់ទំនងគ្នាមានដូចដើមវិញ ដោយការអត់អោនគ្នាទៅវិញទៅមករវាងភាគីទាំងសងខាង ។

1868. Record (1)

(១) កត់ទុក

To preserve in a writing, printing, on film, tape, etc. *Fr: Enregistrer.*

រក្សាទុកជាសំណេរ, ជាការបោះពុម្ព, នៅលើភាពយន្ត លើខ្សែអាត់ជាដើម ។ ល ។

1869. Record (2)

(២) សំណុំរឿងទាំងមូល

A precise history of a lawsuit from beginning to end. *Fr: - Dossier.*

ប្រវត្តិជាក់លាក់នៃរឿងក្តីណាមួយគាំងពីដើមរហូតដល់ចប់ ។

1870. Record of proceedings before judgment

ផ្នែកគុណភាព

In Cambodian court procedure, one part of the court's judgment written on its upper part consisting of records of the name, occupation, domicile, and status of parties to the litigation, names of attorneys or defenders, the charge and parties' request, description of procedure followed, disputed facts already concluded, and transcript of the trial. *Fr: Qualités du jugement.*

ក្នុងនីតិវិធីតុលាការកម្ពុជា, ផ្នែកមួយនៃសាលក្រមរបស់តុលាការដែលសរសេរនៅក្បាលនៃសាលក្រមដែលមានកំណត់ហេតុអំពីឈ្មោះ, វិជ្ជាជីវៈ, ទីលំនៅ, និងតួនាទីនៃភាគីវិវាទ, ឈ្មោះមេធាវី ឬអ្នកការពារក្តី, បទចោទប្រកាន់, សំណូមពររបស់តួក្តី, សេចក្តីដកស្រង់នីតិវិធីដែលអនុវត្តអង្គហេតុមិនស្របគ្នា ដែលតុលាការបានសម្រេច ហើយព្រមទាំងសំណួរ និងចម្លើយដែលបានធ្វើនៅពេលសវនាការ ។

1871. Recoupment (1)

(១) សិទ្ធិទាមទារអោយបន្ថយប្រាក់ដឹងចិត្ត

The right of a defendant to have the plaintiff's award of damages against him reduced.

សិទ្ធិរបស់ចុងចោទដើម្បីទាមទារអោយបន្ថយសំណងដឹងចិត្តដែលត្រូវសំរេចឲ្យសងទៅដើមចោទ ។

1872. Recoupment (2)

(២) សិទ្ធិទាមទារដាក់

A right of deduction from the amount of the plaintiff's claim by reason of either a payment or some loss sustained by the defendant because of the plaintiff's wrongful or defective performance of the contract out of which his claim arose.

សិទ្ធិក្នុងការដកចេញនូវចំនួនទឹកប្រាក់នៃការទាមទាររបស់ដើមបណ្តឹងដោយហេតុមកពីការបានសង់រួចឬមកពីការខាតបង់ដែលចុងបណ្តឹងទទួលរងគ្រោះមកពីការអនុវត្តន៍កិច្ចសន្យាដោយខុសឆ្គងឬដោយខុះចខ្ចោះរបស់ដើមចោទដែលជាហេតុធ្វើអោយកើតមានការទាមទាររបស់ចុងបណ្តឹង ។

1873. Recoupment (3)

Keeping or holding something back that one owe because there is a fair, just reason to do so.

(៣) ការហូតមកវិញ

ការកាន់ទុកឬរក្សារបស់អ្វីមួយវិញដែលគេជំពាក់អ្នកផ្សេង ដោយសារគេមានហេតុផលសមរម្យនឹងត្រឹមត្រូវត្រូវធ្វើដូច្នោះ ។

1874. Recourse

To recur. The right of a holder of a negotiable to recover against a party secondarily liable, e.g. prior endorser signing "without recourse" means exempting oneself from liability for payment. *Fr: Recours.*

ទណ្ឌស្រ័យ

កើតឡើងវិញ ។ សិទ្ធិរបស់តាហតនៃផលប័ត្រពាណិជ្ជដើម្បីទាមទារមកវិញនូវអ្វីដែលគេបាត់បង់ទៅនឹងភាគីទទួលខុសត្រូវបន្ទាប់បន្សំ ទាហរណ៍៖ ដូចជាអ្នកធ្វើប័ណ្ណលេខមិនចុះហត្ថលេខាដោយដាក់ថា "គ្មានទណ្ឌស្រ័យ" មានន័យថា លើកលែងគេអោយរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវចំពោះការសង ។

1875. Recovery

1. The thing received when a lawsuit is decided in one's favor. 2. The amount of money given by a judgement in a successful lawsuit. *Fr: Oblention (par jugement).*

ការទានមកវិញ

១ - របស់ដែលបានទទួលនៅពេលរឿងក្តីមួយត្រូវបានសំរេចជាតុណ្ហប្រយោជន៍របស់ជនណាម្នាក់ ។ ២ - ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលប្រគល់អោយតាមសាលក្រមនៅពេលរឿងក្តីបានជោគជ័យ ។

1876. Redemption

A regaining of possession by payment of a stipulated price. *Fr: Dégagement, rachat.*

ការលោះ

ការកាន់កាប់ឬមានអ្វីមួយឡើងវិញដោយការបង់ប្រាក់តាមថ្លៃដែលបានចែងក្នុងលក្ខខណ្ឌណាមួយ ។

1877. Reduction of penalty

A clemency measure granted by the head of state to a person convicted of a crime under which the offender is partially released from the remaining portion of the punishment imposed for the crime. See Remission of penalty. *Fr: Réduction des peines.*

ការបន្ថយទោស

វិធានការអត់អាទទោសផ្តល់ឲ្យដោយប្រមុខរដ្ឋដល់ទណ្ឌិតនៃបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយ, ដែលតាមវិធានការនេះជនល្មើសត្រូវបានដោះលែងមួយភាគ ពីរយៈពេលនៅសល់នៃទោសដែលតំណត់លើបទល្មើសនោះ ។

1878. Reentry

Taking back possession of land by a right someone kept when he or she previously left the land.

ការចូលកាន់កាប់វិញ

ការយកនូវការកាន់កាប់ដីមកវិញ តាមរយៈសិទ្ធិមួយដែលមនុស្សណាម្នាក់បានរក្សាទុកនៅពេលដែលខ្លួនបានចាកចោលដីនោះពីមុនមក ។

1879. Referee

A quasi-judicial officer appointed by a court for a specific purpose, to whom the court refers power and a duty to take testimony, determine issues of fact and report the findings for the court to use as a basis for judgment. *Fr: - Rapporteur.*

មន្ត្រីតាមការណ៍, ចៅក្រមតាមការណ៍

មន្ត្រីម្នាក់ប្រហាក់ប្រហែលនឹងមន្ត្រីតុលាការដែលតុលាការចាត់តាំងសំរាប់កិច្ចការពិសេសណាមួយហើយដែលតុលាការច្រកល់អំណាច និងករណីយកិច្ចដើម្បីយកកសិណសក្តិកម្ម ដើម្បីកំណត់ចំណុចបញ្ហានៃអង្គហេតុនិងដើម្បីផ្ដើមសេចក្ដីរាយការណ៍អំពីគំហើញទាំងឡាយសំរាប់អោយតុលាការយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋាននៃការវិនិច្ឆ័យ ។

1880. Referendum

Referring of legislative acts to the voters for final approval or rejection. *Fr: Référendum.*

ការធ្វើប្រជាមតិ, ប្រជាមតិ

ការប្រគល់កិច្ចអនុម័តច្បាប់ទៅអោយអ្នកបោះឆ្នោតដើម្បីយល់ព្រមឬប្រានចោលជាស្ថាពរ ។

1881. Reformation

A procedure in which a court will re-write, correct, or reform a written agreement to conform with the original intent of the persons making the agreement. The court will do this only if there was fraud or mutual mistake in writing the original document. *Fr: Réforme.*

បដិរូបកម្ម, ការកែទម្រង់

វិធីវិធីមួយដែលនៅក្នុងនោះ តុលាការនឹងសរសេរឡើងវិញ, កែតម្រូវ, ឬកែទម្រង់កិច្ចព្រមព្រៀងលាយលក្សអក្សរមួយ ដើម្បីអោយសមស្របទៅតាមគោលបំណងដើមរបស់មនុស្សដែលធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ។ តុលាការធ្វើបដិរូបកម្មនេះដរាបណាវាមានការកែតម្រូវឬការកាន់ច្រឡំទៅវិញទៅមកក្នុងការសរសេរឯកសារដើម ។

1882. Regent

One who administers the government of a monarchy in the name of the monarch, during a period when the monarch is still minor or is disabled for some reasons. In Cambodia, the President of the National Assembly would act as a Regent for the King. *Fr: Régent.*

ព្រះរាជាធុនសិទ្ធិ

អ្នកដែលគ្រប់គ្រងរដ្ឋាភិបាល ក្នុងនាមព្រះមហាក្សត្រក្នុងកំឡុងពេលដែលព្រះមហាក្សត្រទ្រង់នៅវ័យកុមារ ឬទ្រង់មានព្រះរាជកាយវិភាគដោយប្រការណាមួយ ។ នៅប្រទេសកម្ពុជា ប្រធានរដ្ឋសភាបំពេញភារកិច្ចក្នុងឋានៈជាព្រះរាជាធុនសិទ្ធិ ។

1883. Register

A book of public facts, such as births, deeds, voters, etc. *Fr: Régistre public.*

បញ្ជីកា

សៀវភៅអំពីហេតុការណ៍សាធារណៈ ដូចជាបញ្ជីជាតិកំណើត សំបុត្រផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ បញ្ជីឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោតជាដើម ។ ល ។

1884. Registered office

ទីស្នាក់ការដើម

Office designated by a company as the official location upon which to serve process; domicile of a company. Compare Principal establishment. *Fr: Siège social.*

ការិយាល័យដែលក្រុមហ៊ុនចាត់តាំង ជាទីតាំងផ្លូវការសម្រាប់ទទួលលិខិតស្នូមនានា ។ ទីលំនៅរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយ ។

1885. Registrar

អ្នកកាន់កាប់បញ្ជី

The record-keeping official. *Fr: Teneur de registres.*

មន្ត្រីផ្លូវការដែលទុកដាក់បណ្ណសារ ។

1886. Registration point

ចំណុចចុះឈ្មោះ

A building, structure, vehicle or enclosure, or part of a building, structure, vehicle or enclosure, provided for the purpose of the registration of voters.

អាគារ, សំណង់, យានជំនិះ ឬទីហ៊ុំព័ទ្ធ, ឬផ្នែកណាមួយនៃអាគារ, សំណង់, យានជំនិះ ឬទីហ៊ុំព័ទ្ធដែលត្រូវបានចំឡើងក្នុងគោលបំណងចុះឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត ។

1887. Regular (1)

(១) ទៀងទាត់, និយ័ត

Steady; uniform; with no unusual variation. *Fr: Régulier.*

ដែលមានរបៀប, ឯកសណ្ឋាន, ដែលឥតប្រែប្រួលខុសពីធម្មតា ។

1888. Regular (2)

(២) ត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់, ត្រឹមត្រូវតាមទម្លាប់

Lawful; legal; in conformity with usual practice.

1889. Regulation

បទបញ្ជា

A rule issued by a low level branch of government, such as an administrative agency, to regulate conduct. *Fr: Règlement.*

បញ្ញត្តិមួយដែលចេញដោយសាខាថ្នាក់ទាបរបស់រដ្ឋាភិបាល ដូចជាទីភ្នាក់ងាររដ្ឋបាលជាដើម ដើម្បីធ្វើឲ្យការប្រព្រឹត្តិត្រឹមត្រូវតាមច្បាប់ ។

1890. Regulatory agency

ទីភ្នាក់ងារមានអំណាចធ្វើបទបញ្ជា

A government body responsible for control and supervision of a particular activity or area of public interest. See Administrative agency.

អង្គការរដ្ឋាភិបាលដែលមានភារៈទទួលខុសត្រូវក្នុងការត្រួតត្រា និងត្រួតពិនិត្យមើលសកម្មភាពពិសេសណាមួយឬវិស័យណាមួយនៃជលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

1891. Regulatory offense

បទល្មើសដែលកំណត់ដោយច្បាប់

A deed that is not inherently evil but is a crime only because prohibited by legislation, i.e., *malum prohibitum*.

អំពើដែលមិនមែនអាក្រក់មកពីធម្មជាតិ ប៉ុន្តែវាជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌបានក៏ព្រោះមកតែពីអំពើនោះត្រូវបានហាមឃាត់ដោយនីតិកម្ម គឺជាបទល្មើសដែលខុសនឹងបញ្ញត្តិរបស់ច្បាប់ ។

1892. Rehabilitation (1)

The restoring of former rights, abilities, authorities, etc. *Fr: Réhabilitation.*

នីតិសម្បទា, ការផ្ទេរអោយមាននីតិសម្បទាវិញ

ការស្តារឡើងវិញនូវសិទ្ធិ សមត្ថភាព អំណាចឆនាដែល
មានពីមុន ។ ល ។

1893. Rehabilitation (2)

Restoration of a person or thing to its former rights or authority. In criminal law, nullification of all future effects of a criminal conviction, whereby a convicted person who has completely served the term of his or her punishment may after a certain period therefrom specified by law request that the Supreme Court remove all incapacities resulting from the punishment, thus leaving the convicted person free from a criminal record. *Fr: - Réhabilitation.*

ការលុបលាងទោស

ការស្តារជនណាម្នាក់ ឬវត្ថុមួយទៀតបានដល់សិទ្ធិឬអំណាច
ពីដើមរបស់គេ ។ នៅក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ, ការធ្វើទៅ
ជាមោឃៈនូវរាល់អានុភាពអនាគតនៃការផ្ដន្ទាទោស
ដែលទណ្ឌិតបានទទួលទោសនោះរួចរាល់ហើយ ។ បន្ទាប់ពី
រយៈពេលជាក់លាក់ណាមួយបន្ទាប់នោះមក ដែលតំណក់
ដោយច្បាប់គេអាចសុំតុលាការកំពូលលុបលាងទោស
នូវអសមត្ថភាពទាំងឡាយ ដែលបណ្តាលមកពីទណ្ឌកម្ម,
ដូច្នេះ ទណ្ឌិតរូបនេះត្រូវរួចពីការគំរាមកំហែងក្នុងបញ្ជី
ថ្កោលទោស ។

1894. Rehearing

Second consideration of a cause for the purpose of calling to a court's or administrative board's attention any error, omission, or oversight in the first consideration. *Fr: Nouvelle audition.*

សវនាការឡើងវិញ

ការពិចារណាលើកទីពីរ អំពីសំណើនៃបណ្តឹងក្នុងគោល
បំណងសុំអោយមានការយកចិត្តទុកដាក់ពីតុលាការឬពី
ក្រុមប្រឹក្សាដេប៉ាល់លើការភាន់ច្រឡំការទកខានឬអំពើ
ធ្វើដោយប្រហែសនៅក្នុងការពិចារណាលើកទីមួយ ។

1895. Reimburse

To pay back; to make restoration. *Fr: Rembourser.*

ទេញសងវិញ

សងអោយវិញ, ការផ្ទេរសងឡើងវិញ ។

1896. Rejoinder

The defendant's second pleading responding to the plaintiff's reply to the defendant's first answer. For example, A (the plaintiff) alleges that B (the defendant) was negligent. B answers, denying negligence and stating that A was at fault. A responds that he was not at fault because B caused the problem. B's "rejoinder" denies A's reply that B caused the problem.

ចម្លើយបកលើកទីពីររបស់ចុងចោទ(ព.ស)

ការជជែកតបលើកទីពីររបស់ចុងចោទដែលឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយរបស់ដើមចោទដែលឆ្លើយទៅនឹងចម្លើយលើកទីមួយរបស់ចុងចោទ។ ឧទាហរណ៍៖ ឈ្មោះ ក(ដើមចោទ)ចោទឈ្មោះ ខ(ចុងចោទ)ថាបានប្រព្រឹត្តិបទល្មើសប្រហែស។ ឈ្មោះ ខ បានឆ្លើយបដិសេធការល្មើសប្រហែសនោះ ហើយបានអះអាងថា ឈ្មោះ ក ជាអ្នកធ្វើខុស។ ឈ្មោះ ក បានឆ្លើយថាខ្លួន មិនមានខុសអ្វីទេពីព្រោះឈ្មោះ ខ បង្កអោយមានបញ្ហា។ "ចម្លើយបកលើកទីពីរ" របស់ឈ្មោះ ខបដិសេធចម្លើយរបស់ឈ្មោះ ក ដែលថាឈ្មោះ ខ បង្កអោយមានបញ្ហាឡើងនោះ។

1897. Relative majority

More votes than another candidate. See Majority vote.
Fr: Majorité relative.

សម្រុងភាគច្រើនដោយធៀប

សម្រុងដែលបេក្ខជនម្នាក់បានច្រើនជាងបេក្ខជនម្នាក់ទៀត។

1898. Relative nullity

Where there is a sanction of a rule intended to protect a party to an act, for example in some cases of mistake, lack of consent, duress, fraud, or incapacity. See Voidable; Absolute nullity. Fr: Nullité relative

មោឃភាពមិនដាច់ខាត

កាលណាមានកម្មវិធានរបស់វិធានមួយដែលមានបំណងការពារភាគីនៃអំពើមួយ ឧទាហរណ៍៖ ក្នុងករណីខ្វះខាតនៃការកាន់ច្រឡំ, ការខ្វះការព្រមព្រៀង, ការបង្ខំបង្ខំ, ការបោកបន្លំ, ឬអសមត្ថភាព។

1899. Release

To discharge a claim one has against another. For example, in a tort case, the plaintiff may discharge (release) the liability of the defendant in return for a cash settlement. Fr: Libérer.

អោយរួចកាតព្វកិច្ច, ដោះលែង

ដោះបន្ទុកការទាមទារដែលជនណាម្នាក់មានទល់នឹងជនម្នាក់ទៀត។ ឧទាហរណ៍៖ នៅក្នុងករណីនៃកំហុសស៊ីវិលដើមចោទអាចអោយចុងចោទរួចផុតពីការទទួលខុសត្រូវដើម្បីប្តូរយកសំណងប្រាក់ជួសជុល។

1900. Release on recognizance

A method by which an individual is released without bail, upon his promise to appear and answer a criminal charge.

ការដោះលែងសំអាងលើពាក្យសន្យា(ព.ស)

វិធីមួយដែលតាមវិធីនោះ បុគ្គលម្នាក់ត្រូវទទួលការដោះលែង ដោយមិនបាច់បង់ប្រាក់ធានាទេ គឺដោះលែងដោយអាស្រ័យលើការសន្យារបស់បុគ្គលនោះថានឹងមកបង្ហាញខ្លួនហើយឆ្លើយតបចំពោះបទចោទប្រកាន់ណាមួយ។

1901. Reliance

Dependence or confidence upon what seems sufficient authority. *Fr: Confiance.*

ការសន្សំលើ

ការពឹងផ្អែកឬការទុកចិត្តលើអ្វីដែលចាត់ទុកថាមាន
អំណាចគ្រប់គ្រាន់។

1902. Reliance damages

Damages that try to place a party injured by a contract breach or failure to perform a promise as close as possible to the position she occupied before the contract or promise was made.

សំណងនៃការសន្សំលើ

សំណងដែលព្យាយាមដាក់ភាគីមួយ ដែលរងគ្រោះ
ដោយសារការល្មើសកិច្ចសន្យា ឬការមិនបានអនុវត្ត
ពាក្យសន្យាឲ្យបានដល់ស្ថានភាពមួយក្បែរ ដែលអាចធ្វើ
ទៅបាននឹងស្ថានភាពដែលភាគីនោះមានមុនពេលធ្វើ
កិច្ចសន្យា ឬការសន្យានោះ។

1903. Reliction

Gradual and imperceptible withdrawal of water from land that it covers, by lowering of the water's level from any cause.

ដីជ្រក

ការស្រកចុះបន្តិចម្តងៗ ដ៏មិនអាចមើលឃើញបាន
(អសញ្ញាន័យ) នៃទឹកដីដែលទឹកនោះលិច តាមការ
ថយចុះនៃកំរិតទឹកដោយសារមូលហេតុផ្សេងៗ។

1904. Relief

The redress or assistance awarded to a complainant by the court, especially a court of equity, including such remedies as specific performance, injunction, cancellation of a contract, etc.
Fr: Réparation, redressement.

ការជួសជុល, ការស្តារឡើងវិញ

ការជួសជុលវិញឬការជួយដល់អ្វីមួយដែលសំរេច
ដោយដោយតុលាការ ជាពិសេសតុលាការសមធម៌
ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងទាស្រ័យនានាដូចជាការបង្គាប់
ដោយបំពេញកាតព្វកិច្ចដាច់លាក់ អធិបញ្ជា, ការ
រំលាយកិច្ចសន្យាជាដើម។ ល។

1905. Rem

Latin: "Thing". See In rem.
Fr: Chose.

វត្ថុ ឬរបស់

1906. Remainder

An interest or estate in land or trust property that takes effect only when another interest in that land or trust property ends. For example, if A's will says "I leave my house to B for ten years and then to C," C's interest is a remainder. *Fr: Substitution des biens.*

អាទេសកម្មទ្រព្យសម្បត្តិ, ការផ្លាស់កម្មសិទ្ធិ

ផលប្រយោជន៍ ឬកម្មសិទ្ធិ ឬទ្រព្យសម្បត្តិក្រោម អាណត្តិព្យាបាលភាព ដែលមានផលប្រតិបត្តិតែនៅ ពេលណាដែលផលប្រយោជន៍ផ្សេងមួយទៀតក្នុងដីឬក្នុង ទ្រព្យសម្បត្តិក្រោមអាណត្តិព្យាបាលភាពនោះផុតរលត់ ប៉ុណ្ណោះ ។ ឧទាហរណ៍៖ ប្រសិនបើកសាសន៍របស់ក ចែងថា "ខ្ញុំទុកផ្ទះរបស់ខ្ញុំអោយទៅ ខ សំរាប់រយៈ ពេល១០ឆ្នាំ ហើយបន្ទាប់មកទៀតត្រូវអោយទៅ គ"ដូច្នេះផលប្រយោជន៍របស់ គ គឺអាទេសកម្មទ្រព្យ សម្បត្តិ ។

1907. Remand

To send back. For example, a higher court may remand a case to a lower court to take some action ordered by the higher court. *Fr: Renvoi.*

បញ្ជូនត្រឡប់វិញ, បង្គិលបណ្តឹងត្រឡប់

បញ្ជូនត្រឡប់វិញ ។ ឧទាហរណ៍៖ តុលាការថ្នាក់លើអាច បញ្ជូនករណីណាមួយត្រឡប់ទៅតុលាការថ្នាក់ក្រោមវិញ ដើម្បីអោយចាត់ការតាមសេចក្តីបង្គាប់របស់តុលាការ ថ្នាក់លើ ។

1908. Remedy

The way a right is enforced or satisfaction for a harm done is received. *Fr: Moyen de droit, recours.*

មធ្យោបាយផ្លូវច្បាប់, ដំណោះស្រាយ

មធ្យោបាយដែលដាក់អោយគោរពសិទ្ធិណាមួយ ឬ មធ្យោបាយមួយ ដែលធ្វើអោយទទួលសំណងជំនះការ ខូចខាតឬការខាតបង់ដែលបង្កឡើង ។

1909. Remission of penalty

A clemency measure granted by the head of state to a person convicted of a crime under which the offender is completely released from the remaining portion of the punishment imposed for the crime, and any civil liberties affected by the punishment are restored. Compare Reduction of penalty. *Fr: - Remise des peines.*

ការលោះលាទោស,

វិធានការអត់អាទេសផ្តល់ឲ្យទណ្ឌិតដោយប្រមុខរដ្ឋ ដែលធ្វើឲ្យរយៈពេលនៃការទទួលទោសដែលជននោះមិន ទាន់បានទទួលនៅឡើយ ត្រូវលើកចោលទាំងស្រុង (ឬ ត្រូវសេរីភាពដែលទណ្ឌិតជាស្ថាពរមុនដុតកំណត់ទោស) ព្រមទាំងស្តារឡើងវិញនូវសិទ្ធិពលរដ្ឋ ដែលកើតចេញពី ការផ្ដន្ទាទោសនោះ ។

1910. Remit (1)

Send. *Fr: Renvoyer.*

(១) បង្គិលទៅឲ្យ, ផ្ញើ

1911. Remit (2)

Give up or pay. *Fr: Remettre.*

(២) លះបង់ ឬចំណាយ

1920. Represent (1)

(១) ថ្លែង

To say or to state certain facts. *Fr: Représenter.*

និយាយឬអះអាងពីអង្គហេតុខ្លះ ។

1921. Represent (2)

(២) គំណាងអោយ, ជួសមុខអោយ

To act for, do business for, or to stand in for another person. *Fr: Représenter.*

ដើរតួកិច្ចការ ឬជំនួសតួមនុស្សម្នាក់ទៀត ។

1922. Representative mandate

អាណត្តិគំណាង

A mandate conferred by a nation upon an elected person to exercise complete independence from his or her electors. The holder of such a mandate is not required to follow the instructions of the electors and his or her mandate may not be revoked by them. See Imperative mandate. *Fr: Mandat représentatif.*

អាណត្តិដែលប្រជាជាតិប្រគល់ត្រូវបានណាម្នាក់ ដែលជាប់ឆ្នោតដើម្បីត្រូវបានក្នុងភាពពេញលេញពីអ្នកបោះឆ្នោតរបស់គេ ។ អ្នកមានអាណត្តិនោះមិនតម្រូវឲ្យប្រតិបត្តិតាមការបង្គាប់បញ្ជារបស់អ្នកបោះឆ្នោតរបស់គេទេ ហើយអាណត្តិរបស់គេនោះមិនអាចដកហូតយកវិញបានឡើយ ។

1923. Reprieve

ការបង្ខំទោស, ការព្យួរទោស

In criminal law, the postponement of execution of a sentence for a specified period of time. Compare Clemency. *Fr: Sursis à l'exécution.*

ក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ គឺការផ្អាកនៃការអនុវត្តទោសក្នុងរយៈពេលមួយមានកំណត់មួយ ។

1924. Reprisals

ការសងសឹកក្រៅច្បាប់

Illegal coercive measures taken by a state in response to the allegedly illegal acts of another state, which are prejudicial to the former, in order to obtain reparation or satisfaction of such acts, for example, seizure of the offending state's property or taking in custody its nationals, trade embargo, etc. Compare Retorsion. *Fr: Représailles.*

វិធានការបង្ខំបង្ខំខុសច្បាប់ ដែលធ្វើឡើងដោយរដ្ឋមួយដើម្បីឆ្លើយតបនឹងអំពើរបស់រដ្ឋមួយទៀត ដែលគេចាទថាខុសច្បាប់ ដែលធ្វើឲ្យខូចប្រយោជន៍ដល់រដ្ឋដែលពោលពីខាងដើម ដើម្បីត្រូវបានការជួសជុលអំពើបែបនោះ ។ ទាហានណ៍: ការរឹបអូសយកទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ប្រទេសដែលបំពាន ឬការឃុំទុកជនជាតិរបស់ប្រទេសនោះ, ការដាក់ទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ច ។ល។

1925. Repudiation

ការបដិសេធ, ការបោះបង់

Refusal by one party to perform a contractual obligation owed to another party. *Fr: Répudiation.*

ការបដិសេធដោយភាគីម្នាក់ពុំព្រមបំពេញភាគកិច្ចនៃកិច្ចសន្យាដែលជាប់ជំពាក់ភាគីម្នាក់ទៀត ។

1926. Requirements contract

A contract for the supply of goods in which the exact amount of goods to be bought is not set, but will be what the buyer needs for the life of the contract (so long as the needs are real, reasonable, and the buyer's total needs for that type of goods). See Output contract.

កិច្ចសន្យាទិញតាមសេចក្តីត្រូវការ

កិច្ចសន្យាសំរាប់ផ្គត់ផ្គង់របស់របរ ដោយបរិមាណរបស់របរនោះមិនមានកំណត់នៅក្នុងកិច្ចសន្យានោះទេ ប៉ុន្តែរបស់របរនោះ គឺជារបស់ដែលអ្នកទិញត្រូវការក្នុងកំឡុងពេលកិច្ចសន្យានោះ(អោយតែសេចក្តីត្រូវការនោះពិតប្រាកដ, សមហេតុសមផល, ហើយជាសេចក្តីត្រូវការទាំងអស់នៃអ្នកទិញចំពោះរបស់របរប្រភេទនោះ) ។

1927. Res judicata

A matter that has already been adjudged by some competent tribunal. The phrase generally refers to the rule that a final judgment by a court of competent jurisdiction on the merits of a claim or cause of action is conclusive as to the relevant rights of the parties and bars any subsequent legal action involving the same claim or cause of action. *Fr: Chose jugée.*

អាជ្ញាធរសេចក្តីសម្រេច

រឿងដែលវិនិច្ឆ័យរួចហើយ ដោយសាលាជំរះក្តីមានសមត្ថកិច្ចមួយ ។ ឃ្លានេះ ជាទូទៅ សំដៅដល់វិធានមួយដែលសាលាក្រមស្តារមួយដល់អង្គសេចក្តីរបស់តុលាការមានសមត្ថកិច្ចត្រូវចប់ដាច់ស្រេចមិនឲ្យភាគីណាក៏យកមកទៀត នៅក្នុងវិវាទក្រោយមកទៀតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការតាមដាន ឬសំណងដែលនៃបណ្តឹង ។

1928. Rescind

To cancel a contract and wipe it out as if it had never been. *Fr: Résilier, rescinder.*

រំលាយចោល, លុបចោល, បដិសេធចោល

ទុកកិច្ចសន្យាមួយជាមោឃៈ ហើយលុបកិច្ចសន្យានោះចោល ទុកដូចជាមិនដែលមានកិច្ចសន្យាអ្វីទាំងអស់មកពីមុន ។

1929. Rescission

Cancellation of a contract and the return of the parties to the position they would have occupied if the contract had not been made. *Fr: Rescision.*

វិភាគភាគទេ, ការរំលាយចោលកិច្ចសន្យា

ការរំលាយចោលនៃកិច្ចសន្យាមួយនិងការវិលត្រឡប់នៃភាគីនានាទៅរកស្ថានភាពដើមគឺទុកដូចជាមិនដែលបានធ្វើកិច្ចសន្យានោះអញ្ចឹង ។

1930. Rescript (1)

A judge's short note to a clerk explaining how to dispose of a case.

(១)កំណត់សម្តេចរបស់ចៅក្រម

កំណត់សម្តេចរបស់ចៅក្រមបញ្ជូនទៅអោយក្រឡាបញ្ជីដែលពន្យល់អំពីរបៀបចាត់ការលើបណ្តឹង ។

1931. Rescript (2)

(២)សំណើសាលដីកា

An appeals court's short, usually unsigned, written decision in a case that is sent down to the trial court.

ការដកស្រង់ចេញនៃសេចក្តីសំរេចលើបណ្តឹងមួយជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់សាលាឧទ្ធរណ៍ ជាធម្មតាវតមានចុះហត្ថលេខាទេ ដែលបញ្ជូនចុះទៅអោយសាលាដំបូង(តុលាការជំរះក្តី) ។

1932. Reservation

ឋានន័យ, ខងាកលក្ខណ៍

A clause in any instrument of conveyance, such as deed, that holds back a thing or a right. For example a deed to land can reserve the right to cross the land for the person selling it, and to reserve title is to keep an ownership right as security that the thing will be fully paid for. *Fr: Réserve*.

ខមួយចែងនៅក្នុងលិខិតប្រកាសបង្កើតកម្មសិទ្ធិ ដូចជាលិខិតផ្ទេរ កម្មសិទ្ធិដីជាដើម ដែលរក្សាទុកវត្ថុមួយឬសិទ្ធិមួយ ។ ឧទាហរណ៍៖ លិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិដីអាចរក្សាសិទ្ធិដើម្បីឆ្លងកាត់ដីទុកអោយអ្នកលក់ដីនោះ, រីឯការរក្សាសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិគឺជាការរក្សាសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិធ្វើការធានាអោយវត្ថុនោះដើម្បីអោយគេសងថ្លៃវត្ថុនោះគ្រប់ ។

1933. Residence

និវេសនដ្ឋាន

A place where a person lives all or part of the time. Sometimes this is the same as domicile. *Fr: Résidence, demeure.*

កន្លែងមួយដែលមនុស្សម្នាក់រស់នៅគ្រប់ពេលវេលា ឬពេលខ្លះ ។ ជួនកាលពាក្យនេះមានន័យដូចគ្នានឹងពាក្យ "លំនៅ" ដែរ ។

1934. Resident alien

ជនបរទេសដែលតាំងលំនៅជាអចិន្ត្រៃយ៍

A person who has been admitted to permanent resident status but has not been granted citizenship. *Fr: Résident.*

មនុស្សដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតអោយមានឋានៈជាជនតាំងលំនៅជាអចិន្ត្រៃយ៍ ក៏ប៉ុន្តែមិនទាន់បានទទួលសញ្ជាតិនៅឡើយទេ ។

1935. Residuary clause

ខ័ណ្ឌអំពីអច្ច័យទានសកល

Clause in a will that conveys to the beneficiary of a residuary legacy (residuary legatee) everything in a testator's estate not given to a specific legatee. *Fr: Legs à titre universel.*

ខ័ណ្ឌក្នុងមតិកសាសន៍ដែលផ្ទេរទៅអោយប្រតិសិទ្ធិនៃអច្ច័យទានសកលនូវអ្វីៗ ទាំងអស់ដែលមានក្នុងបេតិកភណ្ឌរបស់អ្នកធ្វើមតិកសាសន៍ដែលមិនបានចែកទៅអោយអច្ច័យលា ភីពិសេសណាម្នាក់ ។

1936. Residuary estate

The part of a testator's estate that remains undisposed of after all of the estate has paid out all claims and given to all specified beneficiaries except for the residual beneficiary. For example, A (the testator) has a total estate of \$10,000 at his death. The estate (the \$10,000) owes \$1,000 to B, leaves \$3,000 to C and the "residual" to D. The residuary estate is \$6,000 and D is the residuary legatee or residual beneficiary. *Fr: Montant net d'une succession.*

មតិកសំណល់, ទ្រព្យអច្ឆ័យទានសំណល់

ចំណែកនៃបេតិកភណ្ឌរបស់អ្នកផ្ដើមតិកសាសន៍ដែលនៅសល់ មិនទាន់បានចែកចាយ បន្ទាប់ពីបេតិកភណ្ឌទាំងមូលត្រូវបានយកទៅសងការទាមទារទាំងអស់និងចែកចាយអោយទៅតាមទាំងឡាយដូចដែលបានកំណត់តែមិនទាន់ចែកចាយអច្ឆ័យលាភីសាកល ។

ឧទាហរណ៍៖ ក (ជាម្ចាស់បណ្ណាំ) មានបេតិកភណ្ឌ ជាទឹកប្រាក់សរុប \$10,000 នៅពេលដែលគាត់ស្លាប់ទៅ ។ បេតិកភណ្ឌ (\$10,000) នេះនៅជំពាក់ ខ ចំនួន \$1,000 ទុក \$3,000 អោយទៅឈ្មោះ ក ហើយ "មតិកសំណល់" អោយទៅឈ្មោះ ឃ ។ មតិកសំណល់ គឺ \$6,000 ហើយ ឈ្មោះ ឃ គឺជាអច្ឆ័យលាភីសាកលឬប្រតិសិទ្ធិនៃអច្ឆ័យទានសំណល់ ។

1937. Resisting arrest

The offense involving physical efforts to oppose a lawful arrest.

បទល្មើសគបតនឹងការចាប់ខ្លួន

បទល្មើសមួយដែលទាក់ទងទៅនឹងការប្រឹងប្រែងខាងផ្លូវកាយ ដើម្បីប្រឆាំងនឹងការចាប់ខ្លួនតាមវិញ្ញាប័ន ។

1938. Respite

The temporary suspension of carrying out a sentence. *Fr: Sursis.*

ការព្យួរទោស

ការពន្យារបណ្តោះអាសន្ននូវការអនុវត្តន៍ទោស ។

1939. Respondeat superior

Latin : Let the master answer. A legal rule that an employer is responsible for certain acts of his employee done in the course of employment. It is a kind of vicarious liability. *Fr: Le supérieur est celui qui est responsable.*

ជាការទទួលខុសត្រូវរបស់ចៅហ្វាយ

ឡាតាំង៖ ទុកអោយចៅហ្វាយជាអ្នកឆ្លើយ ។ វិធានមួយរបស់ច្បាប់ដែលបានយោជកម្នាក់ត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះអំពើរបស់និយោជិករបស់ខ្លួនដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកំឡុងពេលប្រកបការងារ ។ គឺជាប្រភេទទម្លាក់នៃការទទួលខុសត្រូវជាបទដ្ឋប្បវេណី ។

1940. Respondent (1)

The person against whom an appeal is taken. Also called the "appellee". *Fr: Répondant.*

(១) ភាគីចុងបណ្តឹងទទួរណ៍

មនុស្សដែលត្រូវគេប្តឹងទទួរណ៍ ។

1941. Respondent (2)

The person against whom a motion is filed. *Fr: Répondant au requérant.*

(២) អ្នកឆ្លើយតបនឹងពាក្យសុំ

មនុស្សដែលត្រូវគេធ្វើពាក្យសុំ ។

1942. Restitution

ការសងវិញ, បដិទាន

Giving something back; paying back an amount owed.
Fr: Restitution.

ការអោយរបស់អ្វីមួយវិញ ។ ការសងវិញនូវចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជំពាក់ ។

1943. Restitution damages

សំណងដែលត្រូវផ្ដល់សមកវិញ

Damages that try to compensate a party for the value of the benefit she has given to another party, in order to prevent unjust enrichment.

សំណងដែលព្យាយាមទូទាត់ភាគីមួយ នូវតម្លៃដែលកំរៃដែលភាគីនោះបានផ្ដល់ឲ្យភាគីមួយទៀត, ដើម្បីបង្ការកុំឲ្យមានការចំរើនលាភដោយឥតហេតុផល ។

1944. Restrain (1)

(១) អត់ធុត់, ទប់មិនឲ្យ

Prohibit from action. *Fr: - Contenir.*

រារាំងមិនអោយចាត់ការអ្វី ។

1945. Restrain (2)

(២) រារាំងឬបង្កាត់

Hinder or obstruct.

1946. Restraining order

បញ្ជាឲ្យឈប់ធ្វើ

See Temporary restraining order. *Fr: Ordonnance de ne pas faire.*

1947. Restraint of trade

ការកំហិតសេរីភាពពាណិជ្ជកម្ម

An illegal agreement that eliminates competition, sets up a monopoly, or artificially raises prices.

កិច្ចព្រមព្រៀងខុសច្បាប់មួយដែលបំបាត់នូវការប្រជែងគ្នា, បង្កើតអោយមានឯកាធិភាព, ឬតម្លើងថ្លៃទំនិញដោយមានល្បិចកល ។

1948. Restrictive covenant

អនុសញ្ញាដាក់ព្រំដែន, ការសន្យាមិនធ្វើអ្វីមួយ

A promise as part of an agreement, limiting the use of real property or the kind of buildings that may be erected. The promise is usually expressed by the creation of a covenant, reservation or exception in a deed. *Fr: Stipulation de ne pas faire quelque chose.*

ការសន្យាមួយដែលជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងដែលដាក់កំហិតលើការប្រើប្រាស់អចលនទ្រព្យ ឬប្រភេទនៃអាគារដែលអាចត្រូវសង់ឡើង ។ ការសន្យានេះជាទូទៅត្រូវបានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់តាមរយៈការបង្កើតអោយមានអនុសញ្ញា, ការរក្សាសិទ្ធិ ឬករណីលើកលែងនៅក្នុងលិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមួយ ។

1949. Restrictive indorsement

បង្ខំលេខដាក់កំហិតការផ្ទេរ

One that limits transferability of the instrument. For example, "Pay to A only".
Fr: Endossement restrictif.

ចំណាត់ថ្នាក់(ការផ្ទេរបង្ខំលេខ)មួយដែលដាក់កំហិតដល់ការផ្ទេរលិខិតបកប្រែ ។ ឧទាហរណ៍៖ "ចំណាយអោយតែទៅឈ្មោះ គ ប៉ុណ្ណោះ" ។

1950. Retainer

Compensation paid in advance to an attorney for services to be performed.

Fr: *Provision constituée pour retenir les services d'un avocat.*

ប្រាក់កក់មេធាវីទុក

ប្រាក់សោហ៊ុយទូទាត់ដែលចំណាយជាមុនទៅអោយមេធាវីណាមួយសំរាប់សេវាធានាដែលនឹងត្រូវបំពេញ ។

1951. Retirement pension

Retirement benefit paid regularly (e.g. monthly), with amount paid generally based upon the length of employment and amount of wages or salary of the person receiving pension. Fr: *Pension de retraite.*

សោធននិវត្ត

ប្រាក់កែប្រែសម្រាប់ការចូលនិវត្ត ដែលចេញជាទៀងទាត់(ដូចជាប្រចាំខែ)ដោយចំនួនដែលត្រូវបង់ត្រូវបានជាទូទៅគិតទៅតាមរយៈពេលការងារ និងចំនួនប្រាក់ឈ្នួល ឬប្រាក់ខែរបស់មនុស្សដែលទទួលសោធន ។

1952. Retorsion

A legal but deliberately unfriendly act directed by a state against another state in response to an equally unfriendly though legal act, for the purpose of compelling that state to alter its unfriendly conduct. For example, reciprocal expulsion of diplomats, banning export, restricting foreign nationals' rights to exercise professions, etc. Compare Reprisals. Fr: *Rétorsion.*

ការសងសឹកក្នុងផ្លូវច្បាប់

អំពើស្របច្បាប់, ប៉ុន្តែ ជាអំពើបែបអមិត្តដោយចេតនាដែលធ្វើឡើងដោយរដ្ឋមួយប្រឆាំងនឹងរដ្ឋមួយទៀត ជា ការឆ្លើយតបទៅនឹងអំពើអមិត្តដូចគ្នា ទោះបីអំពើនោះ ជាអំពើស្របច្បាប់ក្តី ក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់ចេញនៃកែប្រែអំពើអមិត្តរបស់ខ្លួន ។ ឧទាហរណ៍ ការបណ្តេញអ្នកការទូតគ្នាទៅវិញទៅមក, ការហាមប្រាមនាំទំនិញចេញ, ការដាក់កំហិតសិទ្ធិដទៃរបស់មិនព្រមប្រកបវិជ្ជាជីវៈរបស់ខ្លួន ។ល ។

1953. Retraction

Taking something back. For example, taking back something one said and admitting that it was false. Fr: *Rétraction.*

ការកែតម្រូវ, ការក្រឡាស់

ការដកយកអ្វីមួយមកវិញ ។ ឧទាហរណ៍ ការដកយកមកវិញនូវអ្វីមួយដែលបាននិយាយ ហើយសារភាពថាអ្វីដែលនិយាយនោះមិនពិតទេ ។

1954. Retroactive

Law, whether legislative or judicial, that relates to things decided in the past. Fr: *Rétroactif.*

ប្រតិសកម្ម

ច្បាប់មួយរបស់នីតិបញ្ញត្តិ ឬគណៈការដែលទាត់ទៅនឹងរឿងរ៉ាវធានាដែលត្រូវបានសម្រេចកាលពីអតីត ។

1955. Reversal

As used in court opinions or judgments, the vacating or changing to the contrary the decision of a lower court or other body. *Fr: Réforme d'un jugement.*

ការបដិសេធសាលក្រម

ពាក្យប្រើសំរាប់យោងដល់មតិ ឬសេចក្តីវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការ, គឺជាការធ្វើឲ្យទៅជាឥតប្រសិទ្ធភាព ឬកែប្រែសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការថ្នាក់ក្រោមឬអង្គអំណាចផ្សេងទៀតឲ្យទៅជាផ្ទុយនឹងសេចក្តីសំរេចនោះ ។

1956. Reverse

Set aside; vacate; make void. For example, to reverse a judgment means to overthrow it by contrary decision and make it void. *Fr: Réformer, annuler.*

បដិសេធ, ផ្លាស់ប្តូរ

បដិសេធចោល, ធ្វើឲ្យទៅជាឥតប្រសិទ្ធភាព, ចាត់ទុកជាមោឃៈ ។ ឧទាហរណ៍៖ បដិសេធសាលក្រមមានន័យថា ទាត់ចោលសាលក្រមនោះដោយធ្វើសេចក្តីសំរេចផ្ទុយនឹងធ្វើ អោយសាលក្រមនោះទៅជាមោឃៈ ។

1957. Reversible error

Error by the lower court that substantially affects an appellant's legal rights and obligations that, if uncorrected, would result in an injustice and that justifies reversing the lower court's ruling. *Fr: - Erreur réversible.*

ការកាន់ច្រឡំនាំឲ្យកែប្រែសាលក្រមបាន

ការកាន់ច្រឡំរបស់តុលាការថ្នាក់ក្រោមដែលប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ដល់សិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់របស់ភាគីទទួរណ៍ដែលនឹងបណ្តាលអោយមានភាពអយុត្តិធម៌បើសិនជាគ្មានការកែតម្រូវ ហើយដែលអោយហេតុផលត្រឹមត្រូវដល់ការបដិសេធសេចក្តីវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការថ្នាក់ក្រោមបាន ។

1958. Reversion

An interest created by operation of law by a conveyance of less than a total interest in property that leaves in the grantor some right or interest in the property in the future. *Fr: Réversion, droit de retour.*

សិទ្ធិត្រឡប់វិញ

ផលប្រយោជន៍មួយដែលបង្កើតឡើងដោយអានុភាពនៃច្បាប់តាមរយៈការផ្ទេរផលប្រយោជន៍ដែលតិចជាងផលប្រយោជន៍ក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិទាំងមូលដែលបន្សល់សិទ្ធិ ឬផលប្រយោជន៍ខ្លះនៅក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិនោះអោយទៅអនុប្បទាយនាពេលអនាគត ។

1959. Review

Judicial re-examination of the proceedings of a court or other body. *Fr: Révision.*

ការពិនិត្យឡើងវិញ

ការពិនិត្យឡើងវិញតាមផ្លូវតុលាការអំពីដំណើរការជំនុំជំរះក្តីរបស់តុលាការឬអង្គអំណាចផ្សេងទៀត ។

1960. Revised statutes

Statutes that have been altered, reorganized or re-enacted. The new enactment is generally regarded as repealing and replacing the former law.

ច្បាប់ពិនិត្យឡើងវិញរួច

ច្បាប់ដែលត្រូវបានកែប្រែ, រៀបចំជាថ្មីឬអនុម័តឡើងវិញ ។ ច្បាប់ដែលអនុម័តថ្មីជាទូទៅត្រូវបានគេចាត់ទុកថាជាការលុបច្បាប់ចាស់ចោលនិងការជំនួសដោយច្បាប់ថ្មីវិញ ។

1961. Revocable**អាចដកហូតវិញបាន**

Capable of being revoked, cancelled, changed, or restored to a prior status. See Irrevocable. *Fr: Révocable.*

អាចដកយក, បញ្ឈប់, ឬ ឬស្ដារមកស្ថានភាពពីមុន
វិញបាន ។

1962. Revocable letter of credit**លិខិតឥណទានដែលអាចដកបាន**

A letter of credit in which the issuer reserves the right to cancel the letter and withdraw the credit upon appropriate notice. *Fr: Lettre de crédit revocable.*

លិខិតឥណទានដែលនៅក្នុងនោះអ្នកចេញឥណទានរក្សា
សិទ្ធិ ដើម្បីលុបចោលលិខិតនោះ ហើយដកឥណទានវិញ
ដោយមានការជូនដំណឹងដ៏សមស្រប ។

1963. Revocation (1)**(១) ការដកហូតវិញ, ការលុបចោលវិញ**

The taking back of some power or authority. *Fr: - Révocation.*

ការដកយកវិញនូវអំណាចឬអាជ្ញាធរណាម្យ៉ាង ។

1964. Revocation (2)**(២) ការបញ្ចប់, ការធ្វើឲ្យទៅជាមោឃៈ**

The ending or making something void.

ការបញ្ចប់ ឬការធ្វើអ្វីមួយអោយទៅជាមោឃៈ ។

1965. Revoke**ដកហូតវិញ, លុបចោលវិញ**

Wipe out the legal effect of something by taking it back. *Fr: Révoquer, rapporter.*

ការបំបាត់ចោលនូវអានុភាពច្បាប់លើអ្វីមួយដោយដក
វាមកវិញ ។

1966. Rider**សេចក្ដីអមភ្ជាប់, ឧបសម្ព័ន្ធ**

An additional piece of writing attached to a larger document. *Fr: Article additionnel.*

ក្រដាសសំណេរបន្ថែមមួយសន្លឹកដែលភ្ជាប់ទៅនឹង
ឯកសារធំជាងមួយ ។

1967. Right (1)**(១) ត្រឹមត្រូវ, ត្រូវ**

Morally, ethically, or legally just. *Fr: Juste.*

ដែលត្រឹមត្រូវតាមសីលធម៌, តាមអភិសមាទាន, ឬ
តាមច្បាប់ ។

1968. Right (2)**(២) សិទ្ធិ**

One person's legal ability to control certain actions of another or of all other persons. *Fr: Droit.*

សមត្ថភាពតាមផ្លូវច្បាប់របស់មនុស្សម្នាក់ដើម្បីត្រួតត្រា
លើអំពើខ្លះរបស់មនុស្សម្នាក់ទៀតឬរបស់មនុស្សទាំង
អស់ដទៃទៀត ។

1969. Right of action**សិទ្ធិប្តឹង**

Right to bring suit. *Fr: Droit d'instituer un procès.*

សិទ្ធិប្តឹងតាមផ្លូវច្បាប់ ។

1970. Right of first refusal

សិទ្ធិបានឱកាសទិញមុនគេ

Right to have the first opportunity to purchase property when such property becomes available, or the right to meet any other offer. See also First refusal. *Fr: Droit de première offre.*

សិទ្ធិដើម្បីមានឱកាសមុនគេបង្អស់ក្នុងការទិញទ្រព្យសម្បត្តិ នៅពេលណាទ្រព្យសម្បត្តិមានដាក់លក់ ឬសិទ្ធិដើម្បីបាន ឆ្លើយតបសំណើណាផ្សេងៗទៀត ។

1971. Right of habitation

សិទ្ធិអាស្រ័យនៅ

The right enjoyed by the beneficiary to occupy a space in the house necessary for the housing of his own or his family. *Fr: Habitation.*

សិទ្ធិដែលអត្តតាហកទទួលបាន ដើម្បីតាំងកាប់ទីកន្លែង មួយនៅក្នុងផ្ទះចាំបាច់សម្រាប់ជាទីជម្រករបស់គ្រួសារ របស់ខ្លួន ។

1972. Right of redemption

សិទ្ធិលោះរបស់មករិញ្ញ

Statutory right to redeem property that has been forfeited because the mortgagor defaulted on the mortgage payments.

សិទ្ធិចែងដោយច្បាប់ដើម្បីលោះមករិញ្ញនូវទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលត្រូវបានរឹបយកដោយសារកូនបំណុលអ៊ីប៉ូតែកបាន ខកខានពុំបានបង់តម្លៃអ៊ីប៉ូតែក ។

1973. Right of self-determination

សិទ្ធិស្វ័យសម្រេច

The right of people to choose their own legal and political institutions and status in the community of nations. *Fr: Droit d'autodétermination.*

សិទ្ធិរបស់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការជ្រើសរើសស្ថាប័នច្បាប់ និងនយោបាយ និងឋានៈរបស់ខ្លួនក្នុងសហគមន៍ ប្រជាជាតិ ។

1974. Right to entry

សិទ្ធិចូលកាន់កាប់

The right of taking or resuming possession of land by entry on it in a peaceable manner. *Fr: Droit de possession.*

សិទ្ធិក្នុងការយក ឬចាប់បន្តការកាន់កាប់ដីតាមរយៈការ ចូលទៅនៅលើដីនោះដោយលក្ខណៈសន្តិវិធី ។

1975. Right of possession

សិទ្ធិជាម្ចាស់

Right which may reside in one man while another has the actual possession, being the right to enter and turn out such actual occupant. *Fr: Possessoire.*

សិទ្ធិដែលអាចជារបស់មនុស្សណាម្នាក់ ក្នុងពេលដែល មនុស្សម្នាក់ទៀតមានការកាន់កាប់ជាក់ស្តែង គឺជាសិទ្ធិ មួយដើម្បីចូលកាន់កាប់ និងដេញអ្នកកាន់កាប់ជាក់ស្តែង នោះចេញ ។

1976. Right to privacy

សិទ្ធិឯកជន

See Privacy

1977. Rights of use

សិទ្ធិប្រើប្រាស់

Right enjoyed by the beneficiary to take from the real property a quantity of fruits necessary for his or her own needs and for his or her family's needs. *Fr: Usage.*

សិទ្ធិដែលអត្តតាហកបានទទួលដើម្បីយកផលពីអចលនវត្ថុ ក្នុងចំនួនចាំបាច់សម្រាប់សេចក្តីត្រូវការរបស់ខ្លួន និង គ្រួសាររបស់ខ្លួន ។

1978. Riot

កុប្បកម្ម

Three or more persons who commit or threaten to commit an act of violence, commit a crime, prevent or coerce official action, or use a deadly weapon. *Fr: Emeutes, attentat à l'ordre public.*

មនុស្សបីនាក់ឬច្រើននាក់ដែលប្រព្រឹត្តិឬគំរាមកំហែងថា នឹងប្រព្រឹត្តិអំពើហិង្សាណាមួយ ប្រព្រឹត្តិបទល្មើស ព្រហ្មទណ្ឌ, រារាំង ឬនឹងបង្ខំការចាត់ការរបស់មន្ត្រីរដ្ឋ ការណាមួយឬថានឹងប្រើប្រាស់ទប់កណ៍ប្រល័យណា មួយ ។

1979. Riparian rights

សិទ្ធិលើមាត់ច្រាំង

Rights that accrue to owners of land on the banks of water, such as the use of such water, and ownership of soil under the water. *Fr: Droits des riverains.*

សិទ្ធិដែលចំណេញដល់ម្ចាស់ដីមាត់ច្រាំង ដូចជាការប្រើ ប្រាស់ទឹកនិងកម្មសិទ្ធិលើដីក្រោមទឹកនោះជាដើម ។

1980. Risk of loss

ការប្រថុយខាតបង់

A phrase used to signify who bears the financial risk of damage or destruction when property is being transferred from a buyer to a seller. *Fr: - Risque de perte.*

ហ្មមួយដែលប្រើដើម្បីពោលដល់អ្នកដែលទទួលបានការ ប្រថុយខាតបង់ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ពីការខូចខាត ឬការ បំផ្លាញនៅពេលទ្រព្យសម្បត្តិកំពុងត្រូវបានផ្ទេរពីអ្នកទិញ ទៅអ្នកលក់ ។

1981. Robbery

ការប្លន់

Forcible stealing; the felonious taking of property from another person by violence or by making him afraid. *Fr: Vol qualifié.*

ការលួចដោយប្រើកម្លាំងបង្ខំ ។ ជាបទឧក្រិដ្ឋដោយសារ ការយកទ្រព្យសម្បត្តិពីមនុស្សណាម្នាក់ដោយមនុស្ស ផ្សេងទៀតដោយប្រើហិង្សាឬដោយធ្វើអោយមនុស្ស (ម្ចាស់) នោះស្ថិតក្នុងសភាពភ័យខ្លាច ។

1982. Rogatory commission

A written request by a court in one jurisdiction that delegates its powers to a court or a judiciary police officer in a different, independent jurisdiction to examine a witness using interrogatories sent with the request. See Rogatory letters. *Fr: Commission, lettre rogatoire.*

លិខិតបង្គាប់តុលាការស្នើសុំ

ការស្នើសុំរបស់តុលាការ ឬតំណាងរបស់ក្រសួងអយ្យការ ឬនគរបាលយុត្តិធម៌នៅក្នុងយុត្តាធិការមួយផ្សេង និងឯករាជ្យស្នើសុំសាក្សី ដោយផ្ញើបញ្ជីសំណួរ ភ្ជាប់ជាមួយនឹងសេចក្តីស្នើសុំនោះ ។

1983. Rogatory letters

See Rogatory commission.

លិខិតបង្គាប់តុលាការស្នើសុំ

1984. Royal decree (Decree)

A decision made by the King or the Head of State to implement the statute. *Fr: Décret (Royal).*

ព្រះរាជក្រឹត្យ

សេចក្តីសំរេចដែលធ្វើដោយព្រះមហាក្សត្រ ឬប្រមុខរដ្ឋដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ ។

1985. Rule (1)

To settle a legal issue or decide a motion, objection, etc., raised by one side in a legal dispute. This ruling is made by the person in charge (judge, hearing officer, chairperson, etc.). *Fr: Décider.*

(១) សំរេចសេចក្តី

ដោះស្រាយបញ្ហាខាងច្បាប់ឬសំរេចលើពាក្យសុំ, ការជំទាស់ណាមួយ ។ ល ។ ដែលភាគីម្ខាងលើកឡើងក្នុងដំណោះស្រាយដូច្នោះ ។ ការសំរេចសេចក្តីនេះត្រូវធ្វើឡើងដោយមនុស្សមានការទទួលបន្ទុកកិច្ចការនោះ (ដូចជាចៅក្រមមន្ត្រីអធិបតីជាដើម) ។ ល ។

1986. Rule (2)

An established standard, principle or guide. *Fr: Règle.*

(២) វិធាន, ច្រើន

បទដ្ឋាន, គោលការណ៍, ឬមាតិកាណាដែលបានកំណត់រួច ។

1987. Rule (3)

A regulation, usually made by a group or by an administrative agency, often to govern its internal working. *Fr: Règlement.*

(៣) បទបញ្ជា, បទបញ្ញត្តិ

បទបញ្ជាមួយ ដែលជាទូទៅបង្កើតឡើងដោយក្រុមណាមួយ ឬដោយទីភ្នាក់ងាររដ្ឋបាលជារឿយៗដើម្បីគ្រប់គ្រងកិច្ចការផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួន ។

1988. Rule of law (1)

A general statement that is intended to guide conduct, applied by government officials, and supported by an authoritative source. *Fr: Autorité de la loi.*

(១) វិធាននៃច្បាប់

សេចក្តីថ្លែងការណ៍ជាទូទៅមួយដែលត្រូវគ្រោងឡើងដើម្បីនាំផ្លូវការប្រព្រឹត្តិដែលបណ្តាមន្ត្រីរដ្ឋាការរដ្ឋាភិបាលនានាត្រូវអនុវត្តតាម ហើយជាសេចក្តីថ្លែងការណ៍មួយដែលគាំទ្រដោយប្រភពអំណាចណាមួយ ។

1989. Rule of law (2)

A governmental system in which the highest authority is the law, not one person or a group of persons. *Fr: État de droit.*

(២) នីតិរដ្ឋ: ធម្មាធិបតេយ្យ

ប្រព័ន្ធរដ្ឋាភិបាលមួយដែលនៅក្នុងប្រព័ន្ធរដ្ឋាភិបាល
នោះ អំណាចខ្ពស់ជាងគេបំផុតគឺច្បាប់ មិនមែនមនុស្ស
ណាម្នាក់ ឬក្រុមណាមួយនៃមនុស្សទេ ។

២២២២

S

1990. Salary

In Cambodia, salary, however determined or calculated, is the actual remuneration for employment or service provided by the employee. The salary should have pecuniary value, be fixed by law, or mutual agreement, and shall be paid by the employer to the employee under an employment or service contract. Salary usually does not include health care, family allowances, travel and business expenses. *Fr: Traitement.*

ប្រាក់ឈ្នួល

នៅក្នុងច្បាប់ការងារកម្ពុជា, ចោះប័ណ្ណ ឬគណនា យ៉ាងណាក៏ដោយ, ប្រាក់ឈ្នួលគឺជាតម្លៃពិតប្រាកដ សម្រាប់ការងារ ឬសេវាកម្មដែលផ្តល់ដោយនិយោជិត។ ប្រាក់ឈ្នួលត្រូវមានតម្លៃជាទឹកប្រាក់, ត្រូវកំណត់ដោយ ច្បាប់, ឬដោយការព្រមព្រៀងទៅវិញទៅមក ហើយ ត្រូវចេញសង់ឱ្យនិយោជិត ដោយនិយោជកតាម កិច្ចសន្យាការងារ ឬសេវាកម្ម។ ប្រាក់ឈ្នួលជាធម្មតា មិនរាប់បញ្ចូលការថែទាំសុខភាព, វិភាជន៍គ្រួសារ, សោហ៊ុយក្នុងការផ្ទេរឈ្នួល និងការធ្វើកិច្ចការទេ។

1991. Sale

A contract by which property, real or personal, is transferred from the seller (vendor) to the buyer (vendee) for a fixed price in money, paid or agreed to be paid by the buyer. *Fr: Vente.*

ការលក់

កិច្ចសន្យាមួយដែលតាមកិច្ចសន្យានោះទ្រព្យអចលនៈ ឬ ចលនៈ ត្រូវបានផ្ទេរពីអ្នកលក់ទៅអោយអ្នកទិញតាម តម្លៃកំណត់ជាទឹកប្រាក់ហើយត្រូវចេញថ្លៃ ឬយល់ព្រម ថានឹងចេញថ្លៃដោយអ្នកទិញ។

1992. Sale in gross

Sale of land by the tract or as a whole, without warranty of quantity.

ការលក់ទាំងដុំ

ការលក់ដីមួយតំបន់ ឬទាំងមូលដោយគ្មានការរ៉ាប់រងអំពី បរិមាណ។

1993. Salvage (1)

Property recovered after an accident or other damage or destruction. *Fr: Biens sauvés.*

(១) ទ្រព្យសង្គ្រោះ, ទ្រព្យសំណល់ពីគយគន់

ទ្រព្យសម្បត្តិដែលត្រូវបានស្រង់មកវិញក្រោយពីគ្រោះ ថ្នាក់ ឬការធ្វើអោយខូចខាតឬការបំផ្លាញដទៃទៀត។

1994. Salvage (2)

In tax law, an assumed value that business property will have at the end of its useful life. *Fr: Valeur de rebut, valeur résiduelle.*

(២) តម្លៃកាកសំណល់

ក្នុងច្បាប់ពន្ធដារ គឺតម្លៃសន្មតដែលទ្រព្យសម្បត្តិនៃ អាជីវកម្មមាននៅពេលបញ្ចប់នៃអាយុប្រើប្រាស់របស់ វា។

1995. Sanction (1)

To approve. *Fr: Approuver.*

(១) យល់ព្រម, អោយសប្បុរស

1996. Sanction (2)

(២) ព្រឺផ្ដាវ, ឬដាក់ទណ្ឌកម្ម

To reward or punish. *Fr: -
Santionner.*

1997. Sanction (3)

(៣) កម្មវិធាក

A consequence of punishment for violation of accepted norms of two kinds: those that correct civil injury (civil sanctions) and those that punish crime (penal sanctions). *Fr: Sanction.*

ផលវិបាកនៃទណ្ឌកម្មចំពោះការបំពានលើបទដ្ឋានជាលំនាំ
នៃសង្គមដែលអាចមានជាពីរប្រភេទគឺ: បទដ្ឋានដែល
សំរាប់ជួសជុលរបួសឬការខូចខាតផ្នែករដ្ឋប្បវេណី
(កម្មវិធាកផ្នែករដ្ឋប្បវេណី) និងបទដ្ឋានដែលសំរាប់ដាក់
ទណ្ឌកម្មបំប្លែងសព្វហេតុផល(កម្មវិធាកព្រហ្មទណ្ឌ) ។

1998. Sanity hearing

សវនាការអំពីវិកលចរិតភាព

A court proceeding to determine whether a person is mentally fit to stand trial, is committable to a mental hospital, or others related matters.

ដំណាក់កាលជំរះក្តីមួយរបស់តុលាការដើម្បីកំណត់ថា តើ
មនុស្សម្នាក់មានសតិបញ្ញាពេញលេញអោយគេជំនុំជំរះ
បានឬអត់ តើជននោះអាចនឹងយកទៅឃុំទុកក្នុងពេទ្យ
វិកលចរិតកើតឬទេ ឬក៏កំណត់អំពីសាច់រឿងដទៃទៀត
ដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហានេះ ។

1999. Satisfaction (of debt)

ការជំរះ(បំណុល), ការអោយរួច(បំណុល)

A release and discharge of the obligation after the obligation is performed. *Fr: Règlement, acquittement.*

ការអោយរួច និងការដោះបន្ទុកពីកាតព្វកិច្ចក្រោយពី
បានបំពេញកាតព្វកិច្ចនោះរួច ។

2000. Satisfaction contract

កិច្ចសន្យាជំរះ

A contract in which one person promises to do work or supply goods that will satisfy another.

កិច្ចសន្យាមួយដែលនៅក្នុងនោះជនម្នាក់សន្យាថានឹងធ្វើ
ការ ឬផ្តល់ជារបស់របរដែលនឹងជំរះអោយរួចគ្នា នឹងជន
ម្នាក់ទៀត ។

2001. Save harmless

Protect from loss or liability; indemnify; guarantee. In contract law, a commitment by one party to repay another party to an agreement in the event of a specified loss. For example, a lease provides that the tenant shall save harmless the landlord against claims for injuries to persons on the premises. If a tenant's guest is hurt while on the premises, this clause means that the tenant is required to reimburse the landlord if the guest successfully prosecuted and damages are recovered against the landlord. See Hold harmless. *Fr: Tenir à couvert.*

ជួយធានាសុវត្ថិភាព, ជួយធានាការបង់ខាត

ការពារកុំអោយមានការខូចខាត ឬការទទួលខុសត្រូវ ។ សងជួសជុល ។ ធានា ។ ក្នុងច្បាប់កិច្ចសន្យាគឺការប្តេជ្ញារបស់ភាគីម្ខាងដើម្បីសងភាគីទី៣ព្រមព្រៀងមុនទៀត ក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដែលមានការខាតបង់ពិសេសណាមួយ ដែលបានបញ្ជាក់ផ្ទាល់មក ។ ឧទាហរណ៍៖ ភតិសន្យា មួយចែងថាភតិកៈ(អ្នកជួល)ត្រូវជួយធានាសុវត្ថិភាព ដល់ភតិបតីទល់នឹងការទាមទារចំពោះការខូចខាត ឬ របួសណាមួយដែលមានដល់មនុស្សនានានៅក្នុងបរិវេណ លំនៅស្ថានជួលនោះ ។ ប្រសិនបើភ្ញៀវរបស់ភតិកៈ(អ្នក ជួល)នោះទទួលរងគ្រោះក្នុងពេលដែលគេបិតនៅក្នុង បរិវេណទីលំនៅស្ថាននោះ ទនេះមានន័យថាភតិកៈត្រូវ កែសងប្រាក់ទៅភតិបតីវិញជាថ្មីនឹងប្រាក់ជំនិចដែល ភ្ញៀវទាមទារបានពីភតិបតី នៅក្នុងបណ្តឹងមួយដែល ភ្ញៀវបានឈ្នះលើភតិបតី(នេះបើសិនជាភ្ញៀវប្តឹង ភតិបតី) ។

2002. Saving clause

A provision in a repealing law that saves some of the rights or penalties of the repealed law (until a new law can take its place). *Fr: - Clause de sauvegarde.*

ឧកាពារទុក

បញ្ញត្តិមួយនៅក្នុងច្បាប់និរាករណ៍មួយដែលរក្សាទុកសិទ្ធិ ឬទោសបញ្ញត្តិខ្លះនៃច្បាប់ដែលត្រូវនិរាករណ៍(រហូតទាល់ តែច្បាប់ថ្មីមកជំនួសច្បាប់នោះ) ។

2003. Scienter

Latin: Knowing; with guilty knowledge; with intent to deceive. *Fr: En connaissance de cause.*

ដោយដឹងខ្លួន, ដោយមានគំនិតមិនល្អ

ច្បាតាំង៖ ដោយដឹង, ដោយមានគំនិតពិរុទ្ធ, ដោយមាន បំណងនឹងបោកប្រាស់ ។

2004. Scope of employment

Those acts done while performing one's job duties. The phrase was adopted by the courts for the purpose of determining employer's liability for the acts of his employees. The master (usually, the employer) is said to be vicariously liable only for those wrongful acts of the servant (employee) that are committed within the range of his job activities. For example, a professional driver employed by Escort Service, Inc., decides to stop home and see his wife while he is driving from one job to another. As he drives to his home, he hits a child playing in the street. Escort will not be responsible for the injury to the child since the driver was not driving while in the scope of his employment.

វិសាលភាពនៃការងារ

អំពើដែលបានធ្វើក្នុងពេលបំពេញករណីយកិច្ចនៃការងាររបស់មនុស្សណាម្នាក់។ ហ្នឹងនេះគឺជា ភាព ទទួលខុសត្រូវរបស់និយោជកប្រើដើម្បី កំណត់ការទទួលខុសត្រូវរបស់និយោជកចំពោះអំពើនានារបស់និយោជិតខ្លួន។ ចៅហ្វាយនាយ (ជាប្រក្រតីនិយោជក) គឺជាត្រូវទទួលខុសត្រូវជួសជុលចំពោះអំពើខុសច្បាប់របស់កូនចៅ (និយោជិត) ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងរង្វង់ (វិសាលភាព) នៃសកម្មភាពការងាររបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ។ ឧទាហរណ៍៖ អ្នកបើកបរអាជីពម្នាក់ដែល ត្រូវបានក្រុមហ៊ុនអ៊ុស្កូតស៊ីវិសជួលអោយបើកបរបានសំរេចបើកទៅលេងផ្ទះដើម្បីជួបប្រពន្ធរបស់ខ្លួនក្នុងពេលដែលខ្លួនកំពុងបើកបរពីកិច្ចការមួយទៅកិច្ចការមួយទៀត។ នៅពេលដែលអ្នកបើកបរបើកទៅផ្ទះរបស់ខ្លួនពេលនោះអ្នកបើកបរបានបុកក្មេងម្នាក់កំពុងលេងនៅលើផ្លូវ។ អ៊ុស្កូត មិនទទួលខុសត្រូវចំពោះគ្រោះថ្នាក់នោះឡើយ ប្រសិនបើអ្នកបើកបរមិនបានបើកបរក្នុងវិសាលភាពនៃការងាររបស់ខ្លួនទេនោះ។

2005. S Corporation

In the US, a small, ordinary business corporation that meets certain special requirements that entitle them to certain tax advantages under Internal Revenue Code. It is taxed the same as a partnership, but its owners enjoy the privilege of limited liability. Fr: Société de faible dimension.

សាជីវកម្មខ្នាតតូច

នៅសហរដ្ឋអាមេរិក សាជីវកម្មពាណិជ្ជកម្មតូចៗ ធម្មតាខ្លះដែលបំពេញតាមសេចក្តីតម្រូវពិសេសខ្លះនៃក្រមចំណូលផ្ទៃក្នុង។ សាជីវកម្មនេះត្រូវបានដកពន្ធរបៀបដូចគ្នានឹងក្រុមហ៊ុនសហកម្មសិទ្ធិដែរ ប៉ុន្តែមានទទួលបានឯកសិទ្ធិនៃការទទួលខុសត្រូវមានកំណត់។

2006. Seal

An impression on wax or other substance placed on a document and having legal effect. The purpose of a seal is to attest in a formal manner to an instrument being valid. Fr: Cachei, seau.

ត្រា

ស្នាមផ្ដិតមួយលើស្នាមស្បែក ឬលើសារធាតុផ្សេងទៀតដែលគេដាក់(បោះ)នៅលើឯកសារនិងមានអានុភាពខាងផ្លូវច្បាប់។ ទិសដៅរបស់ត្រានេះគឺដើម្បីបញ្ជាក់ក្នុងរបៀបជាផ្លូវការចំពោះលិខិតបុគ្គលណាដែលមានសុពលភាព។

2007. Sealed instrument

One that is signed and has the seal of the signer attached. To make a contract a sealed instrument, it must state that it is sealed in the document, and a seal must be placed after the signature. *Fr: Document scellé.*

លិខិតុបករណ៍មានប្រថាប់ត្រា

លិខិតុបករណ៍មួយដែលគេចុះហត្ថលេខា និងមានត្រា របស់ហត្ថលេខាភ្ជាប់ជាមួយ ។ ដើម្បីធ្វើអោយកិច្ចសន្យា មួយទៅជាលិខិតុបករណ៍មានប្រថាប់ត្រាគឺត្រូវថ្លែងនៅ ក្នុងឯកសារថាលិខិតុបករណ៍នោះមានបោះត្រាហើយ ត្រានោះត្រូវបោះបន្ទាប់ពីចុះហត្ថលេខាហើយ ។

2008. Search warrant

An order issued by a judge or magistrate authorizing certain law enforcement officers to conduct a search of specified premises for specified things or persons. *Fr: Mandat de perquisition.*

ដីកាឆែកឆេរ

បញ្ជាមួយដែលចៅក្រមឬមន្ត្រីតុលាការចេញអនុញ្ញាត អោយមន្ត្រីភ្នាក់ងារអនុវត្តច្បាប់ដើម្បីធ្វើការឆែកឆេរ បរិវេណលំនៅដ្ឋាន ដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងដីកានោះដើម្បី រកវត្ថុឬមនុស្សដែលបានបញ្ជាក់ក្នុងដីកានោះដែរ ។

2009. Secondary party

A person obligated to pay a debt if the person incurring the debt fails to pay the creditor. The parties from whom the creditor may then obtain repayment are secondarily liable. For example, A receives a check payable to him. He signs the check and turns it over to a friend to whom he owes money. A is secondarily liable on the check, so that if the check is dishonored, the friend can look to A for payment.

ភាគីបន្ទាប់បន្សំ

ជនដែលមានកាតព្វកិច្ចត្រូវចេញសងបំណុលណាមួយ ប្រសិនបើជនដែលជំពាក់បំណុលនោះខកខានពុំបានសង ម្ចាស់បំណុលទេនោះ ។ ភាគីដែលម្ចាស់បំណុលអាចបាន សំណងមកវិញ គឺជាភាគីជាប់ទទួលខុសត្រូវបន្ទាប់បន្សំ ។ ឧទាហរណ៍៖ ឈ្មោះ ក ទទួលមូលប្បទានប័ត្រមួយដែល ត្រូវបានចំណាយអោយខ្លួន ។ ឈ្មោះ ក ចុះហត្ថលេខា លើមូលប្បទានប័ត្រនោះ ហើយបង្គំរមូលប្បទានប័ត្រ នោះទៅអោយមិត្តភក្តិម្នាក់ដែលខ្លួនបានជំពាក់លុយ ។ ឈ្មោះ ក ជាប់ទទួលខុសត្រូវបន្ទាប់បន្សំចំពោះ មូលប្បទានប័ត្រនោះ ដូច្នេះប្រសិនបើមូលប្បទានប័ត្រ នោះត្រូវគេមិនបើកអោយមិត្តភក្តិនោះអាចទៅរក ឈ្មោះ ក ដើម្បីអោយចេញសងវិញ ។

2010. Secured creditor

A creditor who holds security that will cover the amount the debtor owes him or her. Among these securities may be mortgages, deeds, bills of sales, etc. *Fr: Créancier nanti.*

ឥណទាយកដែលមានការធានា

ឥណទាយក(ម្ចាស់បំណុល)ដែលរក្សាទុកប្រាតិភោគ ដែលនឹងការពារចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកូនបំណុលជំពាក់ ខ្លួន ។ ក្នុងចំណោមប្រាតិភោគទាំងអស់នេះ អាចមានជា អ៊ីប៉ូតិក, លិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ, វិក្កយប័ត្រជាដើម ។ ល ។

2011. Securities

Stock certificate, bonds or other evidence of a secured indebtedness or a right created in the holder to participate in the profits or assets distribution of a profit making enterprise. *Fr: Valeurs.*

មូលធនប័ត្រ, ប័ណ្ណបញ្ជាក់ហ៊ុនឬបំណុល(ព.ស)

វិញ្ញាបនប័ត្រសន្និធិ, សញ្ញាប័ណ្ណ(ប័ណ្ណបំណុល) ឬ ភស្តុតាងដទៃទៀតនៃការធានាបំណុលឬសិទ្ធិណាមួយ ដែលបើកដោយអ្នកកាន់បានចូលរួមក្នុងការទទួលផល កម្រៃ ឬក្នុងការចែកចាយរបស់សហគ្រាសរកផលកម្រៃ ណាមួយ ។

2012. Security agreement

The agreement that creates or provides for a security interest between the debtor and a secured party. *Fr: Accord de nantissement.*

កិច្ចព្រមព្រៀងអំពីប្រាក់កំណត់

កិច្ចព្រមព្រៀងដែលបង្កើត ឬរៀបចំឲ្យមានផល ប្រយោជន៍លើប្រាក់កំណត់រវាងឥណទាយក និងភាគី ដែលទទួលបានធានា ។

2013. Security deposit

Money that a tenant deposits with the landlord to ensure that the tenant will abide by the lease agreements; a fund from which the landlord may obtain payment for damages caused by the tenant during occupancy.

ប្រាក់កក់ធានា

ប្រាក់ដែលភតិកៈ(អ្នកជួល) ម្នាក់ដាក់ដល់ជាមួយភតិបតី ដើម្បីធានាថាភតិកៈនឹងគោរពតាមកិច្ចព្រមព្រៀងភតិ សន្យា ។ មូលនិធិ មួយដែលភតិបតីអាចប្រើសំរាប់សង ការខូចខាតដែលបង្កដោយភតិកៈក្នុងកំឡុងពេលដែលខ្លួន កាន់ទីនាក់នែងដែលជួលនោះ ។

2014. Security interest

An interest in real property or personal property that secures the payment of an obligation. For example, in order to obtain a loan from a bank, Sophi uses a very valuable painting as collateral. The bank has a security interest in the painting and can acquire ownership of it if the loan is not repaid.

ផលប្រយោជន៍លើប្រាក់កំណត់

ផលប្រយោជន៍មួយក្នុងអំឡុងពេលទ្រព្យ ឬចូលទ្រព្យដែល យកទៅដាក់ធានាការសងកាតព្វកិច្ចណាមួយ ។
ឧទាហរណ៍៖ ដើម្បីអោយបានកម្ចីប្រាក់ពីធានាការមួយ សុភីយកគំនូរដែលមានតម្លៃបំផុតមួយទៅធ្វើជា ប្រាក់កំណត់ ។ ធានាការនោះមានផលប្រយោជន៍លើ ប្រាក់កំណត់នៅក្នុងគំនូរនោះ ហើយអាចបានកម្មសិទ្ធិលើ គំនូរនោះប្រសិនបើកម្ចីនោះមិនបានសងវិញ ។

2015. Sedition

Illegal action that tends to cause the disruption and overthrow of the government. *Fr: Sédition.*

ការបង្កឧលាចល, ការបំបះបំបោរ

អំពើខុសច្បាប់ដែលឆ្ពោះទៅរកការបង្កអោយមានការ ច្របូកច្របល់ឬរំលំរដ្ឋាភិបាល ។

2016. Seduction

Inducing a chaste, unmarried woman, by means of temptation, deception, acts, flattery or a promise of marriage, to engage in sexual intercourse. *Fr: Séduction.*

ការប្រលោម

ការបញ្ចុះបញ្ចូលស្ត្រីព្រហ្មចារីមិនទាន់មានប្តី ដើម្បីរួមសង្វាសតាមរយៈការបញ្ចូលចិត្ត ការបំភាន់ ការសំដែងនូវអំពើផ្សេងៗ ការបញ្ជោត ឬការសន្យាថានឹងរៀបការ ។

2017. Selsed

The condition of legally owning realty. The phrase refers to legal title instead of beneficial ownership.

ធានកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់

លក្ខខណ្ឌនៃការធានធ្វើជាម្ចាស់លើអចលនទ្រព្យ។ ឃ្លានេះ សំដៅទៅលើសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិស្របច្បាប់ មិនសំដៅទៅលើសិទ្ធិជាផលកម្រៃទេ។

2018. Seisin

Possession of real property under claim of freehold estate. *Fr: Saisine.*

សិទ្ធិទទួលយកភាពជាអ្នកស្របច្បាប់

ការមានអចលនទ្រព្យតាមការទាមទារនូវកម្មសិទ្ធិគ្មានពេលកំណត់ ។

2019. Seizure

1. The act of forcibly dispossessing an owner of property, under actual or apparent authority of law. 2. The taking of property into the custody of the court in satisfaction of a judgment or in consequence of a violation of law. *Fr: Saisie, saisie-arret.*

ការរឹបអូស

១ - អំពើនៃការដកហូតរបស់ទ្រព្យពីម្ចាស់ទ្រព្យដោយបង្ខំនៅក្រោមអំណាចជាក់ស្តែង ឬអំណាចពហិលក្នុងនៃច្បាប់។ ២ - ការយកទ្រព្យសម្បត្តិដាក់ចូលក្នុងការឃុំគ្រងរបស់តុលាការដើម្បីជំរះបំណុលតាមសាលក្រមឬដោយមកពីផលវិបាកនៃការបំពានច្បាប់។

2020. Selective service laws

Laws relating to military conscription.

ច្បាប់បរិចារកិច្ចយោធា

ច្បាប់ដែលទាក់ទងនឹងកំណែនយោធា ។

2021. Self-dealing

Occurs when the person in fiduciary or confidential relationship uses property of another for his own personal benefit, or when the majority shareholder engages in corporate transactions that benefit the shareholder at the corporation's expense.

ការគេងយកប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន

កើតឡើងនៅពេលដែលជនដែលមានតំណែងជាទីទុកចិត្តឬជនដែលមានទំនាក់ទំនងនឹងការសម្ងាត់ ប្រើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ជនមួយផ្សេងទៀតដើម្បីយកផលកម្រៃផ្ទាល់ខ្លួន ឬនៅពេលណាកូនហ៊ុនដែលមានសម្បត្តិភាគច្រើនជាប់ពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងកិច្ចការសាជីវកម្មដែលផ្តល់ផលកម្រៃដល់កូនហ៊ុននោះ ប៉ុន្តែធ្វើដោយខាតបង់ប្រយោជន៍ដល់សាជីវកម្ម។

2022. Self-defense

The self-protection of one's person, or protection of family members and, to lesser extent, one's property, from harm by an aggressor, in a way and under circumstances that the law recognizes as justifying the protective measures. It is a valid defense to a criminal charge or to tort liability. *Fr: Défense légitime.*

ស៊ុយការពារ, ការការពារស្របច្បាប់

ការការពារខ្លួនឯងនៃជនណាម្នាក់ ឬការការពារសមាជិកគ្រួសារ និងយ៉ាងហោចការពារទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនអោយផុតពី គ្រោះអន្តរាយដែលបង្កឡើងដោយអ្នកឈ្លានពានក្នុងរបៀបមួយ និងក្រោមកាលៈទេសៈដែលច្បាប់ទទួលស្គាល់ជាការឆ្លើយត្រឹមត្រូវ លើវិធានការការពារ ។ នេះគឺជាកិច្ចការពារដែលមានសុពលភាពមួយចំពោះបទចោទប្រកាន់ផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ ឬចំពោះការទទួលខុសត្រូវផ្នែកកំហុសស៊ីវិល ។

2023. Sentence

The judgment formally pronounced by the court or judge upon the defendant after his conviction in a criminal prosecution, imposing punishment. *Fr: Sentence, jugement.*

សាលក្រម, ការប្រកាសទោស

សាលក្រមដែលតុលាការ ឬចៅក្រមប្រកាសជាផ្លូវការចំពោះចុងចោទក្រោយពីបានផ្តន្ទាទោសចុងចោទក្នុងបណ្តឹងព្រហ្មទណ្ឌនិងកំណត់ដាក់ទណ្ឌកម្ម ។

2024. Separability clause

See also Severability clause; Saving clause.

ឧប្បត្ត**2025. Separation agreement**

A written agreement by a husband and wife who are separated or about to separate or divorce. *Fr: Accord de séparation.*

ការព្រមព្រៀងផ្តាច់សន្យាស, ការព្រមព្រៀងដាច់គ្នាការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយប្តីនិងប្រពន្ធដែលត្រូវដាច់គ្នាឬដែលបំរុងនឹងដាច់គ្នា ឬបំរុងនឹងលែងលះគ្នា ។

2026. Separation of powers

The allocation of powers among the three branches of government so that they are a check upon each other. *Fr: Séparation de pouvoirs.*

ការបែងចែកអំណាច

ការបែងចែកអំណាចឲ្យគ្នារវាងផ្នែកទាំងបីនៃរដ្ឋាភិបាលដើម្បីឲ្យផ្នែកមួយជាអ្នកត្រួតមើលលើផ្នែកមួយទៀត ។

2027. Sequester

To separate from; to hold aside. Usually used to refer to a jury in a criminal case that is isolated from contact with others until the trial is ended (the jury is "sequestered"). *Fr: Isoler.*

វិសុណ្ណាបនា, បង្ខំទុក

ទុកដោយឡែក ។ ជាទូទៅពាក្យនេះត្រូវប្រើសំដៅទៅរកក្រុមប្រឹក្សាតុលាការក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ ដែលត្រូវបានបំបែកចេញពីការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាជាមួយអ្នកផ្សេងទៀតរហូតដល់ការជំរះក្តីបានចប់សព្វគ្រប់ ។

2028. Sequestration

1. The act of seizing or taking possession of property belonging to another, and holding it until the profits have paid the demand for which it was taken. 2. Kept together throughout the trial and jury deliberations, and guarded from improper contact until the trial is ended and the jury discharged. 3. Sequestration of witnesses is frequently ordered by the court at the request of one of the parties to insure that in-court testimony of each witness be not influenced by what another witness will say. *Fr: Séquestration.*

អំណាចសង្កេត, វិសុញ្ញាបនកម្ម, ការបង្ខំទុក

១- អំពើនៃការរឹបអូសឬកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់អ្នកដទៃរួចរក្សាទុករហូតទាល់តែបានគំរែទូទាត់នឹងការទាមទារដែលជាដើមហេតុនៃការរឹបអូសយក ឬកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។ ២- ទុកគណៈវិនិច្ឆ័យអោយនៅជុំគ្នា និងដាច់ពីគេក្នុងកំឡុងពេលជំរះក្តីនិងពេលគេធ្វើការពិភាក្សាសំរេចដោយមិនអោយមានការទាក់ទងមិនត្រឹមត្រូវជាមួយអ្នកត្រូវរហូតទាល់តែការជំរះក្តីបានបញ្ចប់ហើយគណៈវិនិច្ឆ័យបានបញ្ចប់ករណីយកិច្ចរបស់ខ្លួន ។ ៣- វិសុញ្ញាបនកម្មនៃសាក្សីជាញឹកញាប់ត្រូវបានបញ្ជាដោយគុណការទៅតាមសំណូមពររបស់ភាគី, មួយនៃតួក្តីដើម្បីធានាកុំឱ្យសាក្សីនិយាយៗទទួលឥទ្ធិពលពីវាចារបស់សាក្សីម្នាក់ទៀត ។

2029. Sequestration of property

In criminal case, a type of accessory criminal penalty, in which movable or immovable property belonging to the accused is seized by a clerk or police officer by order of the court and kept in the care of a guardian until the case is resolved. Compare Confiscation. *Fr: Saisie conservatoire.*

អំណាចសង្កេត

ក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ, ប្រភេទនៃអនុទោសមួយដែលគ្រឿងសង្កេត ឬអសង្កេតដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទត្រូវក្រឡាបញ្ជី ឬមន្ត្រីនគរបាលរឹបអូសតាមដីការបស់គុណការ ហើយដាក់ទុកនៅក្រោមការទទួលខុសត្រូវរបស់អាណាព្យាបាល រហូតទាល់តែរឿងក្តីនេះដោះស្រាយរួច ។

2030. Servant

One who works for, and is subject to, the control of his master (employer). *Fr: Domestique.*

អ្នកបម្រើ

ជនដែលធ្វើការអោយចៅហ្វាយនិងជាជនដែលធ្វើការនៅក្រោមការគ្រួតគ្រាបរបស់ចៅហ្វាយនាយខ្លួន ។

2031. Service of process

The delivery of court writs, summonses, etc. to the party to whom they ought to be delivered; they are then said to have "been served". *Fr: Signification d'un acte judiciaire.*

ប្រវេទ, ការជូនដីកាគុណការ

ការបញ្ជូននូវដីកាគុណការ, ដីកាកោះ ។ ល ។ ទៅអោយភាគីដែលត្រូវបញ្ជូនដីកាទៅអោយ ។ ហើយដូច្នេះដីកាទាំងនោះត្រូវគេហៅថាដីកាបាន "ប្រគល់ឬបញ្ជូនរួចហើយ" ។

2032. Servient estate (or tenement)

A land which is subject to the burden of an easement existing for or enjoyed by another land. Compare Dominant estate (or tenement). *Fr: Fonds servant.*

ដីបំរើ, ដីក្រោម

ដីដែលទទួលបន្ទុកនៃសេវភាពដែលមានមកសម្រាប់ ឬ ដែលដើម្បីទៀតបានអាស្រ័យផល ។

2033. Servitude

In the civil law, a charge or burden imposed on land (servient tenement) for the use and utility of land belonging to another owner (dominant tenement). Compare Easement. *Fr: Servitude.*

សេវភាព

ក្នុងប្រព័ន្ធទ្វារបំរើស៊ីវិល, បន្ទុកដែលដាក់លើអចលនវត្ថុមួយ (ហៅថាដីបំរើ) សម្រាប់ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយស្របច្បាប់ ឬ ប្រើប្រាស់ជាប្រយោជន៍ (ហៅថាដីប្រើ) ។

2034. Servitude by law

A servitude that is created by law that has as its object either public utility or benefit to private individuals. Compare Natural servitude. *Fr: Servitude légale.*

សេវភាពកើតពីច្បាប់

សេវភាពដែលបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ ដែលមានគោលបំណងបំរើប្រយោជន៍សាធារណៈ ឬប្រយោជន៍របស់បុគ្គលឯកជន ។

2035. Servitude by law for private utility

A servitude created by provisions of the law for the benefit of neighboring land owners that limits the right of the owner to do certain things on his own land. See Servitude by law for public utility. *Fr: Servitude légale d'intérêt privé.*

សេវភាពកើតពីច្បាប់ដែលបំរើប្រយោជន៍ឯកជន

សេវភាពបង្កើតឡើងដោយបញ្ញត្តិច្បាប់ ដែលកម្រិតព្រំដែននៃសិទ្ធិរបស់ម្ចាស់ដើម្បីធ្វើអ្វីសព្វបែបយ៉ាងនៅលើដីរបស់ខ្លួន ។

2036. Servitude by law for public utility

A servitude that is created by law or particular regulations that serves the public interest, under which the land owners must abide by. See Servitude by law for private utility. *Fr: Servitude légale d'intérêt public.*

សេវភាពកើតពីច្បាប់ដែលបំរើប្រយោជន៍សាធារណៈ

សេវភាពបង្កើតឡើងដោយច្បាប់ ឬបញ្ញត្តិពិសេស ដែលបំរើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ដែលម្ចាស់ដីត្រូវគោរពតាម ។

2037. Session laws

Laws bound in volumes in the order of their enactment by a legislature, before possible codification.

អត្ថសន្តិហៈច្បាប់(ព.ស)

ច្បាប់ដែលគេចងក្រងជាសៀវភៅទៅតាមលំដាប់នៃការអនុម័តរបស់ច្បាប់នោះដោយអត្ថន័យបញ្ញត្តិ មុនពេលអាចនឹងទៅជាក្រម ។

2038. Set aside

To annul or to make void.
Fr: Annuler.

ធ្វើទៅជាឥតការ, ធ្វើអោយទៅជាមោឃៈ

2039. Set down

Put a case on the list (or court docket) for hearing.
Fr: Mettre au rôle.

ចុះក្នុងបញ្ជីរឿងក្តី

ចុះបណ្តឹង(ដាក់រឿងក្តី)ក្នុងបញ្ជីរឿងក្តី(ឬនៅក្នុងបញ្ជីជំនុំជំរះរបស់តុលាការ)សំរាប់សវនាការ ។

2040. Setoff

A demand that the defendant has against the plaintiff and that is deducted from the amount the defendant is to pay to the plaintiff in settlement of the claim.

ការទាមទារទូទាត់, ការទាមទារដាក់

ការទាមទារដែលចុងចោទមានទល់នឹងដើមចោទហើយដែលត្រូវដកពីចំនួនទឹកប្រាក់ដែលចុងចោទត្រូវសងដើមចោទនៅក្នុងការដោះស្រាយការទាមទារ ។

2041. Settle (1)

Come to an agreement about a debt, payment of a debt, or disposition of a lawsuit. *Fr: Régler.*

(១)ជម្រះជម្រា

ឈានដល់ការព្រមព្រៀងមួយស្តីអំពីបំណុល, ការសងបំណុល, ឬការជម្រះបញ្ចប់នៃរឿងក្តី ។

2042. Settle (2)

Finish; take care of completely.

(២)បញ្ចប់, ដោះស្រាយចប់សព្វគ្រប់

2043. Settle (3)

Transfer property to a succession of owners.

(៣)ផ្ទេរ

ផ្ទេរទ្រព្យសម្បត្តិទៅអោយម្ចាស់បន្តបន្ទាប់ជាច្រើននាក់ ។

2044. Settle (4)

Set up a trust.

(៤)បង្កើតអាណត្តិព្យាបាលភាព

2045. Settlement

Conclusively resolving a matter; especially, a compromise by adverse parties in a civil suit before final judgment. The parties agree on their respective rights and obligations which eliminates the need for a judicial decision. *Fr: Résolution.*

ការជម្រះជម្រា, ការដោះស្រាយបញ្ចប់

ការដោះស្រាយបញ្ចប់រឿងមួយ ។ ជាពិសេសគឺជាការសម្របសម្រួលរបស់ភាគីប្រឆាំងនានាក្នុងរឿងរដ្ឋប្បវេណី មុនពេលចេញសាលក្រម(ធ្វើសេចក្តីសំរេចចុងក្រោយ) ។ ភាគីទាំងនោះព្រមព្រៀងទៅវិញទៅមកនៅលើសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគេរៀងៗខ្លួនដោយមិនត្រូវការសេចក្តីសំរេចតាមផ្លូវតុលាការ ។

2046. Settlor (Donor; Trustor)

One who creates a trust by giving real or personal property in trust to another (the trustee) for the benefit of a third person (the beneficiary).

អាណត្តិចាយក, បតីដ្ឋាជន

ជនដែលបង្កើតអាណត្តិព្យាបាលភាព ដោយប្រគល់នូវ អចលនទ្រព្យឬចលនទ្រព្យអោយស្ថិតនៅក្នុងអាណត្តិ ព្យាបាលភាពរបស់ជនម្នាក់ទៀត(អាណត្តិកាហក)ដើម្បី ជាអត្ថប្រយោជន៍ដល់ជនទីបី(អត្តាភាហក) ។

2047. Severability clause

A clause in a contract or statute that specifies that if one or more clauses are found to be illegal, the remaining clauses in that contract or statute are still enforceable. See also Separability clause; Saving clause. *Fr: Clause restrictive, clause de sauvegarde.*

ខប់រុន

ខមួយនៅក្នុងកិច្ចសន្យា ឬច្បាប់មួយដែលបញ្ជាក់ថា បើខ មួយ ឬច្រើនត្រូវបានរកឃើញថាមិនស្របច្បាប់ ខដទៃ ទៀតដែលនៅសល់នៅក្នុងកិច្ចសន្យា ឬច្បាប់នោះ ត្រូវ នៅអនុវត្តបានដដែល ។

2048. Several (1)

More than one. *Fr: Plu-sieurs.*

(១)ច្រើន

លើសពីមួយ ។

2049. Several (2)

Separate; individual; independent (usually used in the phrase "joint and several". *Fr: Séparé.*

(២)ដាច់ពីគ្នា, រៀងៗគ្នា

ដោយឡែក, ម្នាក់ៗ, ឯករាជ(ជាប្រក្រតីគេប្រើក្នុង ប្រយោគនេះ "រួមគ្នានិងរៀងៗខ្លួន") ។

2050. Severalty

Refers to the sole holding of property. A tenant in severalty holds land exclusively for the duration of his or her estate without any other person holding a right to it during that time.

ការកាន់កាប់ទ្រព្យដាច់តែឯង

សំដៅទៅការកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិដោយឡែកតែ ឯង ។ ភតិកៈកាន់កាប់ដីដាច់ឡែកតែឯងគឺកាន់កាប់ដីតែ ឯងក្នុងថេរវេលា នៃសិទ្ធិកាន់កាប់របស់ខ្លួនដោយគ្មានជន ណាម្នាក់ទៀតមានសិទ្ធិកាន់កាប់នៅពេលនោះដែរទេ ។

2051. Severance (1)

The division or separation of one thing from another. The removal by a court of the illegal or otherwise unenforceable parts of an agreement, leaving behind other parts of the agreement the court will enforce. *Fr: Disjonction*

ការផ្តាច់ចេញពីគ្នា

ការបែងចែក ឬផ្តាច់របស់មួយចេញពីរបស់មួយទៀត ។ ការដកចេញដោយតុលាការនូវផ្នែកដែលមិនស្របច្បាប់ ឬបើពុំដូច្នោះទេ ដែលមិនអាចអនុវត្តបាននៃកិច្ចព្រម ព្រៀង ដោយបន្សល់ទុកនូវផ្នែកដទៃទៀតនៃកិច្ច ព្រមព្រៀងដែលតុលាការនឹងអនុវត្ត ។

2052. Severance (2)

Act of separating; state of being disjoined. *Fr: Séparation.*

(១) ការបំបែកពីគ្នា, ការកាត់ចេញ

ការបំបែកគ្នាដាច់ដោយឡែកពីគ្នា, សភាពនៃការបំបែកចេញពីគ្នា ។

2053. Severance (3)

A process for selecting a particular charge against the defendant, so that only one charge or only properly joined charges are before the jury in one trial. *Fr: Séparation de procès.*

(២) ការសំរាប់បទចោទប្រកាន់

វិធីការសំរាប់ជ្រើសរើសបទចោទប្រកាន់ពិសេសណាមួយប្រឆាំងនឹងចុងចោទដើម្បីអោយមានបទចោទប្រកាន់តែមួយប៉ុណ្ណោះ ឬដើម្បីអោយមានតែបទចោទប្រកាន់ចំរុះត្រឹមត្រូវប៉ុណ្ណោះនៅចំពោះមុខតុលាការវិនិច្ឆ័យក្នុងពេលជំរះក្តីមួយ ។

2054. Severance (4)

The disjoinder, for separate trials, of two or more defendants named in the same indictment or information. *Fr: Séparation des défenseurs.*

(៣) ការបំបែកចុងចោទ

ការបំបែកចុងចោទពីរ ឬច្រើននាក់ដែលមានឈ្មោះនៅក្នុងដីកាចោទប្រកាន់ឬនៅក្នុងដីកាចោទប្រកាន់រដ្ឋអាជ្ញាសំរាប់ការជំរះក្តីដោយឡែកៗពីគ្នា ។

2055. Sham pleading

Those which are inherently false and this fact must have been known by the party stating it. *Fr: Plaidoirie fictive.*

សំអាងប្រទិច

សំអាងរឿងក្តីដែលមានភាពមិនពិតជាប់មកជាមួយហើយហេតុការណ៍នេះត្រូវតែបានដឹងដោយភាគីដែលថ្លែងអំពីហេតុការណ៍នោះ ។

2056. Sheriff's sale

A sale of property by the sheriff under authority of a court's judgment and writ of execution in order to satisfy an unpaid judgment, mortgage, lien or other debt of the owner. See Judicial sale.

ការលក់ឡាយឡងដោយអាជ្ញាសាលា

ការលក់ទ្រព្យសម្បត្តិធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាសាលានៅក្រោមអំណាចសាលក្រមរបស់តុលាការ និងនៅក្រោមអំណាចដីកាអនុវត្តសាលក្រម ក្នុងគោលបំណងជំរះសាលក្រម, ជំរះអ្វីប៉ុន្តែ, ជំរះសិទ្ធិឃាត់ទុក, ឬជំរះបំណុលផ្សេងទៀតដែលឥតបានសងទៅដើមចោទ ។

2057. Shield law

A law that protects a writer's or an informer's information sources, or one that protects anonymity.

ច្បាប់ការពារប្រភពព័ត៌មាន

ច្បាប់ដែលការពារប្រភពព័ត៌មានរបស់អ្នកនិពន្ធ ឬអ្នកផ្តល់ព័ត៌មានណាម្នាក់, ឬច្បាប់មួយដែលការពារអនាមិកភាព ។

2058. Shifting the burden of proof ការផ្ទេរបន្ទុកនៃបញ្ហាភស្តុតាង

Transferring to the other party in a trial the burden of producing evidence to support his or her claim. *Fr: Fait de déplacer la charge de la preuve.*

ការផ្ទេរទៅអោយភាគីដទៃទៀតក្នុងការជំរះក្តីមួយនូវបន្ទុកនៃការបញ្ជាក់ភស្តុតាង ដើម្បីគាំទ្រដល់ការប្តឹងតាមទាររបស់ខ្លួន ។

2059. Shipment contract

A contract for sale of goods in which the seller is authorized or required only to deliver the goods to a common carrier and bears the risk of loss only up to that point.

កិច្ចសន្យាទទួលខុសត្រូវត្រឹមចំណុចដឹកនាំ

កិច្ចសន្យាមួយសម្រាប់ការលក់ទំនិញ ដែលតាមកិច្ចសន្យានោះអ្នកលក់ត្រូវបានអនុញ្ញាត ឬត្រូវប្រគល់ទំនិញទៅឲ្យភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូនតែប៉ុណ្ណោះ ហើយទទួលខុសត្រូវចំពោះការខាតបង់ត្រឹមតែចំណុចនោះប៉ុណ្ណោះ ។

2060. Show cause order

A court order to a person to appear in court and explain why the court should not take a proposed action. If the person fails to appear or to give sufficient reasons why the court should take no action, the court will take the action.

បញ្ជាអោយបញ្ជាក់មូលហេតុ

ការបញ្ជាមួយរបស់តុលាការទៅជនណាម្នាក់ឲ្យមកបង្ហាញខ្លួននៅតុលាការ ហើយពន្យល់ហេតុផលប្រាប់តុលាការកុំឲ្យចាត់ការ រឿងអ្វីមួយដែលស្នើមកតុលាការ ។ បើសិនជាជននោះខកខានពុំបានចូលខ្លួនមកតុលាការ ឬបញ្ជាក់ហេតុផលដូចខាងលើទេនោះ តុលាការនឹងចាត់ការ ។

2061. Signature of treaty

The official affixing of names to the text of a treaty by the representatives of the negotiating states either as a means of expressing the definitive consent of a state to be bound by a treaty, or as an expression of provisional consent subject to ratification, acceptance, or approval. *Fr: Signature des traités.*

ហត្ថលេខាលើសន្ធិសញ្ញា

ការភ្ជាប់ជាផ្លូវការនូវឈ្មោះរបស់អ្នកតំណាងប្រទេសចរចាលើអត្ថបទនៃសន្ធិសញ្ញា ដែលជាមធ្យោបាយនៃការសម្តែងនូវការយល់ព្រមជាស្ថាពររបស់ប្រទេសមួយ គោរពតាមសន្ធិសញ្ញា ឬជាការសម្តែងនូវការយល់ព្រមជាបណ្តោះអាសន្ននៃចាំបាច់ប័ន, ការទទួលយក ឬការយល់ព្រមលើសន្ធិសញ្ញា ។

2062. Simple contract

An informal contract made without seal. *Fr: Contrat simple.*

កិច្ចសន្យាសាមញ្ញ

កិច្ចសន្យាក្រៅផ្លូវការមួយ ដែលធ្វើឡើងដោយគ្មានត្រា ។

2063. Simple negligence

The failure to exercise ordinary care; to be distinguished from gross negligence. *Fr: Négligence simple.*

ការរំលោភបំពានប្រហែសធម្មតា

ការខកខានពុំបានយកចិត្តទុកដាក់តាមរបៀបធម្មតា ដែលត្រូវប្រែក្លាយអោយដាច់ស្រឡះពីការរំលោភបំពានប្រហែសធំធេង ឬធ្ងន់ធ្ងរ ទាំងស្រុង ។

- 2064. Single-member district** មណ្ឌលបោះឆ្នោតឯកក្តតាម
Any electoral district that elects only one candidate, chosen by a plurality, to a legislature. *Fr: Scrutin uninominal.*
មណ្ឌលបោះឆ្នោតណាមួយដែលជ្រើសតាំងតែបេក្ខជនតែម្នាក់តាមបែបជ្រើសរើសយកបេក្ខជនណា ដែលមានសម្លេងច្រើនជាងគេបំផុត ឲ្យចូលទៅក្នុងអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ។
- 2065. Sinking fund** មូលនិធិរក្សាទុកដោយឡែក
Money or other assets put aside for a special, long-term purpose. *Fr: Fonds d'amortissement.*
ប្រាក់ឬទ្រព្យទុនផ្សេងៗទៀត ដែលត្រូវបានទុកដោយឡែកសំរាប់គោលបំណងរយៈពេលវែងពិសេសណាមួយ ។
- 2066. Slander** និយាយបរិហារកេរ្តិ៍
Oral defamation. The speaking of false and malicious words that injure another person's reputation, business, or property rights. *Fr: Diffamation verbale.*
បង្កប់កេរ្តិ៍ឈ្មោះដោយវាចា ។ ការនិយាយរឿងមិនពិត និងការនិយាយពាក្យសំដីព្យាបាទ ដែលធ្វើអោយខូចខាតដល់កិត្តិសព្ទ, អាជីវកម្ម, ឬសិទ្ធិទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃ ។
- 2067. Smuggling** ការរក្សាទុក, ការរក្សាទុក
The crime of secretly bringing in to or taking out of a country things that are either prohibited or taxable. *Fr: Fraude aux droits de douane.*
បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៃការនាំចូល ឬនាំចេញគ្រោប្រទេស ដោយសំងាត់នូវរបស់នានាដែលត្រូវហាមឃាត់ឬដែលត្រូវយកពន្ធ ។
- 2068. Solicitation** ការអនុវត្ត, ការបញ្ចូលចិត្ត
Asking for; enticing; strongly requesting. This may be a crime if the thing being urged is a crime. *Fr: Sollicitation.*
ការសុំ, ការល្បួង, ការធ្វើសំណូមពរយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ ។ ការធ្វើនេះអាចជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយ ប្រសិនបើរឿងដែលជំរុញនោះជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌណាមួយ ។
- 2069. Solvency** សាធនភាព
Ability to pay all debts and just claims as they come due. *Fr: Solvabilité.*
ភាពដែលអាចសងបំណុលទាំងអស់ និងការទាមទារត្រឹមត្រូវទាំងអស់នៅពេលកំណត់កាលត្រូវសង ។
- 2070. Sound** ទាំងមូល, មានមូលដ្ឋានត្រឹមត្រូវ
Whole; in good condition. *Fr: En bon état, bien fondé.*
ក្នុងសភាពល្អ ។
- 2071. Sovereign** អធិបតេយ្យ
One that is preeminent among all others; king; the state. *Fr: Souverain.*
ភាពដែលមានអធិបតេយ្យលើគេ ។ មហាក្សត្រ, រដ្ឋ ។

2072. Sovereign immunity

អភ័យឯកសិទ្ធិរដ្ឋ

The government's freedom from being sued for damages (money) in all but those situations in which it consents to suit by passing laws.

សេរីភាពរបស់រដ្ឋាភិបាលចាកផុតពីការប្តឹងទាមទារ (ប្រាក់) ដំណើរការស្ថាប័នការណ៍ទាំងអស់ លើកលែងតែ ក្នុងស្ថានភាពទាំងឡាយណាដែលរដ្ឋាភិបាលយល់ព្រម អោយប្តឹងដោយអនុម័តច្បាប់ ។

2073. Sovereignty

អធិបតេយ្យភាព

A fundamental concept of international law denoting the supreme undivided authority possessed by a state to enact and enforce its law with respect to all persons, property, and events within its border. Fr: *Souveraineté de l'Etat*.

គំនិតជាមូលដ្ឋាននៃច្បាប់អន្តរជាតិ ដែលចង់និយាយអំពី អំណាចកំពូលមិនអាចបំបែកបាន ដែលរដ្ឋមួយមាន ដើម្បីអនុម័ត និងអនុវត្តច្បាប់របស់ខ្លួនចំពោះមនុស្ស ទាំងអស់ទ្រព្យសម្បត្តិ និងព្រឹត្តិការណ៍ទាំងឡាយដែលស្ថិត នៅក្នុងដែនដែនរបស់ខ្លួន ។

2074. Special legislation

នីតិកម្មពិសេស, ការកាត់កែច្បាប់ពិសេស

Acts of the legislature for the benefit of a certain individual or group, as opposed to general legislation enacted for the general population.

នីតិកម្មរបស់អង្គការនីតិបញ្ញត្តិ សំរាប់ជាដលកំរៃដល់ ឯកក្តជន ឬក្រុមខ្លះដែលជួយនឹងនីតិកម្មទូទៅ ដែល អនុម័តឡើងសំរាប់ប្រជាពលរដ្ឋទូទៅ ។

2075. Specie

រូបិយវត្ថុ

Money with intrinsic value, such as gold and silver coins. Fr: *Espèces*.

ប្រាក់ដែលមានតម្លៃក្នុងខ្លួនវាស្រាប់ ដូចជាមាស និងកាត់ ធ្វើពីប្រាក់ជាដើម ។

2076. Specific performance

ការបំពេញកាតព្វកិច្ចជាក់លាក់

An equitable remedy provided by the courts when monetary damages would be insufficient and the object of the contract is unique and which the court orders performance of the contract exactly as agreed. Fr: *Exécution en nature*.

ទុទាស្រ័យ(ដំណោះស្រាយជួសជុល) តាមសមធម៌មួយ ដែលផ្តល់ដោយតុលាការនៅពេលដែលការសងជម្ងឺចិត្ត ជាទីកប្រាក់មានលក្ខណៈមិនគ្រប់គ្រាន់ ហើយកម្មវត្ថុនៃ កិច្ចសន្យាក៏មានតែមួយគត់ ហើយតាមទុទាស្រ័យនេះ តុលាការបញ្ជាអោយមានការបំពេញកិច្ចសន្យាឲ្យបាន ច្បាស់ដូចដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាមកហើយ ។

2077. Speedy trial

ការជំនុំជម្រះឲ្យទាន់ពេលសមស្រប

A trial free from unreasonable delay. A trial conducted according to regular rules as to timing, not necessarily a fast trial or a trial as soon as it is requested.

ការជំនុំជម្រះមួយដែលគ្មានការពន្យារពេលឥតមានហេតុ ផល ។ ការជំនុំជម្រះ ដែលត្រូវប្រព្រឹត្តទៅស្របតាម វិធានប្រក្រតីទាំងឡាយចំពោះការកំណត់ពេលជំនុំជម្រះ ដោយមិនចាំបាច់ទាល់តែការជំនុំជម្រះក្តីលឿន ឬការជំនុំជម្រះ ភ្លាមៗតាមស្នើសុំនោះឡើយ ។

2078. Spendthrift trust

A trust to provide a fund for maintenance of a beneficiary that is so restricted that it is secure against the beneficiary's spending it unwisely and beyond the reach of his creditors.

អាណត្តិព្យាបាល ភាពសំរាប់អ្នកចាយខ្លះខ្លាយ

អាណត្តិព្យាបាល ភាពមួយ ដែលផ្តល់មូលនិធិសំរាប់គាំពារ ដល់អត្តសាហកដែលជាអ្នកខ្លះខ្លាយទ្រព្យសម្បត្តិ ដោយ មានការកំហិតគឺជារឿងដើម្បីធានាទប់ទល់នឹងការចាយខ្លះ ខ្លាយរបស់អត្តសាហក និងដើម្បីទប់ទល់អោយ ឥណទានរបស់អត្តសាហកនោះប៉ះពាល់ដល់មូលនិធិ នោះ ។

2079. Squeeze-out

Techniques whereby the majority shareholders in a corporation attempt to exclude the minority from the economic benefits of corporate ownership, or participation in the corporate decision-making process.

ការប្តឹងប្រឆាំងប្រាសចោល

បច្ចេកទេសដែលកូនហ៊ុន ដែលមានហ៊ុនភាគច្រើនក្នុង សាជីវកម្មមួយ ព្យាយាមមិនឲ្យកូនហ៊ុនដែលមានហ៊ុនភាគ តិចបានទទួលផលកម្រៃសេដ្ឋកិច្ចនៃកម្មសិទ្ធិសាជីវកម្ម ឬ មិនឲ្យបានចូលរួមក្នុងដំណើរការធ្វើសេចក្តីសម្រេច សាជីវកម្ម ។

2080. Stand (1)

The place where a witness sits or stands to testify. Fr: - Barre.

(១) វេទិកាសាក្សី

កន្លែងដែលសាក្សីអង្គុយ ឬឈរដើម្បីផ្តល់ភស្តុតាង ។

2081. Stand (2)

Remain; refuse to change. Fr: Rester sans changement, demeurer valable.

(២) នៅដដែលគ្មានផ្លាស់ប្តូរ, នៅមានតម្លៃដដែល

នៅដដែលបដិសេធព្រមផ្លាស់ប្តូរ ។

2082. Stand mute

Refuse to plead "guilty" or "not guilty" as a criminal defendant. Fr: Rester silent opposé à une accusation.

នៅស្ងៀមស្ងួត, មិនដេញតក់

បដិសេធព្រមឆ្លើយទទួល "ពិរុទ្ធភាព" ឬ "ឆ្លើយ បដិសេធពិរុទ្ធភាព" ក្នុងឋានៈជាចុងចោទក្នុងបទ ព្រហ្មទណ្ឌ ។

2083. Standby letter of credit

A letter of credit in which the issuer promises to honor the credit not upon evidence of performance by the beneficiary of the letter, as by presenting evidence of the shipment of goods to the customer, but upon evidence or a declaration of the customer's default in the underlying transaction with the beneficiary. Fr: Caution bancaire.

លិខិតធានានៃធនាគារ

លិខិតធានាដែលនៅក្នុងនោះអ្នកចេញធានាសន្យា នឹងគោរពតាមធានាមិនមែនផ្អែកលើភស្តុតាងនៃការ បំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់អត្តសាហកនៃលិខិតធានានោះ ទេ ដូចជាការបង្ហាញភស្តុតាងនៃការដឹកជញ្ជូនទំនិញទៅ ពូជិតិជនជាដើម ប៉ុន្តែ ផ្អែកលើភស្តុតាង ឬសេចក្តី ប្រកាសអំពីការមិនបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់អតិថិជននៅ ក្នុងកិច្ចសន្យាដើមជាមួយអត្តសាហក ។

2084. Standing (1)

A person's right to bring or join a lawsuit because he or she is directly affected by the issues raised.

(១) សិទ្ធិប្តឹង

សិទ្ធិរបស់ជនណាម្នាក់ដើម្បីធ្វើបណ្តឹង ឬចូលរួមបណ្តឹង មួយ ពីព្រោះខ្លួនគេទទួលបានផលប៉ះពាល់ដោយផ្ទាល់ ដោយសារបញ្ហាដែលលើកឡើង ។

2085. Standing (2)

Reputation. *Fr: Réputation.*

(២) កេរ្តិ៍ឈ្មោះ

2086. Stare decisis

Latin: "Let the decision stand." A legal rule that when a court has decided a case by applying a legal principle to a set of facts, that court should stick by the principle and apply it to all later cases with clearly similar facts unless there is a strong reason not to, and lower courts must apply the same principle in similar cases. *Fr: Respecter les décisions rendues.*

ប្រកាន់តាមអ្វីដែលបានសំរេចមក

ឡាតាំង៖ ប្រកាន់យកសេចក្តីសំរេចនៅដដែល ។ វិធាន ច្បាប់មួយ ដែលដាក់នៅពេលគុណការមួយបានសំរេច លើករណីណាមួយដោយអនុវត្តគោលការណ៍ច្បាប់ទៅ នឹងសំណុំមួយនៃអង្គហេតុគុណការនោះត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់ តាមគោលការណ៍នោះ ហើយត្រូវអនុវត្តគោលការណ៍ នោះចំពោះករណីក្រោយៗទាំងអស់ ដែលមានអង្គហេតុ ស្រដៀងគ្នាលើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានហេតុផល ត្រឹមត្រូវមិនឲ្យអនុវត្តគោលការណ៍នោះ ហើយ គុណការក្រោមៗត្រូវតែអនុវត្តគោលការណ៍ដដែលនៅ ក្នុងករណីស្រដៀងគ្នា ។

2087. State of emergency

A state of modified legal right and government activity that is declared or imposed according to law by the government in response to a public emergency which may involve restriction of public liberty, and which usually entails an extension of the mandate of the National Assembly.

ភាពអាសន្ន

សភាពនៃសិទ្ធិរូបវិទ្យាដែលត្រូវបានកែប្រែ និង សកម្មភាពនៃរដ្ឋាភិបាលដែលត្រូវបានប្រកាសឡើង ឬ ដាក់បង្គាប់ស្របទៅតាមច្បាប់ជាធរមានដើម្បីឆ្លើយតបនឹងភាព អាសន្នជាសាធារណៈ ដែលអាចពាក់ព័ន្ធដល់ការដាក់ កម្រិតសេរីភាពសាធារណៈ ហើយដែលតែងតែនាំមក នូវការពន្យារអាណត្តិរដ្ឋសភា ។

2088. State succession

The transfer of sovereignty over a territory from one state to another following a conquest (which is illegal under present law) or the creation of a new state (merger or division). *Fr: Succession d'Etat.*

ការស្នងបន្តនៃរដ្ឋ

ការផ្ទេរអធិបតេយ្យភាពលើដែនដីមួយពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋ មួយទៀត បន្ទាប់ពីការវាយដណ្តើមយក (ដែលជាអំពើ ខុសច្បាប់តាមច្បាប់បច្ចុប្បន្ន) ឬការបង្កើតរដ្ឋថ្មី (តាម រយៈការបញ្ចូល ឬការបំបែករដ្ឋ) ។

2089. Stated value

A nominal value assigned by the board of directors of a corporation to a stock that does not have a par value printed on the face of the stock certificate (no-par stock).

កម្មសន្មត

តម្លៃកំណត់ទុកមុនដែលបំពាក់ដោយប្រឹក្សាភិបាលនៃសាជីវកម្មមួយ អោយដល់សន្និធិមួយដែលមិនមានតម្លៃបោះពុម្ពនៅលើវិញ្ញាបនបត្រសន្និធិ។

2090. Statelessness

A situation in which an individual is not recognized by any state as one of its nationals, which may result (1) from dislocations caused by war, revolution, or other political reasons; or (2) from a conflict of nationality laws, by some act of denationalization undertaken by a government against some of its citizens, or by an individual act of expatriation which is not followed by the acquisition of a new allegiance.

Fr: *Apatridie*.

និរេកិកជន, ជនអត្រាស្រុកទេស

ស្ថានភាពមួយ ដែលបុគ្គលម្នាក់គ្មានរដ្ឋណាមួយទទួលស្គាល់ថា ជាជនជាតិរបស់ខ្លួន ដែលអាចបណ្តាលមកពី (១) ការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងដោយសារសង្គ្រាម, បដិវត្តន៍, ឬហេតុផលនយោបាយដទៃទៀត ឬ (២) មកពីទំនាស់នៃច្បាប់សញ្ជាតិ ដោយសារការដកសញ្ជាតិដែលធ្វើឡើងដោយរដ្ឋាភិបាលលើពលរដ្ឋរបស់ខ្លួនខ្លះ ឬដោយការនិរទេស ហើយបន្ទាប់ពីនោះមកមិនបានជាប់ភក្តីភាពថ្មីនឹងប្រទេសមួយទៀត។

2091. Statement (1)

Any assertion, whether oral, written, or by conduct, intended to be an assertion of fact, of intent, etc. Fr: *Exposé*.

(១) សេចក្តីថ្លែងការណ៍

សេចក្តីអះអាងដោយវាចាក្តី ដោយលាយលក្ខអក្សរក្តី ឬ ដោយអកប្បកិរិយា ដែលជាការពោលអះអាងមួយអំពីអង្គហេតុ, អំពីគោលបំណង។ ល។

2092. Statement (2)

A document laying out facts. Fr: *Exposé*.

(២) ឯកសាររាយការណ៍

ឯកសារមួយដែលបានរៀបរាប់ពីហេតុការណ៍។

2093. Statute

An act of the legislature, adopted under its constitutional authority, by prescribed means and in a certain form, so that it becomes a valid law. Fr: *Acte législatif*.

ច្បាប់ (ចេសនីតិបញ្ញត្តិ)

ច្បាប់មួយរបស់អង្គនីតិបញ្ញត្តិ ដែលត្រូវបានអនុម័តនៅក្រោមអំណាចនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ តាមមធ្យោបាយដែលបានបញ្ញត្តិ និងក្នុងទម្រង់ដែលធ្វើអោយច្បាប់នោះក្លាយទៅជាច្បាប់ដែលមានសុពលភាព។

2094. Statute of frauds

Statutory requirement that certain kinds of contracts must be in writing to be enforceable.

ច្បាប់ទប់ទល់ការក្លែងបន្លំ

កិច្ចតម្រូវក្នុងច្បាប់ដែលថា កិច្ចសន្យាប្រភេទខ្លះត្រូវតែជាលាយលក្ខអក្សរដើម្បីមានអនុភាពអនុវត្តន៍។

2095. Statute of limitations

A law that sets a maximum amount of time after something happens for it to be taken to court, such as "a three-year statute of limitations" for lawsuits based on a contract or a "six year statute" for a criminal prosecution.
Fr: Loi de prescription.

ច្បាប់អាជ្ញាយុកាល

ច្បាប់មួយដែលកំណត់ចំនួនអតិបរិមាណនៃពេលវេលា ក្រោយពីរឿងរ៉ាវអ្វីមួយកើតឡើង ដើម្បីអាចអោយ យករឿងនោះទៅប្តឹងនៅតុលាការបានដូចជាច្បាប់ កំណត់អាជ្ញាយុកាលបីឆ្នាំសំរាប់ប្តឹងរឿងដែលកើតចេញ ពីកិច្ចសន្យា អាជ្ញាយុកាលប្រាំមួយឆ្នាំ សំរាប់បណ្តឹង ព្រហ្មទណ្ឌ ។

2096. Statutory rape

The act of a man having sexual intercourse with a woman under a certain age which is set by law.

ការសេពកាមជាមួយស្ត្រីក្រោមអាយុតាមផ្លូវច្បាប់

អំពើរបស់បុរសដែលសេពកាមជាមួយស្ត្រី នៅក្រោម អាយុកំរិតណាមួយដែលច្បាប់បានចែង ។

2097. Stay

To stop or hold off. A stopping or suspension. *Fr: Suspension, sursis.*

ផ្អាក, ឈប់, ព្យួរ

2098. Stipulation

1. A material condition, requirement, or article in an agreement. 2. An agreement or concession made by parties in a lawsuit, or by their attorneys, relating to a matter before the court. *Fr: Stipulation.*

បដិញ្ញា, ការព្រមព្រៀងគ្នាខាងលើរឿងមួយ

១-លក្ខខណ្ឌសំខាន់, សេចក្តីតម្រូវ, ឬមាត្រានៅក្នុងកិច្ច ព្រមព្រៀងមួយ ។ ២-កិច្ចព្រមព្រៀងឬសម្បទានមួយ ដែលធ្វើឡើងដោយភាគីនានានៅក្នុងបណ្តឹងមួយ ឬធ្វើ ឡើងដោយមេធាវីរបស់ពួកគេ ដែលទាក់ទងនឹងរឿងរ៉ាវ ណាមួយនៅចំពោះមុខតុលាការ ។

2099. Stock (1)

The goods held for sale by a merchant. *Fr: Stock*

(១) ទំនិញស្តុក

របស់របរដែលពាណិជ្ជករទុកសំរាប់លក់ ។

2100. Stock (2)

Share of ownership in a corporation. *Fr: Actions.*

(២) សន្និធិ, ហ៊ុន

ហ៊ុននៃកម្មសិទ្ធិនៅក្នុងសាជីវកម្ម ។

2101. Stock certificate

Written instrument showing a share in the ownership of a corporation.

វិញ្ញាបនបត្រហ៊ុន

លិខិតបកប្រែជាលាយលក្ខណ៍អក្សរដែលបង្ហាញពីហ៊ុននៅ ក្នុងកម្មសិទ្ធិនៃសាជីវកម្ម ។

2102. Stock dividend

A dividend paid not in cash, but in stock. *Fr: Actions de jouissance.*

ភាគលាភជាហ៊ុន

ភាគលាភដែលមិនចេញអោយជាទឹកប្រាក់ទេ គឺប៉ុន្តែចេញ អោយជាហ៊ុនទៅវិញ ។

2103. Stop and frisk

A police officer temporarily detains and feels ("pats down") a person whom the officer suspects of being armed. For example, a police officer observes two men walking in front of a jewelry store several times and discussing what they see after each trip. The policeman is permitted to stop the men and question them until the purpose of their activity is sufficiently explained. He can frisk them if he sees a bulge that appears to be a weapon or he otherwise has a reasonable belief that one of them possesses a weapon.
Fr: Arrêter et fouiller.

បញ្ឈប់ហើយស្ទាបតែកនេរ

មន្ត្រីតម្រួតម្នាក់ឃាត់ខ្លួនហើយស្ទាបលើខ្លួនប្រាណជនណាម្នាក់ ដែលមន្ត្រីនោះសង្ស័យថាមានអាវុធ។ ឧទាហរណ៍៖ តម្រួតម្នាក់សង្កេតមនុស្សប្រុសពីរនាក់ដើរចុះឡើងជាច្រើនដងនៅមុខហាងលក់គ្រឿងអលង្ការមួយ និងពិភាក្សាគ្នាអំពីអ្វីដែលពួកគេឃើញបន្ទាប់ពីដើរចុះឡើងម្តងៗ។ តម្រួតនោះត្រូវបានអនុញ្ញាតដោយបញ្ឈប់មនុស្សទាំងនោះបាន និងសួរពួកគេហួតទាល់តែពួកគេពន្យល់ពីគោលបំណងនៃសកម្មភាពរបស់ពួកគេយ៉ាងគ្រប់គ្រាន់។ តម្រួតអាចស្ទាបមនុស្សទាំងនោះបានប្រសិនបើគេឃើញអ្វីប៉ោងដែលមើលទៅហាក់ដូចជាអាវុធ ឬបើមិនដូច្នោះទេ តម្រួតនោះមានជំនឿសមហេតុសមផលថា មនុស្សម្នាក់ក្នុងចំណោមពួកគេទាំងនោះមានអាវុធ។

2104. Stoppage in transit

The act by which the unpaid seller of goods stops their progress and resumes possession of them, while they are in course of transit from him to the purchaser, and not yet actually delivered to the latter. *Fr: Arrêt de la marchandise en cours de transit.*

ការបញ្ឈប់ការបញ្ជូនទំនិញ

អំពើដែលអ្នកលក់ដែលមិនទាន់ទទួលបានប្រាក់ទំនិញបញ្ឈប់ការបញ្ជូនទំនិញគេទៅទៀត ហើយចាប់បន្តការកាន់កាប់ទំនិញនោះឡើងវិញ ក្នុងខណៈដែលទំនិញនោះស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលបញ្ជូនចេញពីអ្នកលក់ទៅកាន់អ្នកទិញ ហើយមិនទាន់បានប្រគល់ឲ្យអ្នកទិញនៅឡើយ។

2105. Straight bankruptcy

A proceeding designed to liquidate the debtor's property, pay off his or her creditors, and discharge the debtor from his or her debts.

ធនក្ស័យធម្មតា

នីតិវិធីមួយដែលគេរៀបចំឡើង ដើម្បីជម្រះទ្រព្យសម្បត្តិរបស់កូនបំណុលសងប្រាក់ទៅម្ចាស់បំណុលវិញ និងដោះកូនបំណុលឲ្យរួចពីបន្ទុកបំណុល។

2106. Strict liability

In tort and criminal law, liability without a showing of fault, or the need to show fault. *Fr: Responsabilité sans faute.*

ការទទួលខុសត្រូវដាច់ខាត

ក្នុងច្បាប់ស្តីអំពីកំហុសស៊ីវិល និងក្នុងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ គឺការទទួលខុសត្រូវដោយគ្មានបង្ហាញពីកំហុស ឬដោយមិនចាំបាច់បង្ហាញកំហុសឡើយ។

2107. Subcontractor

A person who contracts to do a piece of a job for another person who has a contract for a larger piece of the job or for the whole job. *Fr: Sous-traitant.*

អ្នកទទួលការបន្ត, អនុសញ្ញិក

ជនម្នាក់ដែលធ្វើកិច្ចសន្យាដើម្បីធ្វើចំណែកមួយនៃកិច្ចការ អោយជនម្នាក់ទៀតដែលមានកិច្ចសន្យាសំរាប់ចំណែក កិច្ចការធំជាងឬសំរាប់កិច្ចការទាំងមូល ។

2108. Subdecree

A proclamation or order signed the Prime Minister that has the same legal effect as a law. *Fr: Sous-décret.*

អនុក្រឹត្យ

សេចក្តីប្រកាស ឬបទបញ្ជាដែលនាយករដ្ឋមន្ត្រីជាអ្នកចុះ ហត្ថលេខា ដែលមានផលផ្នែកច្បាប់ដូចជាច្បាប់ដែរ ។

2109. Subject matter

The thing in dispute; the nature of the cause of action; the real issue of fact or law presented for trial; object of a contract. *Fr: Objet de litige.*

កម្មវត្ថុ, សាច់រឿងនៃវិវាទ

វត្ថុក្នុងជម្លោះ ។ ប្រភេទនៃសំណង ។ សាច់រឿង ពិតនៃ អង្គហេតុ ឬបញ្ហាច្បាប់ដែលបានដាក់ឱ្យជំនុំជម្រះ ។ កម្មវត្ថុនៃកិច្ចសន្យា ។

2110. Sublease

A transaction whereby a tenant (one who has leased premises from the owner or landlord) grants to another an interest less than his own in the leased premises. For example, A rents an apartment for 12 months but after 3 months has to leave town for two years. He negotiates a "sublease" with B for the remaining 9 months of A's lease. B is now the subtenant with a sublease. *Fr: Sous-location.*

អនុភតិសន្យា

អន្តរការណ៍មួយដែលអាស្រ័យតាមនោះភតិកៈ (អ្នក ដែលជួលទីស្ថានពីម្ចាស់ឬភតិបតិ) ផ្តល់ទៅជនម្នាក់ទៀត នូវចំណែកដល់ប្រយោជន៍តិចជាងដល់ប្រយោជន៍របស់ ខ្លួនចំពោះទីស្ថានដែលបានជួល ។ ឧទាហរណ៍៖ ឈ្មោះ ក ជួលអាគារមួយសំរាប់រយៈពេល១២ខែ ប៉ុន្តែក្រោយ ពីបានជួល៣ខែមក ឈ្មោះ ក ត្រូវចាកចេញពីទីក្រុង អស់រយៈពេលពីរឆ្នាំហើយ ឈ្មោះ ក បានចរចាជា មួយឈ្មោះ ខ ដើម្បីជួលបន្តសំរាប់រយៈពេលនៅសល់ ៩ខែទៀត ។ ឥឡូវនេះឈ្មោះ ខ ជាអនុភតិកៈនៃអនុភតិ សន្យានេះ ។

2111. Subornation of perjury

A crime consisting of encouraging and persuading another to make a false statement while under oath. *Fr: Subornation de témoin.*

ការញុំាងអោយស្បថបំពាន

បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយ ដែលកើតមានឡើងដោយសារ ការជម្រុញទឹកចិត្តនិងការបញ្ចុះបញ្ចូលអ្នកផ្សេងទៀត អោយបង្កសេចក្តីថ្លែងរបស់ខ្លួននៅក្នុងពេលធ្វើសច្ចា ប្រណិធាន ។

2112. Subpoena**ដីកាកោះសាក្សី**

A court's (or administrative agency's) order to a person that he or she appear to testify (give evidence) in a case. *Fr: Citation.*

បញ្ជារបស់តុលាការ(ឬរបស់ភ្នាក់ងាររដ្ឋបាល)បង្គាប់អោយជនណាម្នាក់មកបង្ហាញខ្លួនដើម្បីផ្តល់ភស្តុតាង(ផ្តល់ភស្តុតាង)ក្នុងរឿងក្តីមួយ ។

2113. Subrogation**ទំនាទេសកម្ម, ការដាក់ជំនួស**

The substitution of one person for another in claiming a lawful right or debt. *Fr: Subrogation.*

ការយកមនុស្សម្នាក់មកជំនួសមនុស្សម្នាក់ទៀតនៅក្នុងការទាមទារសិទ្ធិតាមផ្លូវច្បាប់ឬបំណុល ។

2114. Subrogee**ទំនាទេសិក**

One who, by subrogation succeed to the legal rights or claims of another. *Fr: Subrogé.*

ជនដែលទទួលស្ម័គ្រសិទ្ធិតាមផ្លូវច្បាប់ ឬទទួលស្ម័គ្រការទាមទាររបស់មនុស្សម្នាក់ទៀតតាមរយៈទំនាទេសកម្ម ។

2115. Subrogor**ទំនាទេស**

One whose legal rights or claims are acquired by another through subrogation. *Fr: Subrogameur.*

ជនដែលសិទ្ធិតាមផ្លូវច្បាប់ ឬការទាមទាររបស់ខ្លួនត្រូវបានទទួលដោយមនុស្សម្នាក់ទៀតតាមរយៈទំនាទេសកម្ម ។

2116. Subscribe (1)**ធ្វើបរិវិសកម្ម**

Sign at the end of a document (as the person who wrote it, as witness, etc.). Noun: Subscriber. *Fr: Souscrire.*

ចុះហត្ថលេខានៅខាងចុងឯកសារ(ជាជនដែលសរសេរឯកសារ, ជាសាក្សី ។ល) ។ ន. បរិវិសករ ។

2117. Subscribe (2)**សុំចូលហ៊ុន, ព្រមចូលហ៊ុន**

To offer in writing to purchase, by providing money or its equivalent, some initial stock in a corporation. Noun: Subscription, subscriber. *Fr: Souscrire.*

ស្នើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដើម្បីទិញហ៊ុនដើមដំបូងក្នុងសាជីវកម្មមួយដោយផ្តល់ជាប្រាក់ ឬអ្វីដែលសមមូល ។
ន. ការសុំចូលហ៊ុន, អ្នកសុំចូលហ៊ុន ។

2118. Subscription agreement**ការព្រមព្រៀងចូលហ៊ុន**

An agreement in which subscribers are obligated to pay their contributions at the time stated in the agreement, or at such time fixed by the board of directors. *Fr: Accord de souscription*

កិច្ចព្រមព្រៀងមួយ ដែលអ្នកសុំចូលហ៊ុនមានកាតព្វកិច្ចត្រូវបង់វិភាគទានរបស់ខ្លួននៅពេលវេលាដូចចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ឬនៅពេលវេលាណាមួយដែលកំណត់ដោយក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ។

2119. Subscription rights

The contractual right of an existing shareholder to purchase additional shares of stock of the same kind as that already held when and if new shares are issued by a corporation.

2120. Subscription (1)

The contractual rights of existing shareholders in a corporation to purchase additional shares of stock, usually at a price under the market price and in an amount proportionate to their existing ownership of shares.
Fr: Droit de souscription.

2121. Subscription (2)

A written contract by which a person agrees to buy capital stock of a corporation, or to contribute a sum of money for a designated purpose, either gratuitously or in exchange for consideration.
Fr: Souscription, cotisation.

2122. Subsidiary

Under another's control. A company that is run and owned by another company which is called the parent company. A company in which more than half of its capital is owned by the parent company. Although it is financially and economically dependent, its legal status is distinct from the parent.
Compare Branch office.
Fr: Filiale.

សិទ្ធិទិញភាគហ៊ុនបន្ថែម

សិទ្ធិកើតពីកិច្ចសន្យារបស់ម្ចាស់ភាគហ៊ុនដើម្បីទិញភាគហ៊ុនបន្ថែមដែលមានប្រភេទដូចគ្នានឹងភាគហ៊ុនដែលគេបានកាន់កាប់រួចមកហើយ ហើយនឹងបើកាលណាភាគហ៊ុនថ្មីត្រូវបានចេញដោយសាជីវកម្ម។

(១) សិទ្ធិបរិវិសកម្ម

សិទ្ធិតាមកិច្ចសន្យារបស់កូនហ៊ុនក្នុងសាជីវកម្មមួយ ដើម្បីទិញភាគហ៊ុនបន្ថែម តាមធម្មតានៅក្នុងថ្ងៃមួយតាមថ្លៃលើទីផ្សារ ហើយក្នុងបរិមាណសមាមាត្រនឹងហ៊ុនជាតម្លៃសិទ្ធិដែលគេមានមកហើយ។

(២) បរិវិសកម្ម, ការសន្យាបង់ភាគទាន

កិច្ចសន្យាសរសេរមួយ ដែលមនុស្សម្នាក់ព្រមព្រៀងទិញហ៊ុនដើមទុននៃសាជីវកម្ម ឬបង់វិភាគទានប្រាក់មួយចំនួនសម្រាប់គោលបំណងច្បាស់លាស់មួយ ដោយមិនគិតពីសគុណភាពបមកវិញក្តី ដោយប្តូរនឹងការតបស្នងមកវិញក្តី។

បុត្រសម្ព័ន្ធ

នៅក្រោមការត្រួតត្រារបស់អ្នកណាមួយទៀត។ ក្រុមហ៊ុនដែលចាត់ចែងដោយ និងជាតម្លៃសិទ្ធិរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយទៀត ដែលហៅថាក្រុមហ៊ុនចម្បង។ ក្រុមហ៊ុនដែលដើមទុនជាងពាក់កណ្តាលរបស់ខ្លួនជាប់របស់ក្រុមហ៊ុនចម្បង។ ទោះបីក្រុមហ៊ុននេះចំណុះឲ្យក្រុមហ៊ុនចម្បងខាងផ្លូវសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុក៏ដោយ តែវាមិនផ្ទុះច្បាប់របស់វាគឺដាច់ចេញពីក្រុមហ៊ុនចម្បង។

2123. Subsidy

Payment or other favorable economic stimulus (such as remission of taxation) given by the government to certain individual or groups of economic entities, usually to encourage their continued existence, growth, development, and profitability.

Fr: Subventions.

ជំនួយទ្រទ្រង់, ទប់ទល់កម្មវត្ថុ

ការចេញប្រាក់ ឬគ្រឿងជួយសន្តិសុខសេដ្ឋកិច្ចដ៏អនុគ្រោះ (ដូចជាការបន្ធូរបន្ថយ ឬលើកលែងពន្ធដារដើម) ដែលរដ្ឋាភិបាលផ្តល់ឲ្យបុគ្គល ឬក្រុមអង្គភាពសេដ្ឋកិច្ចណាមួយ ដើម្បីលើកទឹកចិត្តឲ្យបុគ្គលឬក្រុមនោះមានអត្ថិភាព, ការរីកចម្រើន, ការអភិវឌ្ឍន៍, និងការរកប្រាក់ចំណេញបានគេទៅទៀត ។

2124. Substantial performance

A performance of the contract duties of a party that is less than complete performance, but which involves only a minor breach, thus giving the injured party the right to damages but generally not the rights to withhold his or her own contract performance. *Fr: Exécution substantielle du contrat*

ការបំពេញកាតព្វកិច្ចក្រោយស្រែក

ការបំពេញករណីយកិច្ចនៃកិច្ចសន្យារបស់ភាគីមួយដែលមិនដល់ថ្នាក់ពេញលេញគេទោះនោះទេ ប៉ុន្តែ ទាក់ទងនឹងការល្មើសតូចតាច ដូច្នេះផ្តល់ឲ្យភាគីទី២គ្រោះនូវសិទ្ធិបានជម្ងឺចិត្ត ប៉ុន្តែជាទូទៅមិនបានសិទ្ធិបញ្ឈប់ការអនុវត្តន៍កិច្ចសន្យារបស់ខ្លួនទេ ។

2125. Substantive law

Law that creates, defines and regulates the rights and duties of the parties and that may give rise to a cause of action. Compare Adjective law; Procedural law.

Fr: Droit fondamental, droit positif.

ច្បាប់សារធាតុ, ច្បាប់សារវិជ្ជមាន(ព.ស)

ច្បាប់ដែលបង្កើត អោយនិយមន័យ និងកំណត់សិទ្ធិ និងករណីយកិច្ចរបស់ភាគីផ្សេងៗនិងដែលផ្តល់ដើមហេតុនៃបណ្តឹង ។

2126. Subtenant

One who leases all or part of rented premises from the original lessee for a term less than that held by the original lessee. See Sublease.

Fr: Sous-locataire.

អ្នកជួលបន្ត, អនុភតិក:

ជនដែលជួលភាគខ្លះឬទាំងមូលនូវទីលំនៅស្ថានដែលភតិក:ដើមជួលត្រូវដោយមានរយៈពេលមួយតិចជាងរយៈពេលដែលភតិក:ដើមនោះជួលមក ។

2127. Succession

The process by which the property of a decedent is inherited through descent or by will. *Fr: Succession.*

សន្តតិកម្ម, ការចែកនិងទទួលមរតក, ទត្តភាពិការ

វិធីការមួយដែលតាមវិធីការនោះ ព្រាហ្មសម្បត្តិរបស់មរណជន ត្រូវបានទទួលតាមរយៈការស្នងមរតកគត្តា ឬតាមរយៈមតិកសាសន៍ ។

2128. Suicide

The voluntary and intentional killing of oneself. *Fr: Suicide.*

អត្តឃាត

ការសំលាប់ខ្លួនឯងដោយស្ម័គ្រចិត្ត និងដោយចេតនា ។

2129. Suit

A lawsuit; a civil action in court. *Fr: Action civile.*

កតាវសាន, បណ្តឹង

បណ្តឹងក្តី, បណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទៅតុលាការ ។

2130. Sum certain

In the law of negotiable instruments, an amount that is ascertainable from the instrument itself without reference to an outside source. Amount in a contract or measure of damages in litigation that is fixed, exact, or stated.

ចំនួនទឹកប្រាក់ជាក់ច្បាស់

នៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីលិខិតុបករណ៍ពាណិជ្ជ គឺជាចំនួនដែលអាចដឹងជាប្រាកដពីលិខិតុបករណ៍នោះតែម្តង ដោយមិនបាច់យោងដល់ប្រភពខាងក្រៅ ។ ចំនួននៅក្នុងកិច្ចសន្យាមួយ ឬរង្វាស់ការខូចខាតដែលមានកម្រិតជាក់លាក់ ប្រាកដ ឬដែលថ្លែងបញ្ជាក់ ។

2131. Summary judgment

Judgment of the court in response to a motion by plaintiff or defendant, rendered when the court perceives that only questions of law (and not facts) are in dispute, or that the court's decision must be the same regardless of which party's version of facts is accepted.

សេចក្តីវិនិច្ឆ័យសង្ខេប

សេចក្តីវិនិច្ឆ័យរបស់តុលាការ ក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងញត្តិមួយ របស់ដើមចោទឬរបស់ចុងចោទ ពេញនៅពេលដែលតុលាការយល់ឃើញថាវាមានតែចំណោទខាងច្បាប់ប៉ុណ្ណោះ ដែលមិនស្របគ្នាឬយល់ឃើញថាសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការត្រូវតែ ដូចគ្នាដែលទោះបីការរៀបរាប់អំពីអង្គហេតុរបស់ភាគីណាមួយត្រូវបានទទួលយកក៏ដោយ ។

2132. Summary process

An abbreviated type of court hearing available in situations such as eviction, in which a tenant's failure to pay rent automatically ends a lease.

នីតិវិធីសង្ខេប, នីតិវិធីគ្មានទម្រង់ការច្រើន

ប្រភេទនៃសវនាការបង្រួញមួយរបស់តុលាការ ដែលអាចធ្វើទៅបាននៅក្នុងស្ថានភាពណ៍ដូចជា "ការបណ្តេញ" ជាដើមដែលនៅក្នុងស្ថានភាពណ៍នោះ ការខកខានពុំបានបង់ថ្លៃជួលរបស់ភតិកៈ(អ្នកជួល) ធ្វើអោយការជួលនោះចប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។

2133. Summons

ដីកាអោយ

A writ (a notice delivered by a sheriff or other authorized person) informing a person of a lawsuit against him or her. It tells the person to appear in court at a certain time and place to present a case or risk losing the suit without being heard. *Fr: Citation à comparaître.*

ដីកាមួយ(លិខិតដែលបញ្ជូនទៅអោយដោយអាជ្ញាសាលា ឬមនុស្សណាម្នាក់ទៀតដែលគេប្រគល់អំណាចអោយ)ដែលប្រាប់ដំណឹងដល់ជនណាម្នាក់អំពីបណ្តឹងប្រឆាំងនឹងជននោះ ។ ដីកានេះប្រាប់មនុស្សនោះអោយមកបង្ហាញខ្លួនក្នុងតុលាការ នៅពេលនិងកន្លែងកំណត់ជាក់លាក់មួយដើម្បីបំភ្លឺរឿងក្តីមួយ ឬបើខ្លួនខកខានមិនធ្វើ បើមិនដូច្នោះទេនឹងប្រថុយគ្រោះថាញ់រឿងក្តីដោយមិនបាច់មានសវនាការ ។

2134. Sunshine law

ច្បាប់ស្តីអំពីបើកអង្គប្រជុំសាធារណៈ

Laws requiring that government agencies and departments permit the public to attend their meetings. See also Open public meetings law.

ច្បាប់ដែលតម្រូវអោយក្រសួង និងស្ថាប័ននានាបស់រដ្ឋាភិបាលអនុញ្ញាតអោយសាធារណៈជនចូលរួមក្នុងអង្គប្រជុំរបស់ខ្លួន ។

2135. Supersede

បូក

Replace one law or document by another, later one. *Fr: Remplacer, supplanter.*

ជំនួសច្បាប់មួយ ឬឯកសារមួយដោយច្បាប់ ឬឯកសារក្រោយមួយទៀត ។

2136. Supreme Council of Magistracy

ទីក្រុមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម

In Cambodia, an organ intended to guarantee the independence of the judiciary, chaired by the King of Cambodia. It will have eight other members: one from the Ministry of Justice, the President of the Supreme Court, the Prosecutor General attached to the Supreme Court, the President of the Appellate Court, the Prosecutor General attached to the Appellate Court, and three elected judges. *Fr: Conseil Supérieur de la Magistrature.*

នៅប្រទេសកម្ពុជា អង្គការដែលបង្កើតឡើងក្នុងគោលបំណងធានាឯករាជភាពនៃប្រព័ន្ធតុលាការដែលមានព្រះមហាក្សត្រជាព្រះរាជអធិបតី ។ អង្គការនេះនឹងមានសមាជិកប្រាំបីរូបទៀត មួយរូបមកពីក្រសួងយុត្តិធម៌ ប្រធានតុលាការកំពូល, មហាអយ្យការអមតុលាការកំពូល ប្រធានសាលាទទួរណ៍, មហាអយ្យការអមសាលាទទួរណ៍, និងចៅក្រមបីរូបទៀត ដែលជ្រើសតាំងដោយការបោះឆ្នោត ។

2137. Supreme Court

តុលាការកំពូល

The highest appellate court in most jurisdictions. *Fr: Cour suprême.*

តុលាការសំរាប់ប្តឹងទទួរណ៍ខ្ពស់ជាងគេបំផុតមួយនៅក្នុងយុត្តាធិការភាគច្រើន ។

2138. Surety

One who agrees to pay money or perform an act if his principal fails to do so. For example, A may be the surety on B's mortgage and if B fails to make the necessary payments then A must make them. See also Guaranty; Accommodation party. Fr: - Caution.

អ្នកធានា

មនុស្សដែលយល់ព្រមនឹងសងឬធ្វើអំពើមួយប្រសិនបើម្ចាស់ដើមខកខានមិនបានសងឬធ្វើតាមកិច្ចសន្យានោះទេ។ ឧទាហរណ៍៖ ឈ្មោះ ក អាចជាអ្នកធានាលើអ្វីប៉ុន្តែករបស់ឈ្មោះ ខ ហើយប្រសិនបើឈ្មោះ ខ ខកខានមិនបានចំណាយទៅតាមកិច្ចចាំបាច់ទេឈ្មោះ ក ត្រូវទទួលចំណាយប៉ុន្មានជំនួស។

2139. Surplus

The remainder of a fund appropriated for a particular purpose. In corporations, surplus means assets left after liabilities and debts, including capital stock, have been deducted. Fr: Excédent.

អតិរេក, ចំនួនលើស

សំណល់នៃមូលនិធិដែលលៃទុកសំរាប់គោលបំណងពិសេសណាមួយ។ នៅក្នុងសាជីវកម្ម អតិរេកមានន័យថាជាទ្រព្យសកម្ម ដែលសល់ពីការដាត់ចេញនូវបំណុលអកម្ម និងបំណុលផ្សេងៗដោយរាប់បញ្ចូលសន្និធិដើមទុនផងដែរ។

2140. Surrogate

A judicial officer of limited jurisdiction who administers matters of probate and intestate succession and, in some cases, adoption. Fr: Juge qui a charge des successions et tutelles.

ចៅក្រមផ្នែកមត៌ក

មន្ត្រីតុលាការដែលសមត្ថកិច្ចមានកំរិត ដែលគ្រប់គ្រងរឿងផ្ទៀងផ្ទាត់មត៌កសាសន៍ និងរឿងស្នងមត៌កភកបណ្តាំជាដើម ហើយនិងក្នុងករណីខ្លះមានទៅដល់រឿងសុំត្រួតទៀតផង។

2141. Survivorship

A right whereby a person becomes entitled to property by reason of his having survived another person who had an interest in it. Fr: Gains ou droits de survie.

សិទ្ធិនៃទគ្គរជ័យ, លាភនៃទគ្គរជ័យ

សិទ្ធិដែលមនុស្សម្នាក់ត្រូវទទួលបាននូវទ្រព្យសម្បត្តិដោយហេតុថា គេមានអាយុជីវិតបន្តពីមនុស្សម្នាក់ទៀតដែលស្លាប់ ដោយមានផលប្រយោជន៍របស់គេក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិនោះដែរ។

2142. Suspended sentence

A conviction of a crime followed by a sentence that is given formally, but not actually served; usually done for first conviction for a minor crime. For example, A is convicted of a crime and sentenced to two years in prison but the sentence is suspended if A does not do anything wrong. If A is arrested for another crime, he will have to serve the original two years.
Fr: *Jugement sursis*.

សាលក្រមព្យួរទោស

ការដាច់ពីទ្រព្យបទព្រហ្មទណ្ឌតាមរយៈសាលក្រមដែលត្រូវបានប្រកាសជាផ្លូវការប៉ុន្តែសាលក្រមនេះមិនបានអនុវត្តពិតប្រាកដទេ។ តាមធម្មតាការនេះមានសំរាប់កែការដាក់ទោសជាលើកទីមួយ ចំពោះបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌក្នុងកាលបរិច្ឆេទនោះ។ ឧទាហរណ៍៖ ឈ្មោះ ក ត្រូវបានកំណត់ទោសពីបទព្រហ្មទណ្ឌ ហើយត្រូវបានផ្ដន្ទាទោសដាក់ក្នុងព្រំឆ្នាំ ប៉ុន្តែការផ្ដន្ទាទោសនោះ គឺត្រូវព្យួរប្រសិនបើឈ្មោះ ក មិនបានប្រព្រឹត្តអ្វីមួយខុសទេ។ ប្រសិនបើឈ្មោះ ក ត្រូវបានគេចាប់ខ្លួនដោយសារប្រព្រឹត្តិបទល្មើសមួយផ្សេងទៀតឈ្មោះ ក នឹងត្រូវទទួលទោសពីរឆ្នាំដើមដំបូងនោះវិញ។

2143. Suspension of sentence

The withholding or postponing of the sentencing or the execution of a penalty for a crime for a certain period by order of the court. The suspension of the execution of a sentence may last for an indefinite time, or only while the convicted person refrains from committing further crimes or other misconduct, in which case he or she might face a cumulative sentence.
Fr: *Sursis à l'exécution des peines*.

ការបង្អង់ប្រតិបត្តិទោស

ការបង្អង់ឬការពន្យារការផ្ដន្ទាទោស ឬការអនុវត្តទោស ចំពោះបទព្រហ្មទណ្ឌមួយសំរាប់រយៈពេលច្បាស់លាស់មួយតាមរយៈដីការបស់តុលាការ។ ការបង្អង់ការអនុវត្តសាលក្រមផ្ដន្ទាទោសអាចមានរយៈពេលមិនកំណត់ ឬតែក្នុងរយៈពេលណាដែលទណ្ឌិតមិនប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ឬអំពើមិនល្អណាផ្សេងទៀត បើពុំដូច្នោះទេ ទណ្ឌិតនោះអាចប្រឈមមុខនឹងការផ្ដន្ទាទោសគម្រិតក្នុង។

2144. Sustain

To support; to approve.
Fr: *Soutenir*.

គាំទ្រ, យល់ព្រម

2145. Swift witness

See Zealous witness.

សាក្សីលំអៀង

2146. Swindle

See also False pretenses.
Fr: *Escroquerie*.

នរោក

2147. Syndicate

An association of individuals to finance a particular project. A syndicate may exist as a corporation or as a general or limited partnership. In some cases, the members merely own property jointly and have no legally recognized business arrangement. See Investment group. *Fr: Syndicat.*

សមាគមហិរញ្ញប្បទាន

សមាគមនៃបុគ្គលនានា ដែលធ្វើហិរញ្ញប្បទានដល់គ្រោងការពិសេសណាមួយ។ សមាគមហិរញ្ញប្បទានអាចមានអត្ថិភាពជាសាជីវកម្ម ឬក្រុមហ៊ុនសមូហនាម ឬអនុប្បទានសុទ្ធ។ ក្នុងករណីខ្លះ សមាជិកគ្រាន់តែមានទ្រព្យសម្បត្តិរួមគ្នា ហើយគ្មានការព្រមព្រៀងគ្នាខាងសាជីវកម្មដែលមានការទទួលស្គាល់តាមផ្លូវការទេ។

T

2148. Tacit

គុណ្ហី

Understood without being
openly said; done in silence.
Fr: Tacite.

យល់បានដោយមិនបាច់និយាយបញ្ជាក់ដោយចំហ ។ ធ្វើ
រួចស្រេចដោយស្ងៀមស្ងាត់ ។

2149. Tainted evidence

ភស្តុតាងមិនបរិសុទ្ធ

See Fruit of the poisonous
tree.

2150. Taking for value

យកផលប័ត្រប្តូរនឹងអ្វីមានតម្លៃ

One of the requirements that
in order to become a holder
in due course a person takes
a negotiable instrument by
giving value for that instru-
ment.

តម្រូវការមួយក្នុងបណ្តាតម្រូវការនានាដែលថា ដើម្បីឲ្យ
ក្លាយទៅជាភាហុកទៀងត្រង់ គេយកផលប័ត្រពាណិជ្ជ
ដោយឲ្យអ្វីមានតម្លៃជាថ្នូរនឹងផលប័ត្រនោះ ។

2151. Tangible property

រូបទ្រព្យ

Property, either real or per-
sonal, capable of being pos-
sessed. Tangible property is
capable of being perceived
by the senses, as distin-
guished from intangible
property or incorporated
rights in property, such as
franchises, copyrights or
easements. For taxation pur-
poses, tangible property gen-
erally refers to personal
property (personalty) that
has a value of its own. *Fr: -
Biens corporels.*

ទ្រព្យសម្បត្តិ ទាំងចលនទ្រព្យឬអចលនទ្រព្យដែលអាច
កាន់កាប់បាន ។ ផុសន័យទ្រព្យ គឺជាទ្រព្យដែលអាចដឹង
បានដោយវិញ្ញាណ ដែលមានលក្ខណៈខុសគ្នាពី
អផុសន័យទ្រព្យឬសិទ្ធិមានចែងក្នុងឯកសារ ដូចជាសិទ្ធិ
អាជីវកម្មពិសេស សិទ្ធិបោះពុម្ពផ្សាយសេវាភាពជា
ដើម ។ សំរាប់គោលបំណងពន្ធដារជាទូទៅ ផុសន័យ
ទ្រព្យសំដៅទៅចលនទ្រព្យដែលមានតម្លៃក្នុងខ្លួនវាតែ
ម្តង ។

2152. Tax

ពន្ធ, អាករ

A rate or sum of money as-
sessed on a citizen's person,
property or activity for the
support of government. It
can be based on assets or real
property (property tax), on
wages (income tax), or sale
or purchase of goods (sales
tax). *Fr: Impôt, taxe.*

អាគ្រាប្បទឹកប្រាក់ដែលបានហូតយកពីបុគ្គលពលរដ្ឋម្នាក់
ពីទ្រព្យសម្បត្តិ ឬពីសកម្មភាពណាមួយសំរាប់គាំទ្រ
រដ្ឋាភិបាល ។ ការយកពន្ធនេះអាស្រ័យលើទ្រព្យសកម្ម
ឬលើអចលនទ្រព្យ(ពន្ធលើកម្មសិទ្ធិ)លើប្រាក់ឈ្នួល
ការងារ(ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល) ឬលើការលក់ឬទិញទំនិញ
(ពន្ធពីការលក់) ។

2153. Technical violation (breaking) of law

A violation of a minor rule of aspect of a law which usually does not in any meaningful way frustrate the basic purpose of the law. For example, if a law requires a corporation to submit three originals of its Articles of Incorporation to the state before issuing any securities, a corporation which issues securities after submitting only one original and two photocopies commits a technical violation of that law.

ការរំលោភផ្នែកបច្ចេកទេសលើច្បាប់

ការរំលោភវិធានក្នុងច្បាប់នៃទិដ្ឋភាពច្បាប់មួយដែលតាមធម្មតាមិនធ្វើអោយរាំងស្ទះក្នុងបែបដុំកំហុសណាម្យ៉ាងដល់គោលបំណងមូលដ្ឋានរបស់ច្បាប់នោះទេ។
 ឧទាហរណ៍៖ បើសិនជាច្បាប់ មួយតម្រូវឲ្យសាជីវកម្មមួយដាក់ជូនរដ្ឋនូវច្បាប់ដើមចំនួនបីច្បាប់នៃលក្ខន្តិកៈបង្កើតសាជីវកម្មមុននឹងចេញច្បាប់ចម្លងធនប័ត្រណាម្យ៉ាងសាជីវកម្មណាដែលចេញច្បាប់ធនប័ត្រក្រោយពីដាក់ជូនច្បាប់ដើមតែមួយច្បាប់និងច្បាប់ចម្លងពីរច្បាប់ គឺសាជីវកម្មនេះបានរំលោភផ្នែកបច្ចេកទេសលើច្បាប់នោះ។

2154. Temporary detention

See Preventive detention.

ការឃុំខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

2155. Temporary restraining order

A judge's order to a person to keep from taking certain action before a full hearing can be held on the question. See Restraining order. *Fr: Ordonnance de ne pas faire provisoirement.*

ដីកាហាមឃាត់បណ្តោះអាសន្ន

សេចក្តីបង្គាប់របស់ចៅក្រមដល់ជនណាម្នាក់មិនអោយចាត់ការបែបណាម្យ៉ាងមុនពេលដែលអាចបើកសវនាការពេញលេញអំពីបញ្ហានោះ។

2156. Tenancy (1)

A tenant's right to possess an estate, whether by lease or by title. *Fr: Droit de tenant.*

(១)សិទ្ធិកាន់កាប់

សិទ្ធិរបស់ភតិកៈ(អ្នកជួល)ដើម្បីកាន់កាប់ដីធ្លី តាមរយៈការជួលក្តី ឬតាមរយៈលិខិតកម្មសិទ្ធិក្តី។

2157. Tenancy (2)

Refers to holding under another's title, as in a landlord-tenant relationship. *Fr: Location.*

(២)ភតិកម្ម

សំដៅទៅការកាន់កាប់នៅក្រោមសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិរបស់ជនម្នាក់ទៀត ដូចជាក្នុងទំនាក់ទំនងរវាងភតិកនិងភតិកជាដើម។

2158. Tenancy at sufferance

A type of tenancy that occurs when one lawfully possesses land, as under a lease, and subsequently stays beyond the end of the term of the lease or occupies it without lawful authority. For example, A has completed the one-year lease on his apartment. He continues to live there although the landlord does nothing to acknowledge that he is there. A is a tenant at sufferance. See Holdover tenancy.

ភតិកម្មលើសអាណត្តិ

ភតិកម្មមួយប្រភេទដែលកើតឡើងនៅពេលដែលមនុស្សណាម្នាក់កាន់កាប់ដីស្របច្បាប់ដោយមានភតិសន្យាជាដើម ហើយដល់ពេលបន្ទាប់តាមកមនុស្សនោះស្នាក់នៅលើសពីអាណត្តិនៃភតិសន្យានោះឬត្រួតត្រាលើដីនោះដោយគ្មានអំណាចតាមផ្លូវច្បាប់ឡើយ ។ ឧទាហរណ៍៖ ក បានបញ្ចប់កិច្ចសន្យាជួលអាគារមួយសំរាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ ។ ក បន្តការរស់នៅក្នុងអាគារនោះតទៅទៀត ចោះជាកតិបត្តិមិនបានធ្វើអ្វីដើម្បីសំដែងការទទួលស្គាល់ថា ក នៅទីនោះក៏ដោយ ។ កតិបត្តិគឺ៖ (អ្នកជួល) លើសអាណត្តិ ។

2159. Tenancy at will

A leased estate that gives the tenant the right to possession that both parties agree is for an indefinite period and that either party may terminate upon proper notice. A tenancy at will may arise out of an express contract or by implication. Because a tenancy at will can end at any time, the tenant cannot assign or grant his estate to another.

ភតិកម្មឥតកំណត់កាល, ភតិកម្មតាមឆន្ទៈ

ដីដែលត្រូវបានជួលតាមភតិសន្យា ដែលផ្តល់អោយភតិកៈនូវសិទ្ធិកាន់កាប់ដែលភាគីទាំងពីរព្រមព្រៀងគ្នាសំរាប់ថេរវេលា ឥតកំណត់មួយហើយដែលភាគីម្នាក់ៗអាចបញ្ចប់វិញបានអាស្រ័យលើការអោយដំណឹងត្រឹមត្រូវ ។ ភតិកម្មឥតកំណត់កាលនោះ អាចកើតចេញពីកិច្ចសន្យាជាក់លាក់ ឬដោយគុណ្ឌីភាព ។ ដោយសារតែភតិកម្មឥតកំណត់កាលនេះអាចបញ្ចប់ទៅវិញនៅពេលណាមួយក៏បាននោះ ដូច្នេះភតិកៈមិនអាចផ្ទេរឬធ្វើអនុប្បទានដល់ប្រយោជន៍របស់ខ្លួនចំពោះដីនោះទៅអោយអ្នកផ្សេងទៀតបានឡើយ ។

2160. Tenancy by the entirety

Ownership of all property, real or personal, tangible and intangible, by a husband and wife together. Neither husband nor wife is allowed to dispose of any part of the property without the other's consent.

កម្មសិទ្ធិរួម

កម្មសិទ្ធិរួមគ្នារបស់ប្តីនិងប្រពន្ធលើទ្រព្យសម្បត្តិទាំងអស់ដែលជាអចលនទ្រព្យ ឬចលនទ្រព្យ ជារូបទ្រព្យ និងអរូបទ្រព្យ ។ ក្នុងកម្មសិទ្ធិបែបនេះមិនអនុញ្ញាតអោយប្តី ឬប្រពន្ធដើរការជំរះចោលនូវភាគណាមួយនៃទ្រព្យសម្បត្តិដែលកាន់កាប់នោះដោយគ្មានការយល់ព្រមពីម្នាក់ទៀតឡើយ ។

2161. Tenancy for years

ភតិកម្មមានកំណត់កាល

An estate in land created by a lease that is limited to a specified and definite term, whether in weeks, months or years.

ផលប្រយោជន៍ចំពោះដីដែលបង្កើតដោយភតិកម្មរក្សាមួយ ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយច្បាស់លាស់មួយ ពេលវេលាជាសប្តាហ៍ ខែ ឬឆ្នាំ ។

2162. Tenant (1)

(១) ភតិកៈ, អ្នកជួល

A person who holds land or building by renting. *Fr: Locataire.*

ជនដែលកាន់កាប់ដីឬអគារតាមរយៈការជួល ។

2163. Tenant (2)

(២) អ្នកកាន់កាប់, ភោតិ

A person who holds land by any kind of title or right, whether permanently or temporarily. *Fr: Tenancier.*

ជនដែលកាន់កាប់ដីតាមរយៈប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិឬសិទ្ធិប្រភេទណាមួយ ពេលវេលាអចិន្ត្រៃយ៍ ឬបណ្តោះអាសន្ន ។

2164. Tenant at sufferance

ភតិកៈដែលកាន់កាប់លើសអាណត្តិ

See Holdover tenant.

2165. Tender

ការត្រៀមជាស្រេច

An unconditional offer to pay or perform in full an obligation owed to another, together with either actually presenting the thing or sum owed, or some clear indication of ability to pay or perform.

សំណើដែលគុណមួយដើម្បីសងបំណេញទាំងស្រុងនូវកាតព្វកិច្ចណាមួយដែលជាប់ជំពាក់អ្នកណាម្នាក់ទៀត ដោយរួមទាំង ការប្រគល់ជាក់ស្តែងនូវរបស់ឬចំនួនទឹកប្រាក់ដែលជំពាក់ឬការ បង្ហាញយ៉ាងជាក់ច្បាស់នូវលទ្ធភាពអាចសងបំណេញកាតព្វកិច្ចនោះបាន ។

2166. Tender of delivery

សមត្ថភាពត្រៀមប្រគល់

Tender of delivery requires that the seller put and hold conforming goods at the buyer's disposition and give the buyer any notification reasonably necessary to enable him to take delivery.

សមត្ថភាពត្រៀមប្រគល់តម្រូវឱ្យអ្នកលក់ដាក់ និងរក្សាទុកទំនិញដែលស្របតាមកិច្ចសន្យាឱ្យអ្នកទិញ ហើយជូនដំណឹងដល់អ្នកទិញជាចាំបាច់ដើម្បីអ្នកទិញអាចយកទំនិញនោះបាន ។

2167. Tender of payment

Tender of payment is a condition to the seller's duty to tender and complete any delivery. Tender of payment is sufficient when made by any means or in any manner current in the ordinary course of business unless the seller demands payment in legal tender and gives any extension of time reasonably necessary to procure it.

សមត្ថភាពត្រៀមសង

សមត្ថភាពត្រៀមសងជាលក្ខណៈមួយសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងករណីយកិច្ចរបស់អ្នកលក់ដើម្បីត្រៀម និងបញ្ចប់សព្វគ្រប់ការប្រគល់ទំនិញ។ សមត្ថភាពត្រៀមសងមានគ្រប់គ្រាន់ កាលណាធ្វើដោយមធ្យោបាយណាមួយ ឬក្នុងបែបណាមួយដែលគេនៅប្រើនៅក្នុងដំណើរធម្មតានៃអាជីវកម្ម លើកលែងតែអ្នកលក់ទាមទារឱ្យសងជាប្រាក់ ហើយពន្យារពេលចាំបាច់ល្មមអ្នកទិញរកប្រាក់បាន។

2168. Tender offer

An offer, usually to the general public, to buy a certain amount of a company's stock at a set price. *Fr: Offre public d'achat.*

សំណើសុំទិញហ៊ុនជាសាធារណៈ

សំណើមួយជាធម្មតាធ្វើឡើងជាសាធារណៈដើម្បីសុំទិញហ៊ុនមួយចំនួនរបស់ក្រុមហ៊ុនមួយក្នុងតម្លៃដែលបានកំណត់អោយ។

2169. Tendered ballot

A device that allows a voter to cast his or her vote if, among other circumstances, he or she cannot produce a registration card, wishes to vote in any province other than the province for which he or she is registered as a voter.

សន្លឹកឆ្នោតអនុគ្រោះ

មធ្យោបាយមួយដែលអនុញ្ញាតឱ្យអ្នកបោះឆ្នោត បោះសន្លឹកឆ្នោតរបស់ខ្លួនបាន បើសិនជាក្នុងបណ្តាកាលៈទេសៈដទៃទៀត គេមិនអាចបង្ហាញប័ណ្ណបោះឆ្នោត, ចង់បោះឆ្នោតនៅខេត្តណាមួយក្រៅពីខេត្តដែលគេចុះឈ្មោះបោះឆ្នោត។

2170. Tenement

In general, this term is only applied to houses, buildings, or place where people live. In its original sense, it signifies anything that could be held, such as offices, rights etc.

លំនៅឋាន, វត្ថុដែលអាចកាន់កាប់បាន

ក្នុងន័យទូទៅពាក្យនេះអនុវត្តបានតែចំពោះផ្ទះ អាគារឬទីកន្លែងដែលមនុស្សរស់នៅ។ ក្នុងន័យដើមរបស់វាពាក្យនេះមានន័យថា អ្វីដែលអាចកាន់កាប់បានដូចជាមុខកំណែសិទ្ធិ។ ល។

2171. Tenure (1)

In real property, an ancient hierarchical system of holding lands. *Fr: Tenure.*

(១)របៀបរបបកាន់កាប់ដី

នៅក្នុងអចលនទ្រព្យ គឺជាប្រព័ន្ធកាន់កាប់ដីតាមឋានានុក្រមបុរាណមួយ។

2172. Tenure (2)

A statutory right of certain civil servants or others to retain their positions permanently, subject only to removal for adequate cause or economic necessity. *Fr: - Fait d'être titulaire.*

(២) អាណត្តិអចិន្ត្រៃយ៍នៃមុខតំណែង

សិទ្ធិដែលបានច្បាប់របស់អ្នករដ្ឋការស៊ីវិល ឬ និយោជិតដទៃទៀត ដើម្បីរក្សាមុខតំណែងរបស់គេជាអចិន្ត្រៃយ៍, លើកលែងតែមានការដកហូតដោយសារមូលហេតុគ្រប់គ្រាន់ឬមានភាពចាំបាច់ខាងផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ។

2173. Term (1)

A word, a phrase, or a part of a document or agreement. *Fr: Teneur.*

(១) សេចក្តីចែង, ខ័ណ្ឌ

ពាក្យ ឃ្លា ឬភាគណាមួយនៃឯកសារឬកិច្ចព្រមព្រៀង ។

2174. Term (2)

A fixed time period. *Fr: Durée.*

(២) អាណត្តិ, រយៈពេលជាក់លាក់មួយ

កំឡុងពេលកំណត់មួយ ។

2175. Territorial asylum

See Political asylum.

ទីជ្រកកោននយោបាយ

2176. Territorial sea

A belt of sea adjacent to the coast over which the coastal state has complete sovereignty, subject to the foreign ships' right of innocent passage, and which also extends to the superjacent airspace and the subjacent seabed and subsoil. The Montego Bay Convention of 10 December 1982 fixed the distance line from the coast 12 miles. *Fr: Mer territoriale.*

សមុទ្រឆ្នេរ

ខ្សែក្រវ៉ាត់សមុទ្រដែលនៅជាប់នឹងឆ្នេរ ដែលរដ្ឋមានឆ្នេរសមុទ្រមានអធិបតេយ្យភាពពេញលេញ លើកលែងតែសិទ្ធិឆ្លងកាត់មិនបំពានរបស់នាវាបរទេស និងដែលលាតសន្ធឹងដល់លំហរអាកាសដែលនៅពីលើផ្ទាល់ ព្រមទាំងបាតសមុទ្រ និងស្រទាប់ដីនៅក្រោមសមុទ្រផ្ទាល់ ។ អនុសញ្ញាម៉ុងតេហ្គូបេ ថ្ងៃទី១០ ធ្នូ ឆ្នាំ១៩៨២ កំណត់ចម្ងាយរហូតដល់ ១២ម៉ាយល៍ (ប្រមាណ ២២,២៣គ.ម) ពីឆ្នេរ ។

2177. Testacy

Having a valid will at one's death. (To "die testate" means to die leaving a valid will; to "die intestate" means to die without a valid will.)

ភាពមានបណ្តាំ

ការមានមតិកសាសន៍សុពលមួយនៅពេលមរណភាពរបស់ជនម្នាក់ ។ ("ស្លាប់មានបណ្តាំ" មានន័យថាស្លាប់ដោយបន្សល់ទុកនូវមតិកសាសន៍សុពលមួយ ។ "ស្លាប់ដកបណ្តាំ" មានន័យថា ស្លាប់ដោយដកបន្សល់ទុកនូវមតិកសាសន៍សុពល) ។

2178. Testament

មតិកសាសន៍, បណ្តាំ

Strictly, a statement of a person's wishes concerning the disposition of his personal property after death. *Fr: Testament concernant les biens immobiliers.*

សេចក្តីថ្លែងអះអាងយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ចេញពីឆន្ទៈរបស់ជនណាម្នាក់ដែលទាក់ទងនឹងការចាត់ចែងចលនទ្រព្យរបស់ខ្លួនក្រោយមរណភាព ។

2179. Testamentary succession

សន្តតិកម្មមានបណ្តាំ

The disposition of property to the heirs according to the testator's will. See Intestate succession. *Fr: Succession par testament.*

ការជម្រះទ្រព្យទៅឲ្យទាហាទស្របទៅតាមបណ្តាំរបស់អ្នកស្លាប់ ។

2180. Testator (Female: testatrix)

អ្នកធ្វើមតិកសាសន៍, ម្ចាស់បណ្តាំ

One who makes and executes a testament or will. *Fr: Testateur.*

ជនដែលធ្វើ និងចុះហត្ថលេខាលើមតិកសាសន៍ ។

2181. Testify

ធ្វើជាភស្តុតាង, ផ្តល់ភស្តុតាង

Give evidence under oath. *Fr: Témoigner.*

ផ្តល់ភស្តុតាងនៅក្រោមសម្បថ ។

2182. Testimony

សក្ខីភាព

Evidence given by a witness under oath. *Fr: Témoignage.*

ភស្តុតាងដែលផ្តល់ដោយសាក្សីដែលបានស្បថ ។

2183. Theft

ចោរកម្ម, ការលួច

See also Larceny. *Fr: Vol.*

2184. Third party

ភតិយជន, ភាគីទីបី

Someone other than the parties directly involved in the action or transaction; an outsider with no legal interest in the matter. *Fr: Tierce personne.*

ជន(ភាគី)ណាមួយក្រៅពីភាគីនានាដែលទាក់ទងដោយផ្ទាល់ក្នុងបណ្តឹងឬក្នុងអន្តរការណ៍ ។ អ្នកខាងក្រៅដែលគ្មានផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់អ្វីសោះក្នុងរឿង ។

2185. Third-party beneficiary

អត្ថបាទជាតិយជន

A person having enforceable rights created by a contract to which he is not a party and for which he gives no consideration. For example, a man makes a life insurance contract with an insurance company. In the contract there is one clause which says that if the insured person dies, the insurer must pay a specific sum of money to the insured person's wife. The insured person's wife is a "third-party beneficiary".

ជនម្នាក់ដែលមានសិទ្ធិដែលអាចអនុវត្តបានបង្កើតឡើង តាមរយៈកិច្ចសន្យាណាមួយ ដែលតាមកិច្ចសន្យានោះ ខ្លួនមិនមែនជាភាគីនៃកិច្ចសន្យាទេ ហើយសំរាប់កិច្ចសន្យានោះខ្លួនឥតបានផ្តល់នូវតម្លៃគប្បីណាមួយឡើយ ។ ឧទាហរណ៍៖ មនុស្សម្នាក់ធ្វើកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រងជីវិតជាមួយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងមួយ ។ នៅក្នុងកិច្ចសន្យានោះមានខ្លឹមសារកិច្ចសន្យាមួយចែងថាប្រសិនបើមានការធានារ៉ាប់រងជីវិតស្លាប់អ្នកធានារ៉ាប់រងត្រូវតែបង់ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលកំណត់នោះទៅអោយប្រពន្ធរបស់អ្នកមានការធានារ៉ាប់រងនោះ ដូច្នេះប្រពន្ធរបស់អ្នកមានការធានារ៉ាប់រងអោយជីវិតនោះ គឺជា "អត្ថបាទជាតិយជន" ។

2186. Threat

ការតំរាមកំហែង

A declaration of intent to inflict punishment, loss, or pain on another or to injure another by some wrongful act. *Fr: Menace.*

ការប្រកាសនូវចេតនាថានឹងដាក់ទណ្ឌកម្ម នឹងធ្វើអោយខូចខាត ឬនឹងធ្វើអោយឈឺចាប់លើរូបរាងកាយរបស់អ្នកដទៃទៀត ឬនឹងធ្វើអោយមានរបួសដល់អ្នកដទៃទៀតដោយអំពើខុសច្បាប់ ។

2187. Tide land

ដីមានទឹកជោរជោរ

Land over which the water tide ebbs and flows. *Fr: Laisse.*

ដីដែលមានទឹកស្រក(នាច)និងឡើង(ជោរ) ។

2188. Time of the essence

ពេលវេលាជាលក្ខខណ្ឌសំខាន់បំផុត

A term in a contract that fixes time of performance as a vital term of the contract, the breach of which may end the entire contract. The phrase emphasizes that performance by one party at the time specified in the contract is essential to the contract and requires performance from the other party by the time specified.

សេចក្តីមួយក្នុងកិច្ចសន្យា ដែលកំណត់ពេលវេលានៃការបំពេញកាតព្វកិច្ចថាជាលក្ខខណ្ឌអោយជីវិតរបស់កិច្ចសន្យានោះ និងកំណត់ថា ការបំពានលើលក្ខខណ្ឌនោះអាចបញ្ចប់កិច្ចសន្យាទាំងមូលនេះបាន ។ ឃ្លានេះសង្កត់ធ្ងន់ថាការបំពេញកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីមួយនៅពេលដែលបានកំណត់ក្នុងកិច្ចសន្យាមានសារៈសំខាន់ណាស់ចំពោះកិច្ចសន្យា ហើយតម្រូវអោយភាគីម្ខាងទៀតបំពេញកាតព្វកិច្ចតាមពេលដូចបានកំណត់ ។

2189. Tippee

Person who receives inside, material information from an insider whose duty to the company and the general public forbids giving out such information.

អ្នកទទួលព័ត៌មានសម្ងាត់ក្នុងក្រុមហ៊ុន

មនុស្សដែលទទួលព័ត៌មានសំខាន់ផ្ទៃក្នុងពីអ្នកដឹងព័ត៌មានផ្ទៃក្នុង ដែលមានករណីយកចិត្តទុកដាក់ក្រុមហ៊ុន និងសាធារណជនទូទៅ មិនត្រូវបញ្ចេញព័ត៌មាននោះ ។

2190. Tipper

An insider who wrongfully shares material, nonpublic information about a firm with a person who has no legitimate need for that information.

អ្នកផ្តល់ព័ត៌មានសម្ងាត់ក្នុងក្រុមហ៊ុន

អ្នកដឹងព័ត៌មានផ្ទៃក្នុងដែលប្រព្រឹត្តខុស ចែកព័ត៌មានសំខាន់ និងមិនមែនសាធារណៈ អំពីក្រុមហ៊ុនមួយទៅដល់ជនណាម្នាក់ដែលគ្មានសេចក្តីត្រូវការស្របច្បាប់ចំពោះព័ត៌មាននោះ ។

2191. Title

Ownership; a term used in property law to denote all the facts that permit one to recover or keep possession of a thing. For example, A's car is stolen, and the thief sells it to B who pays a fair value for the car and has no knowledge or suspicion that it is stolen. A still has superior title to the car over B even though B paid money for the vehicle. Fr: Droit de propriété, titre de propriété.

សិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ. ប័ណ្ណសំគាល់កម្មសិទ្ធិ

កម្មសិទ្ធិ ។ ពាក្យនេះត្រូវប្រើនៅក្នុងច្បាប់កម្មសិទ្ធិដើម្បីបង្ហាញពីអង្គហេតុទាំងអស់ដែលអនុញ្ញាតអោយជនណាម្នាក់បានមកវិញ ឬបន្តការកាន់កាប់របស់អ្វីមួយ ។ ទាហានណា៖ ចោរលួចរថយន្តរបស់ឈ្មោះ ក ហើយចោរនោះបានលក់រថយន្តលួចនោះទៅអោយឈ្មោះ ខ ដែលបានចេញថ្លៃរថយន្តនោះតាមតម្លៃត្រឹមត្រូវ ហើយមិនបានដឹងឬសង្ស័យថារថយន្តនោះត្រូវចោរលួចទេ ។ ឈ្មោះ កនៅតែមានសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិទុក្ខទុក្ខមលើរថយន្តពីលើឈ្មោះ ខ ដដែលចោះប័ណ្ណឈ្មោះ ខ បានចេញថ្លៃទិញរថយន្តនោះក៏ដោយ ។

2192. Title search

An investigation of documents in the public records office to determine the validity of a title, including all liens, encumbrances, mortgages or future interests, affecting the property.

ការពិនិត្យកំណត់ត្រាកម្មសិទ្ធិ

ការស៊ើបអង្កេតឯកសារនានាក្នុងបណ្ណាសារដ្ឋានសាធារណៈ ដើម្បីកំណត់សុពលភាពនៃកម្មសិទ្ធិមួយដែលរាប់បញ្ចូលសិទ្ធិឃាត់ទុក, បន្ទុកទ្រព្យសម្បត្តិ, អ៊ីប៉ូតែក ឬផលប្រយោជន៍អនាគតដែលមានផលប៉ះពាល់ដល់ទ្រព្យសម្បត្តិ ។

2193. Tort

A wrong; a private or civil wrong or injury resulting from the breach of a legal duty that exists because of society's expectations regarding interpersonal conduct, rather than by contract or other private relationship.
Fr: Tort.

កំហុសស៊ីវិល

កំហុស, កំហុសជាឯកជនឬខាងរដ្ឋប្បវេណី ឬរបួស ឬការខូចខាតដែលបណ្តាលមកពីការរើសអើងករណីយកិច្ចតាមជួរវិញ្ញាប័ត្រ ដែលមានដោយសារតែសេចក្តីសង្ឃឹមរបស់សង្គមចំពោះអាកប្បកិរិយាអន្តរបុគ្គល, គឺមិនមែនដោយសារកិច្ចសន្យាឬទំនាក់ទំនងឯកជនដទៃទៀតឡើយ ។

2194. Tortfeasor

A person who commits a tort.
Fr: Auteur d'un tort.

អ្នកធ្វើកំហុសស៊ីវិល

ជនដែលប្រព្រឹត្តកំហុសមួយ ។

2195. Tortious

Having to do with a tort.
Fr: Préjudiciable.

ដែលចង្អុលកំហុស

ដែលទាក់ទងនឹងកំហុសស៊ីវិល ។

2196. Total disability

In insurance contracts, a person's physical inability to perform the essential duties of a job for which he or she is qualified by experience or training. *Fr: Incapacité totale.*

អសមត្ថភាពទាំងស្រុង

ក្នុងកិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង គឺអសមត្ថភាពរបស់អ្នកប្រកបរបស់មនុស្សណាម្នាក់ ដើម្បីបំពេញករណីយកិច្ចជាសារវន្តនៃការងារមួយដែលជននោះមានគុណសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់តាមការពិសោធន៍ឬតាមការហ្វឹកហ្វឺន ។

2197. To wit

Namely; that is to say.
Fr: A savoir.

ពោលគឺ, បានសេចក្តីថា

2198. Trade fixture

Property placed on or added to rented real estate by a tenant to aid the tenant in conducting a trade or business.

វត្ថុតាំងភ្ជាប់សំរាប់កិច្ចការអាជីវកម្ម

ទ្រព្យសម្បត្តិដែលភតិកៈ(អ្នកជួល)ដាក់ភ្ជាប់ឬដាក់ជាទប់សម្ព័ន្ធទៅនឹងចលនទ្រព្យដែលបានជួល ដើម្បីជួយភតិកៈក្នុងការធ្វើជំនួញឬអាជីវកម្មណាមួយ ។

2199. Trade secret

A formula, pattern, device or compilation of information which is used in one's business and which gives an opportunity to obtain advantage over competitors who do not have or possess this information or use it. *Fr: Secret de fabrication.*

ការសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម

រូបមន្ត, ក្បាច់រចនា, ទប់ករណីឬការចងក្រងព័ត៌មានដែលត្រូវបានប្រើក្នុងអាជីវកម្មរបស់អ្នកណាម្នាក់ ហើយដែលផ្តល់ឱកាសឱ្យបានអត្ថប្រយោជន៍ លើគូប្រកួតដែលមិនមាន ឬកាន់កាប់ព័ត៌មានទាំងនោះ ។

2200. Trademark

Any word, name, symbol or device used by a manufacturer or merchant to identify his or her goods. *Fr: Marque de fabrique.*

និក្ខិតសញ្ញា, សញ្ញាផលិតកម្ម, សញ្ញាពាណិជ្ជកម្ម

ពាក្យ, ឈ្មោះ, និមិត្តសញ្ញា, ឬទម្រង់ណាមួយ ដែលក្រុមហ៊ុន កម្មនុសាស ឬអ្នកជំនួញប្រើប្រាស់ដើម្បីសំគាល់ អត្តសញ្ញាណទំនិញរបស់ខ្លួន។

2201. Trading

Activity of buying and selling goods or service that is regularly carried out for the purpose of exchange or seeking profit. *Fr: Actes de commerce.*

ពាណិជ្ជកិច្ច

សកម្មភាពទិញ និងលក់ទំនិញ ឬសេវាកម្មដែលធ្វើឡើង ជាទៀងទាត់ក្នុងគោលបំណងដើម្បីប្តូរ ឬរកកម្រៃ។

2202. Transaction

1. The doing or performance of some matter of business between two or more persons. 2. Something that takes place. A group of facts so interconnected that they can be referred to by one legal name, such as a "crime", a "contract", etc. *Fr: Opération, affaires.*

កិច្ចការជំនួញ, អន្តរការណ៍

១ - ការធ្វើឬការបំពេញកិច្ចការខ្លះនៃអាជីវកម្មរវាង មនុស្សពីរនាក់ឬច្រើននាក់។ ២ - អ្វីដែលកើតឡើង។ អង្គហេតុមួយក្រុម ដែលមានការទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅ មកដែលជាហេតុនាំអោយ គេហៅអង្គហេតុទាំងនោះ ដោយពាក្យច្បាប់តែមួយដូចជា "បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ", "កិច្ចសន្យា" ។ ល។

2203. Transfer

To convey or move from one person or place to another; to sell or give; especially, to take over possession or control as in the transfer of title to land. *Fr: Transfert, transmission, translation.*

ផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ

ផ្ទេរ ឬដកចេញពីមនុស្សម្នាក់ទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត ឬពី កន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយទៀត។ លក់ ឬឲ្យជា ពិសេស ចូលកាន់កាប់ឬគ្រួសារដូចជានៅក្នុងការផ្ទេរសិទ្ធិ កម្មសិទ្ធិលើដីធ្លី។

2204. Transfer agent

A person (or an institution such as a bank) who keeps track of who owns a company's stocks and bonds, dividends and interest, etc.

ភ្នាក់ងារទទួលបន្ទុកកិច្ចការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ

ជនណាម្នាក់(ឬស្ថាប័នណាមួយ ដូចជាធនាគារជាដើម) ដែលកត់ត្រាទុកជាប្រចាំអំពីអ្នកដែលមានហ៊ុន និងសញ្ញា ប័ណ្ណ(ប័ណ្ណបំណុល), អំពីភាគលាភ, និងចុងការ។ ល។

2205. Transfer of business funds

A transfer of a business which may be voluntary or involuntary to someone as by selling or by other means. *Fr: Cession du fonds de commerce.*

អនុប្បទានពាណិជ្ជមូលនិធិ

ការផ្ទេរក្រុមហ៊ុនអាជីវកម្មទៅឲ្យជនណាមួយដែលអាចជា ស្ម័គ្រចិត្តក្តី មិនស្ម័គ្រចិត្តក្តី, ដោយការលក់ ឬដោយ មធ្យោបាយដទៃដូចជាទៀត។

2206. Transferred intent

A doctrine in tort law and criminal law that provides that if a defendant intends harm to A but harms B instead, the "intent" is said to be "transferred" to the harm happening to the actual victim as far as defendant's liability to B in tort is concerned. This is only a "fiction," or a legal conclusion, created in order to accomplish the desired result in terms of liability. Thus, although the defendant intended to harm only A, he is liable to B for the harm caused to B.

បំណងផ្ទេរ, ចេតនាផ្ទេរ

ទ្រឹស្តីមួយក្នុងច្បាប់ស្តីអំពីកំហុសស៊ីវិល និងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌដែលចែងថា ប្រសិនបើចុងចោទមានបំណងធ្វើអោយមានគ្រោះថ្នាក់ដល់ ក ប៉ុន្តែគ្រោះថ្នាក់ធ្លាក់លើ ខ ទៅវិញទៅហៅ "បំណង" នោះថាជា "បំណងផ្ទេរ" អោយសេចក្តីគ្រោះថ្នាក់នោះធ្លាក់ទៅលើអ្នករងគ្រោះជាក់ស្តែងត្រូវការទទួលខុសត្រូវរបស់ចុងចោទមានក្នុងកំណត់ណាមួយចំពោះ ខ ក្នុងអំពើជាក់ហុសនោះ ។ ទ្រឹស្តីនេះគឺត្រាន់តែជាការ "ប្រមិត" ឬសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្នែកច្បាប់មួយប៉ុណ្ណោះ ដើម្បីសំរេចលទ្ធផលប្រាថ្នាចង់បានមួយក្នុងន័យនៃការទទួលខុសត្រូវ ។ ដូច្នេះទោះបីជាចុងចោទមានបំណងធ្វើគ្រោះថ្នាក់ដល់ ក ក៏ដោយក៏ចុងចោទត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះ ខ ចំពោះគ្រោះថ្នាក់ដែលបង្កដល់ ខ ។

2207. Transnational corporation

An enterprise, comprising entities in two or more countries, which operates under a system of decision making, permitting a common policy in which these entities are so linked by ownership or otherwise, that they are able to exercise significant influence over the activities of others and share knowledge, resources, and responsibilities.

សាជីវកម្មឆ្លងដែន

សហគ្រាសដែលមានអង្គភាពនៅក្នុងប្រទេសពីរ ឬលើសដែលធ្វើប្រតិបត្តិការនៅក្រោមប្រព័ន្ធធ្វើសេចក្តីសម្រេចមួយ, អនុញ្ញាតមាននយោបាយរួម ដោយអង្គភាពទាំងនេះផ្សារភ្ជាប់គ្នាដោយកម្មសិទ្ធិ ឬអ្វីផ្សេងទៀត ធ្វើអង្គភាពទាំងនោះអាចប្រើឥទ្ធិពលលើសកម្មភាពរបស់អង្គភាពដទៃទៀត និងផ្តោះប្តូរចំណេះដឹង, ធនធាន, និងការទទួលខុសត្រូវជាមួយគ្នា ។

2208. Transportation for life

The perpetual confinement of a convicted recidivist in a special penitentiary. This kind of penalty is not applied to persons aged over sixty, women, or minors. *Fr: Rélé-gation.*

បញ្ជូននីយកម្ម

ការឃុំខ្លួនទណ្ឌិតពុំរាងចាលជាយូរអង្វែងនៅក្នុងទីឃុំឃាំងជាពិសេសណាមួយ ។ ទោសនេះមិនអនុវត្តទៅលើមនុស្សជរា អាយុជាងហុកសិបឆ្នាំ ស្រ្តី និងអនីតិជនអាយុតិចជាងដប់ប្រាំបីឆ្នាំទេ ។

2209. Treason

A crime of adhering to the enemy and giving him aid and comfort. *Fr: Trahison.*

អំពើក្សត្រ, ក្សត្រជាតិ

បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌមួយស្តីអំពីការចូលរួមជាមួយសត្រូវ និងផ្តល់ជំនួយ និងជាសុខភាពដល់សត្រូវ ។

2210. Treaty

In international law, an agreement made between two or more independent nations with a view to the public welfare. *Fr: Traité.*

សន្ធិសញ្ញា

ក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ គឺការព្រមព្រៀងមួយដែលធ្វើឡើងរវាងប្រទេសជាតិឯករាជពីរប្រើនដើម្បីសុខុមាលភាពសាធារណៈ ។

2211. Treble damages

Three times the amount of damages that a court or jury would normally find a party entitled, which is recoverable by an injured party for certain kinds of injuries pursuant to a law authorizing treble (or "triple") recovery. Thus, if a statute authorizes treble damages in a certain situation and A would normally receive \$ 1,000 for his injury, he will actually receive \$ 3,000 as a result of being entitled to treble damages.

សំណងជំងឺចិត្តបីដង

ចំនួនទឹកប្រាក់ជំងឺចិត្តបីដង ដែលតាមធម្មតាតុលាការ ឬគណៈវិនិច្ឆ័យឃើញថាត្រូវសំរេចអោយទៅ ភាគីដែលមានសិទ្ធិទទួលសំរាប់ទូទាត់ការខូចខាតប្រភេទខ្លះដោយអនុលោមតាមច្បាប់បញ្ញត្តិអំពីសំណងបីដង ។ ដូច្នេះបើសិនជាច្បាប់អនុញ្ញាតអោយសងសំណងជំងឺចិត្តបីដងក្នុងស្ថានការណ៍ណាម្យ៉ាង ហើយដែលតាមធម្មតាឈ្មោះ ក ត្រូវទទួល \$ ១,០០០ សំរាប់គ្រោះថ្នាក់របស់គេនោះតាមការដាក់ស្តែងឈ្មោះ ក នឹងទទួលដល់ទៅ \$ ៣,០០០ ពីព្រោះជាលទ្ធផលមួយនៃសិទ្ធិទទួលសំណងជំងឺចិត្តបីដងនោះ ។

2212. Trespass

An unlawful interference with one's person, property or rights. It includes any act that damages another person's health, reputation or property. For example, A erects a fence that inadvertently crosses adjoining property. He trespasses on that property and is responsible for all damage that results from his action. *Fr: Transgression, violation.*

ការទ្រុឌទ្រោម, ការបំពាន

ការជ្រៀតជ្រែកខុសច្បាប់មួយ លើបុគ្គល លើទ្រព្យសម្បត្តិ ឬសិទ្ធិរបស់មនុស្សណាម្នាក់ ។ ការណ៍នេះរាប់បញ្ចូលទាំងអំពើដែលធ្វើអោយអន្តរាយដល់សុខភាព, កេរ្តិ៍ឈ្មោះ ឬទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃទៀតជាដើម ។ ឧទាហរណ៍៖ ក ដាំបង្គោលរបងកាត់លើទ្រព្យសម្បត្តិដែលនៅជាប់គ្នាដោយគ្មានយកចិត្តទុកដាក់អ្វីសោះ ។ កទ្រុឌលើទ្រព្យសម្បត្តិ ដែលនៅជាប់គ្នានោះហើយត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការអន្តរាយដែលបណ្តាលមកពីអំពើរបស់ខ្លួននោះ ។

2213. Trial

A judicial examination, in accordance with the law of a case, either civil or criminal, of the issues between the parties, whether of law or fact, before a court that has proper jurisdiction. *Fr: Procès.*

ការជំនុំជម្រះក្តី

ការពិនិត្យតាមដូរតុលាការលើបញ្ហាវិវាទរវាងភាគីស្របទៅតាមគោលការណ៍នៃករណីមួយជារដ្ឋប្បវេណីក្តី ឬព្រហ្មទណ្ឌក្តីនៅចំពោះមុខតុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រឹមត្រូវណាមួយ ។

2214. Trial court

Court of original jurisdiction; the first court to consider a case. *Fr: Tribunal de première instance.*

សាលាដំបូង, តុលាការជំនុំជំរះក្តី

តុលាការដែលមានសមត្ថកិច្ចដើមដំបូង ។ តុលាការទីមួយដែលពិចារណារឿងក្តី ។

2215. Trial de novo

Historically it described an appeal from a decision of a court of chancery. Now, it means a proceeding in which both issues of law and issues of fact are considered as if the original trial had never taken place. For example, if an appellate court rules that the trial court made a serious mistake and orders a new trial, that second trial would be held as a trial de novo.

ការជំនុំជំរះក្តីសាថ្មី

ពីដើមពាក្យនេះពិពណ៌នាអំពីបណ្តឹងតវ៉ាលើសេចក្តីសំរេចរបស់តុលាការសមធម៌ ។ ឥឡូវនេះ, ការពិពណ៌នានោះបង្ហាញអោយឃើញនូវដំណើរការកាត់ក្តីមួយដែលនៅក្នុងនោះទាំងបញ្ហាអង្គច្បាប់ និងបញ្ហាអង្គហេតុត្រូវបានចាត់ទុកដូចជាការជំរះក្តីពីខាងដើម មិនដែលបានកើតឡើងអ្វីទាំងអស់ ។ ឧទាហរណ៍៖ ប្រសិនបើតុលាការទទួលសំរេចថាតុលាការជំរះក្តី(សាលាដំបូង) បានធ្វើសេចក្តីសំរេចកាន់ប្រឡងនឹងហើយដាក់បញ្ហាអោយធ្វើការជំរះក្តីមួយនោះការជំរះក្តីលើកទីពីរនឹងប្រព្រឹត្តទៅដូចជាការជំរះក្តីសារជាថ្មីដែរ ។

2216. Tribunal

Court or body having authority to adjudicate matters.
Fr: Tribunal.

សាលាជំរះក្តី

តុលាការឬអង្គការដែលមានអំណាចដើម្បីវិនិច្ឆ័យរឿងក្តី ។

2217. True bill

An indictment approved and made by a grand jury.
Fr: Accusation fondée.

ដីការចោទប្រកាន់អនុម័តរួច

ដីការចោទប្រកាន់មួយដែលត្រូវបានយល់ព្រមនិងធ្វើឡើងដោយគណៈវិនិច្ឆ័យខ្នាតធំ ។

2218. Trust (1)

Any transfer to, or holding of money or property, by one person for the benefit of another. For example, a mother signs over stocks to a bank to manage for her daughter (to hold in trust) with instructions to give the daughter the interest income each year until she turns thirty and then to give it all to her. In this example, the mother is settlor or grantor of the trust, the bank is the trustee and the daughter is the beneficiary. *Fr: Fidéicomis.*

(១) ការគ្រប់គ្រង, អាណត្តិព្យាបាលភាព(ព.ស)

ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិឬការរក្សាទុកលុយកាក់ឬទ្រព្យសម្បត្តិដោយមនុស្សម្នាក់សំរាប់ជាអត្ថប្រយោជន៍របស់មនុស្សម្នាក់ទៀត។ ឧទាហរណ៍៖ ម្តាយម្នាក់ចុះហត្ថលេខាលើប័ណ្ណហ៊ុនអោយទៅធនាគារដើម្បីធ្វើការចាត់ចែងសំរាប់កូនស្រីរបស់គាត់(អោយស្ថិតក្នុងអាណត្តិព្យាបាលភាព) ដោយមានអនុសាសន៍ថាអោយប្រគល់ប្រាក់ចំណូលជាការប្រាក់ប្រចាំឆ្នាំទៅអោយកូនស្រីនោះផង រហូតដល់នាងមានអាយុ៣០ឆ្នាំទើបអាចប្រគល់ហ៊ុនទាំងអស់នោះអោយទៅកូននោះ។ នៅក្នុងឧទាហរណ៍នេះម្តាយគឺជាទាយី(ទាយក) ឬអនុប្បទាយីនៃអាណត្តិព្យាបាលភាព, ធនាគារគឺជាអ្នកទទួលការគ្រប់គ្រងរីឯកូនស្រីជាអត្តសាហក។

2219. Trust (2)

A group of companies having the intention and power, or the tendency, to create a monopoly. *Fr: Trust, cartel.*

(២) ក្រុមស្តុ

ក្រុមហ៊ុនដែលមានបំណងនិងអំណាច ឬមាននិន្នាការដើម្បីបង្កើតឯកាធិភាព។

2220. Trust company

A bank or other organization that manages a trust or acts as executor of wills. *Fr: Société fiduciaire.*

ក្រុមហ៊ុនទទួលការគ្រប់គ្រង

ធនាគារឬអង្គការផ្សេងទៀតដែលចាត់ចែងអាណត្តិព្យាបាលភាព ឬដើរតួជាប្រតិបត្តិកៈនៃមតិកសាសន៍។

2221. Trust receipt

A document by which one person lends money to buy something and the borrower promises to hold the thing bought in trust for the lender until the debt is paid off.

បង្គាន់ដៃទទួលការគ្រប់គ្រង

ឯកសារមួយដែលតាមឯកសារនោះ មនុស្សម្នាក់អោយខ្ចីប្រាក់ទិញរបស់អ្វីមួយហើយអ្នកខ្ចីសន្យាថានឹងដាក់របស់ដែលបានទិញនោះ ក្នុងការគ្រប់គ្រងសំរាប់អ្នកអោយខ្ចីរហូតដល់បានសងបំណុលរួច។

2222. Trustee (1)

A person who holds money or property for the benefit of another person. *Fr: Fidéicommissaire, curateur.*

(១) អ្នកទទួលការគ្រប់គ្រង(ព.ស)

ជនដែលរក្សាប្រាក់ឬទ្រព្យសម្បត្តិសំរាប់អត្ថប្រយោជន៍របស់អ្នកដទៃ។

2223. Trustee (2)

(២) អ្នកតំណាង

A person who has a fiduciary (financial) relationship toward another person. For example, a lawyer, an agent, etc.

ជនដែលមានទំនាក់ទំនងជាទីទុកចិត្តចំពោះអ្នកដទៃ ។
ឧទាហរណ៍៖ ដូចជាមេធាវី, ភ្នាក់ងារ ។ ល។

2224. Trustee in bankruptcy

សហបដិភាគ

A person appointed by a court to manage a bankrupt person's property and to decide who gets it. Fr: Syndic de faillite.

ជនដែលតុលាការចាត់តាំងដោយចាត់ចែងលើទ្រព្យ
សម្បត្តិរបស់មនុស្សធនក្ស័យម្នាក់និងដោះស្រាយសេចក្តី
សំរេចថា អ្នកណាខ្លះជាអ្នកត្រូវបានទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។

2225. Trusteeship system

ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងអន្តរជាតិ

A United Nations-created institution whereby a trust territory would be administered by a state or the United Nations itself, under the supervision of the Trusteeship Council of the United Nations. The objective of this system, among other things, is to promote political, economic, and social development of the people in that territory until the time that internal autonomy or independence is granted. Fr: Regime de tutelle.

ស្ថាប័នដែលបង្កើតឡើងដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ
ដែលតាមប្រព័ន្ធនេះដែនដីដែលស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់
គ្រងនឹងត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយរដ្ឋមួយ ឬអង្គការ
សហប្រជាជាតិតែម្តងនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់
ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលសហប្រជាជាតិ ។ វត្ថុបំណងនៃប្រព័ន្ធ
នេះ ក្នុងចំណោមវត្ថុបំណងដទៃទៀត គឺដើម្បីលើកស្ទួយ
ការអភិវឌ្ឍន៍នានាវិស័យនយោបាយ, សេដ្ឋកិច្ច និង
សង្គមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅលើដែនដីនោះ
រហូតដល់គេប្រគល់ស៊ុយភាពផ្ទៃក្នុង ឬឯករាជ្យ ។

2226. Trust fund

មូលនិធិក្នុងការគ្រប់គ្រង

Real property or personal property held in trust for the benefit of another person. Fr: Fonds en fidéicomis.

អចលនទ្រព្យឬចលនទ្រព្យដែលគេដាក់ដោយកាន់កាប់
នៅក្នុងអាណត្តិព្យាបាលភាពដើម្បីអត្ថប្រយោជន៍របស់
អ្នកដទៃម្នាក់ទៀត ។

2227. Trustor

អ្នកបង្កើតការគ្រប់គ្រង

One who creates a trust; more often called the settlor. Fr: Créateur d'un fidéicomis.

ជនដែលបង្កើតដោយមានអាណត្តិព្យាបាលភាព ។ ជា
ញឹកញាប់គេហៅថា អាណត្តិចាយក(ចាយ) ។

U

2228. Ultimate facts

The essential and determining facts on which the final conclusion of law is based. They are facts deduced by inference from evidentiary facts, which can be directly established by testimony or evidence.

អង្គហេតុចុងក្រោយបំផុត

អង្គហេតុសំខាន់និងជាកត្តាសំរេចចាំងឡាយ ដែលយកមកធ្វើជាមូលដ្ឋានសំរាប់សេចក្តីសន្និដ្ឋានចុងក្រោយនៃច្បាប់។ អង្គហេតុទាំងនេះគឺជាអង្គហេតុដែលទាញចេញពីអង្គហេតុជាក់ស្តែងនានា ដែលអាចបង្ហាញឡើងដោយផ្ទាល់តាមរយៈការផ្តល់ភស្តុតាងឬភស្តុតាង។

2229. Ultra vires

Latin: beyond the powers. Activities of a corporation's managers that are outside the scope of the power granted by the corporation's charter or the laws of the state of incorporation. *Fr: Au delà de pouvoirs.*

ហួសដែនអំណាច

ឡាតាំង: ហួសដែនអំណាច។ សកម្មភាពនានារបស់បណ្តាញការសាជីវកម្ម ដែលនៅក្រៅនូវអំណាចដែលផ្តល់ឲ្យដោយលក្ខន្តិកៈរបស់សាជីវកម្ម ឬដោយច្បាប់នៃរដ្ឋដែលបង្កើតសាជីវកម្ម។

2230. Ultra-hazardous activity

An uncommon activity, giving rise to strict liability, that necessarily involves risk of serious harm to the person, land or property of others.

សកម្មភាពគ្រោះថ្នាក់ហួសនិស្ស័យ

សកម្មភាពមិនធម្មតាមួយ ដែលនាំអោយកើតការទទួលខុសត្រូវដាច់ខាត(ដែលទាក់ទងជាចាំបាច់ទៅនឹងកាយវិការធូនធូរ)ដល់ជនណាម្នាក់, ដីធ្លី, ឬទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃ។

2231. Umpire

A person chosen to decide a labor dispute when the original arbitrators disagree. *Fr: Surarbitre.*

អាជ្ញាកណ្តាលបន្ថែម(ព.ស)

ជនដែលគេជ្រើសរើសឡើងអោយធ្វើសេចក្តីសំរេចអំពីជម្លោះការងារនៅពេលណាដែលមជ្ឈត្តករដើមបង្គុលសំនិយមស្របគ្នា។

2232. Unconstitutional

Conflicting with some provision of the constitution. A law found to be unconstitutional is considered void or as if it had never been, and consequently all rights, contracts or duties that depend on it are void. Similarly, no one can be punished for having refused obedience to the law once it is found to be unconstitutional. *Fr: Anti-constitutionnel, inconstitutionnel.*

ផ្ទុយពីរដ្ឋធម្មនុញ្ញ

ដែលប្រឆាំងនឹងជាមួយបទបញ្ញត្តិខ្លះរបស់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។ ច្បាប់ណាដែលគេរកឃើញថា មិនត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈ ឬចាត់ទុកដូចជាមិនដែលមានដែរ ហើយដោយអាស្រ័យហេតុនេះរាល់សិទ្ធិ, រាល់កិច្ចសន្យា, និងរាល់ករណីយកិច្ចដែលពឹងផ្អែកលើច្បាប់នោះត្រូវបានចាត់ទុកជាមោឃៈទាំងអស់ ។ ដូចគ្នានេះដែរពុំអាចព្យួរជនណាម្នាក់ទទួលទោស ចំពោះការបដិសេធមិនព្រមគោរពតាមច្បាប់នោះនៅក្រៅដែលគេរកឃើញថាច្បាប់នោះផ្ទុយពីរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។

2233. Undertaking (1)

1. An engagement by one of the parties to a contract to the other, as distinguished from the mutual engagement of the parties to each other. 2. A promise given in the course of legal proceedings by a party or his lawyer, generally as a condition to obtaining some concession from the court or the opposite party. *Fr: Engagement.*

ការសន្យាទទួល, ការសន្យា

១ - ការសន្យាដោយភាគីណាមួយក្នុងចំណោមភាគីទាំងអស់នៃកិច្ចសន្យាចំពោះភាគីដទៃទៀតស្តីពីការសន្យាទៅវិញទៅមករបស់ភាគីនានាចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក ។
២ - ការសន្យាដែលផ្តល់ដោយភាគីមួយឬមេធាវីរបស់គេក្នុងពេលជំនុំជម្រះតាមផ្លូវច្បាប់ ជាទូទៅគឺជាលក្ខខណ្ឌមួយដើម្បីបានសម្បទានពីតុលាការឬភាគីម្ខាងទៀត ។

2234. Undertaking (2)

A venture of any kind. *Fr: Entreprise commerciale.*

សហគ្រាសពាណិជ្ជកម្ម

ការប្រថុយធ្វើអាជីវកម្មប្រភេទណាមួយ ។

2235. Underwrite (1)

To insure. *Fr: Assurer.*

(១) រ៉ាប់រង

2236. Underwrite (2)

To insure the sale of stocks or bonds by agreeing to buy the entire issue if those stocks or bonds are not sold to the public before a certain date. *Fr: Garantir l'émission.*

(២) ធានារ៉ាប់រង

ធានារ៉ាប់រងការលក់ហ៊ុន ឬសញ្ញាប័ណ្ណដោយយល់ព្រមទិញហ៊ុន ឬសញ្ញាប័ណ្ណទាំងអស់បើសិនជាហ៊ុនឬសញ្ញាប័ណ្ណទាំងនោះលក់មិនបានដល់សាធារណជនមុនកាលបរិច្ឆេទណាមួយនោះ ។

2237. Undisclosed principal

A principal whose existence and identity are not known to the third person at the time the third person is dealing with the principal's agent.
Fr: Commettant non-divulgué.

ការប្បទាយមិនបញ្ចេញឈ្មោះ

ចៅហ្វាយម្នាក់ដែលគតិយជន(ជនទីបី)មិនស្គាល់អត្តិភាព និងអត្តសញ្ញាណរបស់ខ្លួននៅពេលដែលគតិយជននោះ កំពុងធ្វើការទាក់ទងជាមួយ ភ្នាក់ងាររបស់ចៅហ្វាយ (ឬការប្បទាយ)នោះ ។

2238. Undivided right (or title)

Property held by two or more persons under the same right. These persons may have different financial stakes in the property, but they all have full rights of possession.
Fr: Droit non divisé.

សិទ្ធិអវិភាគិយ, កម្មសិទ្ធិមូល

ទ្រព្យសម្បត្តិដែលរក្សាទុកដោយមនុស្សពីរនាក់ ឬច្រើន នាក់នៅក្រោមសិទ្ធិកាន់កាប់ដូចគ្នា ។ មនុស្សទាំងអស់ នេះអាចមានផលប្រយោជន៍ជាហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងៗគ្នានៅ ក្នុងសម្បត្តិនោះ ប៉ុន្តែពួកគេមានសិទ្ធិលើការកាន់កាប់ ពេញលេញទាំងអស់គ្នា ។

2239. Undue

More than necessary; improper; illegal. *Fr: Indu, il-légitime.*

ជ្រុល, មិនត្រឹមត្រូវ

ហួសពីចាំបាច់, មិនត្រឹមត្រូវ, អនីត្យានុកូល ។

2240. Undue influence

The control of the free will of another person by unfair or improper persuasion. Pressure that takes away a person's free will to make decisions. *Fr: Menaces.*

ការប្រើឥទ្ធិពលយកប្រយោជន៍, ឥទ្ធិពលគម្រាមកំហែង

ការគ្រួគគ្រាលើសុចន្ទៈរបស់អ្នកដទៃដោយការបញ្ចុះ បញ្ចូលដោយមិនត្រឹមត្រូវ ឬមិនសមរម្យ។ ការកាប សង្កត់ដែលធ្វើអោយបាត់ចន្ទៈសេរីនៃការធ្វើសេចក្តី សំរេចរបស់ជនណាម្នាក់ ។

2241. Unequivocal

Clear and certain; unqualified. *Fr: Sans équivoque, catégorique.*

ដែលគួនកែប្រែ, ដែលគួនលក្ខខណ្ឌ

ច្បាស់ហើយប្រាកដ, ទាំងស្រុងគួនកម្រិត ។

2242. Unequivocal possession

ភាគដោយឥតព្រលា

In Cambodian land law, the holding of a property by a possessor or by another person in his or her name in such a manner that it is definitely for his or her own interest and purpose, that the property is exclusively possessed by him or her, and that the use and enjoyment of the property is not perceived as an exercise of another right. Compare Hostile possession. *Fr: Possession non équivoque.*

ក្នុងច្បាប់ភូមិបាលកម្ពុជា, ការកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិដោយភោគីម្នាក់ ឬដោយអ្នកណាផ្សេងទៀត ក្នុងនាមនៃភោគីនោះក្នុងបែបម្យ៉ាងដែលធ្វើឲ្យឃើញថា ការកាន់កាប់នោះប្រាកដជាធ្វើឡើងដើម្បីប្រយោជន៍ និងគោលបំណងផ្ទាល់ខ្លួនឯងថា ទ្រព្យសម្បត្តិនោះខ្លួនជាអ្នកកាន់កាប់ដោយផ្ទាល់មុខហើយ និងថាការប្រើប្រាស់ និងការអាស្រ័យផលនៃទ្រព្យសម្បត្តិនោះ មិនមែនជាការអនុវត្តន៍សិទ្ធិរបស់អ្នកណាម្នាក់ទៀតឡើយ ។

2243. Unfair competition

ការប្រកួតសាមីជំនុំជំនួញ

1. Unfair, untrue or misleading advertising likely to lead the public to believe that certain goods are associated with another manufacturer. 2. Imitating a competitor's product, package or trademark so the consumer might be misled. 3. Representations or conduct that deceives the public into believing that the business name, reputation or good will of one person is that of another. *Fr: Concurrence déloyale.*

១- ការយោសាណពាណិជ្ជកម្មមិនយុត្តិធម៌ មិនពិត ឬដែលធ្វើអោយយល់ខុសដោយមានបំណងអោយសាធារណជនជឿជាក់ថាទំនិញខ្លះចូលក្នុងពពួកទំនិញរបស់ក្រុមហ៊ុនផលិតមួយទៀត។ ២- ការត្រួតធ្វើតាមផលិតផល, កញ្ចប់ផលិតផលឬនិក្ខិតសញ្ញា (ផ្ទាំងជំនួញ) របស់អ្នកជំនួញប្រកួតប្រជែងគ្នាណាម្នាក់ ដើម្បីអោយអ្នកប្រើប្រាស់អាចយល់ខុសបាន។ ៣- ការប្រកាសឬអាកប្បកិរិយាដែលបោកប្រាស់សាធារណជនអោយជឿជាក់ថា ឈ្មោះអាជីវកម្ម, កេរ្តិ៍ឈ្មោះ ឬសុជនភាពរបស់មនុស្សម្នាក់ គឺជារបស់អ្នកផ្សេងទៀត។

2244. Unfair trade practice

ការអនុវត្តន៍សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មមិនត្រឹមត្រូវ

Any commercial practice that does not allow for the free exercise of trade by competitors; a false, deceptive, or unfair method of gaining trade at the expense of others. *Fr: Emploi illicite de la commerce.*

ការអនុវត្តន៍សកម្មភាពពាណិជ្ជកម្មណាមួយដែលមិនបើកអោយតួប្រកួតប្រជែងប្រកបកិច្ចការពាណិជ្ជកម្មរបស់គេបានដោយសេរី។ វិធីមួយដែលខុស, ប្រើល្បិចបញ្ឆោត, ឬមិនសមរម្យដើម្បី បានការជួញដូរដោយធ្វើអោយអ្នកដទៃរងការខាតបង់។

2245. Unilateral

ឯកភាព

One-sided. *Fr: Unilatéral.*

តែម្នាក់។

2246. Unilateral contract

កិច្ចសន្យាឯកភាគភាគី

Agreement where one makes a promise to do, or refrain from doing, something in return for actual performance by the other, rather than a mere promise of performance. *Fr: Contrat unilatéral.*

កិច្ចព្រមព្រៀងមួយដែលតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ ភាគីមួយធ្វើការសន្យាថានឹងធ្វើឬចុះចិត្តមិនធ្វើអ្វីម្យ៉ាងដើម្បីជាថ្នូរនឹងការអនុវត្តន៍ជាក់លាក់ពីភាគីមួយទៀតគឺផ្សេងពីការគ្រាន់តែសន្យាបំពេញកាតព្វកិច្ច ។

2247. Unilateral mistake

ការភាន់ច្រឡំឯកភាគភាគី

A mistake on the part of only one of the parties. *Fr: Erreur unilatérale.*

ការភាន់ច្រឡំពីសំណាត់ភាគីតែម្នាក់នៃភាគីទាំងអស់ ។

2248. Unity

ឯកភាពទ្រព្យសម្បត្តិរួម

An identical interest in property held jointly. There are the unities of time (the property was received at the same time), title (received in the same deed or event), interest (each person getting the same ownership rights), and possession (each person has the same right to possess the whole property). In addition, unity of person refers to the way property is held "as one person" by tenants. *Fr: Unité.*

ផលប្រយោជន៍ដូចគ្នាសុទ្ធសាទក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិដែលគេកាន់កាប់រួមគ្នា ។ ឯកភាពគឺមានឯកភាពនៃពេលវេលា (គឺទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវបានទទួលនៅពេលតែមួយ) ឯកភាពលើសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ (គឺទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវបានទទួលនៅក្នុងលិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិតែមួយ ឬក្នុងព្រឹត្តិការណ៍តែមួយ) ឯកភាពលើផលប្រយោជន៍ (គឺមនុស្សម្នាក់ៗមានសិទ្ធិជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដូចគ្នា) ហើយនិងឯកភាពលើភាគៈ (គឺមនុស្សម្នាក់ៗមានសិទ្ធិដូចគ្នាដើម្បីកាន់កាប់លើទ្រព្យសម្បត្តិទាំងមូល) ។ លើសពីនេះទៅទៀតឯកភាពលើភ្នំបុគ្គលគឺសំដៅដល់របៀបដែលគ្រូកាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិដោយអ្នកកាន់កាប់ច្រើននាក់ទុកដូចជាមនុស្សម្នាក់ ។

2249. Universal suffrage

ការបោះឆ្នោតជាសកល

A right to vote or a system of voting in public elections in which the right to vote is held by all citizens, with restrictions only as to matters such as age, nationality, or mental capacity. *Fr: Suffrage universel.*

សិទ្ធិបោះឆ្នោត ឬរបៀបបោះឆ្នោតនៅក្នុងការបោះឆ្នោតបញ្ចេញសម្លេងជាសាធារណៈ ដែលតាមរបៀបនោះពលរដ្ឋជាអ្នកមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតដោយមានការកម្រិតលើរឿងខ្លះដូចជា អាយុ ភេទ សញ្ជាតិ និងសមត្ថភាពខាងផ្លូវចិត្ត ។

2250. Unjust enrichment**ការចំរើនដោយឥតហេតុ**

The legal principle that when a person obtains money or property unfairly, it should be returned. *Fr: Enrichissement sans cause.*

គោលការណ៍ច្បាប់ដែលថា កាលណាជនណាម្នាក់បានប្រាក់ ឬទ្រព្យដោយមិនត្រឹមត្រូវតាមយុត្តិធម៌ជននោះ គប្បីប្រគល់អោយគេវិញនូវប្រាក់ ឬទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះ ។

2251. Unlawful**អនីត្យានុកូល, ផ្ទុយនឹងច្បាប់**

Contrary to law; unauthorized by law. *Fr: Contraire à la loi.*

ផ្ទុយនឹងច្បាប់, ដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត ។

2252. Unlawful detainer**ការរក្សាទុកដោយខុសច្បាប់**

The act of holding possession without right, as in the case of a tenant whose lease has expired. Unlawful detainer laws often create a right to evict, by summary process, a holdover tenant and to determine speedily the landlord's right to possession of real property. *Fr: Détention illicite.*

អំពើនៃការរក្សាការកាន់កាប់ដោយឥតមានសិទ្ធិ ដូចជានៅក្នុងករណីភតិកៈ(អ្នកជួល)ម្នាក់ដែលភតិសន្យារបស់ខ្លួនបានផុតអាណត្តិជាដើម ។ ច្បាប់ស្តីអំពីការរក្សាទុកដោយខុសច្បាប់ ច្រើនបង្កើតសិទ្ធិអោយដេញភតិកៈដែលកាន់កាប់ហួសអាណត្តិនោះចេញ ហើយសំរេចយ៉ាងឆាប់រហ័សអំពីសិទ្ធិកាន់កាប់អចលនទ្រព្យរបស់ភតិបតីតាមរយៈនីតិវិធីសន្តិសុខ ។

2253. Unlawful entry**ការចូលលុកដោយខុសច្បាប់**

The statutory crime of entering someone else's property without their consent and by fraud or force. *Fr: Entrée illicite.*

បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដែលច្បាប់ចែងអំពីការចូលលុកលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកផ្សេងទៀត ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីម្ចាស់ដោយប្រើវិធីបោកប្រាស់ឬប្រើកម្លាំង ។

2254. Unqualified endorsement**បង្វិលខមិនដាក់លក្ខខណ្ឌ**

A type of endorsement that does not qualify the liability of the endorser to the endorsee in the event that the instrument is dishonored.

Fr: Endos inconditionnel.

ប្រភេទនៃបង្វិលខម្យ៉ាងដែលគ្មានប្រាប់បញ្ជាក់អំពីការទទួលខុសត្រូវរបស់អ្នកធ្វើបង្វិលខចំពោះអ្នករងបង្វិលខក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដែលលិខិតុបករណ៍គេមិនទទួលយក ។

2255. Unreasonable**មិនសមហេតុផល**

Arbitrary, capricious, absurd, immoderate or exorbitant.

Fr: Déraisonnable.

ដោយទំនើងចិត្ត, ដែលមានកបិចិត្ត, ដែលមិនទំនង, ដែលហួសប្រមាណឬខុសទំនង ។

2256. Unreasonable punishment**ទណ្ឌកម្មមិនសមហេតុផល**

See Cruel and unusual punishment.

2257. Unsolicited offer

សំណើធ្វើដោយឯកឯង

An offer (promise to do some specific thing in the future) which is not made in response to or because of a solicitation or request for that offer. *Fr: Offre non sollicitée.*

សំណើមួយ (ការសន្យានឹងធ្វើអ្វីមួយជាក់លាក់នៅអនាគត) ដែលធ្វើឡើងមិនតាមការសុំឬសំណូមពរឲ្យមានសំណើ ។

2258. Unwarranted

គ្មានហេតុផល

Not appropriate, have nothing to justify, not necessary. *Fr: Injustifié.*

មិនសមរម្យ, គ្មានអ្វីយកមកសំអាងហេតុផល, មិនចាំបាច់ ។

2259. Usage

ទំលាប់

A customary, well-known practice or course of conduct followed in a particular area or business which is either known to the parties to a transaction or so uniform and well-established that they are presumed to know it. Usage is important in interpreting ambiguous contracts.

Fr: Coutume

ដំណើរនៃការអនុវត្តន៍ជាទំនៀមដែលគេដឹងឮជាទូទៅ ឬចរន្តនៃការប្រព្រឹត្តិដែលគេប្រកាន់យកនៅក្នុងវិស័យពិសេសណាមួយ ឬក្នុងអាជីវកម្ម ដែលភាគីនៃកិច្ចការនោះបានដឹងហើយ ឬដែលមានមកគ្មានការប្រែប្រួលនិងមានគ្រឹះមាំមាំធ្វើឲ្យគេសន្មតថា ភាគីទាំងនោះបានដឹងរួចហើយ ។ កិច្ចប្រតិបត្តិជាទំនៀមនេះ មានសារៈសំខាន់ក្នុងការបកស្រាយកិច្ចសន្យាដែលមានន័យមិនច្បាស់ ។

2260. Usage of trade

ទំលាប់ពាណិជ្ជកម្ម

Any practice or method of dealing having such regularity of observance in a place trade as to justify an expectation that it will be observed with respect to a particular contract and establishing a common basis of understanding with which to interpret that contract and related conduct. *Fr: Usages commerciaux*

ការអនុវត្តន៍ ឬវិធីនៃការធ្វើកិច្ចការជាមួយគ្នាដោយមានការគោរពជាទៀងទាត់តាមការអនុវត្តន៍ ឬវិធីនោះ នៅទីកន្លែងមួយ, ឬពាណិជ្ជកម្មមួយរហូតដល់មានសំអាងនៃការសង្ឃឹមថាគេនឹងគោរពការអនុវត្តន៍ ឬវិធីនោះចំពោះកិច្ចសន្យាជាពិសេសណាមួយ ហើយបង្កើតបានជាមូលដ្ឋាននៃការយោគយល់រួម, ដោយមូលដ្ឋាននេះនឹងត្រូវយកទៅប្រើដើម្បីបកស្រាយកិច្ចសន្យានោះ និងការប្រតិបត្តិដែលទាក់ទង ។

2261. Use

The right to enjoy the benefits from real or personal property. It generally means the right to enjoy, occupy or have the benefits of a thing but not to own the object itself. In other words, equitable ownership as distinct from legal title. Consequently, if the object is money, its use is the interest earned and if the object is real estate, its use is the rent generated or the rights a person may have to use or enjoy the property of another. *Fr: Usage.*

សិទ្ធិប្រើប្រាស់

សិទ្ធិអាស្រ័យផលកម្រៃដែលបានមកពីអចលនទ្រព្យ ឬ ចលនទ្រព្យ។ ពាក្យនេះជាទូទៅមានន័យថា សិទ្ធិដើម្បី អាស្រ័យផល, កាន់កាប់, ចូលនៅ ឬទទួលកម្រៃពីវត្ថុ ណាមួយ ក៏ប៉ុន្តែមិនមែនជាសិទ្ធិធ្វើជាម្ចាស់លើវត្ថុនោះ ឡើយ។ ក្នុងន័យម្យ៉ាងទៀត គឺជាកម្មសិទ្ធិតាមសមធម៌ ដែលខុសគ្នាស្រឡះពីសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិស្របតាមច្បាប់។ អាស្រ័យហេតុនេះ ប្រសិនបើវត្ថុនោះជាលុយកាក់ សិទ្ធិ អាស្រ័យផលរបស់វា គឺជាការប្រាក់ដែលបានទទួល ហើយប្រសិនបើវត្ថុនោះជាអចលនទ្រព្យសិទ្ធិអាស្រ័យ ផលរបស់វាគឺបានមកពីការជួល ឬជាសិទ្ធិដែលមនុស្ស ណាម្នាក់អាចមានដើម្បីប្រើប្រាស់ ឬគ្រេកគ្រហាលនឹង ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នកដទៃទៀត។

2262. Usufruct

In the civil law, the right to use and enjoy property vested in another and to draw from the same all the profits, utility, and advantage which it may produce, provided it happens without altering the substance of the thing. *Fr: Usufruit.*

ផលបរោគ

នៅក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់ស៊ីវិល គឺសិទ្ធិប្រើប្រាស់និងអាស្រ័យ ផលលើទ្រព្យសម្បត្តិដែលស្ថិតក្នុងអំណាចមនុស្សម្នាក់ ទៀត និងសិទ្ធិដើម្បីទាញយកផលកម្រៃ, អត្ថប្រយោជន៍ ដែលទ្រព្យសម្បត្តិនោះអាចផលិតចេញ តែធ្វើយ៉ាងណា កុំអោយមានការប្រែប្រួលសារធាតុនៃវត្ថុនោះ។

2263. Usurious contract

A contract that imposes interest on a debt at a rate in excess of that permitted by law.

កិច្ចសន្យាយកការហួសប្រមាណ, កិច្ចសន្យាព្រឹទ្ធិកម្ម

កិច្ចសន្យាមួយដែលដាក់ការប្រាក់លើបំណុលណាមួយ ដោយមានអត្រាប្រាក់លើសលុបពីអត្រាដែលច្បាប់ អនុញ្ញាតអោយ។

2264. Usury

An unconscionable or exorbitant rate of interest. See Illegal interest. *Fr: Usure.*

ព្រឹទ្ធិកម្ម, ដំណើរយកការប្រាក់ហួសប្រមាណ

អត្រានៃការប្រាក់មិនសមហេតុផល និងខុសទំនង។

2265. Utmost care

In tort law, such a degree of care as would be exercised by a very careful, prudent, and competent person under the same or similar circumstances. *Fr: Plus grand soin.*

ការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់, ការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់

ក្នុងច្បាប់ស្តីអំពីកំហុសស៊ីវិល គឺជាកំរិតនៃការយកចិត្តទុកដាក់ ដែលនៅក្នុងកាលៈទេសៈដូចគ្នា ឬស្រដៀងគ្នាជនម្នាក់ប្រកបដោយការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ ដោយការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់និងដោយសមត្ថភាព នឹងអនុវត្តក្នុងកំរិតនោះជាពិសេស ។

◆◆◆◆◆

V

2266. Vacancy

ភាពនៅទំនេរ

A place or position which is empty, unfilled, or unoccupied. *Fr: Vacance, poste vacant.*

កន្លែងឬមុខតំណែងដែលនៅទំនេរមិនទាន់បំពេញ ឬមិនទាន់កាន់កាប់ ។

2267. Vacate (1)

(១) ចាត់ជាមោឃៈ

To make void or to set aside a court judgment.
Fr: Annuler.

ធ្វើអោយទៅជាមោឃៈ បដិសេធសាលក្រមតុលាការ ។

2268. Vacate (2)

(២) ទុកឲ្យនៅទំនេរ

To move out; to make vacant.
Fr: Démissionner, déménager.

ដកចេញ, ទុកអោយទំនេរ ។

2269. Vagrancy

ភាពអនាថា

General term for a class of minor offenses such as idleness without visible means of support, loitering, wandering around from place to place without any lawful purpose. *Fr: Vagabondage.*

ពាក្យទូទៅសំរាប់ពណ្តូងបទល្មើសតូចតាចដូចជាភាពខ្ចីល ឥតការងារធ្វើដោយគ្មានមធ្យោបាយគាំទ្រជាក់ស្តែង, ការដើរពនេចរ គ្រេកគ្រក, ដើរពីកន្លែងមួយទៅកន្លែងមួយដោយឥតគោលដៅពេញច្បាប់ណាមួយ ។

2270. Valid (1)

(១) សុពល

Binding; legal; complying with all needed formalities.
Fr: Valide.

ដែលចាំបាច់ត្រូវតែគោរពតាម ។ នីត្យានុកូល ។ ដែលស្របតាមទម្រង់ការដែលត្រូវការទាំងអស់ ។

2271. Valid (2)

(២) ធានការ, គ្រប់គ្រាន់

Worthwhile; sufficient.
Fr: Valable.

2272. Variance (1)

(១) ភាពមិនស្របគ្នា, ភាពខុសគ្នា

In procedure, a discrepancy between what is charged or alleged and what is proved or offered as proof. *Fr: Désaccord, divergence.*

នៅក្នុងនីតិវិធី គឺភាពមិនស៊ីគ្នារវាងអ្វីដែលត្រូវចោទ ឬ ពោលអះអាងនឹងអ្វីដែលបានបង្ហាញឬផ្តល់ជាកម្មសាក្សី ។

2273. Variance (2)

(២) អញ្ញាតកម្ម

In zoning law, an exemption from the application of a zoning ordinance or regulation which permits a use that varies from that otherwise permitted. For example, under a zoning law X area is allocated only for agriculture purpose. But there is an exception of the use of one part of this area for industry

នៅក្នុងច្បាប់បែងតំបន់ គឺជាការលើកលែងមិនអោយមានការអនុវត្តន៍បទបញ្ញត្តិបទបញ្ជាបែងតំបន់ ដែលអនុញ្ញាតអោយប្រើប្រាស់ដីក្នុងគោលបំណងមួយ តំបន់នៃការលើកលែងនោះគឺអនុញ្ញាតអោយប្រើប្រាស់ដីផ្សេងពីគោលបំណងរបស់បញ្ញត្តិ ឬបទបញ្ជាបែងតំបន់នោះទៅវិញបាន។ ឧទាហរណ៍៖ តំបន់ អ៊ុចត្រូវបានលែងទុកសំរាប់គោលបំណងផ្នែកកសិកម្មប៉ុណ្ណោះ។ ប៉ុន្តែមានករណីលើកលែងមួយសំរាប់ប្រើប្រាស់ភាគមួយនៃតំបន់នោះសំរាប់គោលបំណងទស្សនាហេតុ។

2274. Vendee

អ្នកទិញ

Buyer, especially in a contract for the sale of realty.
Fr: Acheteur.

អ្នកទិញ ពាក្យនេះប្រើជាពិសេសក្នុងកិច្ចសន្យាលក់អចលនទ្រព្យ។

2275. Vendor

អ្នកលក់

Seller, especially person who sells real property.
Fr: Vendeur.

អ្នកលក់ ជាពិសេសអ្នកដែលលក់អចលនទ្រព្យ។

2276. Venire

បញ្ជីសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យដែលត្រូវកោះហៅ

Latin: To come; to appear in court. Sometimes used as the name of the document that summons people for jury duty. Fr: Liste des jurés assignés.

ឡាតាំង៖ មក, មកបង្ហាញខ្លួននៅតុលាការ។ ជួនកាលពាក្យនេះត្រូវប្រើសំរាប់អោយឈ្មោះឯកសារដែលកោះហៅមនុស្សនានាអោយមកបំពេញករណីយកិច្ចក្នុងគណៈវិនិច្ឆ័យ។

2277. Venue

ទីកន្លែងជំនុំជំរះ

The local area where a case may be tried. A court system may have jurisdiction (power) to take a case in a wide geographical area, but the proper venue for the case may be one place within that area for the convenience of the parties.
Fr: Lieu de procès.

តំបន់ដែលនៅក្នុងនោះរឿងក្តីមួយនឹងអាចជំនុំជំរះ។ ប្រព័ន្ធតុលាការមួយអាចមានសមត្ថកិច្ច(អំណាច)ទទួលដោះស្រាយបណ្តឹងមួយនៅក្នុងតំបន់ភូមិសាស្ត្រទូលំទូលាយមួយ ប៉ុន្តែទីកន្លែងត្រឹមត្រូវសំរាប់ជំនុំជំរះរឿងក្តីអាចជាកន្លែងមួយដែលស្ថិតនៅក្នុងតំបន់ដែលងាយស្រួលដល់ភាគី។

2278. Verdict

The opinion rendered by a jury, or a judge where there is no jury, on a question of fact. A verdict differs from a judgment in that a verdict is not a judicial determination of law, but rather a finding of fact that the trial court may accept or reject and utilize in formulating its judgment. *Fr: Verdict.*

សេចក្តីវិនិច្ឆ័យ, និរ័យ

សេចក្តីសន្និដ្ឋានអំពីបញ្ហាអង្គហេតុដែលបានផ្តល់អោយដោយគណៈវិនិច្ឆ័យ ឬដោយចៅក្រម កាលណាគ្មានគណៈវិនិច្ឆ័យ ។ និរ័យគឺខុសគ្នាពីសាលក្រមត្រង់ថា និរ័យគឺមិនមែន ជាការសំរេចអំពីច្បាប់ទេ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែជាការសន្និដ្ឋានលើអង្គហេតុដែលតុលាការជម្រះក្តីអាចទទួលយកឬប្រានចោលបាន ហើយអាចយកមកប្រើដើម្បីចេញសាលក្រម ។

2279. Verification

Confirmation of correctness or authenticity of pleading or other paper, affidavit, oath or deposition; an affidavit attached to a statement insuring the truth of that statement. *Fr: Vérification.*

ការពិនិត្យបញ្ជាក់, ការផ្ទៀងផ្ទាត់

ការអះអាងបន្ថែមអំពីភាពត្រឹមត្រូវ ឬភាពពិតប្រាកដនៃសំអាងបណ្តឹងឬអំពីលិខិតដទៃទៀត សេចក្តីថ្លែងសព្ទប្រណិធាន, ឬចម្លើយកសិណផ្សេងទៀត ។ គឺជាលិខិតថ្លែងសព្ទ ដែលអមសេចក្តីថ្លែងមួយដើម្បីធានាអះអាងពីសច្ចៈភាពរបស់សេចក្តីថ្លែងនោះ ។

2280. Vested

Fixed, accrued or absolute; generally used to describe any right or title to something that is not dependent upon the occurrence or failure to occur of some specified future event. For example, if a person sells another person a house and gives him a deed, the buyer has a "vested" interest in the property even if the sales contract allows the seller to stay in the house for ten years. *Fr: Acquis.*

បានមកដាច់ណាត់, ជាប់លាប់

ជាប់លាប់, ដាច់ណាត់ឬទាំងស្រុង ។ ជាទូទៅពាក្យនេះគេប្រើដើម្បីពិពណ៌នាអំពីសិទ្ធិឬសិទ្ធិមុនសិទ្ធិលើវត្ថុណាមួយដែលមិនអាស្រ័យលើព្រឹត្តិការណ៍អនាគតណាមួយដែលកើតឡើង ឬមិនបានកើតឡើងនោះឡើយ ។
ទាហានណៈ ប្រសិនបើមនុស្សម្នាក់លក់ផ្ទះមួយអោយមនុស្សម្នាក់ទៀត ហើយអ្នកលក់បានប្រគល់លិខិតកាត់កម្មសិទ្ធិទៅអោយអ្នកទិញ អ្នកទិញមានផលប្រយោជន៍ដាច់ណាត់នៅក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិនោះទោះបីជាគិច្ចសន្យាលក់នោះអនុញ្ញាតអោយអ្នកលក់ស្នាក់នៅក្នុងផ្ទះនោះចំនួនដប់ឆ្នាំក៏ដោយ ។

2281. Vested estate

A property interest which either is presently in possession or will necessarily come into possession in the future merely upon the end of the preceding estate.

សិទ្ធិដែលបានមកដាច់ណាត់

ផលប្រយោជន៍ក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិដែលស្ថិតក្នុងការកាន់កាប់ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន ឬនឹងបានមកជាចាំបាច់នៅក្នុងពេលអនាគតផង ដោយអាស្រ័យលើសិទ្ធិកាន់កាប់របស់អ្នកមុនៗត្រូវចប់ ។

2282. Vested interest

A present right or title to a thing that carries with it an existing right to sell or otherwise dispose of it, even though the right to possession or enjoyment may be postponed to some uncertain time in the future. *Fr: Droit acquis.*

សិទ្ធិដែលបានមកទទួល

សិទ្ធិ ឬសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិបច្ចុប្បន្នលើវត្ថុណាមួយ ដែលជាប់មកជាមួយនូវសិទ្ធិដែលមានរួចមក ហើយដើម្បីលក់ឬដោះកម្មសិទ្ធិនោះចោល, ទោះបីជាសិទ្ធិកាន់កាប់ឬសិទ្ធិទទួលអត្ថប្រយោជន៍អាចនឹងពន្យារទៅពេលមិនប្រាកដណាមួយនាអនាគតក៏ដោយ ។

2283. Vested remainder

The remainder of an estate which passes to a named person and title to that remainder is fixed and not contingent upon a particular event. For example, a mother owns land with a house on it. She leaves the land to her son and the remainder of her total estate to her daughter. The house is the vested remainder that her daughter now owns.

សិទ្ធិដាច់ណាត់ក្នុងទ្រព្យសំណល់

សំណល់នៃមត៌កមួយដែលផ្ទេរទៅអោយមនុស្សមានឈ្មោះនិងមានសិទ្ធិលើសំណល់មត៌កនោះ ដោយត្រូវបានកំណត់ទុក ហើយដោយមិនអាស្រ័យលើព្រឹត្តិការណ៍ពិសេសណាមួយឡើយ ។ ឧទាហរណ៍៖ ម្តាយជាម្ចាស់ដីដែលមានផ្ទះមួយនៅលើដីនោះទៀតផង ។ គាត់ទុកដីនោះអោយទៅកូនប្រុសរបស់គាត់ ហើយគាត់ទុកសំណល់នៃមត៌កទាំងអស់របស់គាត់ទាំងប៉ុន្មាន អោយទៅកូនស្រីរបស់គាត់ ។ ដូច្នេះផ្ទះគឺជាសំណល់មត៌កដាច់ណាត់ដែលឥឡូវនេះកូនស្រីរបស់គាត់ជាម្ចាស់ ។

2284. Vested rights

In relation to constitutional guarantees, a broad protection that the government should recognize and protect, and of which the individual could not be deprived without injustice. The term is frequently used to designate rights that have become so fixed that the owner cannot be deprived of them without his consent. *Fr: Droit acquis en vertu de la Constitution.*

សិទ្ធិប្រឆាំងដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញ

ទាក់ទងទៅនឹងការធានាក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ គឺជាខ័ណ្ឌសំរាប់ការការពារដ៏ធំធេងមួយ ដែលរដ្ឋាភិបាលតប្បទទួលស្គាល់និងការពារសិទ្ធិនោះ ហើយដោយអាស្រ័យលើការធានានោះ គ្មានបុគ្គលណាម្នាក់អាចត្រូវបានដកហូតយកសិទ្ធិនោះដោយអយុត្តិធម៌បានឡើយ ។ ពាក្យនេះគេប្រើជាញឹកញាប់ដើម្បីបញ្ជាក់អំពីសិទ្ធិ ដែលមានជាប់លាប់គឺថាឥតមានជនណាអាចដកហូតយកសិទ្ធិនេះពីម្ចាស់ដោយគ្មានការយល់ព្រមពីម្ចាស់ឡើយ ។

2285. Vexatious litigation

Lawsuits brought without any just cause or good reason. See Malicious prosecution.

បណ្តឹងគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ

បណ្តឹងដែលប្តឹងដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ឬដោយគ្មានហេតុផលច្បាស់លាស់ ។

2286. Vicarious liability

Legal responsibility for the acts of another person because of some relationship with that person; for example, the liability of an employer for the acts of an employee. *Fr: Responsabilité pour un autre.*

ការទទួលខុសត្រូវជួស

ការទទួលខុសត្រូវតាមផ្លូវច្បាប់ចំពោះអំពើរបស់ជនណាម្នាក់ទៀត ដោយសារមានទំនាក់ទំនងខ្លះជាមួយជននោះ។ ឧទាហរណ៍៖ ការទទួលខុសត្រូវរបស់និយោជកចំពោះអំពើរបស់និយោជិតណាម្នាក់។

2287. Vitiate

To void; to render a nullity. *Fr: Vicier.*

ធ្វើអោយមោឃៈ, ធ្វើអោយឥតបានការ**2288. Void**

Empty; having no legal force; incapable of being ratified. Compare Absolute nullity. *Fr: Nul.*

មោឃៈ

ទទេ, ដែលគ្មានអនុភាពតាមផ្លូវច្បាប់, ដែលមិនអាចអោយសព្វានុម័តបាន។

2289. Voidable

Something that can be legally avoided or declare void but is not automatically void. For example, a voidable contract is an agreement that one or both sides can legally get out of, but is effective and binding if no one chooses to do so. Compare Relative nullity. *Fr: Annulable.*

ដែលអាចទុកជាមោឃៈបាន

អ្វីម្យ៉ាងដែលអាចទុកជាមោឃៈតាមផ្លូវច្បាប់បាន ឬអាចប្រកាសជាមោឃៈបាន ប៉ុន្តែរឿងនោះមិនមែនទៅជាមោឃៈដោយស្វ័យប្រវត្តិទាំងស្រុងទេ។ ឧទាហរណ៍៖ កិច្ចសន្យាដែលអាចទុកជាមោឃៈ គឺជាកិច្ចព្រមព្រៀងមួយដែលភាគីម្ខាងឬទាំងសងខាងអាចដកខ្លួនចេញពីកិច្ចសន្យានោះបានតាមផ្លូវច្បាប់ ប៉ុន្តែវាមានអនុភាពអនុវត្តនិងជាចាំបាច់ត្រូវតែគោរពតាម ប្រសិនបើគ្មានភាគីណាមួយសំរេចដកខ្លួនចេញពីកិច្ចសន្យានោះទេ។

2290. Void for vagueness

A doctrine that makes a criminal law unconstitutional and unenforceable because it is so vague that persons of common intelligence must guess at its meaning.

មោឃៈដោយមកពីភាពមិនជាក់

ទ្រឹស្តីច្បាប់ដែលធ្វើអោយច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌមួយមិនត្រឹមត្រូវតាមរដ្ឋធម្មនុញ្ញនិងមិនអាចដាក់អោយប្រតិបត្តិបាន ព្រោះកាលណាច្បាប់នោះស្រពិចស្រពិលពេកដែលធ្វើអោយមនុស្សមានប្រាជ្ញាធម្មតា ត្រូវតែស្មានន័យរបស់វា។

2291. Volr dire

French: "Look-speak". The examination of a possible juror by the lawyers and the judge to decide whether he or she is acceptable to be on a jury. More rarely, it refers to a preliminary examination of a witness to decide whether that person should testify.

ការពិនិត្យពិច័យគណៈវិនិច័យ

ពាក្យបារាំង "មើលឃើញ-និយាយ" ។ គឺការពិនិត្យមើលបេក្ខជនគណៈវិនិច័យណាម្នាក់ដែលធ្វើឡើងដោយមេធាវី និងចៅក្រមដើម្បីសំរេចថា តើគួរទទួលយកបេក្ខជននោះឬទេ ។ ដោយកម្រវិធីការនេះសំដៅទៅការសួរដេញដោលជាបឋមនូវសាក្សីណាម្នាក់ដើម្បីសំរេចថា តើសាក្សីនោះគួរអោយឆ្លើយជាភស្តុតាងឬទេ ។

2292. Voluntary appearance

An appearance in court by one who has not been required to appear by service of process. *Fr: Comparution volontaire.*

ការមកបង្ហាញខ្លួនដោយស្ម័គ្រចិត្ត

ការមកបង្ហាញខ្លួនចំពោះមុខតុលាការរបស់ជនម្នាក់ដែលគេមិនបានតម្រូវអោយមកបង្ហាញខ្លួនដោយការជូនដីកា ។

2293. Voluntary manslaughter

A killing in a sudden rage such as occurs during a quarrel and fight, or a killing with no intention to cause serious bodily harm, such as by acting without proper caution. See Involuntary manslaughter. *Fr: Homicide volontaire.*

មនុស្សឃាតដោយស្ម័គ្រចិត្ត

ការសម្លាប់មនុស្សដោយកំហឹងកំរោល ដូចជា កើតឡើងនៅពេលឈ្លោះគ្នា និងវាយគ្នា ឬការសម្លាប់មនុស្សមួយដោយគ្មានចេតនានឹងបណ្តាលអោយមានការខូចខាតយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់រូបកាយ ដូចជា តាមរយៈការប្រព្រឹត្តិអំពើណាមួយដោយមិនប្រុងប្រយ័ត្នហ្មត់ចត់ជាដើម ។

2294. Voluntary petition

A petition filed by the debtor with the bankruptcy court to initiate action either to rehabilitate his business or to liquidate. *Fr: Bilan volontaire.*

ការប្រកាសធនក្សយដោយស្ម័គ្រចិត្ត

ពាក្យដែលតូចបំណុលដាក់ជាមួយតុលាការធនក្សយ... ដើម្បីផ្តើមវិធានការសារអាជីវកម្មខ្លួនឡើងវិញ ឬជម្រះបញ្ជី ។

2295. Vote of confidence

A formal declaration of approval of someone or her actions. In particular, in a parliamentary system of government, the formal approval that an executive branch needs from a majority of the legislature if it is to continue in power. A vote of no confidence will force the government to resign or to call an election. *Fr: Vote de confiance.*

ការបោះឆ្នោតទុកចិត្ត

សេចក្តីប្រកាសជាផ្លូវការអំពីការទទួលយកអ្នកណាម្នាក់ ឬអំពើរបស់គេ។ ជាពិសេស នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាលដែលប្រើប្រព័ន្ធអាស្រ័យសភា ជាពិសេសជាពិសេសជាពិសេស ដែលអង្គនីតិប្រតិបត្តិការពីសម្រេចភាគច្រើននៃអង្គនីតិបញ្ញត្តិ បើត្រូវបន្តអំណាចគេទៅទៀត។ ការបោះឆ្នោតមិនទុកចិត្តនឹងបង្ខំឱ្យរដ្ឋាភិបាលលា លែងពីតំណែង ឬធ្វើការបោះឆ្នោត។

2296. Voter registration

The process whereby a prospective voter is required to establish his or her identity and place of residence prior to an election to be declared eligible to vote in a particular jurisdiction.

ការចុះឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត

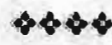
វិធីការដែលគេតម្រូវឱ្យអ្នកដែលនឹងទៅជាអ្នកបោះឆ្នោត បញ្ជាក់បង្ហាញនូវអត្តសញ្ញាណ និងទីលំនៅរបស់ខ្លួនមុនពេលបោះឆ្នោត ដើម្បីឱ្យគេប្រកាសថា ជននោះមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតក្នុងយុគ្គាធិការណាមួយ។

2297. Voting trust

A deal in which stockholders in a company pool their shares of stock to vote in a stockholders' meeting.

មធ្យោបាយផ្គុំសំលេងឆ្នោត(ព.ស)

ការស្រុះស្រួលគ្នាមួយដែលក្នុងនោះ កូនហ៊ុននានាក្នុងក្រុមហ៊ុនមួយរួមបញ្ចូលហ៊ុនរបស់ពួកគេដើម្បីបោះឆ្នោតសំរេចនៅក្នុងអង្គប្រជុំរបស់កូនហ៊ុននានានោះ។

W

2298. Waive

Give up, renounce, or disclaim a privilege, right, or benefit with full knowledge of what one is doing.

Fr: *Renoncer à, abandonner.*

លះបង់សិទ្ធិ, ឈប់ទាមទារសិទ្ធិ

បោះបង់ចោល, លះបង់ ឬ លែងទទួលស្គាល់បុព្វសិទ្ធិសិទ្ធិ, ឬ ផលកំរៃដោយដឹងទាំងស្រុងនូវអ្វីដែលខ្លួនកំពុងធ្វើ ។

2299. Waiver

An intentional and voluntary surrender of some known right, which generally may either result from an express agreement or be inferred from circumstances.

Fr: *Renonciation, abandon.*

ការលះបង់សិទ្ធិ, ការឈប់ទាមទារសិទ្ធិ

ការលះបង់ដោយចេតនា និងដោយស្ម័គ្រចិត្តនូវសិទ្ធិខ្លះដែលទទួលស្គាល់រួចមកហើយ ដែលជាទូទៅអាចបណ្តាលមកពីការព្រមព្រៀងគ្នាដោយជាក់លាក់មួយ ឬ អាច(ស្តែងចេញពី)សន្និដ្ឋានចេញពីកាលៈទេសៈនានា ។

2300. Waiver of Immunity

The requirement that a state must waive immunity for its agents, such as diplomats or other officials, in order to submit them to the jurisdiction of another state's court.

Fr: *Renonciation à l'immunité.*

ការបោះបង់អភ័យឯកសិទ្ធិ

សេចក្តីតម្រូវដែលកំណត់ថា រដ្ឋត្រូវតែបោះបង់អភ័យឯកសិទ្ធិភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួន ដូចជាអ្នកការទូត ឬមន្ត្រីដទៃទៀតជាដើម ដើម្បីប្រគល់ខ្លួនអ្នកទាំងនោះឲ្យនៅក្រោមសមត្ថកិច្ចតុលាការរបស់រដ្ឋមួយទៀត ។

2301. Wanton

Grossly negligent or careless; with a reckless disregard of consequences.

អាក្រក់គ្រៃ

ធ្មេញប្រហែស ឬមិនយកចិត្តទុកដាក់ទាំងស្រុង ។ ដោយគ្មានប្រយ័ត្នប្រយែងពីផលវិបាកអ្វីទាំងអស់ ។

2302. War crimes trial

Trials of individuals to determine their individual guilt and punishment for crimes against peace, crimes against humanity, or war crimes.

ការជំនុំជម្រះទក្រឹប្បកម្មសង្គ្រាម

ការជំនុំជម្រះបុគ្គលនានា ដើម្បីសម្រេចពីពិរុទ្ធភាព និងទណ្ឌកម្មចំពោះទក្រឹប្បកម្មប្រឆាំងសន្តិភាព, ទក្រឹប្បកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ, ឬទក្រឹប្បកម្មសង្គ្រាម ។

2303. Ward (1)

A person whom the law regards as incapable of managing his own affairs, and over whom or over whose property a guardian is appointed.

Fr: *Pupille.*

(១) បាលិក, ជននៅក្រោមអាណាព្យាបាលរបស់

គូលាការ

ជនដែលច្បាប់ចាត់ទុកថា គ្មានសមត្ថភាពក្នុងការចាត់ចែងកិច្ចការដោយខ្លួនឯង ហើយដែលគេចាត់តាំងអាណាព្យាបាលម្នាក់ ដោយមើលលើជននោះ ឬលើទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ជននោះ ។

2304. Ward (2)

A division of a city for election and other purposes.
Fr: *Circonscription électorale*.

(២) សង្កាត់, ខណ្ឌ, មណ្ឌល

ភាគមួយនៃបុរីមួយសំរាប់គោលបំណងបោះឆ្នោត និងសំរាប់គោលបំណងផ្សេងៗ ។

2305. Warrant (1)

A written order from a competent authority directing the doing of a certain act, especially one directing the arrest of a person or persons, issued by a court, body or official.
Fr: *Mandat, ordre, ordonnance*.

(១) ដីកា

បញ្ជាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរចេញពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលបង្គាប់អោយចាត់ការនូវអំពើណាម្យ៉ាងជាពិសេស បញ្ជាដែលបង្គាប់អោយចាប់ខ្លួនជនណាម្នាក់ ឬច្រើននាក់ ដែលចេញដោយតុលាការ, អង្គការ ឬមន្ត្រីជួរការណាម្នាក់ ។

2306. Warrant (2)

To promise, especially in a contract or deed.
Fr: *Garantir*.

(២) រ៉ាប់រង

សន្យា, ពិសេសនៅក្នុងកិច្ចសន្យា ឬក្នុងលិខិតផ្សេងៗ កម្មសិទ្ធិ ។

2307. Warrant (3)

To promise that certain facts are true. Fr: *Justifier*.

(៣) សន្យាថាពិត, អះអាងថាពិត

សន្យាថាអង្គហេតុខ្លះពិតជាត្រឹមត្រូវមែន ។

2308. Warranty

An assurance by one party to a contract of the existence of a fact upon which the other party may rely, intended precisely to relieve the promisee of any duty to ascertain the fact for himself. Fr: *Garantie, clause pénale du contrat*.

ការរ៉ាប់រង

ការធានារ៉ាប់រងរបស់ភាគីកិច្ចសន្យាមួយអំពីអត្ថិភាពនៃអង្គហេតុណាមួយដែលភាគីផ្សេងទៀតអាចសង្ឃឹមលើអង្គហេតុនោះ ដោយមានបំណងជាក់ច្បាស់ដើម្បីសំរាលអ្នកទទួលពាក្យសន្យាពីករណីយកិច្ចពិនិត្យបញ្ជាក់អង្គហេតុនោះដោយខ្លួនឯង ។

2309. Warranty of fitness

A warranty that the goods are suitable for the special purpose of the buyer, but it will not be satisfied by the buyer if the goods fit only for general purposes.

ការរ៉ាប់រងពីបំណងពិសេសរបស់ទំនិញ

អធិប្បក្រមួយដែលបញ្ជាក់ថាទំនិញមានលក្ខណៈស្របតាមគោលបំណងពិសេសរបស់អ្នកទិញ ប៉ុន្តែវាមិនផ្ទុយអោយអ្នកទិញពេញចិត្តទេ ប្រសិនបើទំនិញនោះគ្រាន់តែតម្រូវតាមគោលបំណងទូទៅនោះ ។

2310. Warranty of habitability

A promise by the landlord that there are no defects in leased premises that interfere with using those premises for residential purposes, and that these facilities will remain in usable condition for the duration of the lease.

ការរ៉ាប់រងលើភាពអាចនៅបាន

ការសន្យារបស់ភតិបត្តិមួយដែលបញ្ជាក់ថាគ្មានភាពខ្ចោះ (សៅហ្មង)ណាដែលជ្រៀតជ្រែកដល់ការប្រើប្រាស់ទីលំនៅស្ថានសំ រាប់គោលបំណងស្នាក់អាស្រ័យនោះទេ ហើយថាទីកន្លែងសម្រួលការរស់នៅទាំងនេះនឹងស្ថិតនៅក្នុងសភាពអាចប្រើប្រាស់រហូតក្នុងថេរវេលានៃការជួលនោះ ។ កម្មវត្ថុពេលភតិសន្យានោះ (ពេលជួលនោះ) ។

2311. Warranty of merchantability

A warranty that the goods are reasonably fit for the purposes for which they are sold.

ការរ៉ាប់រងលើភាពអាចលក់បាន

ការរ៉ាប់រងដែលបញ្ជាក់ថាទំនិញមានលក្ខណៈសមស្របគោលបំណងដែលទំនិញនោះត្រូវលក់ ។

2312. Warranty of title

In a sale of goods an implied promise exists that the seller owns the item offered for sale. *Fr: Attestation du titre.*

ការរ៉ាប់រងលើកម្មសិទ្ធិ

នៅក្នុងការលក់របស់ ការសន្យាដោយតុល្យមួយថា អ្នកលក់ជាម្ចាស់របស់ដែលស្នើលក់ ។

2313. Warranty deed

A deed that warrants the grantor has the title he claims he has. Its purpose is to convey property free and clear of all encumbrances. As a guarantee of title, the warranty deed creates liability in the grantor if the title transferred is defective.

លិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមានការរ៉ាប់រង

លិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមួយដែលបញ្ជាក់ថា អនុប្បទាយិកមានប័ណ្ណ កម្មសិទ្ធិដែលខ្លួនអះអាងថាខ្លួនមាននោះមែន ។ គោលបំណងរបស់ការរ៉ាប់រងនេះគឺដើម្បីធ្វើការផ្ទេរទ្រព្យសម្បត្តិនេះដោយមិនអោយមានការមន្តិលសង្ស័យអំពីបន្ទុកផ្សេងៗទាំងអស់ ។ ក្នុងឋានៈជាការធានាសិទ្ធិកម្មសិទ្ធិ លិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិមានការរ៉ាប់រងនោះទម្លាក់ការទទួលខុសត្រូវដល់អនុប្បទាយិក ប្រសិនបើប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដែលបានផ្ទេរនោះមានភាពខ្ចោះ(សៅហ្មង) ។

2314. Waste

Abuse or destruction of property in one's rightful possession, but belonging to someone else, or in which someone else has certain rights. *Fr: Dégradation, dégat.*

ការបំផ្លាញ

ការបំពាន ឬការបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិដែលស្ថិតក្នុងការកាន់កាប់តាមសិទ្ធិពេញលេញរបស់មនុស្សណាម្នាក់ ប៉ុន្តែទ្រព្យសម្បត្តិនោះជាកម្មសិទ្ធិរបស់អ្នកផ្សេងទៀត ឬអ្នកផ្សេងទៀតនោះមានសិទ្ធិខ្លះក្នុងទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ។

2315. Watered stock

A stock issue that is offered to public investors by founders and promoters of a company as fully paid when in fact, the full par or stated value has not been paid by the investors. For example, if a shareholder pays \$8 per share and the par value or stated value is \$10 per share, the shareholder is liable to the corporation for the "water"-that is \$2 per share.
Fr: Actions gonflées.

ហ៊ុននៅជញ្ជក់, តម្លៃហ៊ុនត្រូវបំពេញ

ឧទាហរណ៍ហ៊ុនដែលដាក់លក់ដោយអ្នកវិនិយោគសាធារណៈ ដោយអ្នកបង្កើតក្រុមហ៊ុនក្នុងថ្លៃទុកដូចជាបានលក់ពេញថ្លៃ តែតាមការពិត អ្នកវិនិយោគមិនទាន់បានទូទាញថ្លៃគ្រប់ តាមតម្លៃលើប័ត្រ ឬតាមតម្លៃសន្មតទេ។ ឧទាហរណ៍៖ បើសិនជាកូនហ៊ុនម្នាក់បង់ថ្លៃ៨៥ ក្នុងមួយហ៊ុន ហើយតម្លៃ លើប័ត្រ ឬតម្លៃសន្មតគឺ១០៥ ក្នុងមួយហ៊ុន នោះកូនហ៊ុន នោះត្រូវជំពាក់សាជីវកម្មនូវអ្វីដែលខ្វះ-គឺថា ២០ ក្នុង មួយហ៊ុនក្នុងករណីនេះ ។

2316. Weight of the evidence

A phrase that indicates the relative value of the totality of evidence presented on one side of a judicial dispute, compared to the evidence presented by the other side; refers to the persuasiveness of the testimony of the witnesses.

ទម្ងន់នៃភស្តុតាង, អនុភាពនៃភស្តុតាង

ឃ្លាដែលបង្ហាញពីតម្លៃប្រឆាំងនៃភស្តុតាងសារុប ដែលបានដាក់ស្នើដោយភាគីម្ខាងនៃវិវាទតាមផ្លូវ ក្តី ការបើប្រៀបធៀបទៅនឹងភស្តុតាងដែលដាក់ស្នើ ដោយភាគីម្ខាងទៀត។ គឺសំដៅទៅលើភាពបញ្ចុះ បញ្ចូលដោយជឿសក្តីក្នុងនៃសាក្សី។

2317. Whiplash injury

Neck injury commonly associated with rear-end automobile collisions. *Fr: Lésion traumatique des vertèbres cervicales.*

របួសដោយចលនាកញ្ចក់ទៅមុខទៅក្រោយ

គ្រោះថ្នាក់ដែលច្រើនកើតមានដោយការប៉ះទង្គិចផ្នែក ខាងក្រោយរថយន្ត។

2318. Wholesaler

Middleman; person who buys large quantities of goods and resells to other distributors rather than to ultimate consumers.
Fr: Grossiste.

អ្នកលក់ដុំ

ឈ្មួញកណ្តាល, ជនដែលទិញទំនិញបរិមាណច្រើនៗ ហើយលក់ទំនិញនោះទៅវិញដោយលក់ប្រចាំដ៏ទៃទៀត គឺមិនមែនលក់ទៅអ្នកទិញយកទៅប្រើប្រាស់ទេ។

2319. Widowhood

The state or condition of being a widow, or widower.
Fr: Veuvage.

វិទាភាព, ភាពមេម៉ាយ

សភាពជាអ្នកមេម៉ាយ ឬពោះម៉ាយ

2320. Will (1)

Desire; choice. *Fr: Volonté.*

(១)ចំណង់, ការជ្រើសរើស

2321. Will (2)

A document in which a person tells how his or her property should be handed out after death. If all the necessary formalities have been taken care of, the law will help carry out of the wishes of the person making the will. *Fr: Testament.*

(២) មតិកសាសន៍, សំបុត្របណ្តាំ

ឯកសារមួយដែលនៅក្នុងឯកសារនោះជនម្នាក់រៀបរាប់អំពីរបៀបដែលគ្រូចែកចាយទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ខ្លួនបន្ទាប់ពីមរណៈភាពរបស់ខ្លួនទៅ ។ ប្រសិនបើប្រិតប្រៀនលើទម្រង់ការចាំបាច់ក្នុងការចែកចាយមតិកនោះច្បាប់នឹងជួយធ្វើអោយមានការប្រតិបត្តិតាមបំណងរបស់អ្នកធ្វើមតិកសាសន៍នោះ ។

2322. Willful (wilful) (1)

Intentional; deliberate; on purpose. *Fr: Volontaire, délibéré.*

(១) ដែលចេតនា, ដែលចេញពីឆន្ទៈ, ដែលមានបំណង

2323. Willful (wilful) (2)

Obstinate; headstrong; without excuse. *Fr: Obstiné, entêté.*

(២) ដែលចរិច, ក្បាលរឹង, គួនហេតុផលបញ្ជាក់

2324. Winding up

The process of liquidating a corporation. It consists of collecting the assets, paying the expenses, satisfying creditors' claims and distributing the net assets, usually in cash, to shareholders, according to their preferences and rights. See also Liquidation. *Fr: Liquidation.*

វិធីការជម្រុះសាជីវកម្ម

វិធីការជម្រុះបញ្ចប់សាជីវកម្មណាមួយ ។ ការជម្រុះបញ្ចប់នេះរួមបញ្ចូលទាំងការប្រមូលទ្រព្យសកម្ម, ការចេញថ្លៃចំណាយផ្សេងៗ, ការសងទូទាត់ការទាមទាររបស់ឥណទាយក, និងការចែកចាយទ្រព្យសកម្មសុទ្ធ ជាទូទៅជាសាច់ប្រាក់ទៅអោយកូនហ៊ុន ដោយយោលទៅតាមអាទិភាពនិងសិទ្ធិនានារបស់គេ ។

2325. Wiretap

The acquisition of the contents of communication through the use of any electronic, mechanical or other device: Use of wiretap by government authorities is subject to the constitutional prohibition against unreasonable search and seizure, and it can be used only after a finding of probable cause for issuing an order allowing the wiretap. Use of wiretap by private citizens against other citizens may be a tort based on invasion of privacy and thereby give rise to a claim for damages. See also Eavesdropping. *Fr: Mettre un téléphone sur écoute.*

ការលួចស្តាប់យកការណ៍

ការបានសាច់រឿងនៃការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាតាមរយៈការប្រើប្រាស់គ្រឿង អេឡិចត្រូនិក តាមរយៈគ្រឿងមេកានិច និងទូរស័ព្ទផ្សេងៗទៀត។ នៅសហរដ្ឋអាមេរិកការប្រើវិធីលួចស្តាប់យកការណ៍ដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល គឺត្រូវហាមឃាត់ដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញដែលចែងអំពីការហាមឃាត់នៃការឆែកឆេរ និងការរឹបអូសគ្មានហេតុផលសមរម្យ(ការលួចស្តាប់យកការណ៍ស្ថិតក្នុងចំណាត់ថ្នាក់នៃការឆែកឆេរនិងរឹបអូសគ្មានហេតុផលសមរម្យ)។ អាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាលអាចប្រើវិធីលួចស្តាប់យកការណ៍តែបន្ទាប់ពីបានសន្និដ្ឋានអំពីមូលហេតុដ៏សមហេតុផលសំរាប់ចេញបញ្ជាដែលអនុញ្ញាតអោយប្រើវិធីនេះប៉ុណ្ណោះ។ ការប្រើវិធីលួចស្តាប់យកការណ៍ដែលធ្វើឡើងដោយពលរដ្ឋឯកជនប្រឆាំងនឹងពលរដ្ឋផ្សេងទៀតអាចជាប់ទាក់ទងសន្តិសុខសង្គម ដែលកើតឡើងពីការបំពានលើសិទ្ធិឯកជន ហើយដូច្នេះនាំអោយមានបណ្តឹងតាមចរដ្ឋានចិត្ត។

2326. Withdrawal (1)

Removal of money or the like from the place where it is kept, such as a bank. *Fr: Retirer.*

(១)ការដក

ការដកប្រាក់ ឬវត្ថុមានតម្លៃចេញពីកន្លែងដែលគេរក្សាទុក ដូចជាធនាគារជាដើម។

2327. Withdrawal (2)

Separation of oneself from a criminal activity to avoid liability for conspiracy, by conduct showing disapproval of or opposition to the criminal activities. See Renunciation. *Fr: Se retirer.*

(២)ការដកខ្លួនចេញ

ការផ្តាច់ខ្លួនចេញពីសកម្មភាពជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌដើម្បីចៀសវាងការទទួលខុសត្រូវក្នុងបទសមគំនិតដោយអាកប្បកិរិយាដែលបង្ហាញអោយឃើញច្បាស់នូវការមិនយល់ព្រម ឬការជំទាស់ចំពោះសកម្មភាពជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌទាំងនោះ។

2328. Withholding tax

ពន្ធហូកទុក

1. The money an employer takes out of an employee's pay and turns over to the government as prepayment of employee's income tax. 2. A tax on dividends, interest, and other income paid to people in other countries.
Fr: Impôt retenu à la source.

១- ប្រាក់ដែលនិយោជកដកចេញពីប្រាក់ខែរបស់និយោជិត ហើយបង្វេរប្រាក់នោះទៅអោយរដ្ឋាភិបាលទុកដូចជាការបង់ពន្ធជាមុននៃពន្ធលើប្រាក់ចំណូលរបស់និយោជិត ។ ២- ពន្ធដារលើភាគលាភ, ការប្រាក់, និងលើប្រាក់ចំណូលដទៃទៀតដែលចំណាយទៅអោយប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងប្រទេសផ្សេងទៀត ។

2329. Without recourse

គ្មានក្រឡប់វិញ, គ្មានទទាស្រ័យ

Words used by an endorser (signer other than original "maker") of a negotiable instrument (check, etc.) to mean that if payment is refused, he or she will not be responsible.
Fr: Sans recours.

ពាក្យដែលប្រើដោយអ្នកធ្វើបង្ខំលេខ (អ្នកចុះហត្ថលេខាដែលមិនមែនជាអ្នកបង្កើតប័ត្រពិជប្លង់ទី) នៃពាណិជ្ជប័ត្រ(មូលប្បទានប័ត្រជាដើម ។ ល ។) ដើម្បីចង់និយាយថា ប្រសិនបើមានការបដិសេធន៍ចំពោះការចំណាយអោយប័ត្រនោះអ្នកធ្វើបង្ខំលេខនោះមិនទទួលខុសត្រូវឡើយ ។

2330. Witness

សាក្សី

A person who is present at an occurrence (such as an accident), an event, or the signing of a document. A person who makes a statement under oath that can be used as evidence (in court, legislature, hearing, etc.).
Fr: Témoin.

ជនដែលមានវត្តមាននៅពេលកើតព្រឹត្តិការណ៍ណាមួយ (ដូចជាគ្រោះថ្នាក់ជាដើម) ឬនៅពេលចុះហត្ថលេខាលើឯកសារណាមួយ ។ ជនដែលធ្វើសេចក្តីថ្លែងដោយសច្ចាប្រណិធាន ដែលគេអាចប្រើជាភស្តុតាង(ចំពោះមុខតុលាការអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ឬនៅក្នុងសវនាការជាដើម ។ ល ។)

2331. Witness against oneself

ធ្វើសាក្សីប្រឆាំងនឹងខ្លួនឯង

See Privilege against self-incrimination.

2332. Witness for the defense

សាក្សីដោះបន្ទុក, សាក្សីខាងដោះសា

A witness who testifies for the defense in a criminal case. *Fr: Témoin à décharge.*

សាក្សីដែលឆ្លើងថ្លែងសក្តិកម្មឲ្យខាងចុងថាទៅក្នុងបណ្តឹងអាជ្ញាមួយ ។

2333. Witness for the prosecution

សាក្សីបន្ទុក, សាក្សីខាងការចោទ

A witness who testifies for the prosecution in a criminal case. *Fr: Témoin à charge.*

សាក្សីដែលឆ្លើងថ្លែងសក្តិកម្មឲ្យខាងអយ្យការនៅក្នុងបណ្តឹងអាជ្ញាមួយ ។

2334. Work accident

គ្រោះថ្នាក់ការងារ

An accident that occurs within the scope of employment, for whatever reason, be it the worker's fault or not. An accident occurring physically to a worker, paid or unpaid, while working for an employer, director, or as an apprentice, in any position. Work accidents include injuries sustained by an employee while traveling directly to and from the assigned working place.

គ្រោះថ្នាក់ដែលកើតឡើងក្នុងរង្វង់ព្រំដែននៃការងារ ដោយហេតុផលណាក៏ដោយ ទោះបីកម្មករមានកំហុសក្តី ឬមិនមានកំហុសក្តី។ គ្រោះថ្នាក់ដែលកើតឡើងដល់ខ្លួន ប្រាណកម្មករដែលកំពុងធ្វើការ, តួនិយោជក, នាយក, ទោះបីបានប្រាក់កម្រៃក្តី ឬមិនបានក្តី ឬធ្វើការជាកូន ជាន់ក្នុងឋានៈជាអ្នកដោយ។ គ្រោះថ្នាក់ការងាររួមមាន របួសដែលទទួលបានដោយនិយោជិត ក្នុងពេលធ្វើដំណើរ ទៅមកក្រុងទៅកន្លែងធ្វើការដែលគេកំណត់ត្រា។

2335. Worker

កម្មករនិយោជិត

In Cambodian labor law, a person, regardless of sex and nationality, who enters into a contract to work for a remuneration under the direction and control of another person, whether that other person is natural or artificial, public or private. In determining whether a person is a worker or not, the legal status of the employer or the worker and the amount of wage paid must not be taken into consideration.

នៅក្នុងច្បាប់ការងារកម្ពុជា, ជនណាម្នាក់ទោះបីមានភេទ និងសញ្ជាតិដូចម្តេចក៏ដោយ ដែលចុះកិច្ចសន្យាធ្វើការយក កម្រៃនៅក្រោមការដឹកនាំ និងគ្រួសារដោយជនម្នាក់ ទៀត ទោះបីជនផ្សេងទៀតនោះជាបុរស ឬនីតិបុគ្គល, សាធារណៈ ឬឯកជនក៏ដោយ។ ដើម្បីកំណត់ថាជនណា ម្នាក់ជាកម្មករនិយោជិត ឬយ៉ាងណានោះ គេមិនត្រូវគិត ពីស្ថានភាពគតិយុត្តិរបស់និយោជក ឬកម្មករនិយោជិត និងចំនួនប្រាក់ឈ្នួលដែលចេញត្រូវនោះទេ។

2336. Workers' compensation laws

ច្បាប់ជួសជុលគ្រោះថ្នាក់ពេលធ្វើការ

Laws passed in most states in the U.S to pay money to workers injured on the job, regardless of negligence.

ច្បាប់ដែលបានអនុម័តក្នុងរដ្ឋជាច្រើននៅសហរដ្ឋ អាមេរិក ដើម្បីចេញជាប្រាក់សងកម្មករដែលមានគ្រោះ ថ្នាក់នៅពេលចំពេញកិច្ចការដោយគ្មានគិតពីហេតុផល គេសម្របសម្រួលអ្វីទាំងអស់។

2337. Writ

ដីកាបង្គាប់

A legal order issued by an authority and in the name of the state to compel a person to do a specified action. Fr: Acte judiciaire, exploit.

សេចក្តីបង្គាប់តាមដីកាច្បាប់ដែលចេញដោយអាជ្ញាធរនិង ក្នុងនាមនៃរដ្ឋ ដើម្បីបង្ខំអោយជនណាម្នាក់ធ្វើអ្វីមួយដូច បានចែងនៅក្នុងសេចក្តីបង្គាប់នោះ។

2338. Writ of capias

ដីកាទាញខ្លួន

In Cambodian criminal procedure, order by a judge directing judiciary police officer to bring a defendant or witness to appear enforceable through arrest. *Fr: Mandat d'amener.*

បញ្ជាបស់តុលាការ សុំឲ្យមន្ត្រីនគរបាលទាញខ្លួនជនល្មើស ឬសាក្សីមកបង្ហាញខ្លួន ដែលត្រូវអំណាចអនុវត្តតាមរយៈ ការចាប់ខ្លួន ។

2339. Writ of error

ដីកាសុំពិនិត្យការភាន់ច្រឡំ

A writ issued by the appellate court, directing the trial judge to send up the record in the case in order that examination may be made of certain errors alleged to have been committed, and that the judgment may be reversed, corrected, or affirmed, as the case may require.

ដីកាមួយដែលចេញដោយសាលាទទួរណ៍ ណែនាំអោយ ចៅក្រមជំនុំជម្រះក្តីផ្ញើសំណុំរឿងនៃបណ្តឹងទៅអោយខ្លួន ដើម្បីពិនិត្យការភាន់ច្រឡំខ្លះដែលគេចោទថាបានធ្វើ ហើយនិងដើម្បីអោយសាលាក្រមដែលចេញនោះអាច បានបដិសេធវិញ. អាចតែអោយត្រូវវិញ, ឬអាចតំកល់ ទុកតាមដែលករណីបណ្តឹង នោះតម្រូវអោយ ។

2340. Writ of execution

ដីកាអំណុស

Formal process issued by court generally evidencing the debt of the defendant to the plaintiff and commanding the officer to take property of the defendant in satisfaction of the debt. *Fr: Exploit de saisie-exécution.*

ចំណាត់ការជាផ្លូវការមួយដែលចេញដោយតុលាការ ជាទូទៅ ដើម្បីបញ្ជាក់ភស្តុតាងនៃបំណុលដែលចុងចោទ មានចំពោះដើមចោទហើយបញ្ជាអោយមន្ត្រីយកទ្រព្យ សម្បត្តិរបស់ចុងចោទមកជម្រះបំណុល ។

2341. Writ of prohibition

ដីកាហាមឃាត់

A writ issued by a superior court that prevents an inferior court or tribunal from exceeding its jurisdiction or usurping jurisdiction it has not been given by law. It is an extraordinary writ because it issues only when the party seeking it is without other means to correct the wrong about to be inflicted by the act of the inferior tribunal. *Fr: Défense de statuer.*

ដីកាមួយដែលតុលាការថ្នាក់លើចេញដើម្បីបង្ការកុំអោយ តុលាការ ឬសាលាជម្រះក្តីថ្នាក់ក្រោមធ្វើហួសសមត្ថកិច្ច របស់ខ្លួន ឬដណ្តើមយកសមត្ថកិច្ចដែលច្បាប់មិនបាន ប្រគល់អោយ ។ ដីកាហាមឃាត់នេះគឺជាដីកាខុសធម្មតា មួយ ពីព្រោះតុលាការចេញដីកានេះតែនៅពេលណា ដែលភាគីមួយស្វែងរកដីកានោះដោយគ្មានមធ្យោបាយ ក្រៅពីនេះទៀតដើម្បីតែតម្រូវកំហុស ដែលហៀបនឹង បណ្តាលអោយមានដោយអំពើរបស់សាលាជម្រះក្តីថ្នាក់ ក្រោម ។

2342. Wrongful act

Any act that will infringe upon the rights of another and cause him damage, unless the act is done in the exercise of an equal or superior right. *Fr: Acte injustifié.*

អំពើអាក្រក់, អំពើខុស

កិរិយាដែលបំពានលើសិទ្ធិរបស់អ្នកដទៃ និងបណ្តាល
ដោយមានការខូចខាតដល់ជននោះ លើកលែងតែអំពើ
នោះបានប្រព្រឹត្តិទៅក្នុងការអនុវត្តសិទ្ធិសមភាពឬសិទ្ធិដ៏
ទុក្ខដ៏ទុក្ខម ។

Y

2343. Yellow dog contract

An employment contract in which an employer requires an employee to promise that he or she will not join a union. *Fr: Contrat interdisant de se syndiquer.*

កិច្ចសន្យាហាមនិយោជិតមិនអោយចូលសហជីព

កិច្ចសន្យាការងារមួយដែលនៅក្នុងកិច្ចសន្យានោះ
និយោជកកម្រូវអោយនិយោជិតសន្យាថាខ្លួននឹងមិនចូល
រួមក្នុងសហជីពណាមួយទេ។

2344. Yield

Profit as measured by percentage of money invested. For example, a ten dollar profit on a hundred dollar investment is a 10 percent yield. *Fr: Rendement, rapport.*

ទិន្នផល

កម្រៃវាស់វែងដោយគិតជាភាគរយនៃប្រាក់ដាក់ទុន។
ឧទាហរណ៍៖ កម្រៃដប់ដុល្លារនៅលើប្រាក់វិនិយោគមួយ
រយដុល្លារ គឺជាទិន្នផល ១០ ភាគរយ។

2345. Youthful offenders

Persons treated as juvenile delinquents rather than adult criminals.

យុវចោសករ, ជនល្មើសជាអនិកិជន

ជនដែលគេចាត់ទុកថាជាអ្នកប្រព្រឹត្តិបទល្មើសនៃយុវភាព
គឺមិនមែនជាទុក្ខដនពេញវ័យទេ។

Z

2346. Zealous witness

A witness who seems overeager to give information or who shows a bias toward one side. See Swift witness.

សាក្សីលំអៀង

សាក្សីម្នាក់ដែលហាក់ដូចជាអន្ទះសាជ្រុលចង់ផ្តល់ព័ត៌មាន ឬដែលបង្ហាញអោយឃើញអតិថិជន (ធម៌លំអៀង) ទៅរកភាគីម្ខាង ។

2347. Zone of employment

The physical area (usually the place of employment and surrounding areas controlled by the employer) within which an employee is eligible for worker's compensation benefits when injured.

Fr: *Zone de travail*.

តំបន់ការងារ

តំបន់រូបវន្ត(ជាទូទៅជាកន្លែងធ្វើការងារនិងតំបន់ជុំវិញដែលត្រូវត្រួតត្រាដោយនិយោជក) ដែលនៅក្នុងតំបន់នោះ និយោជកមានសិទ្ធិនិងអាចទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ជាសំណងទូទាត់នៅពេលណាមានគ្រោះថ្នាក់ ។

2348. Zoning

Legislative action, usually on the city or town level, that divides a city or town into districts for the purpose of regulating the use of private property and the construction of buildings within the districts established.

Fr: *Aménagement du territoire, répartition en zones*.

នគរប្រតិបត្តិ

បទបញ្ជានៃអង្គនីតិបញ្ញត្តិ ជាធម្មតា នៅតាមលំដាប់ថ្នាក់នៃទីក្រុង ឬប្រទេស ដោយទៅជាមណ្ឌលឬសង្កាត់សំរាប់គោលបំណងកំណត់ចាត់ចែងការប្រើប្រាស់កម្មសិទ្ធិឯកជននិងការសង់អាគារនៅក្នុងតំបន់ដែលបានបង្កើតឡើងនោះ ។